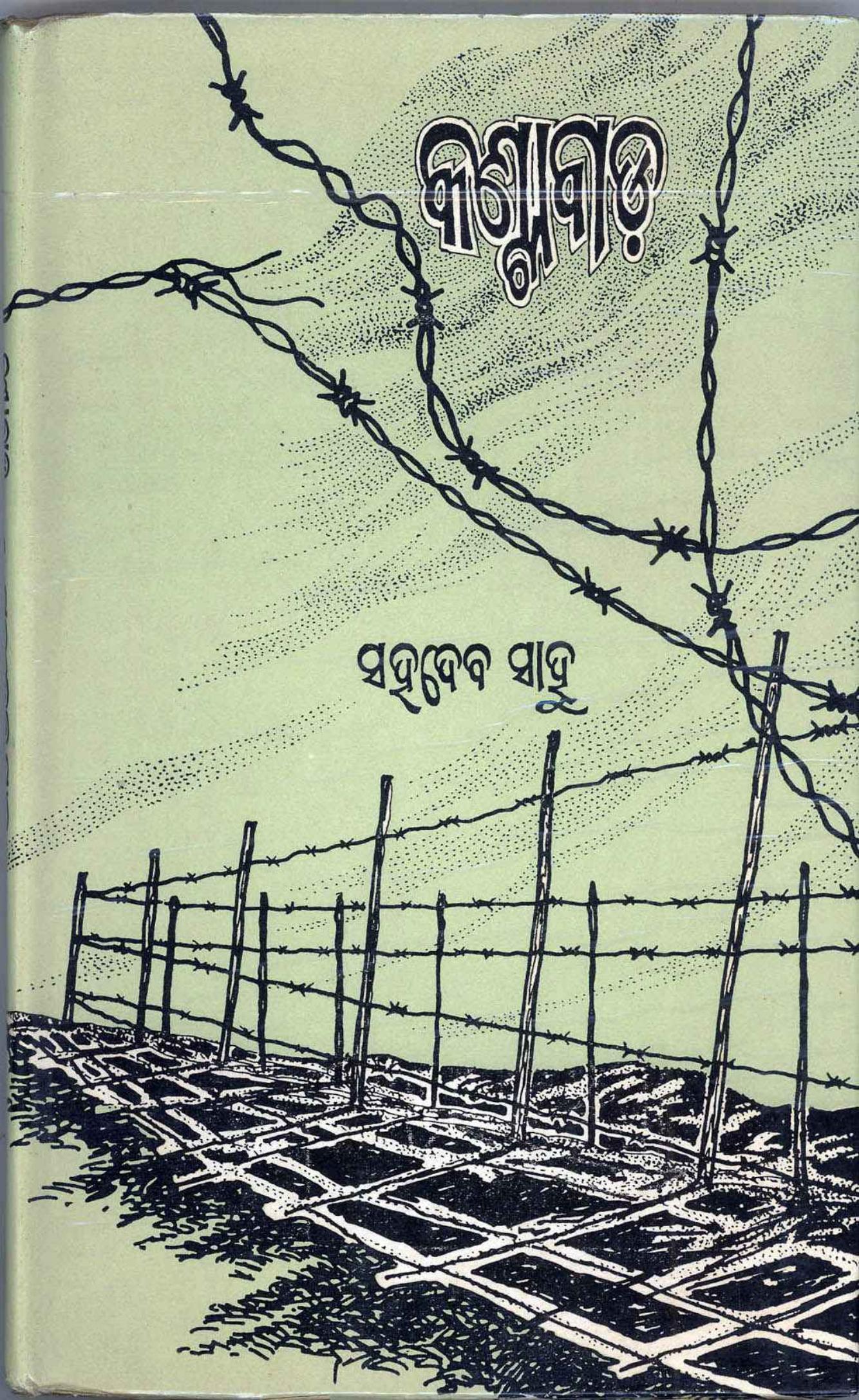

ବିଜ୍ଞାନ

ପଦ୍ମଦେବ ସାହୁ

କଣ୍ଠାବାଡ଼

ସହଦେବ ସାହୁ

ଓଡ଼ିଶା ଲେଖକ ସମବାୟ ସମିତି ଲିଙ୍ଗ
ଭୁବନେଶ୍ୱର

କଣ୍ଟାବାଡ଼ୀ

(ଗନ୍ଧ ସଂକଳନ)

ଲେଖକ : ସହଦେବ ସାହୁ

ପ୍ରକାଶକ : ଓଡ଼ିଶା ଲେଖକ ସମବାୟ ସମିତି ଲି.

କ୍ଷାର୍ଗରସ୍ ନଂ ୨୯ / ୪, ଟାଇପ - ଆଇ.ଡି.ଆର

ଇନ୍ଦ୍ରନାଥ - ୨, ଅଶୋକ ନଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୭୫୧୦୦୯

ପ୍ରଚ୍ଛଦ : ଅସିର ମୁଖ୍ୟାଙ୍କୀ

ମୁଦ୍ରଣ : ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରୋସେସ୍, ଷେନିରୋଡ୍, କଟକ - ୭୫୩୦୦୯

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ : ୧୯୯୭

ମୂଲ୍ୟ : ଟ. ୪୦.୦୦

KANTABADA

(A Story Collection)

Author: Sahadev Sahoo

Published by The Orissa Writers Co-op. Society Ltd.

Qrs No.29 / 4, Type-IVR, Unit - II

Ashok Nagar, Bhubaneswar, 751009

Cover Designed: Asit Mukherjee

Printed at: Jagannath Process.

Stoney Road, CTC - 2.

First Edition - 1997

Price: Rs 40.00

I.S.B.N.- 81-8652406 - 1

ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
୧. ଆଜିର ବଣିକ	୧
୨. ତାଜା ଖବର	୧୩
୩. ଏମିତି ବି ହୁଏ	୨୭
୪. କଣ୍ଠାବାଡ଼ରେ ଲୁଗା	୩୭
୫. ଗଣେଶଙ୍କ ବର	୪୦
୬. ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ମର୍ତ୍ତର	୪୦
୭. “୨୦୨୪ ଶ୍ରୀ”	୪୯
୮. ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଛିଡା ହେବାର ଭୂଲଁ	୭୪
୯. ନ୍ୟାୟଲାଭର କାହାଣୀ	୭୪
୧୦. ସତିବାଳଯ୍ୟକୁ ନୂଆ ଆସିଥୁବା ଜଣେ ସତିବର ମିନି କାହାଣୀ	୮୪
୧୧. ପାଗଳ	୮୯
୧୨. ହସ୍ତରେଖା	୯୮
୧୩. ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ମହାମନ୍ତ୍ର	୧୦୪

ଆଜିର ବଣିଜ

ଦୂରରୁ ଶୁଭିଲା, ବାନାମର, ବାନାମର । ଘରେ ଅଛୁ ନା ?

ମୁଁ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାଏ । ପୁଅର ଆଉମିସନ ହେବ । ପିଲାଗା
ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି । ଆଜିକାଲି ପାଷ୍ଠ ପିଲାକୁ ବି ଆଉ
ଥରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ପ୍ରତି ପରୀକ୍ଷା ଲାଗି ମୁଆ ମୁଆ ପ୍ରସ୍ତୁତି । ଏତେ
କଷ୍ଟରେ ସେ ଏଷ୍ଟାବୁ ପରୀକ୍ଷା ପାସ୍ କରିଛି, ଏମିତି ସୁଯୋଗ ଛାଡ଼ିବା ଉଚିତ
ନୁହେଁ । ପୁଣି ମାନେଜମେଣ୍ଟ ! ଏ ପାଠ ପଛରେ ତ ଆଜିକାଲି ସମସ୍ତେ
ଦଉଡୁଛନ୍ତି । ଶିଳ୍ପ, ବାଣିଜ୍ୟ ବା ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରର ବ୍ୟବସାୟ ଏଣିକି ସରକାର
କରିବେ ନାହିଁ । ଲୋକେ ନିଜେ ନିଜେ ଉଦ୍‌ଦେୟାଗ ବସାଇବେ । ଘରୋଇ ମାଲିକାନା
ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଚାଲିବ । ଦରକାର ହେବ ଏମ୍.ବି.ଏ. ବା ତହୁପ ଯୋଗ୍ୟତା ।
ଦିରିଶି ବର୍ଷ ତଳେ ଯେମିତି ଇଞ୍ଜିନିଅରମାନଙ୍କ ଚାହିଦା ଥିଲା, ଏବେ ସେମିତି
ମାନେଜମେଣ୍ଟ ଛାଡ଼ିଙ୍କ ଚାହିଦା ।

ପାଠ ପଢ଼ିବା ଆଗ ଭଳି ସାଧାରଣ ଲୋକର ହାତ
ପାଆନ୍ତାରେ ନାହିଁ । ବୈଷ୍ଣୋକ ଜ୍ଞାନରେ ଉଛ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଲକ୍ଷାଧିକ ଚଙ୍ଗ
ଦରକାର ହେଉଛି । ଯଦି ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ପାରି ନଥାଆନ୍ତା, ସମ୍ବତ୍ତଃ
ମୁଣ୍ଡଗୁଞ୍ଜା ପଇସା ଲକ୍ଷାଧିକ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଆଆନ୍ତା । ପୁଣି ଆରମ୍ଭରେ । ତା
ପରେ ତ ଚିଉସନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଛି । ମେସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଛି ।

ଯାହା ହେଉ ପିଲାଟା ପାରିଗଲା । ଏତେ ବଡ଼ ଖର୍ଚ୍ଛରୁ ମଣିଷ
 ରକ୍ଷା ପାଇଗଲା । ଖର୍ଚ୍ଛ କମିଳା । ଯେତେ କମିଲେ ବି ପ୍ରଥମ ଛେକରେ ନ
 ହଜାର ସାତଶହ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଚାରିଆତୁ ପୋଛି-ପାଛି ଆଣିଲା ବେଳକୁ
 ଆଠ ହେଉଛି । ଆଉ ସତରଶହ ଯୋଗାଡ଼ ପାଇଁ ମୁଁ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲି । ଏତିକିବେଳେ
 ରଘୁ ମୋ କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ଧସି ଆସିଲା । ଗାଁ ଲୋକ ତ । ସାତ ଖୁଣ
 ମାଘ । ସେତିକି ପ୍ରଶନ୍ନ ନଦେଲେ ଗାଁରେ ଯାଇ ଗୁଡ଼ାଏ ମୋ ବିରୁଦ୍ଧରେ
 ଗପିବ । ମୁଁ ଅପିସର ହୋଇ କେତେ ଅମଣିଷ ହୋଇଗଲିଣି, ଭାଇ ବନ୍ଦୁ
 କଥା ବୁଝୁ ନାହିଁ, ଗାଁଆ ଲୋକକୁ ପାସଙ୍ଗରେ ପକାଉ ନାହିଁ, ଇତ୍ୟଦି ଇତ୍ୟଦି
 କେତେ କଥା । ତାର କହିବାର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ମୁଁ ତ ଗାଁରେ ନ ଥିବି । ତେଣୁ
 ଗାଁଆର ଲୋକେ ତା କଥାରେ ବିଶ୍ଵାସ କରିଯିବେ । ଗାଁର କାହିଁକି ସହରୀ ପାଠପତ୍ର
 ବହୁତ ଲୋକ ଏତଳି ଏକତରପା ପ୍ରଚାରର ଶିକାର ହୁଅନ୍ତି । ପ୍ରଶନ୍ନ ଦେଲେ ଯେ
 ଗାଁବାଲାଏ ମୋ ବିରୁଦ୍ଧରେ କହିବେ ନାହିଁ, ତାହାର ଜ୍ୟାରେଣ୍ଟି ନାହିଁ । ଅପପ୍ରଚାର
 ତ କିଛି କମିଯିବ, ଏହି ଆଶାନେଇ ମୁଁ ଦୁଆର ଖୋଲିଦିଏ । କାମ ପାଇଁ
 ଆସିବେ । ସବୁ କାମ ତ କରିହେବ ନାହିଁ । ଯଦି କିଛି ଗୋଟିଏ କରିଦେଲ ତ
 ସେଥୂରେ ବି ସତ୍ତ୍ଵକ୍ଷଣ ନୁହନ୍ତି । କହିବେ, କଣ କରିଦେଲା କି ? ମୁଁ କଣ ନିଜେ
 ଏତିକି କରିପାରି ନ ଥାଅନ୍ତି । ସମୁକ ପୋଷ୍ଟ ତ କରିଦେଲା ନାହିଁ, ସମୁକ
 କାମଟା ତ କଲା ନାହିଁ । ଚାହିଁଥୁଲେ କଣ ହୋଇ ନଥାଆନ୍ତା ! ଲୋକଙ୍କର
 ଧାରଣା, ଏତେ ବଡ଼ ଅପିସର ଯାହା ଚାହିଁବ, କରିପାରିବ ।

ଏମିତି କୁଷ୍ଣା ରତ୍ନାରୁ ସାମାନ୍ୟ ହେଲେ ବି ତ୍ରୁଟି ମଳିଷ,
 ଏହି ଆଶାରେ ମୁଁ ପଡ଼େଶୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଆସିବାରେ ବାଧା ଦିଏନାହିଁ ।

ପୁଣି ରଘୁର ଗୋଟିଏ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଯୋଗ୍ୟତା ଅଛି । ସେ ତ
 ଏବେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଖ ଲୋକ ହୋଇଗଲା, ତାର ରହସ୍ୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ବୁଝି ପାରି
 ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଲୋକେ କହନ୍ତି ଇଲେକ୍ସନ ବେଳେ ସେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଖ ଲୋକ
 ହୋଇଗଲା । ସେ ଚାହିଁଲେ ସବୁ କିଛି କରେଇ ପାରିବ । ଆଉ ବଦଳି, ଏ
 ତ ଛୋଟ କଥା । ଯେ କୌଣସି ବିଭାଗ କଥା ହେଉ ନା କାହିଁକି, ସେ ମୁଁ
 ଖୋଲି କହିପାରୁଛି, କରେଇ ବି ପାରୁଛି ।

ସେ ପଣି ଆସିଲାକଣି, ମୁଁ କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ
ସାଙ୍ଗେସାଙ୍ଗେ କହି ପକାଇଲା, କଣ ବାନାଯତ, ଖବର କଣ ? ମୁହଁ କୁଣ୍ଡଳ
କରି ବସିଛ କାହିଁକି ?

ତୁମେ କି ତୁ, କଣ ସମ୍ମୋଦ୍ଦନ କରିବ ଠିକ୍ କରି ନପାରି
ରଘୁର ଏଉଳି କଥାବାର୍ତ୍ତା । ପିଲାଦିନର ସାଙ୍ଗ, ଅଥଚ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଟେ
ଅପିସର ।

ଖଣ୍ଡେ କାଗଜରେ ମୁଁ ହିସାବ କରୁଥିଲି । ତାଙ୍କୁ ଅନେଇ
ଦେଇ ରଘୁ କହିଲା, ହିସାବରେ କିଛି ଗଣ୍ଠଗୋଲ ଧରୁଛି କି ?

ମୁଁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ କହିଲି ଅନାମକୁ ମାନେଜମେଣ୍ଟରେ ପୁରାଇବି
ଯେ । ହିସାବ କରୁଥିଲି ଆଦମିସମ୍ବରେ କେତେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ।

ସତେ ଯେମିତି ତାର ହସ୍ତମନ୍ତର ସୁଲଭ ଉପରେ ମୋ ହାତ
ପଡ଼ିଗଲା । ରଘୁ ଠୋ ଠୋ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲା । କହିଲା ଚଙ୍ଗା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି
ମାନେଜମେଣ୍ଟ ପଢାଇବ ? ମୋ ପାଖକୁ ପଠାଇଦିଅ ନା ମୁଁ ମାନେଜମେଣ୍ଟ
ପଢାଇଦେବି । ବହିରେ ନୁହଁ, କାମରେ । କେତେ ରୋଜଗାର ଚାହଁ ?

ରଘୁକୁ ମୁଁ ପିଲାବେଳୁ ଦେଖିଛି, ବେଶ ତଳମୁହଁ ଥିଲା ।
ନୂଆ ସରକାର ଆସିଲା ଦିନଠୁ ସେ କାହାକୁ ପାସଙ୍ଗରେ ପକାଉ ନାହିଁ । ସେ
ଏତେ ଉପରମୁହଁ ହୋଇଯାଇଥିବ ମୁଁ ଭାବି ନଥିଲି ।

ଆମ ଦେଶଟା ଗୋଟାଏ ନରଜି ତେମୋକ୍ରାସି । ପାଟି କରି
ପାରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କର ଗଣତନ୍ତ୍ର । ରଘୁ ବଡ଼ପାଇଆଟିଏ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ମୋ
ପାଖରେ ବା ଧୀର ହେବ କାହିଁକି ? ଯିଏ ପାଟିକଲା, ସେ ଜିତିଲା । ତା ମୁହଁ
ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଅପିସରମାନେ ବ୍ୟସ୍ତ । ମନ୍ତ୍ରୀ ତ ସହଜେ ବ୍ୟସ୍ତ । ତାଙ୍କ
କଥାକୁ ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ ଲେଖିଦେବା ପାଇଁ ସାମ୍ଯଦିକମାନେ ଗାକି ବସିଥାନ୍ତି ।

ଏମିତି କୁହାବୋଲା କରିପାରୁଥିବା ତାକତ ତାର ଆଗରୁ ନ
ଥିଲା । ବହୁତ ଜାଗାରେ ସେ ଠକିଯାଇଛି । ସେଇଥିରୁ ସେ ବେଶ ଶିଖିଛି ।
ଆସେ ଆସେ ସେ ମାନେଜମେଣ୍ଟ ଚେକନିକ୍କୁ ହାତ କରିନେଇଛି । ମନ୍ତ୍ରୀ
ଗଣ୍ଠରେ ବାହାରି ଗଲାବେଳେ ତାଙ୍କ ଗାଡ଼ିରେ ବସିବା, କେଉଁଠି ସେ ମିଟିଙ୍କ

କଳାବେଳେ ପାଖରେ ଘଷିଛେବା, ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖି ଆଗରେ ମନ୍ଦୀଙ୍କ କାନରେ
ଫୁସ୍ ଫୁସ୍ କହିବା, ଏ ସବୁ ତାର ଚାଲ । ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ପ୍ରତ୍ୟେ ଆସେ,
ରଘୁ ମନ୍ଦୀଙ୍କର ଖାସ ଲୋକ ।

ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ରହୁ ଏ ଅଭ୍ୟାସ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳର
ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ.ଙ୍କୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ. ମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଗଲା ପରେ ତାର
ଏହି ଅଭ୍ୟାସରୁ ବେଶୁ ଡେଭିଡେଷ୍ଟ ମିଳିଲା । ଯେଉଁ ସବୁ କାମ ଦେଖାଇ ସେ ଗାଁ
ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଖ ହୋଇଗଲା, ସେ ସବୁ ବି ଅନ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଲାଗିଲା ।
ଆବଶ୍ୟ ସେ ବାଛି ବାଛି ଅସ୍ତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ତ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନିଜ
ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକ ବୋଲି ଚିହ୍ନା ଦେଇପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଶାସକ ଦଳର ସଙ୍ଗଠକ
ବୋଲି କହିପାରିବ । ସବୁ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଘାନୀୟ ସଭା ସମିତିରେ ସେ ଭାଗ ନେଇ
ପାରିବ ନାହିଁ । ଚାରିଆଡ଼େ ବି ଉପଘାନ ଦେଇପାରିବା ଭଲି ସମୟ କାହିଁ ? କିନ୍ତୁ
ଠିକ୍ ସମୟରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଘରେ, ତାଙ୍କର କିଛି ଦରକାର ହେଉଥିବା ସମୟରେ
ସେ ଯୁଗିଯିବ । ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କାମରେ ପୂର୍ଣ୍ଣପ୍ରାଣରେ ନିଜଙ୍କୁ ହଜେଇ ଦେବ ।

ରଘୁର ମାନେଜମେଣ୍ଟ ଶିକ୍ଷା ସେତିକିରେ ସୀମିତ ନୁହଁ । ସେ ଜାଣିଲା ଯେ ତାଙ୍କୁ କାମ ଆଦ୍ୟ କଳାବେଳେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କିଛି କାମ କରିଦେବା ବା ତାଙ୍କ ସ୍ଵବସ୍ତୁତି କରିବା ଉଚିତ ନୁହଁ । ନହେଲେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମନରେ ସଫେଦ ହୁଏ : ଏ ଲୋକଟା କାମ ଆଦ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଏମିତି ହେଉଛି । ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ଘଟଣା ପରେ ସେ ଜାଣିଗଲା ଯେ ମଞ୍ଚରେ ମଞ୍ଚରେ କିଛି କିଛି, ପୁଞ୍ଜି ଖଚାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ, ବିଶେଷତଃ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଗପ୍ତରେ ଠାରଁ ଠାରଁ ପଞ୍ଜା ବନ୍ଦୋବନ୍ଧ ହେବାର ସେ ଦେଖୁବ । ଏଥୁଲାଗି ବେଶି ଖର୍ଚ୍ଚ କି ପରିଶ୍ରମ ଦରକାର ହୁଏ ନା । ଥିଲାବାଲା ଲୋକଙ୍କୁ ଧରିଦେଲେ ଖାଦ୍ୟପେଯର ବନ୍ଦୋବନ୍ଧ ହେଲା । ସେମାନେ ବି ତ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହ ଚାହାନ୍ତି । କେଉଁଠି ମନ୍ତ୍ରୀ ଅସମୟରେ ଅଟକିଗଲେ କିମ୍ବା ଡେରିଯୋଗୁ ବାଟରେ ଭୋକ ହେଲେ, ରଘୁ ନିଜ ଥଳିରୁ କିଛି ଫଳ ବା କେକ ବାହାର କରି ଦିଏ । ଏଥୁରେ କେଉଁ ଲୋକ ଖୁସି ନ ହେବ ? କେବଳ ସେତିକି ନୁହଁ, ଅଧସ୍ତନ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ, ବିଶେଷ କରି, ଦ୍ରାକ୍ଷତରକୁ ଯୋଗାଇବାକୁ ଭୁଲେ ନାହିଁ । ଏହି ଦୋଷିର ଫାଇଦା ସେ ମଞ୍ଚରେ ମଞ୍ଚରେ ଉଠାଏ ।

ଏବେ ମୋ ଘର ଭିତରକୁ ଧସି ଆସିବାର କାରଣ ନିଜେ
ବଖାଣିଲା । କହିଲା, ମୁଁ ଏଇବାଟେ ଯାଉଥିଲି ଯେ, ବାନାମର ପାତ୍ର
ନେମଫ୍ଲେରଗା ଦେଖି ମନ ହେଲା, ପଶି ଆସିଲି । ଚିକିଏ ଗପ ସପ
ହୋଇଯିବି । କିନ୍ତୁ ଦେଖୁଛି, ତୋ ମନଗା ଠିକ୍ ନହିଁ । ମୁଁ ଯାଏ, ଆଉ କେବେ
ଆସିବି ।

ରଘୁ ବୋଧହୁଏ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଉଭର ଚାହୁଁଥିଲା; ମୁଁ
କହିଥାନ୍ତି, ନାହିଁ ମ, ମନ କହିବିକି ଖରାପ ହେବ ? ଥରେ ଅଧେ ଆସିଛୁ,
ଚିକେ ଚା ଖାଇ ଯା । କିନ୍ତୁ ମୋ ପାତିରୁ କିଛି ବାହାରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଆପେ
ଆପେ କହିଲା, ହଁ ବାନାମର । ମୋର ଗୃହପ୍ରବେଶ ତେରରେ । ତୁ ନିଷ୍ଠୀ
ଆସିବୁ ।

ମୁଁ ଆଉ କେମିତି ବୁଝ ରହନ୍ତି ? ପୁରାଳିଲି, ଘର କଲୁଣି ।
କେବେ ମ ? ମନେ ମନେ କହିଲି, ଚକିରୀ ବକିରୀ ତ ନହିଁ । ପୁଣି ତାକୁ
ଶୁଣାଇ କହିଲି, ଏତେ ଚଙ୍ଗା କୁଆଡ଼ୁ ଆଣିଲୁ ?

ରଘୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ତାର ସ୍ଵରକୁ କମାଇ ଦେଲା ।
କହିଲାବେଳେ ଏଆଡ଼େ-ସିଆଡ଼େ ଚଙ୍ଗ ଚଙ୍ଗ ହୋଇ ଚହିଁଲା । କାଳେ ଅବା
କେହି କାନେଇ ଶୁଣୁଥିବ ।

ମୁଁ ତାକୁ ଅଭୟ ଦେଇ କହିଲି, ତୁ କଣ ତୋର କରିଛୁ ନା
ଡକାୟତି କରିଛୁ ଯେ ତରୁଛୁ ? ସରକାରୀ ଚକିରିଆ ହୋଇଥିଲେ ଅବା
କଳାଧନ ବୋଲି ଆୟକରବାଲା ଧରନେ ।

ରଘୁର ଫୁସ ଫୁସ କଥା ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ
ଜୋରରେ ଶୁଭୁଥାଏ । ସତେ ଯେପରି ସେ ସେବୁଡ଼ିକୁ ଅଣ୍ଟରଲାଇନ୍‌ଡ ବା
ଇଟାଲିକ୍ କରୁଛି ।

ଗଲ ଗଲ କରି ରଘୁ ଯାହା କହିଯାଉଥିଲା, ଅବିଶ୍ଵାସ
କରିଛେବ ନହିଁ ।

ଅତି ସାଙ୍ଗ ଭଲି କହିଲା ବିଶ୍ଵିଲୁ ବାନା, ଏ ବଦଳି
ସିକିନଗା ଚଙ୍ଗା ପଇସା ବୋଜଗାରର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସମୟ ।

ଯେମିତି ମାଆ କି ଭଉଣୀ ନାଁଗାକୁ ଛୋଟ କରି
ଉଜ୍ଜାରଣଗାକୁ ସହଜ କରିଦିଅଛି, ଅସଲ ନାଁ ଲୁଚିଯାଇ ଗୋଟିଏ ତାକ ନାଁ
ରହିଯାଏ ସେହିଭଳି ରଘୁ ମୋତେ ବାନା ସମ୍ମୋଧନ କରି ପକାଇଲା ।
ସମ୍ବନ୍ଧତଃ ଗାଁରେ ମୋର ଏହି ନାଁ ରଘୁ ଶୁଣିଛି । ଅନ୍ତରଙ୍ଗତାର ପୁନରାବୃତ୍ତି
ନହୋଇ ବାନା ସମ୍ମୋଧନ ରଘୁର ମାନେଜମେଣ୍ଟ ଚାଲୁ ହୋଇଥିବ : ଲୋକେ
ଉବିବେ ସେ ମୋର ବେଶି ପାଖ ଲୋକ । ସରକାରୀ ଦସ୍ତରରେ ସେ
ଦେଖିଲେ ତ କୁହେ ବାନାମ୍ଭର । ପିଅନ, କିରାଣୀମାନଙ୍କୁ ପଚାରେ ବାନାମ୍ଭର
ବାବୁ ଅଛନ୍ତି ? ଆଜି ଘରେ ସେ ସମ୍ମୋଧନ କରୁଛି “ବାନା” ।

ବଦଳି ରତ୍ନ କଥା ଶୁଣି ମୁଁ ଭବି ପାରିଲି ନାହିଁ ରଘୁର
ଏଥୁରେ ସମ୍ପର୍କ କଣ ?

ସେ କହିଲା ‘ଗତବର୍ଷ ଏତେ ଲାଭ ହୋଇନଥିଲା । ବେଶି
ବଦଳି ହେଲାନାହିଁ । ଯାହାକିଛି ହେଲା ଅଫିସରମାନେ ନିୟମ କାନୁନ ଦେଖାଇ
ତାକୁ ଓଳଚାଇଦେଲେ । କେତେକ ବଦଳିଲାବାଲା ବି ଛୁଟି ନେଇଗଲେ ।
ସେତେବେଳେ ସେ କୁହାବୋଲା କରି ଯେଉଁ କେତେଜଣଙ୍କୁ ପାଖାପାଖି ବା
ମନପସଦ ଜାଗାକୁ ବଦଳି କରାଇଥିଲା ସେମାନଙ୍କଠାରୁ କିଛି ପାଇଥିଲା । ମୁଆ
ବ୍ୟବସାୟ, ମୁଆ କାଇଦା ଜାଣିବାକୁ ବେଳ ନ ଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ଏଥରତ ପୁଅ ବାର ତେର ।

ଆଗ ସରକାର ତ ଜିଦ୍ଦ ଧରିଥିଲେ ଯାହାର ଗୋଟିଏ
ସ୍ଥାନରେ ଗ ବର୍ଷରୁ ବେଶି ହେଲାଣି ବା ଗୋଟିଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗ ବର୍ଷରୁ ବେଶି
ହେଲାଣି ସେ ନିଶ୍ଚଯ ବଦଳି ହେବ । ଏବେ ସରକାର ସେ ସର୍ଜ
ଭଠାଇଦେଲେ । ତ୍ରୁତୁମାଲୀ ବି କିଛି କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

ଘର କରି କାହାର ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ? ଗୋଟିଏ ଜାଗା ଛାଡ଼ି
ଆଉ ଗୋଟିଏ ଜାଗାକୁ ଗଲାବେଳେ ମଣିଷ ପୂରାପୂରି ଶରଣାର୍ଥୀ ପାଲିତ୍ୟାଏ ।
ସରକାରୀ ଘର ମିଳେ ନାହିଁ । ପୁଣି ପିଲାପିଲିଙ୍କ ପାଠ୍ୟତା ପାଇଁ ସ୍କୁଲ
କଲେଜରେ ସିର ନଥାଇପାରେ । ଥିଲେ ବି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ
ପଡ଼ିବ । ଯାହାର ପିଲା ଅତି ଭଲ ପଡ଼ୁଛି ସେ ବା ଭଲ ସ୍କୁଲ କଲେଜ ଛାଡ଼ି

ଅପତ୍ରର ଜାଗାକୁ କାହିଁକି ଯିବ ? ଅପତ୍ରର ଜାଗାରେ ବି ସିର ଫାଙ୍କା ନଥାଇ ପାରେ । ଘର କରି ଅସୁବିଧା ସୁବିଧା ତ ଅଛି । ଦେହ ପା କଥା ଆଗ । ନୂଆ ଜାଗାରେ ଡାକ୍ତର-ଫାକ୍ତର ଅଚିନ୍ତା । ଅଚିନ୍ତା ହେଲେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହୁତ । ପୁଣି ନୂଆ ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କ ସହ ମିଳାମିଶା ନ ହେଲାଯାଏ ପିଲାମାନେ ହଇରାଣ ।

ବଦଳିଟା ଯଦି ନ ହୁଅନ୍ତା ତେବେ ଏ ସବୁ ଝିଞ୍ଜଟ ରହନ୍ତା ନାହିଁ ।

ଏଥର ବଦଳି ନିଶ୍ଚିନ୍ତା ହେବ । ତେଣୁ ମନପସଦ ଜାଗା ଓ ପଦବୀ ମିଳିବା ଦରକାର । କୋରାପୁଟ, ଫୁଲବାଣୀ, କଳାହାଣ୍ତି ଭଳି ଜାଗାରୁ ପଳାଇ ଆସିବାକୁ ବହୁତ ଲୋକ ବ୍ୟାକୁଳ । ନବେ ଭାଗ କର୍ମଚାରୀ ତ ଉପକୂଳ ଅଞ୍ଚଳର । ସେମାନେ ଚାହାଁକି ଉପକୂଳ ଜିଲ୍ଲାକୁ ବଦଳି, ଘରର ଯେତେ ପାଖାପାଞ୍ଜି ହୋଇପାରିବ । ସରକାର ନିୟମ କରିଛନ୍ତି ନିଜ ଜିଲ୍ଲା ମିଳିବ ନାହିଁ । ନିଜ ଜିଲ୍ଲା ନ ହେଲେ ବି ଜିଲ୍ଲାର ସୀମାଭାରେ ହେବା ଉଚିତ । ଅନ୍ତତଃ ଘଣ୍ଟାଏ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ଭିତରେ ଘରକୁ ଯାଇହେବ । କିମ୍ବା ପୁରୁଣା କର୍ମସ୍ଥଳୀରେ ଥୁବା ବସାକୁ ଯାଇହେବ । ନୂଆ ଜାଗାରେ ଘର ନି ପାଇବା ଯାଏ ତ ପୁରୁଣା ବସାକୁ ରଖିବାକୁ ହେବ ।

ରଘୁର ଲେକ୍ଚରରେ ବାଚୁଳି ବାକୁ ନଥାଏ । ସେ ଅନର୍ଗଳ କହି ଚାଲିଥାଏ ।

ଯିଏ ଥରେ କଟକ କି ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରହିଛି, ସେ ଜାଗା ଛାଡ଼ିବାକୁ ନାରାଜ । ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ବଦଳିହେଲେ ବି ବିଷା ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ । କାଳେ ଆଉଥରେ ଫେରିବାବେଳକୁ ଘର ନ ମିଳିବ । ସେମାନଙ୍କ ଆପ୍ରାଣ ଚେଷ୍ଟା ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ କଟକ ଯିବେ ଏବଂ କଟକରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆସିବେ । କଟକରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ବା ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ କଟକ ଯିବାଆସିବା ସହଜ ଓ ଶାସ୍ତ୍ର । ଟ୍ରେନରେ ମାସିକିଆ ଚିକଟ କଲେ ହେଲା । ସହର ଭିତରେ ଚିକଟା ଭତା ଠାରୁ ବି ଶାସ୍ତ୍ର । କିନ୍ତୁ କଟକ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଭିତରେ ପୋଷ୍ଟ ଏତେ କାହିଁ । ବଡ଼ବଡ଼ିଆଙ୍କ ଲୋକେ ସେସବୁ ପାଇବେ । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସେଉଁଳି ଜୋର ନାହିଁ, ସେମାନେ ଚିକଟ ଦୂର ଯିବାକୁ ଆପରି କରିବେ ନାହିଁ । ଯଥା : କଟକରୁ ତେଜାନୀଳ ।

କଟକ ବା ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରହିବାକୁ ଯେପରି ସେଠାକାର ଲୋକେ ବ୍ୟାକୁଳ, ସମ୍ବଲପୁରରେ ରହିବାଲାଗି ସେ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକେ ସେହିପରି ବ୍ୟାକୁଳ । ବାହାରେ ଥୁବା ସମ୍ବଲପୁରୀ ଲୋକ ସମ୍ବଲପୁର ଯିବାପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ । ବହୁତ କର୍ମଚାରୀ ଚାହାଁଛି ନାହିଁ ଯେ ସେମାନେ ଏଗାରଟି ଉପକୂଳ ଜିଲ୍ଲା ଛାଡ଼ି ଉଣେଇଶ୍ଵରଟି ପଣ୍ଡିମ ଜିଲ୍ଲାକୁ ବଦଳି ହୁଅନ୍ତିମ । ବରଂ ଛୁଟିରେ ରହିବେ ।

ଏ ଦିଗରେ ଡାକ୍ତର ଓ ଅଧ୍ୟାପକମାନଙ୍କ କଥା କହିଲେ ନ ସବେ । ରହୁ କହି ଚାଲିଥାଏ । ମେଡିକାଲର ପ୍ରଫେସରମାନେ ତ ଚାକିରୀ ଛାଡ଼ିବାକୁ ଧମକାଉଛନ୍ତି । ତଳବାଲା ଏତେ ଏତେ ବର୍ଷ ଚାକିରୀ କରିନାହାଁଛି ଯେ ଭଲୁଣାରୀ ରିଟାୟାରମେଣ୍ଟର ଧମକ ଦେବେ ? କିନ୍ତୁ କହୁ ନାହିଁ କଟକରୁ ବା ବରହମପୁରରୁ ବାହାରକୁ ଯିବାକୁ । ସେମାନେ ନିତି ମୋ ଘରକୁ ଧାଉଛନ୍ତି ଦେଉଛନ୍ତି । ଅପର୍ଯ୍ୟାୟ ବି ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁଛନ୍ତି ।

ମୁଁ ମଞ୍ଚରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଫୋଡ଼ିଦେଲି । ସବୁରୁ ବେଶି କେତେ ଯାଚୁଛନ୍ତି ?

ପଚିଶି ହଜାର ।

ଏତେ ପଇସା କେଉଁଠୁ ପାଉଛନ୍ତି ?

ତୁ ସବୁବେଳେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିଜ ନିକିତିରେ କହିବିଲା ମାପୁଛି ? ଲୋକ ତ ଅଛନ୍ତି ପଚଞ୍ଚରୀ ହଜାର କି ଲକ୍ଷେ ଦେଇ ମଣିପାଳରେ ନିଜ ପିଲାକୁ ପଢାଉଛନ୍ତି । ଏଇ ଭୁବନେଶ୍ୱର କଥା ଦେଖୁନ୍ତି । ଶହୀଦନଗର ମେରିନ କଲେଜ ବା ରସୁଲଗଡ଼ ନାଭାଲ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂରେ ପିଲାକୁ ଭରି କରିବାଲାଗି ଶାଠିଏବୁ ସତୁରି ହଜାର ଯାଏ ଦେଉଛନ୍ତି । ଏତେ ପଇସା ସେମାନେ କେଉଁଠୁ ଆଶୁରିଛି ? ପିଲା ପଇରେ ଏତେ ଖର୍ଚ୍ଚ କଲା ପରେ ବେଶପୋଷାକ ଆଉ ଖୋରାକକୁ କିଛି ବଞ୍ଚିଲି ତ ?

ସାଙ୍ଗେସାଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ କିଛି ନୁଆ କଥା ମୁଣ୍ଡରେ ପଶିଗଲା ଭଲି ରହୁ କଥାର ମୋଡ଼ ବଦଳାଇଦେଲା । କହିଲା, ବୁଝିଲୁ ବାନା, ଯେଉଁମାନେ ନିଜ ପିଲାର ନାମ ଏହଲି ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଲେଖାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ସେମାନେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ଯିବାକୁ ନାରାଜ । ସହଜେ ତ ଏତେ ତଙ୍କା ପିଲାର ଆଭିମନରେ

ଖଗାଇଛନ୍ତି । ଭୁବନେଶ୍ୱର ଛତିଗଲେ କୌଣସି ମେସରେ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଇଞ୍ଜିନିୟରଙ୍କ କଲେଜର ମେସରେ କଣ କମ୍ ଖର୍ଚ୍ ? ମାସକୁ ହଜାର ପାଖାପାଖ । ଗେଟିଏ ବୋଝ ।

ଏ ସବୁରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଅପିସରମାନେ ଗୋଡ଼ତଳେ ପଡ଼ି ଯାଉଛନ୍ତି ।

ଗୋଡ଼ତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ ମଧ୍ୟ କିଏ ଶୁଣୁଛି । ଥରେ କାହାର କାକୁଟି ମିନତିରେ କାମଟିଏ ହୋଇଗଲା ବୋଲି ରାଷ୍ଟ୍ର ହୋଇଗଲେ ସମସ୍ତେ ପରା ଗୋଡ଼ତଳେ ପଡ଼ିଯିବେ । ପଇସା ଆଉ ମିଳିବ ?

ରଘୁ ପୁଣି ତାର ପୁରୁଣା କଥାକୁ ଫେରି ଆସିଲା ଭଳି ମନେ ହେଲା । କହିଲା, ମୁଁ ଦେଖୁଛି ପରା । ଲୋକେ ଗୋଡ଼ତଳେ ପଡ଼ିଲାବେଳେ ମନ୍ତ୍ରୀ ପରା ଗୋଡ଼େ ଦେଇ ପଳାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପଇସା ମିଳିବାର ଥିଲେ, ନିଜ କୋଠରୀର ନିଭୃତ କୋଣକୁ ନେଇ ପିଠିରେ ଆଉସି ଆଶ୍ଵଷ୍ଟ ଦିଅନ୍ତି ।

ମୁଁ ପଚାରିଲି, ପଇସା ଦେଲା ମାନେ କଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ବଦଳି ମନମୂଳାବକ ହେଉଛି ?

ରଘୁ କହିଲା, ପଇସା ଦୁଇ ରକମର । ଯେମିତି ଡାକ୍ତର, ଓକିଲଙ୍କର କନ୍ସଲ୍‌ଟେସନ୍ ଫିସ ଥାଇ । ସେଇମିତି ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଅନୁପ୍ରବେଶ ଫିସ ଥାଇ । ଗୁହାରି ଜଣାଇବା ପୂର୍ବରୁ ତ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ ଦରକାର । ଏଥିଲାଗି ପ୍ରବେଶିକା ଫିସ ମୁଁ ନିଏ । ଏ ଫେରସ୍ତ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।

ତାହେଲେ ତୁ ବେଶ ପଇସା ମାରୁଥିବୁ । ମୁଁ କହିପକାଇଲି ।

ରଘୁ ଉଭର ଦେଲା, ସତ ଯେ । କିନ୍ତୁ ଅନୁପ୍ରବେଶ ଫିସ ବେଶି ହୁଏ ନାହିଁ । କହିଲୁ ନାଁ, ଲୋକଟି ସିଓର ନଥାଏ, ତା କାମ ହେବ କି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଥରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନିଭୃତ ଦର୍ଶନ ପାଇଗଲା ପରେ ତା ହୃଦ୍ୟବୋଧ ହୁଏ ଯେ ମୋ ଭଳି ମଧ୍ୟୟସନ୍ଧାରା କିଛି ନାଁ କିଛି କାମ ହୋଇପାରେ ।

ତାହେଲେ ତୁ କିଛି ଆଦାୟ କଲାପରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରାଇଦେଉଛୁ ?

ରଘୁ କହିଲା, ସେଇଟା ମୋର ପ୍ରଥମ ବ୍ୟବସାୟ । ଏବେ ମୋର ବ୍ୟବସାୟର ଏକସତେନେସନ କଲିଣି । ଅନୁପ୍ରବେଶ ଫିସ ପରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରଣୀ ଫିସ ବି ମୁଁ ଆଦାୟ କରୁଛି ।

ମୁଁ ପଚାରିଲି, ତୁ କଣ ଏକୁଟିଆ ଏମିତି କରୁଛୁ ?

ରଘୁ ଠୋ ଠୋ ହୋଇ ହସି ପକାଇଲା । କହିଲା, ଏ କାରବାରରେ ନିଜେ ନିଜେ ଭୂମିକା ବାଛି ନେବା କଥା । ତୃତୀୟପକ୍ଷ କାହାକୁ ପୂରେଇଲେ ସେ ତ ବାଚମାରଣା କରିଦେବ । ପୁଣି ପଇସା ଦେବା ପରେ ବି କାମ ହେଉନାହିଁ ଯଦି ରାଷ୍ଟ୍ର ହୋଇଯାଏ, ରୋଜଗାର କମିଯିବ ।

ମୋର ସଦେହୀ ମନ ଚୁପ୍ଚ ରହିଲା ନାହିଁ । ମୁଁ ପଚାରିଲି, ତୁ କଣ ସମସ୍ତଙ୍କ କାମ କରିଦେଉଛୁ ? ନା, ଯିଏ ବେଶି ପଇସା ଦିଏ ତା କାମ କରୁ ?

ରଘୁ କହିଲା, ତୁ କଣ ଭାବୁଛୁ ?

ତାହେଲେ ତ ପଇସା ଫେରାଉ ଥିବୁ ?

ଯାହାର କାମ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଆମେ ଜାଣିପାରୁ । ତା'ରୁ ଅଛି କିଛି ନେଉ । କାମ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଉଚ୍ଚଳ ଦେଖିଲେ ଆହୁରି ମାଗୁ । ମିଳିଲେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କାନରେ ପକାଉ । ମନ୍ତ୍ରୀ ଏତେ ବ୍ୟସ ଯେ ନିଜ ଘର କଥା ବି ଭୁଲିଯାଆନ୍ତି । ଆମେ ବାରମ୍ବାର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଚେତାଇ ନ ଦେଲେ ଲୋକଟାର ହେବନାହିଁ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ ଠିକ୍ ଅର୍ତ୍ତର ବାହାରିବା ପୂର୍ବରୁ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବାର ଅଛି । ନ ହେଲେ କୁଆଡ଼େ କଣ ଅର୍ତ୍ତର ବାହାରିବ ଯେ ପୁଣି ଥରେ ବଦଳେଇବା ଅସମ୍ଭବ ହେବ । ଜାଣିଛୁ ତ ଥରେ ବାହାରିଗଲେ ପୁଣି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଯାଏଁ ଯିବ ।

ପଇସା ଲୋଭରେ ତ ତୋତେ ବହୁତ ଖଟିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିବ । ଭୋକ ନାହିଁ, ଶୋଷ ନାହିଁ, ବଗ ଭଳି ଚାକି ରହିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିବ ।

ରଘୁ ତାର ଗାଉଁଲି ଭାଷାକୁ ଫେରିଆସିଲା, ପାଗଳ ନା କ'ଣ । ମୁଁ କହିଁକି ହାତରୁ ଖାଇ ଘୋଡା ଆଗରେ ଦଉଡ଼ିବି ? କେବଳ କାମ କରିବାର ଚାହା ମିଳିଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ମୋର ଯିବାଆସିବା ଖର୍ଚ୍ଚ, ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ

ଖାଇବା, ପିଇବା ଖର୍ଚ୍ଛ ସବୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯୋଷ୍ଟ ନେଇ କଥା । ଯେଉଁ ଯୋଷ୍ଟରେ ଯେତେ ବେଶି ଉପୁରି, ସେତେ ବେଶି ପଇସା ମିଳେ । କେନିଲ୍ଲୋର୍ଧ୍ଵ, କଳିଙ୍ଗ, ସ୍ବର୍ଣ୍ଣ, ପ୍ରାଚୀ ଭଳି ହୋଇଲେଇ ବଦୋବସ୍ତ ବି କରିଦିଅନ୍ତି ।

ମୁଁ ଦେଖିଲି, ରଘୁର ଗପ ଅସରନ୍ତି । ଜାଁଗା ସିନା କହୁନାହିଁ, ସମସ୍ତଙ୍କ କାରବାର ଏ ଜାଣିଛି । କଥାଟାକୁ ବାଆଁରେଇବା ପାଇଁ ବିଶେଷତଃ ରଘୁକୁ ବିଦା କରିବା ପାଇଁ କହିଲି, ହଉ, ଅପିସ୍ତ ବେଳ ହେଲାଣି, ମୋତେ ବାହାରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ତର ତର ଦେଖାଇବାକୁ ମୁଁ ଚିକେ ଠିଆ ହୋଇପଡ଼ିଲି ।

ରଘୁ ଆଉ କିଛି କହିବାକୁ ଚାହୁଁଥୁଲା ବୋଧହୁସ । କବାଟଟା ମେଲା କରି ବାହାରି ଯାଉ ଯାଉ କହିଲା, ଦେଖ ଦେଖ ତୋ ଗେର ଆଗରେ ତିନି ଚାରି ଜଣ କିମିତି ଗାକି ରହିଛନ୍ତି ।

କାହିଁକି ଆସୁଛନ୍ତି କେଜାଣି ? ମୁଁ କହିଲି ।

ରଘୁ କହିଲା, ତୋ ପାଖକୁ ନୁହେଁ, ମୋ ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇ ଗୋଡ଼ାଇ ଆସିଥିବେ । ମୋତେ କଣ ମରିବାକୁ ବି ତର ଦେଉଛନ୍ତି ?

ଏତକ କହି ରଘୁ ଝଟପଟ ଚାଲିଗଲା ଗେର ପାଖକୁ । ମୁଁ କବାଟ ଦୁଇଟିକୁ ଆଉଜାଇ ଆଣୁଆଣୁ ପାଇଁ ଭିତରେ ଗେର ଆଡକୁ ଚାହିଁଲି ।

ରଘୁ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ କଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲା । ଜଣେ ଅଳଗା ହୋଇଗଲା । ଗେରର ଡାହାଣ ପାଖ ବାଦାମ ଗଛ ତଳକୁ ରଘୁ ତାକୁ ଗାଣିନେଲା । ଅନ୍ୟମାନେ ଗେରର ବାମ ପାଖରେ ରହିଗଲେ । ରଘୁ ଆଉ ସେ ଲୋକଟି ଗାଉ ଆଲିଙ୍ଗନରେ ଆବଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା ପରି ଦେଖାଗଲେ । ଅଞ୍ଚଳିକଣ ପରେ ହାତ ହଲାଇ ତାକୁ କଣ କହିଲା, ପୁଣି ମୋ ଗେର ମେଲା କରି ବାତି ଭିତରକୁ ଫେରିଲା ।

ଗେର ପାଖରୁ ସମସ୍ତେ ଧୂରେ ଧୂରେ ଚାଲିଗଲେ ।

ମୁଁ ଉପୁକ ହୋଇ କବାଟଟି ବଦ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଖୋଲିଦେଲି । ପଚାରିଲି, କଣ ହେଲା କି ? ପୁଣି ଫେରିଲୁ ଯେ ।

ରଯ୍ୟ ମୋତେ ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ଗଣି ଆଣିଲା । ମୋ
ହାତରେ ଦୁଇ ହଜାର ଟଙ୍କା ଗେଞ୍ଜିଦେଲା । କହିଲା, ପୁଅର ଆଉମିସନ
ବାବଦରେ ୧୭୦୦ ଟଙ୍କା କମ୍ ପଡ଼ୁଛି କହୁଥିଲୁ ନା ? ଏତକ ମୋ ତରଫରୁ ।

ମୁଁ ବାରଣ କଲି । ରଯ୍ୟ କହିଲା, ତୋ ପୁଅ କଣ ମୋ
ପୁଅ ନୁହେଁ ?

ମୁଁ ଟଙ୍କାଗୁଡ଼ାକୁ ତା ପକେଟରେ ଯେତେ ଗେଞ୍ଜୁଆଏ,
ସେ ତାକୁ କାତିଆଣି ମୋ ହାତରେ ଗେଞ୍ଜୁଆଏ ।

ଶେଷରେ ସେ ମୋତେ ଧମକାଇଲା ଭଳି କହିଲା, ଦେଖୁ
ଯଦି ତୁ ଏ ଦୁଇହଜାର ଟଙ୍କା ନନ୍ଦେବୁ ତୋର ମୋର ଅପଡ଼ ।

ଆଜିକାଲି ଯୁଗରେ ଶାଦିର ପାଖରେ ଥିବା ଲୋକକୁ
ହାତରିବା କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏତକ ଭବି ମୁଁ ରୁପ ହୋଇଗଲି । ରଯ୍ୟ
ପଛକୁ ନ ଅନେଇ ବାହାରିଗଲା ।

ମୋର ମନେ ପଡ଼ିଲା ଏତକ ଟଙ୍କା ମୋ ପାଖରେ ଜନ୍ମଭେଷ
କରୁ ନାହିଁ ତ ? ଆଲିଙ୍ଗନ କରିଥିବା ଲୋକପାଇଁ ମୋଠାରୁ କିଛି କାମ ଆଦାୟ
କରିବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିରେ ଏ ଦୁଇହଜାର ପାଇ ନାହିଁ ତ ?

ବଡ଼ ପାଟିରେ କହିଲି, ଏତକ ଜନ୍ମଭେଷମେଣ୍ଟର ରିଟର୍ଣ୍‌
କେବେ ନେବୁ ?

ଗେରାର କବାଟ ଖୋଲୁ ଖୋଲୁ ରଯ୍ୟ ହସ ହସ ମୁହଁରେ
କହିଲା, ମୋର ଯେତେବେଳେ ଘରକାର ହେବ ମୁଁ ଆସିଯିବି ଯେ !

ଡାକ୍ତର ଖବର

ଚିଠି ଖୋଲି ପଢୁପଢୁ ସବୁ ଘଣଣା ଆଖୁ ଆଗରେ ଭାସି
ଉଠିଲା । ପ୍ରଥମଥର କେଡ଼େ ସହଜରେ ମୁଁ ଦୁଆର ଖୋଲିଦେଲି ।

ସାମନାରେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ କଳା କଳା ମୁଛ ଓ ତିମା
ତିମା ଆଖି । ଜଣଙ୍କର ନିଶ୍ଚ ଅଗ୍ର ଦି କଡ଼ରେ ବଙ୍କି ଯାଇଛି ଗାଲ ଉପରକୁ ।
ଯେପରି ଫିଲ୍ମରେ ଭିଲେନମାନେ ଅଠା ଦେଇ ଠିଆ ଠିଆ ମୁଛ ତିଆରି
କରିଥାନ୍ତି । ଦୁଇଁଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ଖାଲି ପାଟି ଚାକୁଳି ଥାଏ । ତାର ମୁଛ
ଦୁଇଟା ଉପର ତଳ ହେଉଥିବାରୁ ଚାକୁଳିବା ଜଣାପଡ଼ୁଥାଏ । ଅନ୍ୟ ଜଣଟି
ଦି ପକେରରେ ହାତ ପୂରାଇ ମୁରୁକୁଥାଏ । ଚେରିକର ତ୍ରାଉଜର ଓ ନୀଳ ସାର୍ଟ
ହାତ ଚାପରେ ଜାକି ହୋଇଯାଉଥାଏ ।

ଜଣା ପଡ଼ୁନଥିଲା ଯେ ସେମାନଙ୍କର କିଛି ଅଭାବ ଅଛି ।
ଅଥବା ସେମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଥୁଲା ମାଗିବାର ଝଲକ । ମାଗିବା କହିଲେ
ଠିକ୍ ହେବନାହିଁ, ଦାବି ଜାହିର କରିବାର ଝଲକ ।

ଦୁହେଁ ଏକାସ୍ଵରରେ କହିଉଠିଲେ, ଆମେ ଯୁବ ପ୍ରଗତି
ଗୋଷ୍ଠୀ ଗଣେଶପୂଜା କମିଟି ତରଫରୁ ଆସିଛୁ ।

ମୁଁ ଜାଣିଥିଲି, ପ୍ରଗତି ଦଳ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାସକ ଦଳ । ଯେ
କୌଣସି ପୂଜା ଆସିଲେ ତାଦା ସମୟ ଆସିଯାଏ । ଏମାନେ ଭାବନ୍ତି,
କମ୍ପାନୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ବେଶ୍ କମାଉଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କରୁ ତାଦାଭେଦା ନ
ଉଠାଇବା ତ ଉଠାଇବା କାହାରୁ ? ସତେଯେପରି ମୋ ଭାବନା ସେ
ଦୁହେଁ ପଡ଼ିପାରିଲେ । କହିଲେ, କେବଳ ଆପଣଙ୍କରୁ ନୁହେଁ, ଏ ଯୁନିଟର
ସମସ୍ତଙ୍କରୁ ତାଦା ନେଉଛୁ ।

ମୁଁ କହିଲି, କିଛି ଦେଇ ହେବ ନାହିଁ ।
କବାଟ ବନ୍ଦ କରିଦେଲି । ସେମାନେ ଚାଲିଗଲେ ।
ତାପରଦିନ ସକାଳେ ଦୁଇଜଣ ଆସିଲେ । ସେମାନେ
ନୁହଁନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଭାଲି ଦିଶୁଥିବା ଆଉ ଦୁଇଜଣ । ସେମାନେ କହିଲେ,
ନ ନମ୍ବର ଯୁନିଟର ଗଣେଶ ପୂଜା କମିଟି ପାଇଁ ଚାନ୍ଦା ନେବାକୁ
ଆସିଛୁ । ଆପଣ ଏ ଯୁନିଟର ବାସିବା । ଚାନ୍ଦା ଦେବା ଆପଣଙ୍କ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ମୁଁ କହିଲି, ଆଗରୁ ତ ତୁମେମାନେ ଚାନ୍ଦା ନେଉ
ନଥୁଲ । ନୃଆ ନୃଆ ସଂଗଠନ କରି ଚାନ୍ଦା ମାରିଲେ ଏତେ ପଇସା
କେଉଁଠୁ ଆଣିବୁ ? ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଯୁନିଟରେ ଆଠ ଦଶ୍ତା ପୂଜା
ହେବ, ଆଉ ଆମେ ଆଠ ଦଶ ଥର ଚାନ୍ଦା ଦେଉଥିବୁ ?
ଯାହା ଦେଇପାରିବେ ଦିଅନ୍ତୁ, ସେମାନେ ଦାବି କଲା
ପରି କହିଲେ ।

ମୁଁ ଭାବିଲି, ନିଜେ କବାଟ ଖୋଲି ଭୁଲ କରିଛି ।
ନିଶ୍ଚ ଉପରେ ହାତ ବୁଲାଉଥିବା ଚୋକାଟି ତାଙ୍କଲ୍ୟ
କଲା, “ ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ କଣ କହୁଛନ୍ତି ? ”

ମୁଁ କହିଲି ଆମର ରୋଜଗାର ତ ନିଜକୁ ନିଆଣ୍ଟି ।
ନୃଆ ନୃଆ କମିଟି ଗଢି ଆପଣମାନେ ପଇସା ମାରୁଥିବେ, ସବୁ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ
ଚଙ୍ଗା ଦେଇହେବ କି ? ପୂଜା କରିବ ତ ନିଜ ପଇସାରେ କରୁନା ?
ପର ପଇସାରେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବ ? ଛି, ଛି !

ସେମାନେ ସେବିନ ବି ଚାଲିଗଲେ ।

ଡିନିଦିନ ପରେ ଚିଠି ବାହ୍ୟରେ ଚିଠି କାତିବାକୁ ମୁଁ
ହାତ ପୂରାଇ ଦେଲାକ୍ଷଣି ବିଷାରେ ହାତ ବୁଡ଼ିଗଲା ।

ଏକାମ କିଏ କରିଥିବ ଜାଣିଗଲି । ଆଗରୁ ଶୁଣିଥୁଲି,
ମୋର ଜଣେ ସହକର୍ମୀ ଗତବର୍ଷ ଚାନ୍ଦା ଦେଇ ନଥୁଲେ ବୋଲି ତାଙ୍କର ଦଶଟି
ଫୁଲକୁଣ୍ଡ କୁଆଡ଼େ ଉଭେଇଗଲା ! ତଥାପି ମୁଁ ଦମ୍ଭ ଧରିଥୁଲି, ଏ ପିଲାଙ୍କୁ
କିଛି ଦେବି ନାହିଁ ।

ପୋଲିସକୁ ଖବର ବି ଦେଲିନାହିଁ । ତୁମ୍ଭ ରହିଗଲି ।
ପୋଲିସର ସାମର୍ଥ୍ୟ ମୋତେ ଜଣା ।

ଏଣିକି ଗେରରେ ଚାବି ପକାଇ ରଖିବାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ
କହିଦେଲି । ବାତି ଭିତରକୁ ପଶିଲେ ସିନା ପାରିତୁଣ୍ଡ ହେବ ।

କିଛିଦିନ ଯାଏ କେହି ଆସି ନଥୁଲେ । ଚିଠି ବାକ୍ଷରେ
ବିଷା ପଡ଼ିଥିବା କଥା ବି ଆମେ ଭୁଲିଗଲୁ । ପରେ ପରେ, ଗେରରେ ତାଳାଫେବା
କଥା ଭୁଲିଗଲୁ ।

ଦିନେ, ହଠାତ୍ ପୁଣି ଦୁଇଟା ଟୋକା ଆସିଲେ । ପୂର୍ବରୁ
ଅସିଥିବା ଟୋକାଙ୍କ ବୟସର । ଜଣଙ୍କର ଗାଲରେ କଟା ଦାଗ । କୋଉଠି
ବୋଧହୁଏ ନିଆଁ ଚିଙ୍ଗା ବା ଖଣ୍ଡା କି ଛୁରୀ ଚୋଟ ଲାଗିଯାଇଛି ।

ସେମାନେ କବାଟ ୩ଙ୍କ ୩ଙ୍କ କଲାକଣ୍ଠି ମୋ ପୁତୁରା କବାଟ
ଖୋଲିଦେଇଥିଲା । ତା ପଛେ ପଛେ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ବି ଆସିଯାଇଥିଲା । ଟୋକା
ଦୁଇଟାଙ୍କ ରୂପର ସାଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ସେ ଉଚିଗଲା । କବାଟ ଦୁଇଟାକୁ ବୟ
କରିବାକୁ ଗଲାକଣ୍ଠି ଗୋଟିଏ ଟୋକା ଚରକିନ୍ତି କବାଟ ଦୁଇଟାକୁ ସନ୍ଧିରେ ପାଦ
ରଖିଦେଲା । କବାଟ ବୟ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ପାଟି କରି ଟୋକାଟା କହିଲା, ଆମେ ପ୍ରଗତି ଦଳର
ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀ ନଅ ନମ୍ବର ଯୁନିଟ ଶାଖାରୁ ଆସିଛୁ । ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ଗଣେଶ
ପୂଜା ଦେଇ ବାକି ଅଛି । ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା, କଣ ଜବରଦସ୍ତ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ?
ଗୋଟିଏ ହେଲେ ପଇସା ଦେବୁନାହିଁ । ଆଉ ଏଠିକି ଆସ ନାହିଁ । ଏ ଜୋର
ସେ ମୋଠାରୁ ଶିଖିଥିଲା ।

ଇତିମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ଦ୍ୱାରପାଖକୁ ଆସି ଯାଇଥିଲି ।

ଗୋତରେ ୩୦ଲି ଧରି କବାଟକୁ ଖୋଲା ରଖିଥିବା ଟୋକାଟି
ଠୋ ଠୋ ହସିଦେଲା । ଗୋତରା କାରିମେଲା । ସମ୍ବନ୍ଧତଃ ମୋତେ ଦେଖି
ସେମାନେ ଅଧୁକ କିଛି ନ କହି ଚାଲିଗଲେ ।

ଦୁଇଦିନ ବି ଯାଇନାହିଁ ଦିନେ ସକାଳେ ବାପା ବାଡ଼ିରେ
ବୁଲୁଛନ୍ତି, ଦେଖିଲେ ମଲା କୁକୁରଟିଏ ଗେରପାଖରେ ପଡ଼ିଛି ।

ସେ ଚିହ୍ନେକ ଉଠିଲେ । ତାଙ୍କ ପାଟି ଶୁଣି ମୋ ସ୍ବୀ ବାହାରି
ଆସିଲା । ମୁଁ ବି ।

ବାପା ପୋଖତ ଲୋକ । ପୋଲିସର ଧୂରଷରପଣିଆ
ଆଜିକାଲିର ନେତାମାନଙ୍କ ପଣତ ତଳେ, ସେ କହିଲେ । ସେ ଠିକ୍ କରି ନେଲେ
ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ.କୁ ଦେଖାକରିବେ ।

ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ. ତାଙ୍କୁ ଭଲଭାବରେ ଜାଣନ୍ତି । ଗତ ନିର୍ବାଚନରେ
ସେ ବାପାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନେଇଥିଲେ । ଫେରି ଆସି ବାପା କହିଲେ ଯାହା
କହିବାର କଥା କହିଛି । ଅବଶ୍ୟ ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ. ବାବୁ ବୁଝାଇଥିଲେ, “ମୁଁ ଭାବୁ
ନାହିଁ ଯେ ମୋ ଦଳର ପିଲାମାନେ ପଇସା ମାଗିବାକୁ ଯାଇଥିବେ । ଏଗୁଡ଼ାକ
ବିରୋଧ୍ୟ ଦଳର କାମ । ଆମକୁ ବଦନାମ କରିବା ପାଇଁ ମଞ୍ଚରେ ମଞ୍ଚରେ
ଏହଳି କରନ୍ତି ।”

ସେ ବାପାଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ, ଚିକିଏ ଘୋଷ୍ୟ ଧରନ୍ତ,
ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଶୁଙ୍ଗଳା ଫେରିଆସିବ । ଏବେ ତ ଆମେ ଜିତିଛୁ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ତ ଏହି ବିରୋଧ୍ୟ ଦଳମାନେ ଶାସନରେ ଥିଲେ । ଗୋକାରୁଡ଼ାକୁ ସେମାନେ ବଡ଼
ଉପ୍ରୋଧ ଦେଇଛନ୍ତି, ନହେଲେ କଣ ସେମାନେ ଏତେ ବଦମାସୀ କି ଦାଦାଗିରି
ଦେଖାନ୍ତେ ?

ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ.ଙ୍କ ଭାଷାକୁ ଯଥାଯଥ ଉଦ୍ଧାର କରି ବାପା
କହିଥିଲେ । ସେ ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ.ଙ୍କୁ ବୁଝାଇଥିଲେ, କିପରି ଆଗର ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ.
ତାଙ୍କ ବଦମାସ ସମର୍ଥକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପରାସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ମୋତେ ବାପା
ବୁଝାଇଦେଲେ, ଏ ନୂଆ ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ. ଭଲ ଲୋକ । ମୁଁ ଭାବୁଛି, ମୋ କଥା
ତା କାନରେ ଭେଦିବ ।

ବେଶିଦିନ ଯାଇନାହିଁ । ଦିନେ ଫୋନ୍ ଆସିଲା ।

କତା ଶବ । ଆମେ ପ୍ରଗତି ଦଳର ନ ନମ୍ବର ଫୁନିର ଅଫିସରୁ
କହୁଛୁ । ଅଜି ସଞ୍ଚବେଳେ ଆମ ଦଳର ଦୁଇଜଣ ପିଲା ତୁମ ଘରକୁ ଯିବେ ।
ଯାହା ପାରୁଛ ଦେଇଦିଅ । ନଚେତ୍ ଭଲ କଥା ହେବ ନି ।

ମୁଁ ଓ ମୋ ପରିବାର ହଠାତ୍ ଯେପରି ଗୋଟିଏ ମଙ୍ଗୋଳ
ଆକ୍ରମଣ ଆଶଙ୍କାରେ ରହିଗଲୁ । ଘରର କବାଟ ସବୁ ବନ୍ଦ କରି ରଖିଲୁ । ଗେର
ବି ତାଳା ପକାଇଦେଲୁ । କଲିଂ ବେଳର ତାର ଖୋଲିଦେଲୁ ।
ସେଦିନ ଦିନସାରା କେହି ଆସିଲେ ନାହିଁ ।

ମନେ ହେଲା ଯେମିତି ଆମ ଘରଟା କାଚରେ ତିଆରି ।
ଏତେ ମୋଟା ମୋଟା କାଛ ଭିତର ଦେଇ ସବୁ ଯେପରି ଜଳ ଜଳ
ଦିଶୁଆଏ । ଆଶଙ୍କା ହେଉଥାଏ, କାଛଗାକୁ ଠେଳିଦେଲେ ଭାଙ୍ଗିଯିବ । ଦୁଆର
ଝରକାର କାଠରେ ସହଜରେ ନିଆଁ ଲାଗିଯିବ । ଏ ଲୁହା ଗ୍ରିଲ ବା ରେଲିଂ ତୁଳ୍ଳ
ମନେ ହେଲା । କେଉଁ ବାଟ ଦେଖି ସେମାନେ ହାତ ବୋମାଟିଏ ପକାଇଦେଲେ
ସବୁ ଭୁଷ୍ଟ ପଡ଼ିବ । ନଚେତ୍ ଗାଡ଼ିର ଜାକ ଆଣି ରେଲିଂକୁ ମୋଳା
କରିଦେବେ ।

ମନେହେଲା ଖାଲିଯାନୀ ଓ କାଣ୍ଡୀରୀ ସନ୍ଧାସବାଦୀମାନେ
ଯେପରି ଏକେ ୪୩ ରାଇଫଲ ରଖୁଛନ୍ତି ସେମିତି ଆମେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
ଧରି ବସିବୁ । ଘର ଭିତରେ ଗାତ ଖୋଲି ବଙ୍ଗର କଟିବୁ । ତା ଭିତରେ ଲୁଚି
ରହିବୁ ।

ବାପାଙ୍କର ପେନସନ୍ ଓ ମୋର ଦରମା ପୂରା ମିଶାଇଲେ
ବି ତ ଗୋଟିଏ ସାଦା ବନ୍ଧୁଙ୍କ ବି କିଣି ପାରିବୁ ନାହିଁ । ବାପାଙ୍କ ପାଖରେ ନିଜର
ଆଶଙ୍କା ପ୍ରକାଶ କଲି । ଦୁହେଁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନରେ ରାଜି ହେଲୁ : ଏ ଦୁନିଆରେ
ସାଧୁ ହୋଇ ଲାଭ କଣ ?

ଜୋରଜବରଦଷ୍ଟ ଚାନ୍ଦା ଆଦାୟ ଓ ଧମକ ବାରମ୍ବାର
ଖବରକାଗଜମାନଙ୍କରେ ବାହାରିବାରୁ ବିଭିନ୍ନ ପୂଜା କମିଟି ତରଫରୁ, ପ୍ରଗତି ଦଳ
ତରଫରୁ ଘରେ ଘରେ ପ୍ରଚାର ପତ୍ର ବଞ୍ଚାଗଲା ଯେ ସେମାନଙ୍କ କେହି ପ୍ରତିନିଧି
ନାହିଁ । ପ୍ରତିନିଧି ବୋଲି କହୁଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ବା ପଇସାଏ
ବି ଦିଅବୁ ନାହିଁ । ପ୍ରଚାର ପତ୍ରରେ ନ ଥିଲା— ଯଦି ଆମ ବିଟି ବାହୁରେ ବିଶ୍ୱା
ପତ୍ର ବା ବାତିରେ ମଳାକୁକୁର ପୋପଡ଼ାଯାଏ ଆମେ କଣ କଟିବୁ ।

ବାପା ଘର ପାଇଁ ବଜାର କରନ୍ତି । ଏଣିକି ବାପା ବଜାର କରି ଗଲାବେଳେ ମୁଁ ସାଙ୍ଗରେ ଗଲି । ହାତରେ ଧରିଲି ଛୋଟ ଠେଣା । ଠେଣାଟିକୁ ମୁଁ ସାର୍ଟ ଭିତରେ ଲୁଚାଇ ରଖୁଥିଲି । ଅପିସ ଗଲାବେଳେ ମୁଁ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ଗାଡ଼ିରେ ଗଲି । ଏକୁଟିଆ ଯିବା ପ୍ରାୟ ବଦ୍ଧ ହୋଇଗଲା ।

ଅପିସ କାମ କରୁ କରୁ ଘରକୁ ଘଣ୍ଟାକୁ ଘଣ୍ଟା ପୋନ୍ କରେ, ସବୁ ଠିକ ଥିଲି ତ ?

କେଉଁଠି ଗୋଟିଏ ଶୋକା ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ପଡ଼ିଗଲେ ମୋର ମନେହୁଏ ସତେ ଯେପରି ସେ ମୋ ଆଡକୁ ମାଡ଼ିଆସୁଛି । ଚାରିଆଡ଼େ ମାତେ ଖାଲି ଦିଶିଲା ବଡ଼ ବଡ଼ ମୁଛୁ ରଖିଥିବା ପିଲାଗୁଡ଼ାଏ ବୁଲୁଛନ୍ତି । ଚେରିକର ବ୍ରାଉଜର ଆଉ ନୀଳ ସାର୍ଟ । ନିଶ ସବୁ ଗାଲ ଉପରକୁ ମେଡ଼ି ହୋଇଛି ।

ଏହଳି ଡରି ହରି କେତେଦିନ ରହିହେବ ? ମନେ ହେଉଥିଲା ଘରକୁ ଫେରୁ ଫେରୁ କେଉଁଦିନ ଘରେ ନିଆଁ ଲାଗିଯାଇଥିବ ? କାଳେ କିଏ ଅପହରଣ କରି ନେବ ବୋଲି ପୁତ୍ରଗାକୁ ଗାଆଁକୁ ଫେରାଇ ଦେଇଥିଲି । ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଗାଁ କୁ ଚାଲିଗଲା । ଆମେ ରହିଗଲୁ — ଦୂଇଜଣ : ବାପା ଓ ମୁଁ । ଅବଶ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଗୋଷେଇଆ ଥାଏ ।

ଦିନେ ଦୂଇଟା ଶୋକା ଆସି ମୋ କଲିଂ ବେଳ ଦିବାଇଲେ ବାପାଙ୍କୁ ଡର ଲାଗିଲା ସେମାନେ ପୁଣି ଫେରି ନାହାନ୍ତି ତ ?

ସେମାନେ ଯେତେବେଳେ କହିଲେ ଆମେ ଗୋଟିଏ ସାବୁନ କିମାନୀ ଡରଫ୍ରୁ ମାର୍କେର ସର୍ତ୍ତେ କରିବାକୁ ଆସିଛୁ, ବାପା ଟିକିଏ ଆଶ୍ଵଷ ହେଲେ । ବାପା କହିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୀଯ ନାହିଁ, ପୁଅ ଆସିଲେ ପଚାର ନେବ ।

ତାପରେ ସେମାନେ ଚାଲିଗଲେ । ସେଦିନ ସଞ୍ଜବେଳେ ଖଣ୍ଡିଏ କାଗଜ ଆମ କବାଟ ପାଖରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ସେଥରେ ଲେଖାଥୁଲା, କାଲି ଆସିବୁ । ଏଥରକ ମାର୍କେର ସର୍ତ୍ତେ ନ ହୋଇ ତୁମ ଘର ସର୍ତ୍ତେ ହେବ । ଆମେ ଆପେ ଆପେ ଚାଦା ବାହାର କରିବୁ ।

ବହୁତ ହୋଇଗଲା । ବାପା ଓ ମୁଁ କାଗଜ ଖଣ୍ଡିକ ଧରି
ସିଧାସଳଖ ଆନାକୁ ଗଲୁ । ଦାନ ଘଷିନ ଥାଉ । ଆନାବାବୁ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ
ନିଜର ଆଚମନରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଜଣେ କନେଷେବଳ କହିଲା, ବସନ୍ତ, ଆନାବାବୁ
ଆସିଲେ ଆପଣଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣାଯିବ । ଦୁଇଘଣା ବିତିଗଲା ।

ଆନାର ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ଭଲ ମଣିଷ । ମୋ କାହାଣୀ ଶୁଣି
ବହୁତ ସମବେଦନା ଜଣାଇଲେ ।

ମୁଁ ପଚାରିଲି, ଅନ୍ୟମାନେ ଏତିକି ଅଭିଯୋଗ କରୁଛନ୍ତି କି ?
ସେ ମୋ ଆଡ଼େ ବହୁତ ସମୟ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ଉତ୍ତର
ଦେଲେ, ନା ।

ମୋ ବାପାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ଇନ୍ସପେକ୍ଟର କହିଲେ,
ଆଜିକୁ ଆପଣଙ୍କ ଘରକୁ ଦୁଇଜଣ ପୋଲିସ୍ ଜଗିବାକୁ ପଠାଉଛି । ଆଉ ଏହାଠୁ
ଅଧିକ ମୁଁ କଣ କରିପାରିବି ?

ଆମେ ଘରକୁ ଫେରିଲୁ । ଆମ କାହିଁ ଘତିତିର ଟିକ୍ ଟିକ୍
ବାଜୁଥିବା ଶବ ତଂ ତଂ ବଜିବା ଭଲି ଶୁଭ୍ରଥାଏ । ଚାରିଆଡ଼େ ନୀରବତାର
ସୂଚକ ।

ଆମ ଘରକୁ ଯେଉଁ ଦୁଇଟି କନେଷେବଳ ଆସିଲେ ସେମାନଙ୍କ
ଚେହେରା ପିଲାଦୁହିଁଙ୍କ ଚେହେରାଠୁ କୌଣସି ଗୁଣରେ କମ୍ ନୁହେଁ । ଖାମ୍ଭୁରା
ଖାମ୍ଭୁରା ବାଳ, ଲାଲ୍ ଲାଲ୍ ଆଖି, ଗାଳ ଉପରେ ବଙ୍ଗି ଯାଇଥିବା ମୁଛ । ପ୍ରଭେଦ
ଏତିକି ସେମାନେ ମୋଟା ନଥୁଲେ କି ପଢଳା ନଥୁଲେ । ତାଇତା ସେମାନଙ୍କ
ପାତିରୁ ପାନ ବଳେଇ ପଡ଼ୁଥିଲା । ଦାନଗୁଡ଼ାକ କଳାମାର୍କଳ ଚିପ୍ପ ଭଲି ।

ଚାରିପାଞ୍ଚଦିନ ଆମ ପାଖରେ ରହିବା ଭିତରେ ସେମାନେ
ଆମ ପରିବାରର କୁକୁମ ହୋଇଗଲେ । ଦରକାରବେଳେ ଆମେ ଚାହା ଦେଲୁ,
ଶୋଇବା ପାଇଁ ଅସୁରିଧା ହେଲା ତ ଜାଗା ଦେଲୁ । କିଛିଦିନ ପରେ ଆମର
ପାଇଖାନା ଓ ବାଥରୁମ୍ ବି ସେମାନେ ବ୍ୟବହାର କଲେ । ଯିଏ ଆମର ଜୀବନ
ରକ୍ଷକ ତାକୁ ଏତକ ସୁରିଧା ଦେବା ନାହିଁ ତ କାହାକୁ ଦେବା ?

ପଡ଼ୋଶୀମାନେ ମଞ୍ଚରେ ବଡ କୌତୁହଳ ସହିତ
ଆମ ଘରଆଡେ ଚାହାନ୍ତି । ଆମ ସଂସାରଟା ଯେପରି ଚେଲିଭିଜନ ପରଦାରେ
ଦିଶୁଛି । ଅସରକ୍ତି ସିରିଆଲର ବେନମ୍ବରୀ ଏପିସୋଡ୍ । ନାଚକର ଶୋଷ ନାହିଁ ।

ସେମାନେ କନଷ୍ଟେବଳ ଦୁଇଟାକୁ ଯେତେ ନ ଦେଖନ୍ତି,
ଶୋଇଥୁବା ଅବସ୍ଥାରେ ସେମାନଙ୍କ କାନ୍ଧ ଉପରେ ପଡ଼ି ରହିଥୁବା ପୁରୁଣା ବନ୍ଦୁକ
ଦୁଇଟାକୁ ବେଶି ଦେଖନ୍ତି । ପଡ଼ିଶାଙ୍କ ଓ ଦେଖଣାହାରୀଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନରୁ ଏତକ ମନେ
ହେଉଥିଲା ।

ସଞ୍ଜର କେତେ ମିନିଟ ଜଣି ରହନ୍ତି । ତାପରେ ସେମାନଙ୍କୁ
ବେଶ ନିଦ ମାଡ଼ିଆସେ । ନିଦ ଆସିବାର ଆଭାସ ଆମକୁ ମିଳେ,
ଯେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଫୁସପାସ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଏ, ଆଉ କେହି
ଆସିବେ ନାହିଁ ମ, ଶୋଇପଡ଼ ।

ତାପରେ ଆମ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଟିକ୍ ଟିକ୍ କରୁଥୁବା କାହିଁଗତିଟି
ବେଶି ଜୋରରେ ଟିକ୍ ଟିକ୍ କରେ ।

ମଞ୍ଚରେ ଦିନେ ସଞ୍ଜବେଳେ ଦୁହେଁ ଗୋଟିଏ ବୋତଳ
ଖୋଲିଲେ । ମୋ ଆଡକୁ ଚାହିଁ ପଚାରିଲେ ବରଫ ଆଉ ସୋଡ଼ା ପାଣି
ଅଛି କି ?

ମୁଁ ବା କଣ କହନ୍ତି । ଅଛି ବୋଲି କହିବି କଣ, ଖୋଦ
ଆଣି ଦେଲି ।

ତାପରେ ମଦ ପିଇବା ଦୈନଦିନ କାରବାର ହୋଇଗଲା ।
ଦିନେ ସେମାନେ ଚାହିଁଲେ, ମୋ ଚେଲିଭିଜନ ଦେଖିବେ ।
ତୁମେ କାହିଁକି ଚେଲିଭିଜନ ଦେଖୁନାହିଁ ? - ଦୁହେଁ ଏକାସ୍ଵରରେ ପ୍ରଶ୍ନ
କରିଥିଲେ ।

ଏତେଦିନ ରହିଗଲା ପରେ ସେମାନେ ଆଉ ଆପଣ ନ କହି
ତୁମେ କହିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥିଲେ ।

ମୁଁ ବା ଆଉ କଣ କରନ୍ତି ? ତରରେ ତ ଚେଲିଭିଜନ ଅନ୍
କରୁନଥିଲୁ, ସେଦିନ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଅନ୍ କଲୁ । ହିମ ସିନେମା ଚାଲିଥାଏ ।

ଗୁଡ଼ିଏ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧମନ୍ଦିର ନାଟଗୀତର ଦୃଶ୍ୟ । କନଷ୍ଟେବଳ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ବେଶ ପସଦ ହେଲା । ବାରଣ୍ଣାରେ ବସି ଝରକାବାଟେ ଘର ଭିତରର ଚେଲିଭିଜନଙ୍କୁ ଚାହିଁ ତୋକ ପରେ ତୋକ ପିଇ ଥାଆନ୍ତି ।

ବାପା ଆଉ ମୁଁ ଖୁବ ଡରି ଯାଇଥିଲୁ । ପିଇବାକୁ ସୀମିତ କରିବା ବା ସେମାନଙ୍କୁ ବସ କରିବାର କୌଣସି ଉପାୟ ପାଇଲୁ ନାହିଁ । କୋଠରୀଗା ସାରା ଚାରିଆତେ ଖାଲି ଡର ଥିଲା । ତାଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଯେଉଁ ଗନ୍ଧ ଆସେ ତହିଁରେ ବି ଥାଏ ଡର ।

ଏମିତି ଦୁଇତିନି ଦିନ ଯାଇଛି କି ନାହିଁ, ଦିନେ ରାତି ଦଶଟା ପରେ ବି ସେମାନେ ଚେଇଁ ରହିଥିଲେ । ଆମକୁ ଜବରଦସ୍ତ କଲେ ଚେଲିଭିଜନ ଖୋଲା ରଖିବାକୁ । ସେମାନେ ଯେଉଁଳି ଚେଲିଭିଜନ ଦେଖି ପାରିବେ, ସେଥୁଲାଗି ଝରକା ଖୋଲି ଦେଇଥିଲୁ । ଅନ୍ୟ ଝରକା ସବୁ ବସ । ଆଖୁପଢା ପଡ଼ି ଆସିଛି କି ନାହିଁ ଧଡ଼ ଧଡ ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଲା । ସତେ ଯେପରି ଗୁଡ଼ିଏ ଚୌକି-ବେଞ୍ଚ ଏକାସାଙ୍ଗରେ ପଡ଼ିଗଲା ।

ବାପାଙ୍କର ଜନ୍ମ ସ୍ବାଧୀନତା ପାଇବାର ପରିଶ ଚିରିଶ ବର୍ଷ ଆଗରୁ । ବିଦେଶୀ ସରକାର ଅମଳରେ ଏତେ ହିଁସା ଓ ଆଶଙ୍କା ସେ ଦେଖି ନଥିଲେ । ସମାଜ ଏତେ ବିଶୁଙ୍ଗକ ନଥିଲା । ମୋର ଜନ୍ମ ସ୍ବାଧୀନତା ପରେ । ସ୍ବାଧୀନ ମାନେ ମନଇଛା କାମ କରିବା, ଆଇନ ଶୁଙ୍ଗକା ନ ମାନିବା, ଜୋରଜବରଦସ୍ତ ପଇସା ଆଦାୟ କରିବା : ଏକଥା ମୁଁ ଦେଖୁଛି । ବାପା ସାକ୍ଷୀ ।

କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଭିତରେ ରୁହ, ମୁଁ ଦେଖିଆସୁଛି କହି ବାପାଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟନେଳି ।

କବାଟ ଖୋଲିଛି କି ନାହିଁ ମୁଁ ଧକ୍କା ଖାଇଲି ଜଣେ କନଷ୍ଟେବଳ ଦେହରେ । ପିଇକି ମାତାଳ ।

‘ଏଆତେ ଆ’ । ସତେ ଯେପରି ସେ ରିକ୍ଷାବାଲାକୁ କହୁଛି ବା ଗିରଫ୍ଟ କରିଥିବା ଚୋର ଡକାୟତକୁ କହୁଛି ।

ସେ ଡାକନିଙ୍କ ଚେବୁଳ ପାଖରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ମୁଁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଚେଯାରରେ ବସିଲି । ଦ୍ଵିତୀୟ କନଷ୍ଟେବଲଟି ସେତେ ପିଇ ନଥାଏ । ସେ ମୋ ପାଖରେ ଠିଆ ହେଲା ।

ପିଇଥୁବା ପ୍ରଥମ କନଷ୍ଟେବଲର ଲାଲ ଆଖି ଦୁଇଟି ମୋ ଆଡକୁ ବୁଲିଆସିଲା । ତାପରେ ସେ ଯେଉଁ ସବୁ ଶବ ମୋ ପ୍ରତି ପ୍ରୟୋଗ କଲା, ତାକୁ ଲେଖି ହେବ ନାହିଁ । କଥାର ମର୍ମ ହେଲା, ତୁ କଣ ଭାବୁଛୁ ଆମେ ସବୁ ମୂର୍ଖ ?

ନିଶାରେ ସେ ଆପଣ, ତୁମେ ଓ ତୁ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭେଦ ଜାଣି ପାରୁ ନଥାଏ ।

ମୁଁ କାହିଁକି ସେପରି ଭାବିବି ? ମୁଁ ତାକୁ ଆପଣ କହିବା ଆରମ୍ଭ କଲି ।

ତୁ କଣ ଭାବୁଛୁ ତୁ ଯାହା କହିବୁ ଆମେ ତା କରିବୁ ? ସେ ଆହୁରି ଜୋରରେ ପାଟି କରି କହିଲା । ଅନ୍ୟ କନଷ୍ଟେବଲଟି ମୋ ପଛଆଡ଼ୁ ଖିଲି ଖିଲି ହୋଇ ହସୁଥୁଲା ।

ପ୍ରଥମ କନଷ୍ଟେବଲଟି ତା ମାନଙ୍କଙ୍କା ଗାଇଗଲା । ମୋତେ ସେ କେଉଁ ଆଖିରେ ଦେଖୁଥୁଲା ତା ମୁହଁରୁ ବାହାରିପଡ଼ିଲା । ଭୀରୁ, କାପୁରୁଷ, କୃପଣ, ଶୋଷକ, ସମାଜର ପୋକ ।

ହିନ୍ଦୀ ସିନ୍ନେମାର ଭିଲେନକୁ ହିରୋ ଯେପରି କହେ । ତାଙ୍କ ଶେଷ କଥା ଥିଲା, ମୁଁ ନିରୀହ ଗରାଞ୍ଚମାନଙ୍କ ରକ୍ତ ଶୋଷୁଥୁବା ଗୋଟିଏ ଜୋକ । ମୋ କମ୍ପାନୀର ଜିନିଷଗୁଡ଼ାକ ଖରାପ, ଅଥଚ ମୋ କମ୍ପାନୀ ବିକୁଳ ଖୁବ ଚଢା ଦରରେ ।

ଲୋକଟି ନୀରବ ହୋଇଗଲା । ତା ମୁଁହଣ୍ଟା ଅସୀମ ଦୁଃଖର ଗୋଟିଏ ଛବି ହୋଇଗଲା । ପାଣ୍ଡୁର ମୁହଁଟ କହୁଥୁଲା, ଲୋକଟା ସବୁକିଛି ଆଶା ରାତି ଦେଇଛି । ଆଖୁ କହୁଥୁଲା, ସେ ଏ ଦୁନିଆରେ କାହିଁକି ବଞ୍ଚିଛି ସେ ବିଷୟରେ ସେ ସଦିଷ୍ଟ । ସେ ପୁଣି ଆସିଛି ମୋତେ ଓ ମୋର ପରିବାରକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବ । ଆସିଲାବେଳେ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାରେ ତାର ଲଜ୍ଜା ପ୍ରବଳ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏବେ ତାର ବନ୍ଧୁଙ୍କ ନଳା ଭିତରୁ ନିରାଶ ଓ ନପୁଂସକତାର ବାଷ୍ପ ବାହାରୁଛି ।

ଅନ୍ୟ କନଷ୍ଟେବଲଟିକୁ ମୁଁ ଚାହିଁଲି । ସେ ମୋତେ ଥରେ
ଚାହୁଁଆଏ ତ ପ୍ରଥମ କନଷ୍ଟେବଲକୁ ଥରେ ଚାହୁଁଆଏ । ମଣିରେ ମଣିରେ ହସି
ଦେଉଥାଏ । ମୋ ମୁହଁରେ ତା ମୁହଁ ପଡ଼ିଗଲେ ତା ହସଟି ବାହାରି ଆସୁଥାଏ
ଠିକ ଦୁଷ୍ଟ ଛୁଆଟିଏ ଯେଉଳି କରେ । ହଠାତ୍ ସେ ୩୦ରେ ଅଙ୍ଗୁଳି ଟାପି ଲସାରା
ଦେଲା, ଚୁପ୍ ରୁହ । ମୁଁ ତ ଚୁପ୍ ଥିଲି, ଟିକେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇଗଲି ।

ସତେ ଯେପରି ମୃତ୍ୟୁର ସ୍ଵପ୍ନରୁ ଉଠିପଡ଼ିଲା ପ୍ରଥମ
କନଷ୍ଟେବଲଟି । ଭାର୍ତ୍ତ କରି ବିଧା ମାରିଲା ମୋ ଡାଇନିଙ୍କ ଚେବୁଳ
ଉପରେ । ଜୋର ପାତି କରି ମୋତେ ପଚାରିଲା, ତୁ ଜାଣିଛୁ ମୁଁ କିଏ ?

ମୁଁ କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ବକିଗଲା । ମୁଁ କନଷ୍ଟେବଲ
ନମ୍ବର ୭୮୭ । ଏ ନମ୍ବରଟା ଜାଣିଛୁ । ଏହାର ଅର୍ଥ ବିସମିଲା ହିରରହନ୍ତା
ନିରରହିମ୍ । ଆମ ଧର୍ମରେ ସବୁଠାରୁ ଶୁଭସୂଚକ । ତୁ ଜାଣିନାହଁ ?

ମୁଁ ଚୁପ୍ ରହିଲି । ଅନ୍ୟ କନଷ୍ଟେବଲଟି ଖିଲି ଖିଲି ହୋଇ
ହସିଦେଲା ।

ମୋ କାଷକୁ ଜୋରରେ ହଲାଇ ଦେଇ ପ୍ରଥମ କନଷ୍ଟେବଲଟି
କହିଲା, ମୁଁ ତତେ କହୁଛି, ଶୁଭ୍ର ନାହିଁ କି ? ତା ମୁହଁରୁ ଆଲକୋହଲର ହାତ୍ରେ
ଆଉ ବିତି ତଥା ପାନର ପଚା ଗନ୍ଧର ବାଦଳ ବାହାରି ମୋ ମୁହଁକୁ ଘୋଡ଼ାଇ
ପକାଇଲା । ମୁଁ ହଁ କରିବା ଛଡା ଚାରା ନ ଥିଲା ।

ମୋ ଆଖିରେ ତା ଆଖି ମିଳାଇ ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ସେ
ନଥ୍ କରି ବସିପଡ଼ିଲା । ଆଖର ପଚା ଲାଲ ଲାଲ ଦିଶୁଥିବା ଡୋଳି ଦୁଇଗାକୁ ବନ୍ଦ
କରିଦେଲା । କିଛି ସମୟ ସବୁ ଚୁପ୍ଚାପ୍ ।

ହଠାତ୍ ପୁଣି ଉଠିପଡ଼ି କହିଲା, ତୁ ଏଘରେ କେତେଦିନ
ହେଲା ରହିଲୁଣି ?

ମୁଁ କିଛି ଉଭର ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ପୁଣି କହିଲା, ଆସିଲୁ
ମୋତେ ପୂରା ଘରଟା ଦେଖାଇଲୁ । ଭିତରେ କଣ ରଖିଛୁ ଦେଖେଁ ।

ମୁଁ କହିଲି, ଦେଖାଇବି, ଭୋର ହେଉ । ବର୍ଷମାନ ତ
ନିଘୋଡ଼ ରାତି । ସେ ଜୋରରେ ପାତି କରି କହିଲା, ବର୍ଷମାନ ଦେଖା । ତୁ
କଣ କମିଶନର ସାହେବ କି ? ବଡ଼ ବଡ଼ ମନ୍ଦୀଙ୍କ ଘର ରାତି ଅଧରେ ମୁଁ
ତଳାସି ବୁଲିଛି ।

ଏ ଲୋକ ସାଙ୍ଗେ ଯୁକ୍ତି କରି ଲାଭ ନାହିଁ ବରଂ ତାର
ପ୍ରଶଂସା ବା ତାରିଫ କରିବା ଉଚିତ । ମୁଁ ଭାବି ଭାବି ଠିକ୍ କଲି । କହିଲି,
ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ତ ତୁମଯୋଗୁ ଆସନରେ ଅଛନ୍ତି । ତୁମେ ନଥୁଲେ କୋଉ ମନ୍ତ୍ରୀଗା
ଆଆନ୍ତା କି ?

ମୋର ଏତକ କଥା ସତେ ଯେପରି କନଷ୍ଟେବଲର
ଜୀବନୀସ୍ଥିରଟା ଟିପିଦେଲା । ଗଳ ଗଳ କରି ତା ପାଟିରୁ ମହାଭାରତ
ବାହାରିଲା ।

ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନାମ ଧରି ସେ କହିଗଲା କେଉଁ ମନ୍ତ୍ରୀ, ଏମ. ଏଲ. ଏ.
ହେବା ପୂର୍ବରୁ କେତେ ଥର କେଉଁ କେଉଁ ଅପରାଧରେ ବୁକ୍ ହୋଇଛନ୍ତି ।
ଏବେ ବି କିପରି ମନ୍ତ୍ରୀ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଅପରାଧ କରୁଛନ୍ତି । ଚାକିରୀ
ପାଇଁ ଆସୁଥିବା ହିଅ, ବୋହୁଙ୍କ ସହିତ କିପରି ଅନ୍ତେତିକ କାମ କରିବାରେ
ଲାଗିଛନ୍ତି । ଜଣେ ଦିଜଣଙ୍କ ନାମ ବି କହିଗଲା । ସେ ନିଜେ କିପରି ଜଣଙ୍କର
ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ହୋଇଛି । ଇତ୍ୟାଦି, ଇତ୍ୟାଦି ।

କନଷ୍ଟେବଲର ଆଷାଳନର ନିଆଁରେ ମୁଁ କିଛି କିଛି ଅମ୍ବଜାନ
ଯୋଗାଉଥିଲି । ସେ ଆହୁରି ବଢ଼େଇ ବଢ଼େଇ କରି କହିଲା । ମୋ ଜାଣଦରେ
ଭଲ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବଦନାମ କଲା । ଜନ୍ମେକ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଶୟନକଷର ଦ୍ୱାରରେ
ଡିଉଟି କରୁଥିବା କଥା କହୁ କହୁ ହଠାତ୍ ସେ ମୋତେ ପଚାରିଲା ତୁ କେଉଁ
ଶୋଉଛୁ । ତୋ ବେଦ୍ରବୁମ୍ ମୋତେ ଦେଖା ।

ମୁଁ ଜୋର କରି ମନା କଲି । ବାପା ଶୋଇଛନ୍ତି, ବୁଢ଼ା
ଲୋକ, ହଠାତ୍ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିବା ଭଲ ନୁହେଁ ।

ଏତକ ଶୁଣି କନଷ୍ଟେବଲ ମୋର ଚଉଦ ପୁରୁଷ
ଶୋଧଗଲା । କହିଲା, ଶୁଳା, ମୁଁ ଚେଇଁ ଚେଇଁ ତୋ ଘର ଜଗିବି, ଆଉ ଶଳାର
ବାପ ବେଶ୍ ଆରାମରେ ଶୋଇଥିବ ? ଏତକ କହୁ କହୁ ସେ କବାଚରେ ଦୁଇ
ତିନି ଥର ବନ୍ଦୁକ କୁଦା ବାଡ଼େଇଲା । ମୋ ତର ହେଲା କବାଚଟା ଭାଙ୍ଗିଯିବ ।

ଏ ଶବରେ ବାପା ଉଠିପଡ଼ିଲେ । କଣ ହେଲା, କଣ ହେଲା,
ପାଟିକଲେ ।

ମୁଁ ଆଉ ସମ୍ବାଲି ପାରିଲି ନାହିଁ । ହୋସ୍ତରେ ନଥୁବା ଭଳି ଏକାଥରକେ ତା ହାତରୁ ବନ୍ଧୁକଟି ଛଡ଼ାଇ ନେଲି । ସେ ତ ମଦ ଆସକ୍ଷିରେ ଦୂର୍ବଳ ଥିଲା । ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ଦ୍ଵିତୀୟ କନଷ୍ଟେବଲଟି ଏକଥା ଜାଣିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ କାହିଁ କଣରେ ଡେରା ହୋଇଥିବା ତା ବନ୍ଧୁକଟି ବି ନେଇଆସିଲି ।

କନେଷ୍ଟେବଲ ଆଡ଼କୁ ବନ୍ଧୁକ ଦେଖାଇ କହିଲି, ଗେର ଆଉର । ନହେଲେ ଫାଯାର କରିବି ।

ମୋ ପାଟି ଶୁଣି ଦ୍ଵିତୀୟ କନଷ୍ଟେବଲଟି ଉଚିଗଲା । ଆଉ ତୁ ତା ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ଦୁହିଁଙ୍କର ବି ଚେତା ପଣିଲା । ଦୁହେଁ କହିଲେ, ସାର, ବନ୍ଧୁକ ଆମକୁ ଦେଇଦିଅନ୍ତୁ, ନହେଲେ ଆମର ଚାକିରୀ ରହିବ ନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଘରୁ ବାହାରି ଯାଆ । ନହେଲେ, ଫାଯାର କରିବି । ମୋ ପାଟିରେ ସେମାନେ ମୃଷ୍ଟାଭଳି ଧୀରେ ଧୀରେ ଘର ଛାଡ଼ି ପଦାକୁ ଚାଲିଗଲେ ।

ସେମାନେ ତ ଚାଲିଗଲେ । ମୁଁ କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଯେମିତି ବୁଲିପଡ଼ିଛି, ଡ୍ରାସବେସିନ୍ ଉପର ଆରିସିରେ ଆଖି ପଡ଼ିଗଲା । ଇସ, ମୁଁ କି ବିଭିନ୍ନ ଦିଶୁଛି । ଗୋଟିଏ ଅପରାଧୀ ମୁହଁ ଭଳି ।

ତା ପରଦିନ ସକାଳୁ ମୁଁ ଗିରଫ୍ତ ହେଲି, ସାତଦିନ ଧରି ଥାନା ହାଜତରେ ରହିଲି । କୋଟିକୁ ଚାଲାଣ ହେଲି । ତା ପରେ । ଦେହ, ଗୋଡ଼, ହାତ ଦରଜ କହିଲେ ନ ସରେ । ଅଷ୍ଟମ ଦିନ ବେଲୁ ମିଳିଲା । କମ୍ପାନୀ ଘର ଛାଡ଼ି ଦେଲି । ଗାଁରୁ ଯିବା ଆସିବା କଲି ।

ସେ ଘର ଆଉ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ନେଲେ । ସେ ମୋଠାରୁ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଶୁଣିଥୁଲେ ।

ଏବେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଚିଠି ପାଇଛି । ନୂଆ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କଠାରୁ । ଦୁଇଜଣ ଟୋକା ଆସି ବାରମ୍ବାର ଚାଦା ମାଗୁଛନ୍ତି । ଠିକ୍ ସେଇଭଳି ଚେହେରା । ଯେଉଁଭଳି ମୁଁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ତାଙ୍କୁ କହିଥୁଲି । ଗଜୁରା ନିଶକୁ ଦୁଇ ଗାଲ ଉପରକୁ ଉଠାଇଛନ୍ତି । ସେହିଭଳି ଟାଣ ସ୍ଵରରେ ସେମାନେ କହୁଛନ୍ତି, ତୁମେ ଯାହା ପାରୁଛ ଦିଅ । ନଚେତ ଆଗ ଭଡ଼ାଟିଆ ଭଳି ଏ ଘର ଛାଡ଼ିବ ।

ଏମିତି ବି ହୁଏ

ଆପଣ କେବେ କଟକର ରାସ୍ତାମାନଙ୍କରେ ଯାଇଛନ୍ତି ? ଭାତ ହାଣିରୁ ଗୋଟିଏ ଭାତ ବାଲ୍ଲିଲେ ଯେମିତି ସାରା ହାଣିକର ଭାତ ଅବସ୍ଥା ଜାଣିହୁଏ, ସେମିତି କଟକର ଗୋଟିଏ ରାସ୍ତାରେ ଦିନେ ଅଧେ ଗଲେ, ସବୁ ରାସ୍ତାର ଅଭିଞ୍ଚତା ପାଇଯିବେ । କାଣ୍ଡନମେଣ୍ଡ ରୋତି ବି ଏଥରୁ ବାଦ ନୁହେଁ । ଯିଏ ସବୁଦିନେ କଟକରେ ରହିଛି, ଏ ସବୁ ତାର ଏତେ ଦିହସୁହା ହୋଇଯାଇଛି ଯେ କଟକର ରାସ୍ତା କିମିତି ପଚାରିଲେ ସେ ଥ ଥ ମ ମ ହେବ । ମୁଁ ଗତକାଳି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଇମିତି ହୋଇଥିଲି, ଆଜି ବଦଳିଗଲା । କଟକ ବିଷୟରେ ପଚାରିଲେ ମୁଁ ଆଉ ଖନା ହୋଇ ରହିବି ନାହିଁ ।

ଅପିଲ ଶୁଣାଣି ସାରି ହାଇକୋର୍ଟ ଆତ୍ମ ମୁଁ ଚଣ୍ଡି ମନ୍ଦିର ଆଡକୁ ଆସୁଥିଲି । ଦିନେ ଏହି ରାସ୍ତାରେ ବିଲାତି ଲାଇ ସାହେବ କାଣ୍ଡନମେଣ୍ଡରୁ ଲାଲବାଗ କୋଠିକୁ ଯାଉଥିଲେ । ରାଜକୀୟ ଠାଣିରେ । ବାଟରେ ସବୁ ଶୁନ୍ଦରୀନାର । ଯଦି କେହି ଲୋକବାକ ଥିଲେ, ସେବରୁ ଘର ଭିତରେ ଖାତିକିବାଟେ ଉତ୍ସୁକ ହୋଇ ଆଖି ଦିଇଟି କାହିଁଥିବା ପ୍ରାଣୀମାନେ ।

ଗାଡ଼ିରେ ବସିବା ସମୟତକ ମୁଁ ସାଧାରଣତଃ ରାସ୍ତାର ଦୁଇକତ ଲୋକଙ୍କ ହାବିଭାବ ଦେଖିବାରେ କଟାଏ । ଆଜି କିନ୍ତୁ ଖବରକାଗଜଗା ଦେଖିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତଥିଲି । ହର୍ଷଦ ମେହେଟାର ଚାଲବାଜି । କେତେ ଗରିବରୁ କେତେ ବଡ଼ ଲୋକ ହୋଇନଥିଲା ! କେମିତି ସେ ଏତେ ଉଠିଲା ତାହାରି କାହାଣୀ ।

ଗାଡ଼ିଟା ରୁପଗାପ ରହିଥିଲେ ବୋଧହୁଏ ମୋ କାଗଜ
ଦେଖୁବାଟା ଚାଲିଆନ୍ତା । ଆଉ ମୁଁ ଯେ ରାଷ୍ଟାରେ ଅଟକି ରହିଛି ଜାଣି ନ
ଆ'ଛି । କିନ୍ତୁ ଚାରିଆତେ ମୋତେ ଖାଲି ଫେଁ ପାଁ ଶବ ଶୁଭିଲା, ଶବ ଉଚରୁ
ଉଚଚର ହେବାରେ ଲାଗିଲା । କାଗଜରୁ ମୁହଁ ଉଠାଇ ଦେଖିଲି ଆଗରେ ଗାଡ଼ି
ପରେ ଗାଡ଼ି ଛିଡ଼ା । ବାଁରେ ତାହାଣରେ ସାଇକେଳ ଚାଲିଛି । ମିଲମିଟରରୁ
ମିଲମିଟର ଦୂରରେ । ପଦଚାରୀମାନେ ଠେଲିପେଲି ଚାଲିଛନ୍ତି । ରିକ୍ଷାବାଲାମାନଙ୍କ
କ୍ରିଂ କ୍ରିଂ ଘଣ୍ଟି ଶବ କାନକୁ ବଧୁରା କରିଦେଉଛି ।

ବେଗ ହିଁ ଉନ୍ନତିର ଲକ୍ଷଣ ବୋଲି ଯେଉଁମାନେ ମାତ୍ରିକର
ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକରେ ପଢ଼ିଥିବେ ସେମାନେ ଏତକ ଦେଖୁଲେ ସେମାନଙ୍କ ଝାନର
ସଂଶୋଧନ କରିନେବେ । କାରତୀରୁ ଜୋରରେ ମରେ ସାଇକେଳ । ମର
ସାଇକେଳରୁ ଜୋରରେ ସାଇକେଳ । ତାହାଠାରୁ ଜୋରରେ ଯାଏ
ରିକ୍ଷା । ରିକ୍ଷାଠାରୁ ଚଞ୍ଚଳ ମଣିଷର ପାଦ । ଏଠାରେ ଧୈର୍ୟ ହିଁ ଉନ୍ନତିର
ଲକ୍ଷଣ । ଅପେକ୍ଷା କର, ଯେତେବେଳେ ସୁବିଧା ହେବ, ଯିବ । ଜଗହ ମିଲନେ
ପର ସାଇଦ୍ର ଦିଯାଜାଯେଗା - ଯେମିତି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ତ୍ରକ ପଛଆତେ
ଲେଖାଥାଏ, କଟକର ପ୍ରତି ରାଷ୍ଟାରେ ପ୍ରତି ମିଟରରେ ଯେପରି ତାହାହିଁ
ଲେଖାଯାଇଛି ।

ମୁଁ କିନ୍ତୁ କଟକର ପ୍ରଗତି-ଲକ୍ଷଣର ଧାର ଧାରେ ନାହିଁ ।
ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଗଲି, ଆଗେଇଯିବାକୁ । ଜୋର ପାଟିରେ କହିଲି, କିରେ,
କଣ ହେଲା କି - ଆଗୋଡ଼ନ୍ତ କାହିଁକି ?

ତ୍ରାଇଭର କହିଲା, ସାର ଏଥୁରେ କିମିତି ଯିବା ! ଦେଖୁ
ନାହାଁନ୍ତି ? ଗାଡ଼ି ଯିବାକୁ ରାଷ୍ଟା ନାହିଁ ? ଗୋଟିଏ ନୁହେଁ, ଦୁଇଟି
ନୁହେଁ ! ଚାରିଆତେ ଗାଡ଼ି । ଏପାଖ ସେପାଖ ଦୁଇଧାତି କାର, ଏପାଖ
ସେପାଖ ଦୁଇଧାତି ସାଇକେଳ, ସାଇକେଳ ରିକ୍ଷା । ତା ଉପରେ ପୁଣି
ଲୋକ ଚାଲିଛନ୍ତି । ଏ ରାଷ୍ଟାରେ ତ ଦୁଇଟି ଗାଡ଼ି ଏକସାଙ୍ଗରେ ପାରହେବା
କଷ୍ଟ ।

ଜାଣିନାହାଁକି କି ଆଜ୍ଞା, ମୋ କଥା ଶୁଣି ତାହାଣ ପାଖ
ଗାଡ଼ିରୁ ଜଣେ କହି ଉଠିଲା, କଟକରେ ଯିଏ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇପାରିବ ସେ
ସାରା ପୃଥିବୀରେ କୌଣସି ଜାଗାରେ ଫେଲ୍ ମାରିବ ନାହିଁ । ଛୁରୀଧାରରେ
ବି ଗାଡ଼ି ଚଳାଇ ପାରିବ ।

ତା ହେଲେ ଏସବୁ ଗାଡ଼ି ଅଚକିତ୍ କାହିଁକି ? ମୋ
ମୁହଁରୁ ବାହାରିପଡ଼ିଲା । କାହାରିତୁ ଉତ୍ତର ମିଳିଲା ନାହିଁ ।

ଗାଡ଼ିର କାଚ ଖସାଇ ଦେଇ ମୁଁ ବଗ ଭଳି ବେକଟାକୁ
କାଢିଦେଲି । ବେଶି ଦୂରକୁ ଆଖି ଗଲାନାହିଁ । ଗାଡ଼ିକି ଗାଡ଼ି ତ ଠେସି
ହୋଇଯାଇଛି । ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ତେଲୁଗୁଣି ପୋକର ଗୋଡ଼ରୁଡ଼ାକ ପରି
ତାହାଣ ଧାଡ଼ିର ଗାଡ଼ି ଚକରୁଡ଼ା ଦିଶୁଛି ।

ଏତେ ଜାମ୍ କାହିଁକି ହୋଇଛି - ଦେଖୁ ଆସୁନ୍ନ । ମୁଁ
ତ୍ରାଇଭରକୁ କହିଲି । ତ୍ରାଇଭର ସତେ ଯେମିତି ମୋ ମୁହଁକୁ ଅପେକ୍ଷା
କରିଥିଲା । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ କବାଟଟାକୁ ବାଡ଼େଇଦେଇ ସେହି ଭିତ୍ତି
ଭିତ୍ତରେ ଆଗେଇଗଲା । ଗୋଟିଏ ଗାଡ଼ିର ପଛବାଟେ ଆଉ ଗୋଟିଏ
ଗାଡ଼ିର ଆଗବାଟେ, ଏମିତି ବଙ୍କେଇ ବଙ୍କେଇ ଗଲା । ଶିଆଳ ମୁହଁରୁ
ରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ଦଉଡ଼ୁଥିବା ଠେକୁଆଗାଏ ବି ଏତେ ଏପାଖ ସେପାଖ
ହେଉ ନ ଥିବ ।

ମୁଁ ଗାଡ଼ିର କାଚବାଟେ ଚାହିଁଥାଏ । ଗୋଟିକପରେ
ଗୋଟିଏ ଲୋକ ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆଗେଇ ଚାଲିଲେ ।

ମୁଁ ସେଇମିତି ଚାହିଁ ରହିଥାଏ । ପଛଆଡ଼େ ଗୁଡ଼ାଏ
ଗାଡ଼ି ଲାଗିଗଲାଣି । ଗୋଟିକର ପଛକୁ ଆଉ ଗୋଟିକର ମୁହଁ । କଥାରେ
କହନ୍ତି ପିମ୍ପୁଡ଼ିଟିଏ ଗଳିପାରିବ ନାହିଁ । ସତ କଥା । ପିମ୍ପୁଡ଼ିଟିଏ ଏଠି
ସିଧାସଳଖ ଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ବଙ୍କେଇ ଚଙ୍କେଇ ଯାଇପାରେ ।

ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଗାଡ଼ି ସବୁ ଫାଙ୍କା ହୋଇଗଲା ଜଣ ପରେ
ଜଣେ ଓହ୍ଲାଇ ଚାଲିଲେ ।

କିଛି ସମୟ ଆଗରୁ ପଛଆତୁ ଯେଇଁ ହର୍ଷ ଶୁଭୁଥୁଳା ତା
ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ବୋଧହୃଦ ଆଗରେ ଛୁଟି ଯାଇଥିବା ଲୋକଙ୍କର ଗଡ଼ିବିଧୁ
ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସବୁ ଗାଡ଼ିର ଲୋକେ ଓହ୍ଲେଇ ଆସିଲେଣି । ନହେଲେ ଗୋଟି
ଗୋଟି ଲୋକ ଯିବା ବଦଳରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୋକଙ୍କର ସୁଅ ଛୁଟି ନ ଥାନ୍ତା ।
କେହି ତ ଫେରୁ ନାହାଁନ୍ତି ।

ମୋତେ ବସି ବସି ଯେତେ ବିରକ୍ତ ଲାଗିଲା, ଏମାନଙ୍କ
ଯିବା ଦେଖି ତାଠାରୁ ଦେଖି କୌତୁହଳ ଜବୁ ନେଲା ।

ମୁଁ ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲି । କବାଟଚାକୁ ଧଉ କରି ବନ୍ଦ
କରିଦେଲି । ମୋର ଏ ଶବ୍ଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିର୍ଜନତା ପ୍ରତି ଗୋଟିଏ ଆହ୍ଵାନ
ଥୁଳା । ସବୁ ଗାଡ଼ି ତ ପାଞ୍ଚା, କବାଟ ବାଡ଼େଇ ପକାଇଲେ ଯାହା, ରୂପ
କରି ବନ୍ଦ କଲେ ସେଇଆ । ଜନତାର ଭ୍ୟାକୁମରେ ଶବ୍ଦ କେତେ ବାଟ
ଯିବ ? ଅବଶ୍ୟ ଜନତାର ସୁଅରେ ମାତି ଯାଉଥିବା ଜଣେଅଧେ ଲୋକ
ପଛକୁ ମୁହଁ ମୋଡ଼ିଥୁଲେ । ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାକୁ କାହିଁକି ଶବ୍ଦଟିଏ ହେଲା,
କେଉଁଠୁ ଆସିଲା ।

ମୁଁ ସୁଅରେ ମିଶିଲି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭଳି ଦୌଡ଼ରେ ନ
ଯାଇ, ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ଗାଡ଼ିରେ ବାଁ ହାତ ପକାଇ ପକାଇ
ଚାଲିଲି । ହାତ ମଳି ହୋଇଯିବ ତର ଥୁଳା, କିନ୍ତୁ ଏଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତା
ନଥୁଳା । ମୋହାତ ଗଣି ଚାଲିଥୁଳା ଗାଡ଼ିର ସଂଖ୍ୟା । ୩୦ଟି ଗାଡ଼ି ଓ
୧୦ ମିନିଟ୍ ପରେ ଦେଖିଲି କେବଳ ମୋର ମୁହଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ବି
ବେଗ ଖୁବ ଧୂମେଇ ଆସୁଛି ।

ଆଗରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ନିଦା କାନ୍ଦି । ବିନା
କସରତରେ ଆଗକୁ ଯାଇହେବନ୍ତି । ମୋ ପଛଆତୁ କେତେକ ଲୋକ ମୋ
ବାମ ଡାହାଣ ହୋଇ ବୁଲିଗଲେ । କାନ୍ଦକୁ ଆହୁରି ମୋଗା କରିବାକୁ ।

ମୁଁ ଜଣକ ପରେ ଜଣଙ୍କ ପିଠିରେ ଧୂରେ ଧୂରେ
ଆଙ୍ଗୁଳିମାରି ସେମାନଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ଆର୍କର୍ଷଣ କଲି । କ'ଣ ହୋଇଛି ବୋଲି
ପଚାରିଲି ।

ଦୁଇ ତିନିଜଣ ତାସଲାଦୀ କରି କହିଲେ, ତୁମେ ତ ଯେଉଁଠି
ଆମେ ତ ସେଇଠି; ଆମେ ଜାଣିଲୁ କେମିତି ?

ଆହୁରି ଆଗରୁ ଜଣେ କେହି କହିବା ଶୁଣିଲି, “ଷଷ୍ଠ ଲତେଇ ହେଉଛି ମାତ୍ର” ।

ମୁଁ ଟିପ ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ଉଚତା ବତାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି । ଦିଗବଳୟ କିଛି ଦୂର ଘୂଞ୍ଚଗଲା । ତଥାପି ମୋ ଆଖିକୁ ଘରଣାଟି ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ମୋଠାରୁ ଡେଙ୍ଗା ଲୋକ ଅଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏତେ ଅଛନ୍ତି, ମୁଁ ସେଦିନଯାଏ ଜାଣି ନଥୁଲି ।

ଭାବିଲି, ଷଷ୍ଠ ଲତେଇ ହୋଇ ନଥୁବ । ଗୋଟିଏ ଷଷ୍ଠ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଷଷ୍ଠକୁ ଠେଲି ନେଲେ ତ ଲୋକେ ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦିଅନ୍ତେ । ଦେଉନାହାଁନ୍ତି କହିବି ? ଷଷ୍ଠ ଦୁଇଟା କଣ ରାସ୍ତା ଏପାଖ ସେପାଖ ଦୋକାନ ଭିତରେ ପଶି ଗଲେ ? ପିଶ୍ଚକୁ ଉଠିଲେ ତ ମୋତେ ଦିଶାତା ।

ଲୋକମାନେ ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦେଉନାହାଁନ୍ତି ମାନେ ଏ ଆଡକା ଷଷ୍ଠ ହାରୁ ନାହିଁ । ସେ ଆଡକୁ ଯଦି ଷଷ୍ଠଟି ଠେଲି ଦେଉଛି, ଦେଖଣାହାରୀ ଭିତରୁ କେହି ତ ତାଳି ମାରୁଆନ୍ତେ ! ସମ୍ବତ୍ସ ଦୁଇଟିଯାକ ଷଷ୍ଠର ସମାନ ବଳ; ମୁଣ୍ଡରେ ମୁଣ୍ଡ ଲାଗାଇ ଛିଡା ହୋଇଥୁବେ । କିମ୍ବା ଲତେଇରେ ଦୁଇଟିଯାକ ତଳେ ପାତି ଯାଇଛନ୍ତି ।

କଥାଟା କ'ଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ମୋର କୌତୁହଳ ବଢିଲା । ଦୁଇହାତ ଗେଣ୍ଠି ଲୋକଙ୍କ ଧାଡ଼ିକୁ ଦୁଇଫାଳ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲି, ଚିକିଏ ଫାଙ୍କା ପାଇଲେ ତା ଭିତରେ ପଶିଯିବି ବୋଲି । ଚିକେ ଚିକେ ଆଗେଇଲି ।

ଓଁ କି କଷ୍ଟ ! ସାର୍ଟଗା ଛିଣ୍ଡିଯିବ ସତେ । ଜଣେ ଅଧେ ବି ମୋତେ ଗାଣି ଧରୁଆଆନ୍ତି । ମୁଁ ଯଷ୍ଟେକସେ ଠେଲାପେଲା କରି ଆଗେଇଲି ।

ଝାଲରେ ଗାଧୋଇ ପଡ଼ିଲି । ଏତେବାଟ ଆସିଲାପରେ ଆଉ ତ ଫେରିଯିବା କଥା ନୁହେଁ । ଫେରିଲେ ବି, କୋଉ କଷ୍ଟ କମିବ ଯେ । ଆଗେଇଲି । ଆଉ ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ି । ଜଳ ଜଳ କରି ଦେଖାଗଲା ଆଗରେ ଗୋଲାକାର ଗୋଟିଏ ଫାଙ୍କା ଜାଗାଟିଏ । ସତେ ଯେପରି, ସର୍କରସର ରିଙ୍ଗ ! ଆଉ ଚିକିଏ ଗଲି । ଅନାଇଲି । ଆଗରେ ରାସ୍ତା ଛାଡ଼ୁ ନଥୁବା ଲୋକ ଦୁଇଜଣ ଚିକିଏ ଫାଙ୍କା ହୋଇଗଲେ । ଏବେ ସବୁ ଦିଶିଲା ।

ଷଷ୍ଠୀଏ ଶୋଇଛି । ଛିଡା ହୋଇଥିବା ଗାଇଟିଏ ତାକୁ
ଚାଲୁଛି । ଡାହାଣ ପାଖରେ କିଛି ଗେଣୁ ଫୁଲ ପଡ଼ିଛି ।
ମୁଁ ପଚାରିଲି ଏ କ'ଣ ?

ଡାହାଣ ପାଖର ଦୋକାନ ପିଞ୍ଜରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଜଣେ
ଲୋକ କହିଲା, କ'ଣ ଆଖୁ ନାହିଁ କି ? ନିଜେ ଦେଖୁ ନ ?

ତୁୟ ନ ରହି ସେ ପୁଣି କହିଲା ଏପରି ଅଘରଣ କେବେ
ଘରି ନଥିଲା । ପୂରୁଷଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତି ସେବା କରିବାର ଉଦାହରଣ ।

ଆରେ ଭାଇମାନେ, ରାସ୍ତାରୁ ଷଷ୍ଠିଟାକୁ ତତ୍ତ୍ଵ ନାହିଁ
କାହିଁକି ? ଗାଡ଼ିଯୋଡା ସବୁ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲାଣି, କଣ ତମାସା ଦେଖୁଛି ?
ମୋ ପାରିବୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ।

ଆଉ ଜଣେ କିଏ କହିଲା ଏମାନଙ୍କୁ ହୁରୁଡ଼ାଇବା କଥା
ନୁହଁ । ପ୍ରକୃତିର ସେବାରେ ବାଧା ଆଣିବା ଅଧର୍ମ ହେବ ।

କହୁଥିବା ଲୋକଟି ସାଧୁ-ସନ୍ଧିଙ୍କ ଭଳି ଗେରୁଆ ବସ୍ତରେ
ଆବୃତ ଥିଲା । କପାଳରେ ଲମ୍ବ ଲମ୍ବ ଚନ୍ଦନ ଚିତା, ମଞ୍ଜିରେ ସିଦ୍ଧୁରର
ତ୍ରିଶୂଳ ।

ସାଧୁଙ୍କ ପ୍ରବରନ ଏଠି କାମ କରୁଛି । ମୁଁ ମନେ ମନେ
ଭାବିଲି ।

ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗାଇଟି ଚାଲି ନ ଯାଇଛି, କେହି ଷଷ୍ଠିକୁ
ଉଠାଇବେ ନାହିଁ । ସାଧୁମାନେ ଏମିତି ଲୋକଙ୍କୁ ଭଣ୍ଟାଇ କିଛି ପଇସା ଆଦାୟ
କରିବେ ।

ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ମତକୁ ମନେ ମନେ ତାରିଷ୍ଟ ବି କଲି ।
ଯାହାକିଛି ସାଧାରଣ ଚଳଣିର ବ୍ୟତିକ୍ରମ, ତାକୁ ଦୈବୀଶଙ୍କି ରୂପରେ ହିନ୍ଦୁ
ଦେଖେ ।

ଗୁଡ଼ାଏ ଲୋକ ଅଟକି ଗଲେ ତ କ'ଣ ହେଲା,
ଏଭଳି ଦୈବୀକ୍ରମକୁ ସନ୍ଧାନ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆଉ ଠେଲାପେଲା କରି
ଫେରିବା ଅପେକ୍ଷା ସେଇଠି ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାରେ ଏକ ଯୋଡ଼ି ଦେଲି ।
ଗଢ଼ାଳିକା ପ୍ରବାହରେ ମିଶିଗଲି ।

କଣ୍ଠାବାଡ଼ରେ ଲୁଗା

ସେଦିନ ଗାଁରେ ଖୁବ ହୋ'ହିଲା । ଯୁବକସଂଘ ସତ୍ୟମାନେ
ଖୁବ ଉପର ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ । ସକାଳପହରୁ ଗାଁ ସଫା କରିବା, ଗାଁ
ରାଷ୍ଟ୍ରାର ପ୍ରତି ପଚାଶ ହାତରେ ତୋରଣ ସଜାଇବା, ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ବଡ଼
ତୋରଣଟିଏ କରିବା, ଗାଁ ଛିଅଙ୍କ ଭିତରୁ କେତୋଟିକୁ ନାଚଗୀତ ଶିଖାଇବା,
ଇତ୍ୟାଦି କାମରେ ଯୁବକସଂଘର ପିଲାଏ ଲାଗିପଡ଼ିଥିଲେ । କେତେକ କାମ
ଦୁଇ ତିନି ଦିନ ଧରି ଚାଲିଥିଲା ।

ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଆସିବାବେଳକୁ ଗାଁମୁଣ୍ଡ ବଡ଼ ତୋରଣଟି ପୂରା
ସଜା ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଗାଁରେ ଫୁଲ ପତ୍ର ନଥିଲେ କଣ ହେଲା ପ୍ଲାଷ୍ଟିକର
ଫୁଲ, ପ୍ଲାଷ୍ଟିକର ଖମ ଉପରେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ପତ୍ର ସଜା ହୋଇଗଲା ।

ଗାଁର ଯେଉଁମାନେ ଏତେ ଆଗେଇ ନାହାଁଛି ସେଭଳି
ଜଣେ ଅଧେ ବୁଢା ପଚାରିଥିଲେ, ଆରେ ବାବୁ ଏ ସବୁ କି ଜିନିଷ
ରେ ? ଠିକ୍ ଗଛପଡ଼ୁଡ଼ି ତ ଦେଖାଯାଉଛି । ଆମପତ୍ର ଗୁଡ଼ାକୁ ହାତରେ
ଛୁଇଁ ବୁଢାମାନେ ଏତେ ମସୁଣ ପତ୍ର କେଉଁଠୁ ପାଇଲ ବୋଲି ବିସ୍ତୁମ
ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ପ୍ରକୃତରେ ଦୁନିଆ କେତେ ନ ଆଗେଇଛି । ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ
ପତ୍ର ଅସଲ ପତ୍ରରୁ ବି ଭଲ ଦେଖାଯାଉଛି !

ମାଧ ଅଜାଙ୍କ ଆଶ୍ରୟ ଦେଖୁ ଯୁବକସଂଘର ସତ୍ୟବୃଦ୍ଧ
କହିଥିଲେ, ଅଜା ତୁମେ ଜାଣିନ ଦୁନିଆ କେତେ ଆଗେଇ ଗଲାଣି । ସରଗ
ବୋଲି ତୁମେ ଯାହା କହୁଛ, ସେଠାକୁ ପରା ଲୋକେ ଚାଲିଗଲେଣି ।

ଜନ୍ମରେ ପାଦ ପକେଇଲେଣି । ଏ ସର୍ଜନା କିପରି ଆରମ୍ଭ ହେଲା, ମଣିଷ ଜାଣିଲାଣି । ପ୍ରମାଣ ହେଲାଣି, ଦୁନିଆଯାକ ଜାବ ଅଜୀବ ସମସ୍ତେ ଏକା ଜିନିଷରେ ଗଢା । ଜାବ, ଅଜାବ ଭିତରେ ଆଉ ପ୍ରଭେଦ ନାହିଁ । କେତେକ ଗୋଡ଼ି ପଥର ହୋଇଛନ୍ତି, ଆମେ ଗୋଡ଼ି ପଥର ନହୋଇ ମଣିଷ ହୋଇଛୁ, ଏହା ହିଁ ଭଗବାନଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିର ଆକୟନ୍ତା ।

ମାଧ ଅଜା ଆହୁରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଥୁଲେ, ସେଇଥୁ ଲାଗି ପଥରରୁ ଅହଳ୍ୟା ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ କି ?

ମହିଧର ବୁଝାଇଥୁଲା, ନାହିଁ ଅଜା ଏ ପୁରାଣ କଥା ନୁହେଁ । ଆମ ଦେହକୁ ଚିକି ଚିକି କରି ଧୂଳି କରିଦେଲେ ଶେଷରେ ଆମେ ଦେଖିବା ଆମ ଦେହ ଯେଉଁ ସବୁ ଅଙ୍ଗାର, ଉଦଜାନ, ଅମ୍ବଜାନ ଭଳି ପଦାର୍ଥରେ ତିଆରି, ମାଟି ଗୋଡ଼ି ମଧ୍ୟ ସେହି ଜତିର ପଦାର୍ଥରେ ତିଆରି । ଖାଲି ଆମେ ବଂଶ ବତାଇବାର କାଇଦା ଜାଣିଯାଇଛୁ । ମାଟି ଗୋଡ଼ି ବି ସେମାନଙ୍କ ଆଘନ ବତାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆମେ ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରିନାହୁଁ ।

ତୁ କଣ କହୁଛୁ ମୁଁ ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ, ମାଧ ଅଜା କହିଥୁଲେ ।

ମହିଧର କହିଲା, ଅଜା ତୁମକୁ ଏଠି ବିଜ୍ଞାନ ପାଠ ବୁଝାଇବାକୁ ସମୟ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଯୁଗରେ ଆମେ ଜାବ ଅଜୀବ ଭେଦାଭେଦ ତୁଳିବାକୁ ବାହାରିଲୁଣି ସେ ଯୁଗରେ କଣ ପୋଖରୀଟା ପାଇଁ ଗାଁ ଲୋକେ ହଣାକଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯିବେ ?

ମାଧ ଅଜା କହିଥୁଲେ, ମୋତେ ସେଥୁରେ ପୁରା ନା । ହୁଡ଼ା ସାହିର ଗୋକା ପୁଞ୍ଚାଏ ଗାହାନ୍ତି ପୋଖରୀକୁ ଅଭିଆରରେ ରଖିବେ । ପୋଖରୀଟା ସେମାନଙ୍କର ।

ମହିଧର ପଚାରିଲା କେମିତି ପୋଖରୀଟା ସେମାନଙ୍କର ହେଲା ? ଚାଲିଚଳଣିରେ ତ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର !

ମାଧ ଅଜା ନୀରବ ରହିଲେ ନାହିଁ । ଆରେ ବାବୁ
ଦୁଇ ପୁରୁଷ ଧରି ସେମାନେ ପୋଖରୀଟିକୁ ମାଡ଼ି ବସିଛନ୍ତି । ଥାର.,
ତହେଲିଦାରକୁ ଧରି ନିଜ ନାଁରେ ବି କରି ନେଇଛନ୍ତି । ଗାଁର ତ ଏବେ
ସେଚେଲମେଣ୍ଟ ଚାଲିଛି । ଗତ ସେଚେଲମେଣ୍ଟ ତ ୧୯୪୭ର । ଜତି
ଭିତରେ ଦୁଇପୁରୁଷ ହୋଇଗଲାଣି । ସେମାନେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହାତ କରି
ନେଇଛନ୍ତି । ତୁମେ ସବୁ ଯେତେ ପାଟି କଲେ, କଣ ସେମାନେ ସହଜେ
ଛାଡ଼ିଦେବେ ? ପୁରୁଣା କାଗଜପତ୍ରରେ ଯାହା ଥାଉନା କହିଁକି, ସରକାର ତ
ସେମାନଙ୍କୁ ଲେଖିଦେଇଛି ।

ମହିଧର କହିଲା, ଆମେ ଗୋଟିଏ ସାଲିସ୍ କରିବୁ । ହେଲା,
କିଛି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଛ । ତା ପାଇଁ ଅଧିକା ନିଅ । ଗାଁ ତରଫରୁ ମାଛଚାଷ କରାଗଲେ
ସେମାନେ ହିଁ ଧରିବେ, ସେମାନେ ହିଁ ଜଗିବେ । ଏଥୁଳାଗି ମଜ୍ଜରୀ ବି
ପାଇବେ । ସବୁ ହିସାବ ନିକାଶ କଲା ପରେ ଲାଭଟା ଗାଁ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ।
ଚଙ୍ଗାଟା ଯୁବକସଂଘ ନାଁରେ ରହିବ । ଏଥୁଳାଗି, ଅଜା, ଦରକାର ତୁମମାନଙ୍କ
ଆଶୀର୍ବାଦ ।

ମାଧ ଅଜା କହିଲେ ମୋର ତ ତୁମମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସବୁବେଳେ
ଆଶୀର୍ବାଦ ଅଛି । ଗାଁ ପାଇଁ ଭଲ କାମ କରୁଛ । ଗାଁର ଉନ୍ନତି ହେବ ।
ବାରବୁଲା ଛୁଆଗୁଡ଼ାକୁ ସ୍କୁଲରେ ପୁରାଇଲଣି । ମାଗଣା ପଡ଼ୁଛନ୍ତି, ଖାଉଛନ୍ତି,
ଏଭଳି କାମରେ କିଏ ଆଶୀର୍ବାଦ ନ କରିବ ?

ମହିଧର ପାଖରେ ଆଉ ଗୁଡ଼ାଏ ଟୋକା ଜମିଗଲେ ।
ସମସ୍ତେ ଯୁବକସଂଘର ସଭ୍ୟ । ଜାଣିବାକୁ ଉଷ୍ଣକ କଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଛନ୍ତି ।

ମହିଧର ତୋରଣ ପାଖରୁ ଅନ୍ୟଆଡ଼େ ଯିବ ବୋଲି ମାଧ
ଅଜାଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ନେବାବେଳେ ମାଧଅଜା କହିଲେ, ଆରେ ହେ ମହି ! ଶୁଣ
ଶୁଣ ।

କାନ ପାଖରେ ମୁହଁ ଗେଞ୍ଜି ମାଧଅଜା କହିଥୁଲେ, ଆରେ
ବାବୁ ଟିକିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖୁଥିବୁ । ସେ ଗୋଲକଟା ବଡ ବଦମାସ । କେତେବେଳେ
କଣ କରି ବସିବ । ତୁମ ମାଛପାଇଁ ସବୁ ଓଳଚପାଇଁ ହୋଇଯିବ ।

ସେବିନ ଗାଁ ଉସ୍ତବଟି ଖୁବ ଜାକଜମକରେ ସରିଗଲା । ମସ୍ତ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ସୁହସ୍ତରେ ଆଞ୍ଚୁଳାଏ ଯାଆଁଙ୍କ ପୋଖରୀରେ ଛାଡ଼ିଲେ । ମାଛଗାଷର ଉଦୟାଚନ ହେଲା । ତାପରେ ଗାଁର କେତେଜଣ ବୃଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ପରେ ପରେ ଯୁବକସଂଘର ସତ୍ୟମାନେ ପୋଖରୀରେ ଯାଆଁଙ୍କ ଛାଡ଼ିଲେ । ସାତ ଆଠ ଦିନ ଆଗରୁ ତ ଗୋବର, ଖତ ଆଦି ପକା ହୋଇଥିଲା ।

ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବିଦାୟ ହେବା ପରେ ଯୁବକସଂଘବାଲା ଗାଁରେ ଭୋଜିକଲେ । ଗାଁର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏଥୁଲାଗି ନିମନ୍ତଣ, କିନ୍ତୁ ହୁଡ଼ାସାହିର ତିନିଜଣ ଆସିଲେ ନାହିଁ । ଖବର ଦେବାରୁ ଉଉର ଆସିଲା ସେମାନେ ହାତକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । ଗୋଲକ, ପବିତ୍ର ଆଉ ପାତ୍ରୁଆ ।

ଦୁଇତିନି ମାସ କଟିଗଲା । ଦିନଗୁଡ଼ା କେମିତି କଟିଗଲା ଜଣା ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯୁବକସଂଘର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦିନଗୁଡ଼ା ଖୁବ ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ଲାଗୁଥିଲା । ଜଲ୍ଦି କେମିତି ଦୁଇତିନି ମାସ କଟିଗଲେ ମାଛଗୁଡ଼ାକ ବଡ଼ ବଡ଼ ହୋଇଯିବେ । ବିକ୍ରି କଲେ କିଛି ପଇସା ହୋଇଯିବ । ଲାଭର ଅଧାରେ ଲାଇବ୍ରେରୀ ବହି କିଣା ହେବ, ଆଉ ଅଧାରେ ଆଲମିରା କିଣାହେବ । ଯଦି ଖୁବ ବେଶି ପଇସା ମିଳିଲା ତେବେ କିଛି ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ ସବୁଦିନିଆ ତୋରଣ କରାହେବ । ଏଥୁରେ ଗାଁର ନାଁ ରହିବ । “ସ୍ଵାଗତମ୍” ଲେଖାହେବ ସାମନା ପାଖରେ । “ଆଉଥରେ ଆସନ୍ତୁ” ଲେଖା ହେବ ପଛପାଖେ, ଗାଁ ଆଉକୁ ମୁହଁ କରିଥିବା ପାଖରେ ।

ମଣିରେ ଥରେ ଅଧେ ଖବର ମିଳେ ଯେ ପୋଖରୀରେ ବନ୍ଦୀ ପଡ଼ୁଛି । ଅକ୍ଷାର ରାତିରେ ଭୂତ ପଶି ପୋଖରୀରେ ଚବ ଚବ କରୁଛି; ମାଛ ଖାଇ ଯାଉଛି ।

ଯୁବକସଂଘର ପିଲାମାନେ ଦିନାକେତେ ଜଗିଲେ । କାହିଁ କେଉଁଠି ବନ୍ଦୀ ପଡ଼ିବା ବା ଚବ ଚବ ହେବା ଶବ ଶୁଭିଲା ନାହିଁ ।

ଯେତେବେଳେ ଜଗିବା ଛାଡ଼ିଦିଅଛି କାହା କାହାଠୁ ଖବର ମିଳେ ଯେ କାଲି ଅମୁକ ବନ୍ଦୀ ପକାଉଥିଲା । ପଥରଦିନ ରାତିରେ ଜାଳ ପଡ଼ିବା ଶବ ସେମାନେ ଶୁଣିଛନ୍ତି । ଏମିତି ।

ପୋଖରୀଟା ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ, ବସ୍ତିଠାରୁ ଦୂରରେ । ପୋଖରୀ ହୁଡ଼ାରେ ଚାରି ପାଞ୍ଚ ଘର ବେହେରା ବଂଶ । ସେମାନଙ୍କ ମୁଖୁଆ ହେଲେ ଗୋଲକ, ପବିତ୍ର, ପାତ୍ରୁଆ ।

ଯୁବକସଂଘ ହେଲା ଦିନରୁ ଗାଆଁରେ ନୃଆ ଏକତା, ନୃଆ ପ୍ରେରଣା । ଗାଁର ଏଉଳି ସହଯୋଗ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆଦର୍ଶ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ସ୍ଥାନୀୟ ବିତ୍ତିଓ ଓ ସବ-କଲେକ୍ଟର ବାରମ୍ବାର ଗାଁ ପରିଦର୍ଶନରେ ଆସୁଥିଲେ । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ କେହି କର୍ମଚାରୀ ଆସିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଜନ-ସହଯୋଗର ଉଦ୍ଦାହରଣ ଦେବା ପାଇଁ ଏହି ଗାଁକୁ ନିଆୟାଉଥିଲା ।

ଚାରିଆଡ଼େ ଏଉଳି ପ୍ରଚାର ହୋଇଯାଇଥିଲା ଯେ ମହିଧର ବାବୁଙ୍କ ଗାଁ ବେସରକାରୀ ଉଦ୍ୟମରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ତିଆରି କରିଛି । ଏବେ ପୋଖରୀରେ ମାଛଗାଷ ହେଲାଣି । ଯେଉଁ ପୋଖରୀ ଦିନେ ଖାଁ ଖାଁ ହେଉଥିଲା, ତା ହୁଡ଼ାରେ ଫଳଭରା କଦଳୀ ଗଛ । ପାଣିରେ ତ ମାଛ ଜଳ ଜଳ ଦିଶୁଛି ।

ଆନାର ସବୁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟ ଜଣାଥିଲା । ତେଣୁ ଯେତେବେଳେ ଆନାରେ ଖବର ପହଞ୍ଚିଲା ଯେ ସେହି ଗାଁରେ ଗୋଟିଏ ମର୍ତ୍ତର ହୋଇଛି, ଥାନାବାବୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସବ-କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଫୋନ୍ କରି ଜଣାଇଲେ ।

ବାଉରୀର କଥାକୁ ଥାନାବାବୁ ଲେଖି ରଖିଲେ । ଏ ତାହାର ଏୟ.ଆଇ.ଆର. ।

ମୋର ନାମ ବାଉରୀବନ୍ଦୁ ରଣା, ପିତା- ବଳଭଦ୍ର, ସା: ଚନ୍ଦ୍ରପତ୍ର, ଥାନା: ସଦର, ବିଷୟ ଗାୟ । ଆଜି ସୋମବାର ସକାଳ ସାତେ ସାତଗାରେ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ହାଜର ହୋଇ ଏହି ମୌଖିକ ରିପୋର୍ଟ କରୁଥିଲା ଯେ ଗତକାଳି ସନ୍ଧ୍ୟା ପ୍ରାୟ ସାତେ ଛଟା ସମୟରେ ମୁଁ, ମୋର ପଡ଼ୋଣୀ ଭୂଧର, ଗୋକୁଳ ଓ ତାର ସାଙ୍ଗ ଗୁରୁବାରି ଗାଁ ମୁଣ୍ଡ ପୋଖରୀକୁ ଯାଇଥିଲୁ । ଅନ୍ତର ହେବା ବେଳକୁ ଆମେ ଆମ ଗଛ ପଛଆଡ଼େ ଲୁଚି ରହିଗଲୁ । ଆମ ଭିତରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଠେଣା ଓ ଗୁରୁବାରି ହାତରେ ପାର୍ଶ୍ଵାଚିଏ ଥିଲା । ସେ ସବୁବେଳେ ପାର୍ଶ୍ଵାଚିଏ ଧରି ବୁଲେ । ରାତି ସାତଗା

ବେଳକୁ ପୋଖରୀରେ ଚର୍ଚ ପଡ଼ିବା ଦେଖୁ ଆମେ ଗଛ ମୂଳରୁ ବାହାରି ଆସିଲୁ । ଗଛଟଳେ ପଡ଼ର ଫତ ଫତ ଶବ୍ଦ ହେଲା । ଆମେ ସବୁ ପାଟିକଳୁ, କିଏରେ ? କୁଆଡ଼େ ଆସିଛ ?

ହଠାର ଆମ ଉପରେ ଚର୍ଚ ଆଲୁଅ ପଡ଼ିଲା । ପାଖାପାଖି ହେବାରୁ ଆମେ ଦେଖୁଲୁ ଆଗରେ ଅର୍ଜୁନ, ପ୍ରତାପ, ଗୋଲକ, ପବିତ୍ର ଆଉ ପାତ୍ରାଥା । ସମସ୍ତେ ହୁଡ଼ା ସାହିର ବେହେରା ବଂଶର ଲୋକ । ହଠାର ଗୋଲକ ‘ଶଳା କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛ’ ବୋଲି ପଚାରିଲା ?

ଏକଥା ଶୁଣି ମୁଁ ତା ଚର୍ଚ ଧରିପକାଇ କହିଲି ତୁମେ ସବୁ କୁଆଡ଼େ ଆସିଛ ବୋଲି ଆମେ ପଚାରିଲୁ, ତୁ ‘ଶଳା’ ବୋଲି କାହିଁକି ଗାଲି ଦେଉଛୁ ?

ସେ କହିଲା, କଣ ଏତିକି କହୁଛି, ଆହୁରି କହିବି । ଶଳା କହିବି, ମାଦର୍ଚୋଦ କହିବି ।

ଗୋଲକଟା ସବୁବେଳେ ଖଣ୍ଡ ବାତି ଧରି ବୁଲେ । ପକେଟରେ ଛୁରୀ ରଖିଥାଏ । ସାମାନ୍ୟ କଥାରେ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଝଗଡା କରେ । ଛୁରୀ ଭୂଷିଦେବ ବୋଲି କହେ । ସେ ଗଣ୍ଡଗୋଳ କରେ ବୋଲି ଆମେ ସବୁବେଳେ ତାଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯାଉ । ନାରି ମାସ ତଳେ ସେ ମୋତେ ଥରେ ବାଡ଼େଇ ଖଣ୍ଡିଆ କରିଥିଲା । ତା ସାଙ୍ଗରେ ଏବେ ବି ମୋର କେସି ଚାଲିଛି । ସେ ଯେତେବେଳେ ମୋତେ ଶଳା, ମାଦର୍ଚୋଦ କହିଲା, ମୋର ରାଗ ହେଲା । ମୁଁ ତାକୁ ପାହାରେ ବାଡ଼େଇ ଦେଲି । ଗୋଲକ ଆହୁରି ବାଜେ ଭାଷାରେ ଗାଲିଦେଲା ।

ଗୁରୁବାରି କହିଲା ବେଣି ଯଦି ବକ୍ରବକ୍ କରିବୁ ଏ ଫାର୍ଦ୍ଦାରେ ତୋ ମୁଣ୍ଡକୁ ବେକରୁ ଅଳଗା କରିଦେବି ।

ଆମେ ଏମିତି ଝଗଡା କରୁଥିବା ବେଳେ ଅର୍ଜୁନ, ପ୍ରତାପ କେତେବେଳେ ହୁଡ଼ା ସାହିକୁ ଦୌଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ । ଗୁରୁବାରି ଧରିଥିବା ଫାର୍ଦ୍ଦାକୁ ଗୋଲକ ଛତାଇ ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ସେଥୁରେ ଆମକୁ ହାଣିବ ବୋଲି କହିଲା । ତାଠୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ଗୋକୁଳ ତା ହାତରେ ଦୁଇ ପାହାର

ପିଟ୍ଟିଛି । ମୁଁ ଫାର୍ମାକୁ ଛଡ଼େଇ ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ । ଏହିପରି ଧସ୍ତାଧସ୍ତି ହେବା ସମୟରେ ଦେଖିଲି ହୁଡ଼ାସାହି ଲୋକମାନେ ଆମ ଆଡ଼କୁ ଦୌଡ଼ି ଆସୁଛନ୍ତି । ଆମକୁ ମାରି ପକାଇବେ ବୋଲି ଡରରେ ମୁଁ ଗୁରୁବାରିଠାରୁ ଫାର୍ମାକୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଲି । ଭୂଧର, ଚକ୍ରଧର ଓ ଗୋକୁଳକୁ ପଳାଇ ଆସ ବୋଲି କହିଲି । ଗୁରୁବାରି ଲୁଚିଗଲା । ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଅମରୀବାତ ଭିତରେ ଲୁଚିଗଲି । ଆମ ପଳାଇଯିବା ଦେଖି ପ୍ରତାପ ବେହେରା ଗୋକୁଳକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିଲା । ଭୂଧର ତା କବଳରୁ ଗୋକୁଳକୁ ଛଡ଼ାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ମୁଁ ଅମରୀ ଲଟା ଭିତରୁ ଶୁଣୁଥାଏ । ହୁଡ଼ା ସାହିର ସନାତନ ବେହେରା, ପୀତବାସ ବେହେରା, ଶଙ୍କର ବେହେରା, ଦେବରାଜ ବେହେରା, ପାଡୁଆ ବେହେରା, ଦେବ ସେୟୀ, କହ୍ଲେଇ ସେୟୀ ପାଟି କରି ଶଳାକୁ ମାର ମାର ବୋଲି କହି ଘେରିଗଲେ । ଗୋକୁଳ ଓ ଭୂଧର ପଳାଇ ଆସିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ଶଙ୍କର ଗୋଟିଏ କନ୍ତ, ଦେବରାଜ ଗୋଟିଏ କୁରାତି, ପାଡୁଆ ଗୋଟିଏ ଫାର୍ମା ଧରିଥିଲା । ଅନ୍ୟମାନେ ଲାଠି ଧରିଥିଲେ । ପ୍ରତାପ ବେହେରା ଚଞ୍ଚ ମାରୁଥାଏ । ସନା ଆଉ ପୀତବାସ କହୁଥାନ୍ତି ଶଳା ଦୁଇଟାକୁ ଶେଷ କରିଦିଅ । ଶଙ୍କର ଧରିଥିବା କନ୍ତରେ ଭୂଧରର ଆଖିକୁ ଭୂଷିଦେଲା । ପାଡୁଆ ଫାର୍ମାରେ ଗୋକୁଳକୁ ଚୋଟ ପରେ ଚୋଟ ମାରିଲା । ଦେବ କୁରାତିରେ ଗୋକୁଳକୁ ଥରେ ହାଶୁଥାଏ, ଭୂଧରକୁ ଥରେ ହାଶୁଥାଏ । ଅନ୍ୟମାନେ ବାଡ଼ିରେ ପିଟୁ ଆଆନ୍ତି । ଗୋଲକ ଓ ଭୂଧର ସେମାନଙ୍କ କବଳରୁ ଖସି ନପାରି ପୋଖରୀ ହୁଡ଼ାରେ ରଙ୍ଗାନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଗଲେ ।

ଗୋଲକ ଓ ଭୂଧର ମରିଗଲେ ବୋଲି ଭାବି ହୁଡ଼ାସାହିବାଲା ଯେ ଯା ଘରକୁ ପଳାଇଲେ । ସବୁ ଶୂନ୍ୟାନ ହେବା ଦେଖି ମୁଁ ଅମରୀ ବୁଦ୍ଧାରୁ ବାହାରି ଘରକୁ ଆସି ଗାଁରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କହିଲି । ଗାଁଯାକ ତାତିଗଲେ । ହୁଡ଼ାସାହିକୁ ଜାଳି ଦେଇଥାଆନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ମହିଧର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବୁଝାଇଲା, ସେମାନଙ୍କ ଘରଦ୍ୱାର ପୋଡ଼ିଜାଳିଦେଲେ କଣ ଗୋଲକ ଆଉ ଭୂଧରକୁ ବଞ୍ଚାଇ ପାରିବା ? ବରଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଶ, ତାକୁରଖାନା ନେବା ।

କିନ୍ତୁ ଶଗଡ଼ରେ ସଜାତିବା ବେଳକୁ ଦୁଷ୍ଟିଙ୍କର ଶେଷ ନିଶ୍ଚାୟ
 ଚାଲି ଯାଇଥୁଲା ।
 ମୁଁ ଚାଲି ଚାଲି ଆସି ଅଜି ସକାଳୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଏ
 ଖବର ଦେଉଛି ।
 ଆନାବାବୁ ପଚାରିଲେ, ମହିଧର ନିଜେ କାହିଁକି ଆସିଲା
 ନାହିଁ ?
 ଆଜ୍ଞା ତା ଭାଇଗାକୁ ମାରିଦେଲେ ଯେ ।
 ତା ଭାଇ କିଏ କି ? ଆନାବାବୁ ପଚାରିଲେ ।
 ଭୂଧର ପରା ।
 ମହିଧର ଭଳି ଜଣେ କଣ ସାହି ସାହି ଝଗଡ଼ା ବନ୍ଦ
 କରିପାରିବ ? ଆନାବାବୁ ନିଜକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ।
 ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ପାଇଁ ଆନାବାବୁ ଦୁଇଜଣ କନଷ୍ଟେବଲକୁ
 ପଛରେ ବସାଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ମୋର ସାଇକେଳରେ ଛୁଟିଲେ ।
 ଚକ୍ଷାପଡ଼ା ଗାଁରେ କୁଆଣୀ ବି ଉଡୁନାହିଁ । ଆଉ
 ହୁଡ଼ାସାହି ପୂରାପୂରି ନିର୍ଜନ ।

ଗଣେଶଙ୍କ ବର

ସେ ଦିନ ଶୋଇ ନ ପାରି ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ବଡ ବ୍ୟସ୍ତ
କଲା । ଦେଖ ମ, ଧର ଧର ୦କୁ ୦କୁ ଶବ ଏତେ ଜୋରରେ ଶୁଭୁଛି ।
ମୁଁ କତ ଲେଉଟାଇ ପୂଣି ଶୋଇ ପଡ଼ିଲି । ହୁଆ ଗୁଡ଼ାଏ,
କଣ କରୁଥୁବେ । ଶୋଇ ପଡ଼ ।

ତଥାପି ସେ ଶୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ମୋତେ ଖେଞ୍ଚିଲା ।
କହିଲା, ଦେଖ ମ, ବାତ ପାତ ଭାଙ୍ଗିଲେଣିନା କଣ । ଏତେ ନିଦ ଯେ
ତୁମକୁ ଶୁଭୁନାହିଁ ? ଥରେ ବିଛଣାରେ ପଡ଼ିଲେ କଣ ତୁମ କାନ ବି
ଶୋଇଯାଏ ?

ମୋତେ ଚିତ ଲାଗିଲା । କଞ୍ଚା ନିଦ ତ । ମୁଁ କହିଲି,
କାଳି ପରା ଗଣେଶ ପୂଜା । ପିଲାଗୁଡ଼ିଏ ମେତ ତିଆରି କରିବାରେ
ମାତିଥୁବେ । କାମ ସରିଗଲେ ଆଉ ଶବ ହେବ ନାହିଁ । ତକିଆଟା
ଭିତରେ କାନ ଗେଣ୍ଠି ଶୋଇଯାଅ ।

ପାଞ୍ଚ ସେକେଣ୍ଠ ଯାଇଛି କି ନାହିଁ, ପୂଣି ମୋ ସ୍ତ୍ରୀର
ବାଉଳି । ମୋତେ ଛାଇନିଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଠିକ୍ କେତେ ସେକେଣ୍ଠ
ଯାଇଥିବ ମନେ ପଡ଼ୁନାହିଁ । ନିଦଟା ଲାଗି ଆସିଥିଲା ବୋଲି ମୁଁ ଚିତ୍ର
ଚିତ୍ର ହେଲି ।

ଶୁଣ କେତେ ଜୋରରେ ପାଟି ଶୁଭୁଛି । ଯଦି ସେଗୁଡ଼ାକ
ବାତ ଭାଙ୍ଗି ପଶିଆସିବେ, ସକାଳ ହେଲାବେଳକୁ ଆଉ ବାତି ନଥୁବ ।
ସବୁ ସଫା ହୋଇଯାଇଥିବ । ଗିକେ ଉଠି ଦେଖୁ ଦେଉନା ।

ବିଛଣାର ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ଆଖି ବୁଝି ମୁଁ କାନ
ଡେରିଲି । ଡାଳ ଟଣାଟଣି ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଲା । କହିଲି, କାଲିର ଗଣେଶପୂଜା
ଲାଗି ସେମାନେ ଆମ କି ଦେବଦାରୁ ଡାଳ ଭାଙ୍ଗୁଛନ୍ତି । ମେତ ସଜାଇବା
ପାଇଁ ଯେତେ ଦରକାର ମିଳିଗଲେ, ଡାଳଭଙ୍ଗା ଶବ୍ଦ ବଦ ହୋଇଯିବ ।
ଦେବଦାରୁ କି ଆମ ତ ଆମ ବାତିରେ ନାହିଁ । ପାଖ ବାତିରୁ ନେଉଥୁବେ ।
ସେଆଡ଼କୁ କାନ ନ ଦେଇ ଶୋଇପଡ଼ ।

ସେ ଶୋଇପଡ଼ିଲା କି ନାହିଁ ମୁଁ ଜାଣେ ନା । କିନ୍ତୁ
ସେ ଶୋଇଲା ଭଳି ଜଣାଗଲା । ଅବଶ୍ୟ ମୋତେ ଭଳ ନିଦ ହେଲାନାହିଁ ।
କେତେବେଳେ ନିଦ ଲାଗିଗଲା ଜାଣେ ନାହିଁ ।

ବୋଧହୁଏ ମୋ ଅବରେତନ ମନରେ ସ୍ତ୍ରୀର ନିଶାର୍ଦ୍ଦ
ଅତିଯୋଗ ରହିଯାଇଥିଲା । ଭୋରୁ ଭୋରୁ ହଠାର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା, ଆଉ
ମୁଁ କବାଟ ଖୋଲି ବାହାରିଗଲି ବାତିକୁ । ସାମନାକୁ ଚହିଁ ଦେଲାକ୍ଷଣି
ଆଖିଆଗରେ ପଡ଼ିଗଲା ବେଶ ବିରାଟ ଏକ ବସ୍ତାବୃତ୍ତା ଅଙ୍ଗାଳିକା । ଖୁବ
ଉଜକୁ ଉଠିଯାଇଛି ଚାରେଟି ଗମ୍ଭୁଜ । ଯେତେ କାଇଦାରେ ହୋଇଛି,
ସମ୍ବରତଃ ଧନୀ ସାଉଦିଆରବ ଦେଶ ବା ଏକଛତ୍ରବାଦୀ ଇରାକୀ ଶାସକ
ସଦାମ ସେଭଳି ସୁଦର ମସଜିଦ ଗଢ଼ ପାରିବ ନାହିଁ । ପିଲାମାନଙ୍କ
ଉଦ୍ୟମକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଲା । କିନ୍ତୁ ମୋ ଘର ଆଗରେ
ମୋତେ ନ ପଚାରି ମୋ ବାତକୁ ଲଗାଇ ରାତାରାତି ଏଭଳି ମଣ୍ଡପଟିଏ
ତିଆରି କରିବାରେ ସେମାନେ ଯେଉଁ ଓଡ଼ିଶା ଦେଖାଇଛନ୍ତି ତାହା ମୋ
ମନ ଭିତରେ ଯେଉଁ ରାଗ ତିଆରି କରିଥିଲା ସେ ରାଗ ମୋର ସୌଦର୍ଯ୍ୟ
ପ୍ରତିକୁ ଦବାଇ ଦେଲା ।

କିଏ ବୋଲି ପାଟି କରି କିଛି ଉତ୍ତର ନ ପାଇବାରୁ
ମୁଁ ପାଖକୁ ଗଲି । ବେଶ ନିଦରେ ପିଲାଟିଏ ଶୋଇଛି । କିଏ ଶୋଇଛି ?
ଶୁଭୁନାହିଁ କି ? ପାଟି କଲି ।

ପିଲାଟାଏ ବୋଲି ଭବିଥିଲି, ଦେଖିଲି ନିଶରେ ମୁହଁଟା
ପୂରି ଉଠିଛି । ଭେଣ୍ଡିଆଗାଏ । ଆଖରେ ଆଖୁଏ ନିଦ । ଆଖି ମଳି ମଳି
ସେ ଉଠିଲା ।

ନିଦ ବାଉଳାରେ ସେ ମୋତେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା, ଯା ଭିତରେ
କହିଁକି ପଶିଛ ?

କଣ ? ମୋ ବାତି ଭିତରେ ପଶି ମୋତେ ତାଗିଦ ?
ତୁମ ବାତି ? ଏଠା ତ ସରକାରୀ ଜାଗା । ସେ
ମୁହଁ ମୁହଁ ଉଭର ଦେଲା ।

ସତେ ଯେପରି ପଚାରିବାଟା ମୋର ଦୋଷ ହୋଇଛି ।
କେବଳ ସେତିକି ନୁହଁ, କିଛି ନ ଘଟିଥିଲା ଭଲି ସେ ମୋ ଆଡକୁ ନ
ଅନାଇ ଚେବୁଳ ତଳୁ ଦେବଦାରୁ ପତ୍ରଗୁଡା ଆଡ଼େଇବାରେ ଲାଗିଗଲା ।

ମୋର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଶ୍ନ କଣ ହେବ ମୁଁ ଭାବୁଥିଲାବେଳେ
ସେ ପୁଣି ଶୋଇପଡ଼ିଲା । ତାର ରାତିଅନିଦ୍ରା ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇବାକୁ
ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିବାବେଳେ ମୋ କ୍ରୋଧ ମୋତେ ଅନ୍ୟଆତେ ଟାଣିନେଲା । ମୁ
ଜୋର ପାଟି କରି କହିଲି, ମୋ ବାତ ଭାଙ୍ଗି ଏତେ ବଡ଼ କାଣ୍ଡଟାଏ କରିଛ,
ମୋତେ ଟିକିଏ ପଚରା ଉଚୁରା ବି ନାହିଁ । କହିଲାବେଳକୁ କଣ ନା, ଏଠା
ସରକାରୀ ଜାଗା । ତୁମେ ସରକାରୀ ଜାଗାରେ ଯାହା କରୁଛ କର, ମୋ ବାତ
ଦେହରୁ ଛାଡ଼ି କି କର ।

ଏତକ କହିବା ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ବାଡକୁ ଲାଗିଥିବା ବାଉଁଶ
ବତା କେତେଟିରୁ ଦଉଡ଼ି ଫିଟାଇଦେଲି ।

ଏ କଣ କରୁଛ ବୋଲି କହି ଗୋକାଟା ମୋ ପାଖକୁ ଧାଇଁ
ଆସିଲା । ବାହୁରେ ମୋତେ ଠେଲିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲା । ମୁଁ ତାକୁ ଠେଲି ଦେଲି ।

କଣ ହେଲା କେଜାଣି, ସେ ଜାଗା ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲା ।

ପିଲାଟି ଚାଲିଗଲା ପରେ ମୁଁ ଘର ଭିତରକୁ ଗଲି । ଭାବିଲି,
ଯାଇ ତାର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ କହିବ । ସମ୍ବନ୍ଧେ ସେମାନେ ଆଉ ଆଗେଇବେ
ନାହିଁ । ଯଦି ସେମାନେ ରୂପ ରହନ୍ତି, ମୋ ରୂଆବ କାମ କଲା । ଆଉ ଆପରି
କରିବାକୁ ନଥୁବ ।

ଗାଧୁଆ ପାଧୁଆ ସାରି ଜଳଖିଆ ପରେ ମୁଁ ଅଣିସ ଆସିବା
ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲି । କବାଟ ଖୋଲି ଗେର ପାଖକୁ ଆସିଲି, ମୋତେ କହିଁକି
ବାତିଟା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଲାଗିଲା । ଗାଡ଼ିରେ ବସିବା ପୂର୍ବରୁ ଟିକିଏ ବୁଲି ଆସିଲି ।

ଏ କଣ ? ୧, ୨, ୩, ୪ କରି ଗଣିଲି । ନଅଟି ଫୁଲକୁଣ୍ଡ
ନାହିଁ । ପେଣ୍ଠାଲରେ ଗୋକାମାନେ କାମରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଗଣେଶ ମୃତ୍ତିଏ
କାଗଜରେ ଘୋଡ଼ା ହୋଇଛି ।

ମୁଁ ପିଲାଗୁଡ଼ାକ ସାଙ୍ଗରେ ଯୁକ୍ତି କରିବା ଉଚିତ ମନେ କଲି
ନାହିଁ । ଅପିସରେ ପହଞ୍ଚ ଥାନାକୁ ଫୋନ କଲି ।

ଫୁଲକୁଣ୍ଡ କେତେବେଳୁ ଗଲାଣି ? ଥାନାରୁ ଏ ପ୍ରଶ୍ନର
ଉତ୍ତରରେ ମୁଁ ମୋର ଅଞ୍ଜତା ପ୍ରକାଶ କଲି । ସକାଳର ଘରଣା ସବୁ କହିଲି ।
ସମ୍ବଦ୍ଧ ମୁଁ ଭିତରେ ଥୁଲାବେଳେ ଗୋକାଗୁଡ଼ାକ କୁଣ୍ଡ ପଠାଇ ନେଇଛନ୍ତି ।
ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଖୋଜିଥିଲେ କୁଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ମିଳିଥାନ୍ତା, ଯିଏ ଦୋଷୀ, ସେ ବି
ମିଳନ୍ତା । ଥାନାବାବୁଙ୍କ ଏ ଯୁକ୍ତିରେ ମୁଁ କଣ କହିବି ? କୁଣ୍ଡ ଫେରି ନପାଇଲେ
ମଧ୍ୟ ପିଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଟିକିଏ ତାଗିଦ କରିବା ଉଚିତ ବୋଲି ମୁଁ ଥାନାବାବୁଙ୍କୁ କହିଲି ।

୧୨ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଛି ନ ଘରିଥିବାର ଖବର ପାଇ ମୁଁ
ଏସ୍.ପି.କୁ ଫୋନ କଲି । ସବୁ କଥା କହିଲି ।

ତାପରେ ମୁଁ ଯାହା ଉତ୍ତର ପାଇଲି, ସଂକ୍ଷେପରେ ହେଲା,
ଆପଣ ତ କାହାକୁ କୁଣ୍ଡ ନେଇଥିବା ଦେଖିନାହାନ୍ତି । ପିଲାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଦୋଷ
ଦେଇ ହେବ ନାହିଁ । ଯଦି ଫୁଲ କୁଣ୍ଡ ହାତକୁ ଚାଲିଯାଇଥିବ କିମ୍ବା କାହା
ବାତିରେ ଲୁଚା ହୋଇଥିବ, ତେବେ ତାର ସନ୍ଧାନ ପାଇବା ଅସମ୍ଭବ ।

ମୁଁ କହିଲି ଚିକେ କୁକୁର ପଠାଇଲେ ହୁଅନ୍ତା ନି ?

ସେ କୁଆଡ଼େ କୁକୁର ପଠାଇବାର ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।
କିନ୍ତୁ କୁକୁର ଅନ୍ୟ କାମରେ ବ୍ୟକ୍ତ ଥିବାରୁ ଆସି ପାରିବ ନାହିଁ । ଫୁଲକୁଣ୍ଡଠାରୁ
ବେଶି ଗୁରୁବିପୂର୍ଣ୍ଣ ଜିନିଷ ତ ଗୋରିଯାଉଛି । ଛୁରା ଭୂଷା, ବଧୁହତ୍ୟା ଆଦି
ଲୋକଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣକାରୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ତ କୁକୁର ନାହାନ୍ତି । ସେ କାମରେ
ଆଗ ନ ଲଗାଇଲେ ରକ୍ଷା ନାହିଁ । କିଛି କାମ କରୁଛୁ ବୋଲି ଜଣାଇବା ଲାଗି
ବି କୁକୁର ପଠାଇବାକୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ହସ୍ତୀମାନେ ବାଧ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ।

ସେ ପରିହାସ ଛଳରେ କହିଲା ଭଲି ଜଣାଗଲା : ଆଜିକାଲି
ଲୋକ ମଣିଷ ଉପରୁ ଆସା ହରାଇଲେଣି । କୁକୁର ଉପରେ ବେଶି ଆସା
ରଖିଲେଣି ।

ମୁଁ ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ହେଲି । ମଣିଷ ଯଦି ତାର କାମ ଠିକ୍ ନ
କରେ, ଫଳ ଏହା ହିଁ ହେବ । କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନରେ କୁକୁର ବୋଧହୁଏ ମଣିଷ
ଉଳି ଏତେ ଅବହେଲା କରେ ନାହିଁ । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କଥା, ଖାଦ୍ୟ ଲୋଭରେ
ମଣିଷ ଯେଉଁଳି ବିଚଳିତ ହୋଇଥିଲେ, ଲାଞ୍ଚଦାତାର ଚାପରେ ଦରମା ଦେଉଥିବା
ମାଲିକର ନମକହାରାମ ହୁଏ, କୁକୁର ସେଉଁଳି ନୁହେଁ ।

ସେବିନ ଅପିସରୁ ଫେରିଲା ପରେ ମୁଁ ଘରର ଯେତେ ପାଖ
ଦେଉଥାଏ, ଶରରେ ମୋ କାନରୁ ସେତେ ଅତତା ଖସୁଥାଏ । ଗେର ପାଖରେ
ପହଞ୍ଚିଲାବେଳକୁ ସତେ ଯେପରି କାନର ପରଦାଟା ଫାଟିଯିବ । ପୁରାଦମରେ
ସେମାନେ ରେକର୍ଡ ବଜାଇ ଲାଉଡ଼ିକରଣକୁ ମୋ ଗେରମୁହଁ କରି
ଦେଇଛନ୍ତି ।

ମୁଁ ଥମ ଥମ ହୋଇ ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ସ୍ରୀକୁ କହିଲି,
ଏମାନେ ଏତେ ଜୋରରେ ବଜାଉଛନ୍ତି, ତୁମେ ମନା କରୁନାହଁ । ରୋଷେଯାଗାକୁ
କହିଥୁଲେ ସେ ଯାଇ ମନା କରି ଆସିଥାଆନ୍ତା ।

ସ୍ରୀର ଉତ୍ତର ଶୁଣି ମୁଁ ଚୁପ୍ । ତୁମ ମରଦପଣିଆ ବାହାରେ
ଦେଖା । କହିଁ ସକାଳେ ତ ଯାଇ ପୂଜାମଣ୍ଡପ ତିଆରି ବଦ୍ଧ କରିଦେବ ବୋଲି
କହୁଥୁଲ । ପାରିଲ କି ? ତା ପରେ କୁଣ୍ଡ ଚେରି ହେଲା । କାହିଁକି ? ଆଉ ମୁଁ
ଯାଇ ଏ ଶୋକାଗୁଡ଼ାକ ସାଙ୍ଗେ ପାଟି କରିଥାଆନ୍ତି ।

ମୁଁ ନିଜର କ୍ରୋଧ ସମ୍ବଳି ପାରିଲି ନାହିଁ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ
ଫୋନ ଉଠାଇଲି ପୁଣି ଏସ.ପି.କ୍ଲୁ । ଏସ.ପି. ନାହାନ୍ତି ଶୁଣିବା ପରେ ପୁଣି
ଆନାକୁ ଲଗାଇଲି । ସବୁ କଥା କହିଲି । ଲାଉଡ଼ିକର ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ଆଇନ
ବିଷୟରେ ବହେ ଉପଦେଶ ଦେଲି ।

ଆଦୌ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ଆମେ ଦେଖୁଛୁ, କହି ଥାନାବାବୁ
ମୋତେ ସାନ୍ତ୍ଵନା ଦେଲେ ।

କାଳେ କିଛି ନ ହେବ ଭାବି ମୁଁ ଏସ.ପି.କ୍ଲୁ ପୁଣି ଲଗାଇବାକୁ
ଚେଷ୍ଟା କଲି । ଏଥର ମିଳିଗଲେ ।

ତାଙ୍କୁ ସକାଳର କଥା ହେଜାଇ ଦେଲି । କୁଣ୍ଡ ବିଷୟରେ
କିଛି ଆକ୍ଷେନ ନ ନେବାରୁ ପିଲେ ଉପରମୁହଁ ହେଉଛନ୍ତି ବୋଲି କହିଲି ।

କିଛି ସମୟ ଯାଇଛି । ପ୍ରାୟ ଘଣ୍ଟାଏ । ହଠାର ମୋତେ
ଲଭଦ୍ୱାକରର ଭଲ୍ୟମ୍ କମିବା ଜଣାଗଲା । ଏତେ ବଡ଼ ଶବ୍ଦ ସହିତ ବ୍ୟକ୍ତ
ହେଉଥିବା କାନକୁ ଆଶ୍ରମ୍ଭି ଲାଗିଲା । ମୁଁ ଝରକା ଖୋଲି ଅନାଇ ଦେଖିଲି
ଦୁଇଜଣ କମଣ୍ଡିବଳ ପିଲାମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ କଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଛନ୍ତି ।

ଆଶା ଦିଶିଲା । ଯାହାହେଉ ପୋଲିସ ମୋ କଥାରେ ଗୁରୁତ୍ବ
ଦେଇଛି । ଏଣିକି ପିଲାଏ ଜାଣିଲେ : ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ସୁଖସୁବିଧାକୁ ଅମାନ୍ୟ
କଲେ, .ବେଆଇନ୍ ଓ ବେଶ୍ଵାତିର ଭାବରେ କାମ କଲେ ଫଳ କଣ ହୁଏ ।

ଆଜି ରାତିରେ ଶାନ୍ତିରେ ଶୋଇହେବ । ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପିଲାମାନଙ୍କର ପୂଜା ହୋଇ ନଥାଏ । ମନେ ହେଉ ନଥିଲା ଯେ ସେମାନେ
ଗଣେଶଙ୍କୁ ଉଠାଇନେବେ । ଅନ୍ତତଃ ଆରବର୍ଷକୁ ଏଭଳି କରିବେ ନାହିଁ, ଏ
ଧାରଣା ମୋର ହେଲା ।

ମୁଁ ଖୁସିରେ ଚେଲିଭିଜନ ଖୋଲି ଗଣେଶଙ୍କ ଆରାଧନା
ବିଷୟରେ ପ୍ରଚାର ହେଉଥିବା ଗୀତ ଶୁଣିଲି ।

ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ବି ଯାଇନାହିଁ ମୋ ଚେଲିଭିଜନ ଲିଭିଗଲା ।
ଘରର ଲାଇର ବି ଚାଲିଯାଇଛି । ଏବେ ତ ଦିନକୁ ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ସରକାରୀ
ଭାବରେ ଲାଇର ଯାଉଛି । ତାହା ବେଳେ ବେଳେ ବେସରକାରୀ ଭାବରେ ବି
ଲାଇର ଯାଉଛି । ଆଜି ତ ପୁଣି ଗଣେଶ ପୂଜା । କେତେଆଡ଼େ କିଏ ଲାଇନରେ
ହୁକ ପକାଇ ବିକୁଳି ନେଉଥିବେ । କେହି ତ କେଉଁଠି ଦେଖିବାକୁ ନାହିଁ । ଚାରିଆଡ଼େ
ଗଣେଶ ପେଣ୍ଟାଲ । ବେଶି ବିକୁଳି ନେଉଥିବାରୁ କାଳେ ତ୍ରିପ୍ କରିଯାଇଥିବ ।
ଅନ୍ତର ଭିତରେ ବାହାରକୁ ଆସି ଦେଖିଲି ସବୁଆଡ଼େ ଆଲୁଅ
ଜଳୁଛି । କେବଳ ମୋ ଘର ଅନ୍ତର ।

ଭିତରେ ପଶି ମୁଁ ସବୁଷେସନକୁ ଫୋନ କଲି । ସେମାନେ
କହିଲେ ସବୁଆଡ଼େ ତ ଆଲୁଅ ଥାଇ । ସମ୍ବରତଃ ଆପଣଙ୍କ ଘର ଭିତର ଫ୍ଯୁଲ
ଉଡ଼ିଥୁବ । ଏଇଟା ଜି.ଇ.ଡ଼.ର କାମ ।

ଜି.ଇ.ଡି.କୁ ଫୋନ କଲି । ଯାହାହେଉ ସେମାନେ
ଅଧୟକ୍ଷାଏ ଭିତରେ ଆସିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଅପିସ୍ତରେ ଗଣେଶ ପୂଜା ପାଇଁ
ଚାନ୍ଦା ନେଇଛନ୍ତି । ସମ୍ବରତଃ ସେହି କୃତଞ୍ଜତାରୁ ସେମାନେ ଆସିଗଲେ ।

ସେମାନେ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିଲେ ଯେ ଘରକୁ ବିଜ୍ଞୁଳି
ଆସୁନାହିଁ । ଏ ପରୀକ୍ଷା ଆମେ ବି କରି ସାରିଥିଲୁ । କିନ୍ତୁ ବୈଷ୍ଣୋକ ଜ୍ଞାନରେ
ଅଜ୍ଞ ଥୁବାରୁ ସବ୍ରଷ୍ଟେସନକୁ ଜୋରରେ କହିପାରି ନଥିଲି ।

ପୁଣି ସବ୍ରଷ୍ଟେସନକୁ ଫୋନ କଲି । ଶୀଘ୍ର ଆସିବାକୁ
ଅନୁମତି ବିନୟ କଲି । ସେମାନେ ଆସିଲେ । ଦେଖିଲେ । କହିଲେ, ଖୁଣ୍ଟ
ପାଖରେ ତାରଟି ଛିଡ଼ିଯାଇଛି ।

ସେତେବେଳେ ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ପଶିଲା ଯେ ଏହି ପିଲାମାନେ
ହିଁ ତାରଟିକୁ କାଟି ଦେଇଥିବେ । ସେହି ଖୁଣ୍ଟରୁ ସେମାନେ ହୁକ ପକାଇ ସେମାନଙ୍କ
ପେଣ୍ଠାଳକୁ ଲାଇନ୍ ନେଇଛନ୍ତି ।

ସେମାନଙ୍କ ଲାଇନ୍ କାହିଁକି କାଚୁନା ବୋଲି ସବ୍ରଷ୍ଟେସନକୁ
ପ୍ରଶ୍ନ କରି ମୁଁ ଯେଉଁ ଉତ୍ତର ପାଇଲି ସେଥୁରେ ନାରବ ହୋଇଗଲି ।

ଏ ପିଲାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ଲାଗିବ କିଏ ? ଏମାନେ ଆମକୁ ଓଳଟା
ଧକା ଦେଇ ତଡ଼ିଦେବେ । ପୁନର୍ଷ ଯଦି ଆମେ ଲାଇନ୍ କାଟିଦେଇ ଚାଲିଯାଉ
ସେମାନେ ପୁଣି ଲଗାଇଦେବେ ।

ତା' ବୋଲି ଆପଣମାନେ ଏଉଳି ନୀରବଦର୍ଶକ ହୋଇ
ରହିଥିବେ ? ଆପଣଙ୍କ ଏଉଳି କାମ ଯୋଗୁ ତ ଦେଶରେ ବିଜ୍ଞୁଳିର ଅଭାବ
ଘରୁଛି । ବୋର୍ଡକୁ ପଇସା ଦେଉଥିବା ଲୋକେ ବିଜ୍ଞୁଳି ପାଇବେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ
ଯେଉଁମାନେ ମାତ୍ରିବସି ଘର ବା ଦୋକାନ କରୁଛନ୍ତି, ଏନ୍ତ୍ରୋରମେଣ୍ଟ କରିଛନ୍ତି,
ବିନା ପରମିସନରେ ବା ହୁକ ପକାଇ ବିଜ୍ଞୁଳି ନେଇପାରିଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର
ଚବିଶି ଘଷା ବିଜ୍ଞୁଳି ଜଳିବ । ବିନା ପଇସାରେ । ଆଉ ଆପଣଙ୍କ ପକେଟ
ଗରମ ହେଉଥିବ ।

ଏତକ କହିଦେଇ ମୁଁ ଭାବିଲି, ମୋର ଅନୁଭପ୍ତ ମନକୁ କିଛି
ସାନ୍ତୁମା ମିଳିବ ।

କିନ୍ତୁ କିଛି କରିବା ଦରକାର । ବର୍ଷମାନରୁ ଅଶାର ।

ରାତିଯାକ ଚଳିବା କଷ୍ଟ ହେବ । ତାପରେ ଆସିଷାଣ୍ଡ ଇଞ୍ଜିନିଆର, ଏଗଜିକ୍ୟୁଟିଭ୍ ଇଞ୍ଜିନିଆର ଓ କଣ୍ଠୋଲ ରୂମ୍ ଆଦିକୁ ଗୋଟାକ ପରେ ଗୋଟାଏ ଫୋନ୍ କଲି । ତେରି ହେବାରୁ ନିଜେ ଯାଇ କଣ୍ଠୋଲ ରୂମ୍ରେ ପହଞ୍ଚିଲି । ଯାହାହେଉ ତାପରେ ଲାଇନମେନ୍ ଆସି ତାର ଯେଉଁଲେ ।

ସେଦିନ ରାତିରେ ଆମେ ସେହି ସୋ ଶବରେ ଶୋଇବାକୁ ମନ୍ ବାନ୍ଧିନେଲୁ । ଶବ କମାଇବାକୁ ଝରକା ଓ କବାଟ ବଦ କଲି । କିଛିଟା କମିଲା । ଗରମ ଅସହ୍ୟ ହେଉଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଫ୍ୟାନ୍ ଯୋଗୁ ସମ୍ଭାଳି ହେଲା । କେତେବେଳେ ନିଦ ହୋଇଯାଇଛି ମନେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ହଠାର ଖୁବ ଗୁଲୁଗୁଳି ଲାଗିଲା । ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଫ୍ୟାନ୍ ବଦ, ଦ୍ଵିର ଅନ୍ କଲାବେଳକୁ ଲାଇର ବି ନାହିଁ ।

ଜାଣିପାରିଲି କଣ ଘଟିଛି । ଏତେ ରାତିରେ ସରଷେସନବାଲାକୁ ଫୋନ୍ କଲେ କିଛି ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ । ତଥାପି ଫୋନ୍ ଲଗାଇଲି । ଉତ୍ତର ଆସିଲା ଏବେ କେହି ନାହାଁନ୍ତି । ସକାଳୁ ଡିଡ଼ିକୁ ଆସିଲେ ଲୋକ ପଠାଇବି ।

ଝରକା କବାଟ ସବୁ ମେଲିଦେଲି । ଖୁବ ଜୋରରେ ଲାଉଡ଼ିକରରୁ ହିଣ୍ଡା ସିନେମାର ଗୀତ ଆସୁଥାଏ । ସୁପରହିର ମୁକାବିଲାର ଗୀତ । ଯେଉଁ ଗୀତ ଗୁଡ଼ିକର ଅଣ୍ଣୀଳ ମାନେ ବାହାରେ ।

ସକାଳ ହେଲାରୁ ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ସାରି ଭାବିଲି ଥାନାକୁ ଯିବି । ଫୋନ୍ କରି କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ ।

ଗାଧୁଆ ପାଧୁଆ ସରିଛି କି ନାହିଁ ପାଣି ସରିଗଲା । ଓଡ଼ରହେଉ ଚ୍ୟାଙ୍କରେ ଏତେ ପାଣି ଥିଲା ସରିଗଲା କିପରି ? ଚାରିଆତେ ବୁଲି ଆସି ଦେଖିଲି ଘରର ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ବାହାରପରୁ ଉଠିଥିବା ପାଇପଟି କଟିଯାଇଛି । ଠିକ୍ କଟୁରୀ ଚୋଟ ଲାଗିଥିବା ଭଳି ଦିଶୁଛି । ସେଥରୁ ପାଣି ଝରି ତଳ କାଦୁଆ ହୋଇଯାଇଛି । ଏ କାହାର କାଣ୍ଡ ହୋଇଥିବ, ଚିନ୍ତା କରିବା ଦରକାର ହେଲା ନାହିଁ ।

ଗତ ରାତିରେ ସେମାନଙ୍କ ପୂଜା ସରିଯାଇଛି । ରାତି ଅନିଦ୍ରାରେ ଆଜି ସେମାନେ ଶୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ଗୁଡ଼ାଏ ପିଲା ଏକାଠି ରହିଛନ୍ତି ।

ରାତ ତମ ତମରେ ମୁଁ ଗେର ବସ କରି ପୋଲିସ୍ ଷ୍ଟେସନ୍‌କୁ ଗଲି । ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଦେଇ ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର. ଦାୟର କଲି । ଫୁଲକୁଣ୍ଡ ଚୋରିହେବା, ବିଜୁଳି ଖୁଣ୍ଡ ଓ ପାଣି ଲାକନ୍ତରୁ ପାଇପ୍ କଟାହେବା, ବାତ ଭାଙ୍ଗିବା ଆଦି ସବୁ ବିଷୟ ।

ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର. ଲେଖୁ ସାରି ଏସ.ପି.କୁ ଦେଖା କରି ଘରକୁ ଫେରିଲି । ଏତକ କାମ କରିବା ପାଇଁ ମୋତେ ଛ ଘଣ୍ଟା ଲାଗିଗଲା । ସକାଳ ଅଟାରୁ ଦିନ ୧୨ଟା ।

ତର ତର କଲେ ଥାନା ବାବୁ କୌଣସି ନା କୌଣସି ଆଳରେ ଅନ୍ୟ କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାଆନ୍ତି ବୋଲି ଉଭର ଆସେ । ପ୍ରଥମେ ତ ଗାଧୁଆ ସାରି ଆସିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ଲାଗିଗଲା । ତାପରେ ପୁଣି ପୂଜାପାଠ । ତାପରେ ବିରୁଦ୍ଧ ଫେରିଥିବା କନଷ୍ଟେବଲର ଡାକରା । ଏହା ଭିତରେ ବିଭିନ୍ନ ଉଚ୍ଚ ଅଧ୍ୟକାରୀମାନଙ୍କ ଫୋନ୍ । ପୁଣି ଗୁରୁତର କେସି ଧରି ଫେରି ଆସିଥିବା ଜଣେ କନେଷ୍ଟେବଲର ଡାଖରି । ମୁଁ ତ ଜଣେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ । ତେଣୁ ମୋର ଗୁରୁତ୍ୱ ନୃତ୍ୟର । ଏଠାରେ ଏତେ ସମୟ କଟିବା ପରେ ପୁଣି ଏସ.ପି.କୁ ଅପିସ୍ତରେ ଦେଖା କରିବା ଲାଗି ସେହିଭଳି ଅପେକ୍ଷା ।

ଏସବୁ ସରିବା ପରେ ଅର୍ଦ୍ଧାଧିକ ଦିନ ଯାଇସାରିଥିଲା । ମୁଁ ସେଦିନଟା ଛୁଟିନେଲି । ୧୨ଟା ପରେ ଅପିସ୍ତଯିବାକୁ ଧୈର୍ୟ ନଥୁଲା ।

ଯାହାହେଉ ଉପରବେଳା ଦୁଇଜଣ ପିଲାଙ୍କୁ ପୋଲିସ୍ ଧରିନେଲେ । ଦୁଇଜଣ କନଷ୍ଟେବଲ ମୋ ଘର ପାଖରେ ପହରା ଦେଲେ ।

ତିନିଦିନ ପରେ ଗଣେଶ ପୂଜା ବିସର୍ଜନ ଉଷ୍ଣବହେଲା । ପେଣ୍ଠାଲଟିକୁ ପୋଲିସ୍ ଉପର୍ଯ୍ୟତିରେ ସେମାନେ ଉଠାଇ ନେଲେ । ତାଳ ବାଉଁଶ ଆଦିକୁ ଉପାତି ନେଲେ । ସେମାନେ ଗଲା ପରେ କନଷ୍ଟେବଲଦ୍ୱାୟ ମୋତେ ଦେଖା କରି ବିଦ୍ୟାୟ ମାଗିଲେ ।

କହିଲେ, ସାର, ଏଥର ଶାନ୍ତିରେ ରହନ୍ତୁ । ପିଲାମାନେ ଯଦି
ପୁଣି ଆସନ୍ତି, ଥାନାକୁ ଖବର ଦେବେ । କିନ୍ତୁ ଯାହା ମନେ ହେଉଛି ସେମାନେ
ଆସିବେ ନାହିଁ ।

ମନସ୍ତାପରେ ମୁଁ ଦୁଇଦିନ ଧରି ଛୁଟିରେ ରହିଥିଲି । ଘର ଓ
ବାଡ଼ିଗାକୁ ଜଗି ରହିବା ମୋର କାମ ହୋଇଥିଲା । ସବୁବେଳେ ହାତରେ ଖଣ୍ଡିଏ
ବାଡ଼ି ଥିଲା । ତର ଥିଲା କାଳେ ପିଲାମାନେ କିଛି ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିହିଁସା
ନେବେ ।

ଗଣେଶ ପୂଜାର ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ଯାହା ଥିଲା ତା ମୁନିସିପାଲିଟିର
ସଫେଇ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଲିଭାଇ ଦେଲେ । ମୁଁ ବାଡ଼ି ସଜାତି ନେଲି ।

ପୂର୍ବ ଅବସ୍ଥା ଫେରି ଆସିଲା । ସମୟ ଏଣିକି ସବୁର
ସମାଧାନ କରିବ ବୋଲି ମୋର ଆଶା ଆସିଗଲା । ଘରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ରୋଷେଇଆ
ଆଉ ଭୀତତ୍ରସ ଦେଖାଗଲେ ନାହିଁ । ଅପିସକୁ ଯିବାଆସିବା ସାଧାରଣ
ହୋଇଗଲା ।

କିନ୍ତୁ ଆଜି ମୁଁ ପୁଣି ବ୍ୟସ୍ତ । ସକାଳୁ ଉଠି ଦେଖେ ଯେ
ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଖଣ୍ଡ ଚିଠି ପଡ଼ିଛି । ଖୋଲି ପଡ଼ିଲି ।

ଲେଖାଥିଲା ଆମେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମୁଚାଲିକାରେ ବାହାରି
ଆସିଛୁ । ତୁମଯୋଗୁ ଆମେ ଦୁଇଜଣ ଏବର୍ଷ ଗଣେଶ ପୂଜା କରିପାରିଲୁ
ନାହିଁ । ଗଣେଶଙ୍କୁ ବର ମାଗି ପାରିଲୁ ନାହିଁ । ଆରବର୍ଷକୁ ଦେଖିବୁ ତୁମେ କିଏ
ଆମକୁ ଗଣେଶଙ୍କ ପୂଜାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବାକୁ । ଇତି । ତୁମର ଯୁନିଭରାସୀ ପିଲା
ପୁଇଟି ।

ଏହି ଚିଠିଟି ଧରି ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଛି । ମୁଁ କଣ
କରିବି, ମୋତେ ଚିକେ ବତାନ୍ତୁ ।

(ଜଣେ ଅଧସ୍ତନ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ମୋ ପାଖରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିବା
ଏକ ସତ ଘଣ୍ଟା ଉପରେ ଆଧାରିତ)

ସରପଞ୍ଜ ମର୍ତ୍ତର

ପଞ୍ଚାୟତ ନିର୍ବାଚନ ସରିଯାଇଛି । ଆନାରେ ଦୁଇତିନି ଦିନ ହେଲା ହେବି ତେଣୁ ନାହିଁ କି କନ୍ଧେବଳମାନଙ୍କୁ ଏଠିସେଠି ପଠାଇବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଥାନାବାବୁ ଗୋକିରେ ବସି ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟାକୁ ଛଦି ଚେବୁଲ ଉପରେ ରଖିଛନ୍ତି । ଏମିତି ବସିଲେ ତାଙ୍କୁ ଖୁବ ଆରାମ ଲାଗେ । କିନ୍ତୁ ଯିଏ ତାଙ୍କୁ ବାରମ୍ବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି ସେ ଜାଣେ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଥାନା ବାବୁ ଥାନା ଅଞ୍ଚଳରେ କୌଣସି ଗଣ୍ଠଗୋଳର ଆଶଙ୍କା କରନ୍ତି ନାହିଁ, ଏମିତି ବସନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଖଳଲୋକମାନେ ଓଳଟା କଥା କହନ୍ତି : ସେ ଯେତେବେଳେ କାହାକୁ ଖାତିର କରନ୍ତି ନାହିଁ ସେତେବେଳେ ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟାକୁ ଚେବୁଲ ଉପରେ ଥୁଆନ୍ତି । ମେରୁଦଣ୍ଡ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଛୁକ୍ଷେପ ନଥାଏ । ବାଇଶି ତେଇଶି ବର୍ଷର ଅଭିଜ୍ଞତା ତାଙ୍କୁ ପୁରା ବୁଝାଇଦେଇଛି ଯେ ସରକାରୀ ଚାକିରୀରେ ମେରୁଦଣ୍ଡକୁ ଜଗି ଚଳିବା ଅସମ୍ଭବ । ସରକାର ଅମେରୁଦଣ୍ଡଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାରେ ଗୋଟିଏ ବତାଇ ସାରିଛନ୍ତି ।

ସେବାଟେ ଯାଉଥିବା ମୋରୁଙ୍ଗା ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ଚେଆରମ୍ୟାନ ଥାନାକୁ ମୁହାଁଲେ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ସେ ବିନାୟକ ବାବୁଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇବେ । ପୋଲିସ ସମର୍ଥନ ନଥିଲେ, ଅନ୍ତତଃ ନିରପେକ୍ଷ ରହି ନଥିଲେ, ଯେଉଁ ପାଞ୍ଚ ଛ ଭୋଗରେ ସେ ଆସିଗଲେ ତା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନଥାଆନ୍ତା । କେତେ ଖର୍ଚ୍ଚ ସେ ନ କରିଛନ୍ତି ? ଟିକକରେ ଚେଆରମ୍ୟାନ ସିଟା ହାତରୁ ଖସି ଯାଇଥାଆନ୍ତା । ଯାହାହେଉ କଲେ ବଳେ କୌଣସିଲେ ତାଙ୍କର ଗୋକା ଗୁଡ଼ାକ କିଛି ଅଧୁକା ଭୋଗ କରାଇଦେଲେ । ଲୋକଗୁଡ଼ା କଣ କମ କୃତ୍ୱ ? କେତେ ଦୌଡ଼ାଦୌଡ଼ି

କରି ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କଠାରୁ କେତେ ସେ ଗ୍ରାଣ୍ଡ ସେ ନ ଆଣିଛନ୍ତି, କେତେ ସେ କାମ ସେ ନ କରିଛନ୍ତି ! କିନ୍ତୁ ଏ ଲୋକଗୁଡ଼ା ଚାରିଆଟେ ପ୍ରଚାର କଲେ ସେ ସେ ଚଙ୍ଗାଗୁଡ଼ାକ ଖାଇଯାଇଛନ୍ତି, କାମର ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ ।

ଏମିତି କେତେଗୁଡ଼ାଏ ଚିତ୍ରା ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଖେଳୁଥିଲାବେଳେ ମାୟାଧର ବାବୁ ଥାନାର ପାହାଚଗୁଡ଼ାକ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥାଆନ୍ତି । ବୟସ ଆଧୁକ୍ୟ ଯୋଗୁ ଧଁ ସ୍ଵେ ହୋଇଯାଉଥାନ୍ତି । ମାୟାଧର ବାବୁ ଆମ ରାଜ୍ୟର ଷ୍ଟପତିମାନଙ୍କୁ ଗୁଡ଼ାଏ ଗାଲିଦେଲେ । ଶଳାଏ ବାଇଶିପାହାଚିଆ ଡିଜାଇନ୍ ସବୁଠି କରିଦେଲେ । ବୁଢ଼ାମାନେ ଯେମିତି ପାହାଚ ଉପରେ ପଡ଼ି ମରନ୍ତୁ । ଆରେ ବାବୁ, ସେମାନଙ୍କ ହାର୍ଟକୁ ଟିକେ ଦେଖ । ସମତଳ ଯଦି କରି ନ ପାରିଲ, ଦୁଇଟା ତିନିଟା ପାହାଚ କରିଥୁଲେ କଣ ଚଳନ୍ତାନି ? ଭୂଇଁରୁ ଦୁଇଫୁଟ ତ ଯଥେଷ୍ଟ । ପାଣି ପଶିବନି କି ସାପ ବେଙ୍ଗ ଉଠିବେନି । ମାୟାଧରବାବୁଙ୍କ ମନେ ପଡ଼ିଲା, ଗତଥର ସେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଯେତେବେଳେ ବାଣିଜ୍ୟମେଳା ଦେଖି ଯାଇଥୁଲେ । ଇଃ ବାବା । ଓଡ଼ିଶା ପାତିଲିଆନକୁ ଉଠିବାକୁ କି କଷ୍ଟ । ସତେ ଯେପରି ସେ ପୁରୀର ବାଇଶି ପାହାଚ ଉଠୁଛନ୍ତି । ଏମିତି ଏଣୁତେଣୁ ଭାବିଭାବି ସେ ପାହାଚ ଉଠୁଥାନ୍ତି ।

ପାହାଚରେ ଉଠୁ ଉଠୁ ଆଖି ଆଗରେ କନଷ୍ଟେବଲୁଟିଏ ପଡ଼ିଗଲାକ୍ଷଣି ସେ ପଚାରିଲେ, ବିନାୟକ ବାବୁ ଅଛନ୍ତି ?

କେଉଁଠୁ ପାଟି ଆସିଲା ବୋଲି ଥାନା ବାବୁ ଟିକେ ମୁଣ୍ଡ ବୁଲେଇ ଦେଲେ । ଚେଆରମ୍ୟାନ ବାବୁ ଆସୁଛନ୍ତି ଦେଖି ଚେବୁଲରୁ ଗୋଡ଼ ଖ୍ୟାଇ ଆଣିଲେ, ଚେଆରଟିକୁ ଘୁରାଇଦେଲେ, ସିଧା ମୁହାମୁହିଁ ହେଲେ । ମାୟାଧର ବାବୁ କହିଲେ, ଯାହାହେଉ ବିନାୟକ ବାବୁ, ଆପଣଙ୍କ ଯୋଗୁ ମୁଁ ଜିତି ଆସିଲି । ଆପଣଙ୍କ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାକୁ ଆସିଛି ।

ଏତିକିବେଳେ ଜଡାପଡ଼ା ଡାକ୍ତରଖାନାରୁ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଚିଠି ଧରି ଜଣେ ପହଞ୍ଚିଲା ।

ଚିଠି ପତ୍ର ପତ୍ର ବିନାୟକ ବାବୁ ବିଚଳିତ ଜଣାପଡ଼ିଲେ ।

‘ମୁଁ ଭାବିଲି, ସବୁ ସୁରୁଖୁରୁରେ କଟିଗଲା । ଦେଖନ୍ତୁ
ତ ଗୋଟିଏ ମର୍ତ୍ତର କେସି ହୋଇଗଲାଣି’ ।

‘କେଉଁଠି, କେଉଁଠି ?’ ଚେଆରମାନଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ।

‘ଯୋଡ଼ିଦିହ ଗାଁରେ । ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ
ଜମାନବଦୀ ନେଉଛନ୍ତି, ମୋତେ ବର୍ଜମାନ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ’ ।

ଏତକ କହି ଥାନାବାବୁ ଟୋପିଟିକୁ କାଖରେ ଜାକି,
ପାହାଠ ଡେଇଁ ଡେଇଁ ବାଡ଼ିଟିକୁ ବୁଲାଇ ବୁଲାଇ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ ।
ମୋତର ସାଇକେଲଟି ଷାର୍ଟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମାୟାଧର ବାବୁଙ୍କ ବଡ ପାତି
ଶୁଭିଲା, ଟିକେ ରହନ୍ତୁ, ମୁଁ ବି ଯିବି ।

ଚେଆରମାନ କହିଲୁ ଯିବେ ଏ ବିଷୟରେ ମନା କରିବାର
ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଥିଲା ତାଙ୍କୁ ମୋତର ସାଇକେଲ ପଛରେ ବସାଇ
ନେବାରେ । ଗୌଣ କାରଣ ଥିଲା, ଇନ୍ଦ୍ରଭେଷ୍ଟିଗେସନରେ ବାହାର ଲୋକ
କହିଲୁ ରହିବ ? କୌଣସି ନା କୌଣସି ଅତୁଆ କଥା ବି ଥାଇପାରେ,
ଚେଆରମାନ ଆଗରେ ବାହାରି ନପାରେ । ତେଣୁ ଥାନାବାବୁ ଟିକିଏ
ଏତାଇ ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା କଲେ ।

ଚେଆରମାନ ହିସାବରେ ମୋ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ଏରିଆରେ
କଣ ଘରୁଛି ତାକୁ ଜାଣିବା ଉଚିତ । ନୁହେଁ କି ? ଅଧୁକନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ
ତଦ୍ଦତରେ ସାହାୟ୍ୟ କରିପାରିବି । ଏ ଥିଲା ମାୟାଧର ବାବୁଙ୍କ ବଳିଷ୍ଠ
ଯୁକ୍ତି ।

ଥାନାବାବୁ ଚେଆରମାନଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେବାକୁ ବାଧ୍ୟ
ହେଲେ । ସେ ଜାଣିଛନ୍ତି ବେଶି ଯୁକ୍ତି କଲେ ଚେଆରମାନ ଚିତ୍ତରେ ।
ସଦ୍ୟ ଜନ୍ମଯୁକ୍ତ ଚେଆରମାନ, ପୁଣି ଶାସକ ଦଳର । କଣ ବୋଲି କଣ
କହି ଗ୍ରାମ୍ସର କରିଦେବେ ।

ଛନ୍ଦାଘନ୍ତା ସରକାରୀ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଲୋକ ଗହଳି ।
ଡାକ୍ତରଖାନା-ନିଷ୍ଠାରେ ମୃତ ଭାସ୍କରକୁ ଦଳର ଲୋକେ ଘେରି ରହିଛନ୍ତି ।
ଆନା ବାବୁ ଟିକି ଟିକି କରି ଟିପିଲେ ।

ଯୋଡ଼ାତିହ ଗାଁରେ ଭାଗବତ ମଦିର ଅଛି । ମଦିରର କୋଠ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଞ୍ଚମାଣ । କୋଠ ଜମି କିଏ ରାଷ୍ଟ୍ର କରିବ ଏଥୁଲାଗି ଦୁଇଦଳ । ଗୋଟିଏ ହେଲା ବଢ଼େଇ ସାହି, ଆଉ ଗୋଟିଏ ହେଲା ତେଲି ସାହି । ବଢ଼େଇ ସାହିର ଲୋକ ବେଶି, ତେଲି ସାହିର ପଇସା ବେଶି ।

ପଞ୍ଚାୟତ ନିର୍ବାଚନରେ ତେଲି ସାହିର ଭାଷ୍କର ସାହୁ ସରପଞ୍ଚ ହୋଇଗଲା । ଏଥୁରେ ବଢ଼େଇ ସାହିର ବଡ଼ ରାଗ । ଶାସକଦଳର ଚମ୍ପେଇ ମହାରଣା ହାରିଗଲା । ସାହିର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ବେଶି ହୋଇ ବିଗାଁ ଭୋଗରେ ଜିତିଲା ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କୁ ଖୁବ ଅପମାନ ଲାଗିଲା ।

ଦୁଇ ସାହିର ଖଗଡ଼ା ବଢ଼ିଗଲା । ଦୁଇସାହିର ଲୋକେ ବାଟ କଟାକଟି ହୋଇ ଚାଲିଲେ । ଏମିତି ହେଲା କେହି କାହାର ଛାଇ ଦେଖିବାକୁ ଚାହିଁଲେ ନାହିଁ ।

ଉଭୟ ପକ୍ଷ ତରଫରୁ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷ ବିରୋଧରେ ଏକାଧୁକ ମନ୍ଦିରମା ହେଲା । ଭାଗବତ ମଦିରର କୋଠ ସମ୍ପତ୍ତି ପଡ଼ିଆ ପଡ଼ିଲା ।

ଯେତେବେଳେ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ନିର୍ବାଚନ ଆସିଲା, ପ୍ରତି ଦଳର ପ୍ରାର୍ଥୀ ଦୁଇ ସାହିକୁ ମିଳାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ସରପଞ୍ଚ ହିସାବରେ ଭାଷ୍କରଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁର ପ୍ରତିପତ୍ତି ବଢ଼ିଗଲା । ସବୁ ଦଳ ତାଙ୍କୁ ଆଗରେ ରଖି କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲେ ।

ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ମଧ୍ୟ କିଛି କିଛି ଚଙ୍ଗା ଭାଗବତ ଘରର ଉନ୍ନତିକ୍ଷେତ୍ର ଦେଲେ । ଚଙ୍ଗା ଯେପରି ବେଶି ପରିମାଣରେ ମିଳେ ସେ ଦିଗରେ ଭାଷ୍କରର ଚେଷ୍ଟା ସେମାନଙ୍କୁ ଜଣା । ଚେଆରମାନ ନିର୍ବାଚନ ସାତଆଠ ଦିନ ଥାଏ ଭାଷ୍କର ଉଭୟ ସାହିର ଲୋକଙ୍କୁ ବୁଝାଇ-ସୁଝାଇ ମିଳାଇନେଲା । ଶାସକ ଦଳର ଚଙ୍ଗାରେ ଅଷ୍ଟପୁହରୀ କଳା । ଗାଁ ଦଳାଦଳି ଉତ୍ତେଇଗଲା । ଉଭୟ ପକ୍ଷ ମନ୍ଦିରମା ଉଠାଇ ଆଣିଲେ ।

ଗାଁରେ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ହୋଇଯିବାରୁ ସରପଞ୍ଚର ରୁଆବ ବଢ଼ିଗଲା । ସେ ଯାହା କହିବ ସମସ୍ତେ ମାନିନେବେ ବୋଲି ଗାଁଲୋକେ ଆଶ୍ଵାସନା ଦେଲେ । ଭାଷ୍କର ଜାଣିଥୁଲା, ନିଜ ଗାଁର ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଟ ମତ ବଢ଼େଇ ସାହି ପଚରେ ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ ନିଷ୍ଠି ହେଲା ସେ ସରପଞ୍ଚ ଯୋଉ
ବାଇଧର ସାହୁଙ୍କୁ ବାଛିଛି, ସେ ହିଁ କୋଠ ଜମି ଚାଷ କରିବ ।

ଭାଷ୍ଟର ସରପଞ୍ଚ ହେଲା ପରେ ରାଜମଣିରେ ପୋଖତ
ହୋଇଯାଇଥିଲା । ନିର୍ବାଚନ ପୂର୍ବରୁ କିଛି ଗଣ୍ଠଗୋଳ ହୋଇଗଲେ ତା
ପ୍ରାର୍ଥୀ ହାରିଯାଇପାରେ । ତେଣୁ ବାଇଧର ନିର୍ବାଚନ ପରେ ଚାଷ କରୁ
ବୋଲି ସେ ଠିକ୍ କରିଥିଲା ।

ଏସବୁ କଥା ଭାଷ୍ଟରର ମନେ ମନେ ଥାଏ । ଶାସକ
ଦଳର ପ୍ରାର୍ଥୀ ପ୍ରତି ତାହାର ସମର୍ଥନ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଖୋଲାଖୋଲି ଭାବରେ
ସେ ଶାସକ ଦଳର ପ୍ରାର୍ଥୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାଉଛି ବୋଲି ଦେଖାଉ ନ
ଥିଲା । ତାଙ୍କ ଦଳର ପ୍ରାର୍ଥୀ ଚେଆରମାନ ହେଉ ଏଥିଲାଗି ସେ ଭିତରେ
ଭିତରେ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା । ଏକଥା ବାହାରକୁ ଆସେ ଆସେ ଜଣାପଡ଼ିଲା,
ତଥାପି ଗାଁର ସମୁଦ୍ରାଯ ଭୋଟ ପାଇବା ଉଦେଶ୍ୟରେ ଶାସକ ଦଳର
ପ୍ରାର୍ଥୀ ସରପଞ୍ଚ ଭାଷ୍ଟରକୁ ହାତ କରୁଥିଲା ।

ନିର୍ବାଚନ ଫଳାଫଳ ତ ଗେଣିଏ ଗାଁ ଉପରେ ନିର୍ଭର
କରୁନାହିଁ । ଶତ ଚେଷ୍ଟା ସବେ ଭାଷ୍ଟରର ସମର୍ଥିତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଚେଆରମାନ
ହେଲାନାହିଁ । ଶାସକ ଦଳ ଜିତିଲା । ମାୟାଧର ବାବୁ ଚେଆରମାନ
ହେଲେ । କିନ୍ତୁ କିଏ କେଉଁଠି ଭୋଟ ଦେଇଛି ଅଛିପା ରହିଲା ନାହିଁ ।

ଆନାବାବୁ ଏଫ୍. ଆଇ. ଆର. ଲେଖୁଆଆନ୍ତି । ରାଉତାଣୀ
ସାହୁ କହୁଥାଏ । ତା ଆଖିରୁ ଲୁହ ବୋହୁଥାଏ, ମଝିରେ ମଝିରେ ଭୋ
ଭୋ କାହିଁ ପକାଉଥାଏ । ସରପଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ପୁଅକୁ ସେ ହରାଇଛି ।
ତାର ଦୁଃଖ କିଏ କମାଇ ପାରିବ ?

ଦୁଇତିନି ଦିନ ତଳର କଥା । ବାଇଧର ସାହୁ କୋଠ
ଜମିକୁ ଚାଷ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲା । ଦଣ୍ଡିଆ ସାହୁ ଓରପ ଦଣ୍ଡଧର ସାହୁ
ତାକୁ ଚାଷ କରିବାକୁ ମନା କଲା । ସେତେବେଳେ ମୋର ପୁଅ
ହିଦୋଳରେ ଥିଲା । ଗଲା କାଳି ରାତି ପ୍ରାୟ ଗୋଗାଏ ବେଳେ ସେ
ଘରକୁ ଫେରିଲା । ଆଜି ସକାଳୁ ପୁଅ ଉଠୁ ନ ଉଠୁଣୁ ବାଇଧର ସାହୁ
ଆସି କହିଲା, ଦଣ୍ଡିଆ ସାହୁ ତାକୁ ଚାଷ କରିବାକୁ ମନା କରୁଛି ।

ସରପଞ୍ଜ ହିସାବରେ ସମାଧାନ କରିଥିବା ବିବାଦଟି ପୁଣି
ମୁଣ୍ଡ ଚେକିଛି । ଭାଷ୍ଟରକୁ ବଢ଼ ବାଧୁଲା । ମୁହଁହାତ ନ ଧୋଇ ସେ
ବାଇଧର ପଛରେ ଚାଲିଲା ।

ରାଉତାଣୀ କହି ଚାଲିଥାଏ । ମୁଁ ବି ସେମାନଙ୍କ ପଛେ
ପଛେ ଗଲି । ଦଶ୍ତିଆ ତା ଘରେ ଥିଲା । ମୋ ପୁଅ ଦଶ୍ତିଆକୁ ଡାକି
ପଚାରିଲା, ତୁମେ କହିକି ବାଇଧରକୁ ଚାଷ କରିବାକୁ ମନା କଲ ?
ସେ ମନା କରିନାହିଁ ବୋଲି କହିଲା । ବାଇଧର କହିଲା, ହଁ ତୁ ମନା
କରିଛୁ । ମୋ ପୁଅ କହିଲା, ବାଇଧର କୋଠଜମି ଚାଷ କରୁ, ଯାହା
ଆଦାୟ ହେବ ଗାଁ ପାଣିକୁ ଦେବ ।

ଆନାବାବୁ ରାଉତାଣୀର କଥାକୁ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି
ଲେଖୁଥାଆନ୍ତି ।

ରାଉତାଣୀ କହି ଚାଲିଥାଏ । ଯୋଉ ଦଶ୍ତିଆ କହିଥିଲା
ସେ ବାଇଧରକୁ ମନା କରିନାହିଁ ଓଳଟା ସେ କହିଲା ‘ମୁଁ ସେହି ଜମି
ଚାଷ କରିବି । ମୁଁ ଗାଁର ପାଣିକୁ ଆଦାୟ ଦେବି ।’ ସେତୁ ମୋ ପୁଅ
କଣ କଲା ନା, ଦଶ୍ତିଆକୁ କହିଲା ତାହାହେଲେ ତମେ ରେଳିଲାଇନ୍
ସେପଟେ ଯେତେ କୋଠ ଜମି ଅଛି ତାକୁ ଚାଷ କରି ଗାଁ ପାଣିକୁ
ଦିଅ । ବାକିତକ ବାଇଧର କରୁ ।

ଭାଷ୍ଟର ଭାବିଲା କଥାଟି ଛିଡ଼ିଗଲା । ଏହାର ପ୍ରମାଣ
ପାଇବା ପାଇଁ ସେ ଦଶ୍ତିଆକୁ ଦାଣ୍ଡକୁ ଡାକିଲା । ଏତେବେଳେଯାଏ ସେମାନେ
ଖଞ୍ଜାଭିତରେ କଥା ହେଉଥିଲେ । ବାହାରକୁ ଆସିବେ ବୋଲି ଖଞ୍ଜାରୁ
କବାଟ ଆଡ଼କୁ ମୁହାଁଇଲେ ।

ରାଉତାଣୀ କହିଲା, ଆମେ ସବୁ ଦୁଆରକୁ ମୁହଁଇଛୁ,
ଦଶ୍ତିଆ ଜୋରରେ ପାଟିକଲା । ଶଳା, ଆମ ଖଞ୍ଜାକୁ ଆସିଛି । ମୁଁ
ବୁଲିପଢ଼ି ଦେଖିଲାବେଳକୁ ଦଶ୍ତିଆ ଭାଷ୍ଟରକୁ ଝିଙ୍କୁଛି । ଭାଷ୍ଟର ତଳେ
ପଢ଼ିଗଲା । ଦଶ୍ତିଆ ଭାଷ୍ଟର ଉପରେ ମାଡ଼ି ବସିଲା । କହିଲା, ଶଳା
ବାଇଧରକୁ ବେଶି ଦେବ ମୋତେ କମ । ମୁଁ ହାଉଳି ଖାଇ ଡାକ

ପକାଇଲି । କାଳିଆ ସାହୁ, ନୃସିଂହ ସାହୁ ଆସି ଛଡ଼େଇଦେଲେ । ମୁଁ ପୁଅ
ଭାଷ୍କରକୁ ଧରି ଘରକୁ ଚାଲୁ ବୋଲି କହିଲି ।

ଆମେ ଦୁହେଁ ରାଷ୍ଟ୍ରାକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲୁ ।

ରାଉତାଣୀର ହଠାର କଷଗୋଧ ହେଲା ଭଳି ଜଣାଗଲା ।
କଇଁ କଇଁ ହୋଇ କାନ୍ଦି କହିଲା, ଦଶ୍ତିଆ ଗଙ୍ଗିଆଟିଏ ଧରି ତା ଦୁଆରମୁହଁକୁ
ଆସିଗଲା, ପାଟିକରି କହିଲା, ଶଳା, ସରପଞ୍ଚ ଦେଖାଉଛୁ, ଗୋଟକରେ
ପରପଞ୍ଚ କରିଦେବି ।

ମୋ ପୁଅ ବୁଲିପଡ଼ି ଦଶ୍ତିଆ ପାଖକୁ ଦୌଡ଼ିଗଲା, ବେଳ
ଦେଖାଇ କହିଲା, ତୋର ଯଦି ଏତେ ସାହସ ଅଛି ହାଣ । ମୁଁ ମୋ ପୁଅ ପଛେ
ପଛେ ଧାଇଁ ଥାଏ ।

ଆନାବାବୁ ପଚାରିଲେ, କେତେବେଳେ ଏ ଘରଣା ଘଟିଲା ।

ରାଉତାଣୀ କହିଲା, ସେତେବେଳକୁ ପ୍ରାୟ ସକାଳ
ସାତଟା । ମୋ ପୁଅ ଭାଷ୍କର ଯେତେ ଆଗୋଉଥାଏ, ଦଶ୍ତିଆ ସେତେ ପଛକୁ
ପଛ ଘୂଞ୍ଚ ଯାଉଥାଏ । ହଠାର ଦଶ୍ତିଆ ଡାକ ପକାଇଲା, କିଏ କେଉଁଠି ଅଛି
ଧାଇଁଆସ, ମୋତେ ସରପଞ୍ଚ ମାରି ପକାଉଛି । ନୃସିଂହ ସାହୁ, କାଳିଆ ସାହୁ
ଦୌଡ଼ି ଆସିଲେ । ନୃସିଂହ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଭାଲା ଥାଏ, କାଳିଆ ହାତରେ
କିଛି ନଥାଏ ।

ଆନାବାବୁ ପଚାରିଲେ ଯେଉଁ ନୃସିଂହ ସାହୁ ଆଉ କାଳିଆ
ସାହୁ ତୋ ଡାକ ଶୁଣି ଆସି ଦଶ୍ତିଆଠାରୁ ଭାଷ୍କରକୁ ଛଡ଼େଇଥିଲେ ସେହି
ଦୁଇଜଣ ?

ରାଉତାଣୀ କହିଲା, ହଁ ।

ତାପରେ କଣ ହେଲା ? ଆନାବାବୁ ପଚାରିଲେ ।

ତିନିଜଣଯାକ ମୋ ପୁଅକୁ ଘେରିଗଲେ । ହଠାର ଦଶ୍ତିଆ
ମୋ ପୁଅ ଗୋଡ଼କୁ ଛିଡ଼ିଦେଲା । ସେ ତଳେ ଚିର ହୋଇ ପଡ଼ିଗଲା । ଦଶ୍ତିଆ
ମୋ ପୁଅର ଭୁଜୁଣି ହାତରେ ଗୋଟେ ପକାଇଲା । ମୋ ପୁଅ ଭାଷ୍କର ଉଠିପଡ଼ିବାକୁ
ଚେଷ୍ଟା କରି ପୁଣି ଖସିପଡ଼ିଲା । ନୃସିଂହ ତା ଭାଲାକୁ ମୋ ପୁଅର ପିଠିରେ

ଭୁଷିଦେଲା । କାଳିଆ ଜୁଆଳୀରେ ମୋର ପୁଅର ମୁଣ୍ଡକୁ ପିଟିଦେଲା । ତାପରେ
ତିନିଜଣୟାକ ମିଶି ମୋ ପୁଅକୁ ମାରି ପକାଇଲେ ।

ଆନାବାବୁ ପଚାରିଲେ , ତୁ ସେତେବେଳେ କଣ କରୁଥିଲୁ ?

ମୁଁ ମୋ ପୁଅକୁ ଯେତେ ଆବୋରି ପକାଉଥାଏ ସେମାନେ
ମୋତେ ସେତେ ଠେଲି ଦେଉଥାଆନ୍ତି । ମୁଁ ବହୁତ ଅନୁନୟ ବିନ୍ୟ କରୁଥାଏ,
ମୋ ପୁଅକୁ ମାରନାହିଁ । ସେତେବେଳେକୁ ମୋର ବୋହୁ ଝିଆ ପହଞ୍ଚଗଲେଣି ।
ଆମେ ସମସ୍ତେ ମୁଦାଲାମାନଙ୍କୁ ହାତ ଯୋଡ଼ୁଥିଲୁ, ମୋ ପୁଅକୁ ମାର ନାହିଁ ।
ମୁଦାଲାମାନେ ପାଟି କରୁଥାନ୍ତି, ଶଳାର ବଂଶ ସଫାକରି ଦିଅ ।

ଆନାବାବୁ ପଚାରିଲେ, ଆଉ କିଏ ଏ ଘଟଣା
ଦେଖୁଥାଆନ୍ତି ?

ଆମ ଗାଁର କାହୁ ସାହୁ, ତା ଦାଣ୍ଡରେ ଛିଡା ହୋଇ ଅଣ୍ଣାରେ
ଗାମୁଛା ଭିଡ଼ି କହୁଥାଏ ଶଳାକୁ ମାର, ଆଉ ଥିବ ଯେ ସରପଞ୍ଚ ହେବ ।

ଆନାବାବୁ ପଚାରିଲେ ଆଉ କିଏ ଦେଖିଛି ?

ରାଉତଣୀ କହିଲା, ଏ ଘଟଣା ଦଣ୍ଡିଆ ଘର ସମାନା ଦାଣ୍ଡରେ
ଘରୁଥିଲା । ଗାଁଯାକ ଦେଖିଛନ୍ତି । ପାଖରେ ବାଇଧର ସାହୁ, ନାରାୟଣ ମହାରଣା,
କୌଳାଶ ମହାରଣା, ରୋହିତ ମହାରଣା ଓଗେର ଥାଆନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଅନେଇ
ଥାଆନ୍ତି, କିଛି ହୁଁ ରୁଁ ହେଉ ନଥାଆନ୍ତି । ମୋ ପୁତୁରା ବାର ସାହୁ ମୁଦାଲାମାନଙ୍କୁ
କହିଲା, ତାକୁ ତ ମାରି ସାରିଲେଣି । ଆଉ କଣ ଟିକି ଟିକି କାଟି ପକାଇବ ?
ଏକଥା ଶୁଣି ମୁଦାଲାମାନେ ଘର ଭିତରକୁ ପଳାଇଲେ ।

ଆନାବାବୁ ପଚାରିଲେ, ତାଙ୍କ ଅସ୍ରଶସ୍ତ କଣ କଲେ ?

ସେମାନେ ଧରି ଥିବା ଜୁଆଳି, ଟାଙ୍କିଆ ଓ ଭାଲା ବି ଘର
ଭିତରକୁ ନେଇଗଲେ । ତାପରେ ମୁଁ ପୁଅକୁ ଶଗଡ଼ରେ ଧରି ଜଡ଼ାପଡ଼ା
ଡାକୁରଖାନାକୁ ଆଣିଲି । ଚିକିତ୍ସା ହେଉ ହେଉ ସେ ମରିଗଲା ।

ଆନାବାବୁ ପଚାରିଲେ, ଏଥରେ କାହାକୁ ସଦେହ କରୁଛ ?

ମୋ ପୁଅ ତ ଗାଁବାଲାଙ୍କୁ ଏକାଠି କଲା, ଅଷ୍ଟପ୍ରହରୀ କଲା,
ସମସ୍ତେ ମିଶିଗଲେ , ଦଣ୍ଡିଆ ସାହୁ ମାରିଦେବ ବୋଲି କଣ ସେ ଜାଣିଥିଲା ?

କାହୁ ସାହୁ କଣ କରେ ? ଥାନାବାବୁଙ୍କ ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭରରେ
ରାଉଡାଣୀ କହିଲା, କାହୁ ସାହୁ ତ ଚେଆରମାନଙ୍କ ପାଖ ଲୋକ ।

ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର. ଶେଷରେ ରାଉଡାଣୀ ଟିପଚିଙ୍କ
ଦେଉଥୁଳାବେଳେ ଥାନାବାବୁ ମନେ ମନେ ୦୭ର କରି ନେଲେ ଡାକ୍ତରଖାନା
ଚିଠିରୁ ଖବର ପଢ଼ି ମାନ୍ୟାଧର ବାବୁ କହିଁକି ସାଙ୍ଗରେ ଆସିଲେ ।

ଫେରିଲାବେଳେ ଚେୟାରମାନ ମୋଟର ସାଇକେଳରେ
ବସିବାକୁ ଧାଇଁଲେ ବି ଥାନାବାବୁ ତାଙ୍କୁ ପଛରେ ଛାଡ଼ି ଥାନାକୁ ମୁହାଁଲ୍ଲେ ।

ଗାଁଗଣ୍ଠାରେ ରାଜନୀତି ଯୋଗୁ ମର୍ତ୍ତର କେସୁ ଯେ ବତୁଛି,
ସେ ବିଷୟରେ ଏସ୍.ପି.କୁ ସେ ଆଗରୁ ଯାହା କିଛି କହି ଆସିଛନ୍ତି, ତହିଁର ସେ
ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରମାଣ ତାଙ୍କୁ ଯୋଗାଇଲେ ।

“୨୦୭୪ ଶ୍ରୀ”

ଯେତେବେଳେ ଇଲେକ୍ସ୍‌ନିକ୍ ଖବରକୁଗଜର ବିଜ୍ଞାପନଟି
ଉପରେ ଆଖୁ ପଡ଼ିଲା, ସୁରେତ୍ର ଭାବିଲା, ଉନବିଂଶ ଶତାବୀର
ରାଜାମହାରାଜାମାନଙ୍କ ନାମ ପୂର୍ବରୁ, ବିଂଶ ଶତାବୀର ସାଧୁସଙ୍କ ନାମ ପୂର୍ବରୁ
ଅଥବା ଏ ଶତାବୀର ବଡ଼ ବଡ଼ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ ନାମ ପୂର୍ବରୁ କେତେଥର ଶ୍ରୀ
ଲେଖାତ୍ମିକ, ଏହା ତାହାର ସଂକେତ । ବିଜ୍ଞାପନ ଭିତରେ ପଡ଼ି ସୁରେତ୍ର ଜାଣିଲା,
ଚଳିତ ବର୍ଷର ସୁଦର ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟର ପରୀକ୍ଷା । ଏଥୁରେ କେବଳ କୁମାରମାନେ ଭାଗ
ନେଇ ପାରିବେ ।

ଯାହାହେଉ । ସୁରେତ୍ର ଦୀର୍ଘ ଶାସଟିଏ ଛାତିଲା । ସେ ଏଥୁରେ
ଭାଗ ନେଇପାରିବ । ସମ୍ପ୍ରତି ନିୟମରେ ହୋଇଥିବା ସଂଶୋଧନ ଫଳରେ ୩୫
ବର୍ଷଯାଏ ‘କୁମାର’ କୁହାଯିବ । ବିବାହ ବନ୍ଧସ ବଢ଼ି ୪୦ ହୋଇଛି ।
ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ କହୁଛନ୍ତି ଯେତେ ବେଶି ବନ୍ଧସରେ ବିବାହ ହେବ, ପିଲାମାନେ
ସେତେ ବେଶି ଦୀର୍ଘାୟୁ ହେବେ । କୁଆଡ଼େ ବୁଢ଼ାମାନଙ୍କର ଜିନରେ ଏମିତି
ବିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଯାଏ ଯେ ଜରା ଓ ଜାର୍ଣ୍ଣ ଅବଶ୍ୟକ ସେମାନଙ୍କ ଜିନ ଘୁଞ୍ଚି ଦେଇ
ପାରିବ ।

ସୁରେତ୍ର ଠିକ୍ କଲା ସେ ‘୨୦୭୪ ଶ୍ରୀ’ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ
ଭାଗ ନେବ । ଅବିବାହିତ ସୁରେତ୍ର ତା ଅଞ୍ଚଳର ସମସ୍ତାମୟିକମାନଙ୍କରୁ ବେଶି
ଚାଲାକ । ଚିକିତ୍ସା କରି ଆଉ ଟିକେ ବନ୍ଧସ କମାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କଲା ।

ସାରା ଦୁନିଆରେ ରାସାୟନିକ ଔଷଧ ପତ୍ର ଉପରେ
ନିଷେଧାଙ୍ଗୀ ଜାରି ହୋଇଯାଇଛି । ଗଛଲତା ବା ଗୁରୁ ଆଦିରୁ ମିଳୁଥିବା
ଔଷଧପତ୍ରର କାରତି ବଢ଼ିଛି । ବିଂଶ ଶତାବୀରେ ନାଁ କରିଥିବା ଆୟୁର୍ବେଦୀ
ଔଷଧ ନୁହେଁ । ଆଜିକାଳିର ଔଷଧକୁ ସବୁଜ ଔଷଧ କୁହାଯାଉଛି । କେବଳ
ପରିବେଶପ୍ରେମୀଙ୍କ ଆଦୋଳନ ବା ସବୁଜ ରାଜମୀତି ଯୋଗୁ ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧ
ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ଗଛଲତାର ନିର୍ଯ୍ୟାସ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ହାତପାଆନ୍ତାରେ
ନାହିଁ । ରାସାୟନିକ ଔଷଧପତ୍ର ଶଷ୍ଠୀ ଥିବାରୁ ଗରୀବ ଲୋକେ କେମିକାଲ
ବ୍ୟବହାର ଛାଡ଼ିନାହାନ୍ତି । ତୋରାରେ ହେଲେ ବି ଶଷ୍ଠୀ ପଡ଼ୁଛି ।

ବିଂଶ ଶତାବୀର ହୋମିଓପାଥ୍ରକ ଚିକିତ୍ସା ବ୍ୟବସ୍ଥା
ପୁରୁଣାକାଳିଆ ହୋଇଗଲାଣି । ସେମାନେ ତ କୃତ୍ରିମ ଜିନିଷ ବ୍ୟବହାର
କରୁଥିଲେ । ତେଣୁ କିଛି ନା କିଛି ବିଷ ଦେହ ଭିତରକୁ ପଶୁଥିଲା ।

ତିନିମାସ ଭିତରେ ୨୦୨୫ ଶ୍ରୀ ପ୍ରତିଯୋଗିତା । ଆଜିଠାରୁ
ସେ ଲାଗିପଡ଼ିବ ।

ସୁରେତ୍ର ଜାଣିଥିଲା, ୪ ମିନିଟ୍ ଦୂରରେ ନୂଆନଗର ।
କସମୋପଲିସ୍ । ସେଠାରେ ନାମଯାଦା ମେଗାନ୍ସିଙ୍କ ହୋମ୍ । ସାତଦିନ ଭିତରେ
ନୂଆ ଚେହେରା । ବେଳହୁଁ ଚେଷ୍ଟା ଦରକାର ।

ସାତ ଦିନ ଭିତରେ ଯୋଉ ଯୋଉ ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର କଲା,
ସେସବୁର ନାଁ ପଢ଼ି ସୁରେତ୍ର ଆଶ୍ରୟ ହୋଇଯାଉଥିଲା । ତା ଭିତରେ ଅନେକ
ପ୍ରକାର ଭସ୍ତୁ । ଅଭ୍ରକ ଭସ୍ତୁ, ଲୌହ ଭସ୍ତୁ, ଯଶଦ ଭସ୍ତୁ, ଶଙ୍ଖ ଭସ୍ତୁ, ମୁକ୍ତା ଭସ୍ତୁ,
ମଦାର ଭସ୍ତୁ ଆଦି କେତେ । ତା ସାଙ୍ଗରେ ପୁଣି ଥିଲା ଅନେକ ପ୍ରକାର ଗୁରୁର
ନିର୍ଯ୍ୟାସ । ଶିଳାଜିତ, କେଶର, ଜହରମୋରା, ଗିନସେଙ୍କ, ଶତମୂଳ, ମକରଧୂଜ
ସହିତ ଅତି ସାଧାରଣ ଅଳ୍କା, ହରିଡା ଓ ବାହାଡା ଅଦି ।

ସୁରେତ୍ରର ପଥ୍ୟ ହେଲା ତାଜା ପନ୍ଥିପରିବା । ତହିଁରେ ପ୍ରଧାନ
ଥିଲା ମୂଳଜାତୀୟ ପରିବା : ମୂଳା, ଗାଜର, ବିର, ଆଦି । ମେଗାନ୍ସିଙ୍କ ହୋମର
ନିଜ ବାତିରେ କାଚଘର ଭିତରେ କୃତ୍ରିମ ଉପାୟରେ ଶୀତରତୁ କରାଯାଇଛି,
ଏଭଳି ତାଜା ପରିବା ମିଳିବା-ସହଜ ହୋଇଛି । ଏ ପରିବାଗୁଡ଼ିକରେ

ବିଚାକାରୋଟିନ୍ ଅଛି । ତାହା ବୟସ କମାଇଦିଏ । ବୟସ ବଡ଼ିବାର ବଡ଼ କାରଣ ଦେହ ଭିତରେ ତିଆରି ହେଉଥିବା ପ୍ରି ରାତିକାଳୀ । ତାକୁ ବିଚାକାରୋଟିନ୍ ବେକାର କରିଦିଏ । ତେଣୁ ଅଙ୍ଗପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗରେ କ୍ଲାନ୍ତି ଉଭେଇଯାଏ, କାନ୍ତି ବିକଣ୍ଠିତ ହୁଏ ।

ଚିକିତ୍ସକଙ୍କ ପରାମର୍ଶକ୍ରମେ ସୁରେନ୍ଦ୍ରକୁ ଆଉ ସାତଦିନ ରହିବାକୁ
ପଡ଼ିଲା ।

ନାକର ଅବସ୍ଥାନ, ଭୂଲତାର ଗଠନ ଓ ଆଖର ଖୋପ ଆଦିର
ଭାଞ୍ଚା ବୟସ ବୃଦ୍ଧି ସାଙ୍ଗେ ବଦଳିଥାଏ । ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମେଘାନର୍ଷିଙ୍ଗ ହୋମରେ
ସୌଦର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନର ଚିକିତ୍ସାରେ ସାତଦିନ କଟାଇଲା । ଶଳ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା ପରେ
ବେଶିଦିନ ଶଯ୍ୟାଶାୟୀ ହେବାକୁ ପଡ଼ୁନାହିଁ, ଆଧୁନିକ ଚିକିତ୍ସା ପଢ଼ିରେ ଦୁଇଦିନ
ଭିତରେ ପୂରା ସୁଧା ।

ସିଲିକନ ଜେଲି ଭର୍ତ୍ତି କରି ଗାଲ ଗୋଲ ହୋଇଗଲା ।
ଲୋମସହ ଚର୍ମ ରୋପଣ କରି ଭୂଲତାକୁ ଲମ୍ବାଇ ଦିଆଗଲା । ଠିକ ମଥା
ମଞ୍ଚିରୁ ୩୦-ମଞ୍ଚି-ସିଧା ଗାଲଉପରେ ନାକ ରହିଲା । ବହୁତ ପ୍ରକାର
ଲାବଣ୍ୟବର୍ଜିକ ପ୍ରଲେପ ଲଗାଇଲା । ତା ପରେ ସେ ଫେରିଲା ନିଜ ସହରକୁ ।
କୁମାର ଉସ୍ବବ । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ “୨୦୨୪ ଶ୍ରୀ”
ପ୍ରତିଯୋଗିତା ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ପରୀକ୍ଷା । ବହୁତ ପ୍ରକାର ଯନ୍ତ୍ର ଖଣ୍ଡା
ହୋଇଥିବା ମଞ୍ଚ ଉପରେ ପରୀକ୍ଷା । ଫଳ ଜଣାପତିବ ତିନି ଘଣ୍ଟା ପରେ ।

ସୁରେନ୍ଦ୍ରର ଡର ଥିଲା, ଅନେକ ପ୍ରତିଯୋଗୀ ତ ଏହିଭଳି
ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିବେ । କେହି କେହି ଯୋଗାସନଦ୍ୱାରା ବି ନିଜର
ଲାବଣ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିବେ । ତେଣୁ ସେ ବା କାହିଁକି ଏକୁଟିଏ ଧରାମତିବ ?

ଧରା ନ ପଡ଼ିବା ଲାଗି ସେ ବି ନିଜ ନାଁ ବଦଳାଇ
ସାରିଥିଲା । ନୂଆ ନାଁ କୁମାର ।

୨୦୭୪ ଶ୍ରୀ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ସରିଗଲା । ତାପରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ । ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚାଲିଥିଲାବେଳେ ଜଳେକ୍ଷେନିକ୍ ପର୍ଦ୍ଧାରେ ମଞ୍ଚରେ ଫଳାଫଳ ଘୋଷଣା ହେଲା ।

ସୁରେତ୍ର ଖୁସି । ସେ ତିନିଜଣଙ୍କ ଭିତରକୁ ଆସିଯାଇଛି ।

ଘୋଷଣା ଅନୁଯାୟୀ ତିନିଜଣ ମଞ୍ଚ ଉପରକୁ ଉଠିଗଲେ ।

ଜଳେକ୍ଷେନିକ୍ ପର୍ଦ୍ଧାରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍କ ଦେଖାଗଲା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍ଗର ବନ୍ଧିତ ରୂପ ବି ଦେଖାଇ ଦିଆଗଲା । ସୁତାମ, ସୁଗୋଲ ଗଠନରେ କେଉଁଠି କଣ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଥିଲେ ଦର୍ଶକ ବି ଧରିପାରିବ । ଧରିଲାକ୍ଷଣ ଆସନ ପାଖ ବୋତାମ ଚିପିଦେଲେ ବିଚାରକ ମଣ୍ଡଳୀର ପ୍ରକୋଷ୍ଟରେ ଥିବା ମାଷ୍ଟରଫାସିଲିଟିକୁ ଜଣାଇ ପାରିବ ।

ତିନିହେଁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ । ପୁଣି ସାଂସ୍କୃତିକ ଉସବ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।

ତିନି ଘଣ୍ଟା ଶେଷ ପ୍ରାୟ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ୨୦୭୪ ଶ୍ରୀ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଫଳାଫଳ ଘୋଷଣା ହେବ । ଜଳେକ୍ଷେନିକ୍ ପର୍ଦ୍ଧାରେ ଲେଖା ଦିଶିଲା ।

ସୁରେତ୍ରର ମନେ ହେଲା ସେ ଯେପରି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ବୈଶି ଉତ୍ସୁକ ଜଣାଯାଉଛି । ଜିଗୀଷାର ତାତନାରେ ସେ ମହାବିଶ୍ୱର ସ୍ରଷ୍ଟାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା । କିନ୍ତୁ ଜିଜ୍ଞାସାକୁ ଲୁଚାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କଲା ।

ଦେଖିଲା, ପର୍ଦ୍ଧାରେ ତା ନାଁ ଆସିଗଲା । ପ୍ରଥମ । ତାତଳେ ଲେଖା ହୋଇଗଲା, ଜଳେକ୍ଷେନିକ୍ ପରାକ୍ରାରେ କୁମାର ବୟସ ଲୁଚାଇଥିବାରୁ ଧରାପଡ଼ିଛି । ସେ କେବଳ ପୁରସ୍କାରରୁ ବଞ୍ଚିତ ନୁହେଁ, ଛାଇ ବର୍ଷ ଲାଗି କୌଣସି ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଯୋଗ ଦେଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଶେଷ ଧାଡ଼ିରେ ଥିଲା ମୂଳ କାରଣ, ଧୟ ଧୟ କରୁଥିବା ଅକ୍ଷରରେ “ଦାତପରାକ୍ରାର ଜଣାପଡ଼େ ଯେ କୁମାର ବୟସ ୪୫” ।

ସିଧାସନଖ ସେ ଦୌଡ଼ିଲା ମୋଗାନସିଙ୍କ ହୋମକୁ । ଆପଣି
ନ ଶୁଣିଲେ ସେ ଅଦାଳତରେ ମନ୍ଦିରମା ରଜୁ କରିବ ବୋଲି ଧରନ ଦେଲା ।

ହଠାର ଗୋଟିଏ ଆଲୋକ ସୁରେତ୍ର ମୁହଁରେ ପଡ଼ି
ଲିଭିଗଲା । ଦୁଇ ସେକଣ୍ଡ ଭିତରେ ସୁରେତ୍ରକୁ ଗୋଟିଏ ଚେକ ମିଳିଲା ।
ସେ ‘୨୦୨୪ଶ୍ରୀ’ର ପୁରସ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ସହ ସମାନ ଅଙ୍କର ଅର୍ଥ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ନେଇ
ପାରିବ । ବେଶି ନେଲେ ଦଣ୍ଡବିଧୁ ଆଇନରେ ଦଣ୍ଡିତ ହେବ ।

ଚେକ ସହଥ୍ୱବା ଚିଠିରେ ଲେଖାଥିଲା : ତାହାର ଗୋଟିଏ
ପୋକଞ୍ଜିଆ ଫାନ୍ଟ ଦଦଳରେ ୪୪ ବର୍ଷୀୟ ଦାନ୍ତଚିଏ ଭୁଲବକ୍ଷତଃ ଲଗାଇଥିବାରୁ
ଏ କ୍ଷତିପୂରଣ ।

ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଛିଡାହେବାର ଭୂଲ

ସେ ଦିନ କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା ।

ସିଥାନଟା କାନ୍ଦୁଆଏ । କହୁଆଏ, ସାର ଆପଣ ଏତେ ବୁଝାଇ
ସୁଖାଇ ତାକୁ ବ୍ୟବସାୟରେ ପୁରାଇଲେ, ପୋଲିସ୍ ତାକୁ ଧରି ନେଇଯାଇଛି ।

କବାଟଟା ଖୋଲି ହଠାତ୍ ଜନାର୍ଦନ ପଶି ଆସିଥିଲା । ଆଗରୁ
ତାର ବିଷାଦ ମୁହଁଟି କବାଟ ଫାଳରେ ମୁଁ ଦେଖୁ ସାରିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ପହଞ୍ଚିଲାକ୍ଷଣି
ସେ ସେ କେଇଁ କଇଁ କାହିଁ ପକାଇବ ମୁଁ ଭବି ପାରି ନ ଥିଲି ।

କହିଲି, କଣ ହେଲା, କାନ୍ଦୁଛୁ କାହିଁକି ?

ଜନାର୍ଦନ ଆଖରୁ ଲୁହ ବହିଗଲା । ତା ସାନ ଭାଇକୁ ପୋଲିସ୍
ଧରି ନେଇଛି । ସକାଳୁ ନେଇଗଲାଣି । ସଞ୍ଚ ଛଅଟା ବାଜିଲାଣି, ତାକୁ ଛାତ୍ର
ନାହାନ୍ତି । ବେଳେ ବହେ ଦୁଇ ତିନିଥର ପିଟି ସାରିଲେଣି । ଖୁଅପିଆ ବଦ ।

ମୁଁ ପୂର୍ବାପର ସମ୍ରକ୍ଷ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲି । ତା ସାନ
ଭାଇ ବିଷଯରେ ମୁଁ କିଞ୍ଚିତ୍ ଜାଣିଥିଲି ।

ବହୁଦିନ ହେଲା ସେ ମୋ ପଛରେ ଲାଗିଥିଲା ତା ସାନ ଭାଇକୁ
କିପରି ଖଣ୍ଡ ଚାକିଟୀ ମିଳନ୍ତା ।

ଆଜିକାଲି ତ ଯୋର ଅବସ୍ଥା ତୁ ଜାଣିଛୁ । ଗୋଟିଏ ପୋଷ
ବାହାରିଲେ ହଜାରେ ଲୋକ ଦରଖାସ୍ତ କରୁଛନ୍ତି । ଚାକିଟୀ ମିଳୁଛି କାହାକୁ ?
କେବଳ ଯାହାର ସମ୍ରକ୍ଷୀୟମାନେ ବଡ଼ବଡ଼ିଆ ଜାଗାରେ ଅଛନ୍ତି । ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଲୋକଙ୍କୁ
ତ ଆଗେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ବାରଯାର ଫୋନ୍ କରିବେ । ସେମାନଙ୍କ କଥା ରହିବ ନି ତ,

କଣ ମୋ କଥା ରହିବ ? କୁହାବୋଲାରେ କମ୍ପିଟିସନ୍ । ତୋ ଭାଇ କୋଉଁଠୁ ପାଇବ ? ଏତେ କଥା ବୁଝାଇ ସାରି ମୁଁ ତାକୁ କହିଥିଲି- ତାକୁ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଦୋକାନରେ ବସାଇ ଦେ । ଫଳ ଦୋକାନଟିକି କରି ଦେଉନୁ ? ମୁଁ ଏକଥା କହିଲାବେଳେ ମୋ ଆଖୁ ଆଗରେ ଭାସି ଉଠୁଥିଲା ମୋ ଅଫିସ ଆଗରେ ବସିଥିବା ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ଦୋକାନ ଓ ଛକ ଚାରିକତର ଗୁଡ଼ାଏ ଫଳ ଦୋକାନ ।

ମୋ କଥା ଜନାର୍ଦନର ଏ କାନବାଟେ ପଶି ସେ କାନବାଟେ ଚାଲି ଯାଉଥାଏ ବୋଧହୁଏ । ସେ କହି ଚାଲିଥାଏ— ଆପଣ ଚହିଁଲେ ନିଷୟ ମିଳନ୍ତା ।

ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଏହି ଧାରଣା । ସେମାନେ ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ଯଦି ମୁଁ ଚହିଁଲା କ୍ଷଣି ଚାକିରୀ ଦେଇପାରିବି - ମୋ ଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବା ଗାଁର ଲୋକଙ୍କୁ କହିଁକି ଦେଇପାରୁନାହିଁ ?

ଏମିତି ବହୁତ ଥର ବୁଝାଇଲା ଫରେ ଜନାର୍ଦନ ଆଉ ମୋ ପାଖକୁ ତା ସାନଭାଇର ଚାକିରୀ ବିଷୟରେ ଆସିନାହିଁ । ଦିନେ ଦେଖିଲି ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଫଳ ଦୋକାନ ମେଲାଇ ବସିଛି ।

ଫଳ ଦୋକାନ କରୁ ବୋଲି କହିବାର କାରଣ ଅଛି ।

ମୁଁ ଅଫିସରୁ ଘରକୁ ଫେରିବାବେଳେ, ଥରେ ଥରେ ଫଳ କିଣେ । ଦିନେ ଦିନେ ମୁଁ ବାହାରିଲାବେଳକୁ ଛଅଟା ସାତଟା ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଲୋକ ଭିଡ଼ ନଥାଏ । ପୁଣି ଅଫିସ ସାମନା ରାସ୍ତାକତର ଦୋକାନ । ଫଳ ଦୋକାନ ଦେଖୁ ଇଛା ହୁଏ କିଛି କିଣି ନେବାକୁ ।

ମୂଲେଇଲାବେଳେ ଫଳ ଦୋକାନୀର ଲାଭ କଳନା କରେ । ଯୋଉ ଆପଲୁ କିଲୋ ୨୨ ଟଙ୍କା କହେ, ମୁଲାମୁଲି କଲେ ଷୋହଳ କିମ୍ବା ଚଉଦକୁ ଖସିଆସେ । ଅଙ୍ଗୁର କିଲୋ ତିରିଣି ଟଙ୍କା କହି ମଧ୍ୟ ଦୋକାନୀ କୋଡ଼ିଏ ବାଇଶିକୁ ଖସି ଆସେ । ସମ୍ବରତଃ ମୋ ଫାଇଁ ସେମାନେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ରିହାତି ଦେଉଥିବେ । ମୁଁ ଖସି ନ ହେଲେ କାଳେ ସେମାନେ ଅଫିସ ସାମନାରୁ ତଡ଼ା ଖାଇବେ । ଆହୁରି ଅନେକ ପ୍ରକାର ସୁବିଧା ସେମାନେ ପାଆନ୍ତି । ଅଫିସ ବନ୍ଦ ଫରେ ଅଫିସ ହତା ଭିତରେ ଜିନିଷ ରଖୁଥିବେ । ଆଉ ତ ଅଫିସ ପାଶି ବ୍ୟବହାର ସାଧାରଣ କଥା ।

ଦର ଯେତେ କମାଇଲେ ବି ସେମାନେ ତ ହାତରୁ ଦେଇ
ବିକିବେ ନାହିଁ ? କିଛି ନା କିଛି ଲାଭ ତ ଥିବ । ଖୁବ କମ ହୋଇପାରେ । ମୁଁ
ପଚାରିଲେ ଦୋକାନୀ କହେ, ଆଜ୍ଞା କଣାଦାମ ତ ପଦର ଚଙ୍ଗା । ଏତକ କହି
ସେ ଦାମ କମାଇବା ସୀମାରେଣ୍ଟ ଜଣାଇଦିଏ । ତା ସବେ ମୁଁ ତାକୁ ଚଉଦ
ଧରାଇଲେ ସେ ନିଏ । ଆଉ ପଚାଶ ଦିଅନ୍ତୁ ବୋଲି କହେ ସିନା, ଜୋର
କଳାଇଲି ଜଣାପଡ଼େ ନାହିଁ ।

ଯେଉଁ ଫଳ ବ୍ୟବସାୟରେ ଲାଭ ଏତେ ସେଉଳି ଗୋଟିଏ
ବ୍ୟବସାୟ ତୋ ଭାଇକୁ ଧରାଇ ଦେଉନ୍ତୁ କହିଲି ? ମୁଁ ଏମିତି ବାରମ୍ବାର
କହିଛି ।

ସାର ଏତେ ପଇସା କାହିଁ ? ସେ ବି ଏମିତି ବାରମ୍ବାର
ଉଭର ଦେଇଛି । ଆଉ ଯେତେବେଳେ ଯୋଉ ଅପିସ ବା କମ୍ପାନୀରେ ପିଅନ
ଚାକିରି ବିଜ୍ଞାପନ ବାହାରେ ବା ତା ଭାଇ ଯୋଉଠିକି ସାକ୍ଷାତକାର ପାଇଁ ଯାଏ,
ସେଠାକୁ ଫୋନ୍ କରିବାକୁ ସେ କହେ ।

ତୁ ପରା କହୁଥୁଲୁ ପିଅନ ଚାକିରି ପାଇଁ ଦରକାର ହେଲେ
ଦଶ ପଦର ହଜାର ଦେଇପାରିବୁ । ଖାଲି ମୁଁ ଟିକେ ହଁ କହିଲେ ଯଦି କାମଗା
ହୋଇଯିବ, ତେବେ ଲାଞ୍ଚ ଦେବାକୁ ଆଗଭର କହିଲି ? ମୋ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ବୁଝ ରହିଥିଲା । ମୁଁ ସେଦିନ ଟିକେ ପାଠି କରି ଗାଲି ଦେଇଥୁଲି ।

ମୁଁ କହିବି, ତାପରେ ଘୂସ ଦେବୁ, ତା ଉପରେ ପିଅନ
ଚାକିରୀ ।

ସେ ଦିନପରତାରୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଆଉ ଗୋରକ୍ଷନ କଥା କହିବାକୁ
ଆସି ନାହିଁ ।

ମୁଁ ଭାବି ନେଇଥୁଲି, ବୋଧହୁଏ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଏତେ ଦିନେ
ବୁଝିପାରିଛି ।

ଏତେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବୁ, ଅନୁନୟ ବିନୟ କରିବୁ । ତାପରେ
କୋଉ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟ ଅଛି ଯେ ତୋ ଭାଇ ଚାକିରୀ ପାଇବ ? ପଇସା
ଦେବାରେ ବି କୋଉ ବେଶି ଦେଇପାରିବ । ସରକାରୀ ଚାକିରୀକୁ ତ ଲୋକେ

ନିଲାମ ଧରୁଛନ୍ତି । ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବ୍ୟାକିଙ୍କ ଥିବ, ପୁଣି ପଇସା ଦେବ, ସେ ନ ପାଇବ ତ କଣ ତୋ ଭାଇ ପାଇବ ?

କିଛି କାଳ ସେ ଆଉ ମୋ ପାଖକୁ ନ ଆସିବାରୁ ମୁଁ
ଭାବିନେଇଥିଲି, ଜନାର୍ଦନ ସମ୍ବଦତଃ ତା ଭାଇକି କୋଉଠି ପୂରେଇଦେଲା ।

ଦୁଇ ତିନି ଦିନ ପରେ ଦେଖିଲି ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ତିନି ଚାରୋଟି
ପେଟି ଖୋଲି ପସରା ମେଲିଦେଇଛି ।

ଏହାପରେ କେତେଦିନ ବିତିଗଲା । ମୁଁ ବି ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ
ଦୋକାନରୁ ତିନି ଚାରି ଥର ଫଳ କିଣିଛି । ଥରେ ମୁଁ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନକୁ ପଚାରିଲି
ତୋ ଭାଇ ପଇସା ଦେଉଛି ନା ବାକିରେ ଆଶୁଷ୍ଟି ?

କିଛି ନଗଦ କିଣୁଛି, ଆଉ କିଛି ଗୋଦାମରୁ ବାକିରେ
ଆଶୁଷ୍ଟି । ଯାହାକିଛି ବିକ୍ରି ହେଉଛି ସଞ୍ଚିବେଳକୁ ଭରଣା କରିଦେଉଛି ।

ଆଉ ଥରେ ଅଧେ ମୁଁ ପଚାରିଲି ବ୍ୟବସାୟ କିପରି
ଚାଲିଛି ?

ସେମିତି ଚାଲିଛି ସାର ।

କଣ ଲାଭ ହେଉନାହିଁ କି ?

କିଛି କିଛି ଲାଭ ହେଉଛି, ସାର । ଦେଖୁଛନ୍ତି ତ କିମିତି
କମ୍ପିସନ୍ । ଦୁଇଟା ଦୋକାନ ଏପାଖରେ ଥିଲା । ଏବେ ତ ପାଞ୍ଚେଟି ।

ମାସେ ହୋଇଛି କି ନହିଁ, ଜନାର୍ଦନ ଆସି କାଦି କାଦି କହୁଛି,
ତା ଭାଇକୁ ପୋଲିସ୍ ଧରି ନେଇଛି ।

କଥା କଣ ନା, ସେ କାହିଁକି ରାଷ୍ଟା କଡ଼ରେ ରାଷ୍ଟା ଅବରୋଧ
କରି ଫଳ ବିକୁଛି ।

ମୁଁ ପଚାରିଲି, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧରି ନେଇଛି ନା ତୋ ଭାଇକୁ ?

ନାହିଁ ସାର ମୋ ଭାଇକୁ ଆଗେ ନେଇଥିଲା । ମୁଁ ଥାନାରେ
ଏ କଥା କହିବାରୁ ସେ ଆଉ ଜଣକୁ ବି ନେଇଯାଇଛି । ସେ ତଳେ
ବସୁଥିଲା ।

ଆଉ ଯିଏ ଠେଲା ଗାଡ଼ିରେ ବସି ବିକୁଳି ସେ ବି ଧରା
ପଡ଼ିଛି ?

ତା ବିଷୟ କହିଲି । ଆମ ପ୍ରତି ଅନ୍ତରପାତର କାହିଁକି
କରୁଛନ୍ତି କହିଲି ।

ଆନାବାବୁ କଣ କହିଲେ ? ମୁଁ ଉସ୍ତୁକ ହୋଇ
ପଚାରିଦେଲି ।

ଆନାବାବୁ ତ ନଥିଲେ । କନଷ୍ଟେବଲ ଥିଲା । ସେ କହିଲା
ଖାଲି ହାତରେ ଆସି ଏତେ ବଡ଼ ବଡ଼ କଥା ?

ସେ ଯଦି କିଛି ମାଗୁଛନ୍ତି ଦେଲୁନି ? ମୁଁ ତାକୁ କହିଲି । ଯଦି
ପୋଲିସ୍କୁ ଅନ୍ୟମାନ ଦେଉଛନ୍ତି ତୁ ବି ଦେବା ଉଚିତ । ମୁଁ କଣ ତୋ ପିଠିରେ
ପଡ଼ିବି ? ବିଜିନେସ୍ କରିବ, ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆ ହେବ ନା !

ତଥାପି ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ସେକ୍ରେଟେରୀକୁ କହିଲି, ଆନାକୁ ଫୋନ୍
ଲଗା ।

ଜନାର୍ଦ୍ଦନକୁ ପଚାରିଲି, ତୋ ଭାଇ କଣ ରାଷ୍ଟା ଉପରେ
ବସିଥିଲା କି ?

ନାହିଁ ସାର, ସେ ତ ନଇଁଯୋଡ଼ି ସେପାଖକୁ ବସିଥିଲା ।

ଅପିସ୍ ପାଖରେ ନୟନଯୋଡ଼ି ତିଆରି ହୋଇଛି । ଅପର
ପାଖରେ ନୟନଯୋଡ଼ି ଖାଲି ଚିହ୍ନ ମାତ୍ର । ଚିକିଏ ଖାଲୁଆ ଜାଗା । ତାରି
ଉପରେ ଗୋବର୍ଢନ ବସିଥିଲା ।

ମୁଁ ତା ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଥାଏ ।

ଜନାର୍ଦ୍ଦନ କହିଚାଲିଥାଏ । ସାର ସେ ଆଠଗତବାଲା ତ
ରାଷ୍ଟା ଉପରେ ମାତି ବସିଛି । ତା ଠେଲାଗାଡ଼ିର ଚାରିଟାଯାକ ଚକ ରାଷ୍ଟା
ଉପରେ । ତାକୁ ପୋଲିସ୍ ଧରିଲା ନାହିଁ, ମୋ ଭାଇକୁ ଧରିନେଲା ?

ଚେଲିଫୋନ୍ ବାଜିଲା । ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ସେକ୍ରେଟେରୀ କହିଲା,
ଆନା, ସାର ।

କିଏ ଧରିଛି ? ମୁଁ ପଚାରିଲି ।

ଆନାବାବୁ ତ ନାହାନ୍ତି, ରାଇଚର କନ୍ଦଷେବଳ ଧରିଛି ।
ହଉ ତାକୁ ଦିଅ, ମୁଁ କହିଲି ।
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନର ଘଣଣା ଯାହାକିଛି ମୁଁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନଠାରୁ ଶୁଣିଥୁଲି,
ତାକୁ ବାଗେଇ ଚାନ୍ଦେଇ କହିଲି । ଗୋବର୍ଦ୍ଧନକୁ ବେଶି ହଇରାଣ ନକରିବାକୁ
କହିଲି । ଭାବିଲି, ମୋଠାରୁ ଫୋନ୍ ପାଇଛି ଏତକ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ।

ଜନାର୍ଦ୍ଦନର ମୁହଁରେ ଟିକିଏ ହସ ଖେଳି ଯାଇଥୁଲା । କବାଟ
ଖୋଲି ସେ ଚାଲିଗଲା । ବସାରେ ମୁଁ ଖାଇବାକୁ ବସିଛି, ପୂଣି ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ହାଜର । କହିଲା, ସାର ଆପଣ ଫୋନ୍ କଲା ପରେ ବି ଆନାବାବୁ
ଛାଡୁନାହାନ୍ତି ।

ଘଡ଼ିକୁ ଚାହିଁଲି । ନଅଟା ବାଜିଛି । ମନେ ମନେ ଭାବିଲି,
ଏମାନେ କଣ ରାତିଯାକ ପିଲାଗାକୁ ଆନାରେ ରଖିବେ ? ଅବଶ୍ୟ ସେମାନେ
ଆଇନ କାନୁନକୁ ମାନି ତାକୁ ୨୪ ଘଣ୍ଟାରୁ କମ୍ ରଖିଛନ୍ତି ବୋଲି କାଗଜପତ୍ରରେ
ଦେଖାଇବେ ।

ଫୋଲିସ୍ ତ ୨୪ ଘଣ୍ଟାରୁ ବେଶି ରଖିପାରିବ ନାହିଁ । ଯେମିତି
ହେଲେ ତୋ ଭାଇକୁ ଛାଡ଼ିଦେବେ । ଜନାର୍ଦ୍ଦନକୁ ବୁଝାଇଲି ।

ନାହିଁ ସାର । ସେମାନେ ଚାଲାଣ କରିଦେବେ କହୁଛନ୍ତି ।

ତାପରେ ଫୁସ ଫୁସ ହୋଇ କହିଲା, ସାର ମୁଁ ବି ପଇସା
ଯାଚିଛି, ଏଯାଏ କିଛି କରୁନାହାନ୍ତି । ଜଣେ ଫେର କହୁଛି, ତୁ ଯୋଉ ସାହେବଙ୍କୁ
କହିଲୁ, ସେଇ ସାହେବଙ୍କୁ କହୁନ୍ତୁ, ଛତାଇ ନେବେ ।

କଥାରେ କେତେ ସତ, କେତେ ମିଛ ଅଛି ଜାଣିବାକୁ ମୋର
ତର ନଥୁଲା । ଫୋଲିସ୍ ସେଉଳି କହିଥାଇପାରେ । ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ବି ମୋର
ସହାନୁଭୂତି ପାଇବା ପାଇଁ ଏଉଳି ଯୋଡ଼ି ଥାଇପାରେ ।

ଯାହାହେଉ ମୁଁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନଠାରୁ ମୁକୁଳିବା ପାଇଁ ଆନାକୁ ଆଉ
ଥରେ ଫୋନ୍ କରିବା ଉଚିତ ମନେ କଲି ।

ବହୁତ ସମୟ ବାଜିଲା ପରେ ଜଣେ କିଏ ରୁଷ ସ୍ଵରରେ
କହିଲା, କାହାକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ।

ମୁଁ ନିଜର ପରିଚୟ ଦେଲି ଓ କହିଲି ଥାନାବାବୁଙ୍କୁ ଦିଆଁ ।
କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଲାଇନ୍ ତୁପ ରହିଲା । ତାପରେ
ଆନାବାବୁଙ୍କ ପାଟି ଶୁଭିଲା ।

ସାର, କିଛି ଘଟିଲା କି ?

ମୁଁ ସଂକ୍ଷେପରେ କହିଲି, ମୋର କିଛି ଘଟିନାହିଁ । ପୁଣି
କହିଲି - କିପରି ମୋ ଉପଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଗୋବର୍ଢନ ଦୋକାନ କରି
ବସିଥିଲା, ଅନ୍ୟମାନେ ଯେଉଁଳି ଦୋକାନ କରିଛନ୍ତି ସେ ବି କଲା ।
କେବଳ ଗୋବର୍ଢନଙ୍କୁ ଧରିବା ଉଚିତ ହୋଇନାହିଁ । ସମ୍ବତ୍ସନ୍ କିଏ
ତଳବାଲା ଏମିତି କରିଥିବ । ମୁଁ ଥାନାବାବୁଙ୍କୁ ସିଧା ଦୋଷ ଦେବା
ଉଚିତ ମନେ କଲି ନାହିଁ ।

ସାର ଘଟଣା କଣ ହୋଇଛି ମୁଁ ତ ପୁରାପୁରି ଜାଣିନାହିଁ ।
ତା ଭାଇକୁ ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତୁ, ମୁଁ ଯାହା ହେବାର କଥା କରିବି ।

ଜନାର୍ଦ୍ଦନର ଇସାରାରେ ମୁଁ ପୁଣି କହିଲି, ଗୋବର୍ଢନର କଣ
ଦୋଷ ହୋଇଛି, ତାକୁ ବାତାଇଦେଲେ, ଆଉ ଥରେ ସେ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରିବ
ନାହିଁ । ଆଇନର ଖୁଲାପ ନକରି ଯେମିତି ସେ ଗୁରୁତାଣ ମେଘାଉଥିଲା,
ସେଉଁଳି କରୁ ।

ଆନାବାବୁଠାରୁ ହଁ ଶୁଭିଲା ପରେ ସିଧାସଳଞ୍ଚ ଥାନାକୁ
ଯା' ବୋଲି ମୁଁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନଙ୍କୁ କହିଲି ।

ପରଦିନ ଦଶଟାବେଳେ ଅଫିସରେ ପହଞ୍ଚ ଇନ୍ଦ୍ରାହେଲା
ଜାଣିବାକୁ, ଗଡ଼କାଳିର ଏତେ ଥର ଫୋନ ପରେ ଫଳ କଣ ହେଲା ।

ଜନାର୍ଦ୍ଦନଙ୍କୁ ଡକାଇଲି ।

କଥାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ରାତି ସାରେଦେଶ ବେଳକୁ
ଗୋବର୍ଢନ ଛାଡ଼ ପାଇଛି । ତାରୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖୁ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ ସେ
ଆଉ ରାସ୍ତାମାତି ଦୋକାନ ରସାଇବ ନାହିଁ । ଦୁଇ ତିନିଦିନ ବିତିଗଲା ।
ମୁଁ ଦିନେ ଗୁରୁରୁ ଫେରି ଅଫିସରେ ପଶିଲାବେଳକୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ କହିଲା, ସାର
ଆଉ ଦୋକାନ କରି ହେବନାହିଁ । ଗୋବର୍ଢନଙ୍କୁ ମୁଁ ଗାଁକୁ ପଠାଇ ଦେଉଛି ।

କି କ'ଣ ହେଲା କି ?

ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ କହିଲା, ସାର, କାଳି ସଞ୍ଜବେଳେ ଦୁଇଜଣ
ମୁଖ୍ୟପିଷା ଲୋକ ମୋଟର ସାଇକେଳରେ ଆସିଲେ । ବାହୁ ଫାହୁ ସବୁ
ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲେ । ଏଣେ ତେଣେ ପଡ଼ିଲା । ବହୁତ ଫଳ ନଷ୍ଟ
ହେଲା । ଫାଟିଯାଇଛି ବହୁତ ।

ସେମାନେ କିଏ ? ମୁଁ ଏତକ ପଚାରିଲି ସିନା, କିନ୍ତୁ
ଜନାର୍ଦ୍ଦନ କଥା ବଦ୍ଦ ନ କରି କହି ଚାଲିଥିଲା । ଗଲାବେଳେ କହିଗଲେ
ସେତେଥର ଏମିତି ଦୋକାନ ବସାଇବୁ ସେତେଥର ଆମେ ଆସିବୁ । ଭଲ
ଦଶା ଅଛି ତ ପଳା ।

ମୁଁ ପଚାରିଲି ସେ ଠେଲାବାଲା ଦେକାନୀ ଅଛି ତ ?
ତାର କିଛି ହୋଇଛି ?

ଜନାର୍ଦ୍ଦନ କହିଲା, ନହିଁ ସାର । ତାର କିଛି ହୋଇନି ।
ବରଂ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନରୁ ଖବର ପାଇ ସେଠିକି ଗଲାବେଳକୁ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦିକାରରେ
ବସିଛି ।

ଘରଣାଗା କଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ମୁଁ ଚିକିଏ ଗହୀରକୁ
ପଶିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି ।

ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଘରକୁ ଫେରିବା ବାଟରେ ଠେଲାଗାଡ଼ି
ପାଖରେ ଅଟକିଲି । ଦୁଇକିଲୋ ଆପଲ ବରାଦ କଲି । ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାହକମାନେ
ଚାଲିଯିବା ପରେ ମୁଁ ମୁଲାମୁଲି ଆରମ୍ଭ କଲି ।

ତୁ ତ ଏକଟାଟିଆ କାରବାର କରୁଛୁ । ଦର ଆସୁରି
କମାଇବୁ ନାହିଁ କାହିଁକି ?

ଆଜ୍ଞା ବଜାର ଦରଠାରୁ ବେଶି କମାଇ ହେବନାହିଁ ।
ମୋତେ ତ ପୁଣି କମିସନ୍ ଦେବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ବଜାରବାଲାଙ୍କ ମେଣ୍ଟ
ମାନିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ମୁଁ ଭବିଥୁଲି, ଲୋକଟା ପୋଲିସକୁ କମିସନ୍ ଦେବା
କଥା କହୁଛି । ତାର କଥାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା, ସେ ତୁଳି ଯାହାଠାରୁ ଆଣିଛି

ମୁଁ ନିଜର ପରିଚୟ ଦେଲି ଓ କହିଲି ଥାନାବାବୁଙ୍କୁ ଦିଆ ।
କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଲାଇନ ବୁଧ ରହିଲା । ତାପରେ
ଆନାବାବୁଙ୍କ ପାଟି ଶୁଭିଲା ।

ସାର, କିଛି ଘଟିଲା କି ?

ମୁଁ ସଂଶେଷରେ କହିଲି, ମୋର କିଛି ଘଟିନାହିଁ । ପୁଣି
କହିଲି - କିପରି ମୋ ଉପଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଗୋବର୍ଢନ ଦୋକାନ କରି
ବସିଥିଲା, ଅନ୍ୟମାନେ ଯେଉଁଳି ଦୋକାନ କରିଛନ୍ତି ସେ ବି କଲା ।
କେବଳ ଗୋବର୍ଢନଙ୍କୁ ଧରିବା ଉଚିତ ହୋଇନାହିଁ । ସନ୍ଧବତଃ କିଏ
ତଳବାଲା ଏମିତି କରିଥୁବ । ମୁଁ ଆନାବାବୁଙ୍କୁ ସିଧା ଦୋଷ ଦେବା
ଉଚିତ ମନେ କଲି ନାହିଁ ।

ସାର ଘଟଣା କଣ ହୋଇଛି ମୁଁ ତ ପୁରାପୁରି ଜାଣିନାହିଁ ।
ତା ଭାଇକୁ ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତୁ, ମୁଁ ଯାହା ହେବାର କଥା କରିବି ।

ଜନାର୍ଦ୍ଦନର ଇସାରାରେ ମୁଁ ପୁଣି କହିଲି, ଗୋବର୍ଢନର କଣ
ଦୋଷ ହୋଇଛି, ତାକୁ ବାତାଇଦେଲେ, ଆଉ ଥରେ ସେ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରିବ
ନାହିଁ । ଆଇନର ଖୁଲାପ ନକରି ଯେମିତି ସେ ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଡାଇଥିଲା,
ସେଉଁଳି କରୁ ।

ଆନାବାବୁଠାରୁ ହଁ ଶୁଣିଲା ପରେ ସିଧାସଳଖ ଆନାକୁ
ଯା' ବୋଲି ମୁଁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନଙ୍କୁ କହିଲି ।

ପରଦିନ ଦଶଟାବେଳେ ଅଫିସରେ ପହଞ୍ଚ ଇଛାହେଲା
ଜାଣିବାକୁ, ଗତକାଳିର ଏତେ ଥର ଫୋନ ପରେ ଫଳ କଣ ହେଲା ।

ଜନାର୍ଦ୍ଦନଙ୍କୁ ଡକାଇଲି ।

କଥାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ରାତି ସାତେଦେଶ ବେଳକୁ
ଗୋବର୍ଢନ ଛାଡ଼ି ପାଇଛି । ତାରୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖୁ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ ସେ
ଆଉ ରାଷ୍ଟ୍ରାମାତି ଦୋକାନ ବସାଇବ ନାହିଁ । ଦୁଇ ତିନିଦିନ ବିତିଗଲା ।
ମୁଁ ଦିନେ ଟୁରରୁ ଫେରି ଅଫିସରେ ପଣିଲାବେଳକୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ କହିଲା, ସାର
ଆଉ ଦୋକାନ କରି ହେବନାହିଁ । ଗୋବର୍ଢନଙ୍କୁ ମୁଁ ଗାଁକୁ ପଠାଇ ଦେଉଛି ।

କି କ'ଣ ହେଲା କି ?

ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ କହିଲା, ସାର, କାଲି ସଞ୍ଜବେଳେ ଦୁଇଜଣ
ମୁଖ୍ୟାପିଶା ଲୋକ ମୋରେ ସାଇକେଲରେ ଆସିଲେ । ବାହୁ ପାହୁ ସବୁ
ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲେ । ଏଣେ ତେଣେ ପଡ଼ିଲା । ବହୁତ ଫଳ ନଷ୍ଟ
ହେଲା । ଫାଟିଯାଇଛି ବହୁତ ।

ସେମାନେ କିଏ ? ମୁଁ ଏତକ ପଚାରିଲି ସିନା, କିନ୍ତୁ
ଜନାର୍ଦ୍ଦନ କଥା ବନ୍ଦ ନ କରି କହି ଚାଲିଥିଲା । ଗଲାବେଳେ କହିଗଲେ
ସେତେଥର ଏମିତି ଦୋକାନ ବସାଇବୁ ସେତେଥର ଆମେ ଆସିବୁ । ଭଲ
ଦଶା ଅଛି ତ ପଳା ।

ମୁଁ ପଚାରିଲି ସେ ଠେଲାବାଲା ଦେକାନୀ ଅଛି ତ ?
ତାର କିଛି ହୋଇଛି ?

ଜନାର୍ଦ୍ଦନ କହିଲା, ନାହିଁ ସାର । ତାର କିଛି ହୋଇନି ।
ବରଂ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନରୁ ଖବର ପାଇ ସେଠିକି ଗଲାବେଳକୁ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦିକାରରେ
ବସିଛି ।

ଘରଣାଟା କଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ମୁଁ ଟିକିଏ ଗହୀରକୁ
ପଶିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି ।

ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଘରକୁ ଫେରିବା ବାରରେ ଠେଲାଗାଡ଼ି
ପାଖରେ ଅଟକିଲି । ଦୁଇକିଲୋ ଆପଲ ବରାଦ କଲି । ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାହକମାନେ
ଚାଲିଯିବା ପରେ ମୁଁ ମୁଲାମୁଲି ଆରମ୍ଭ କଲି ।

ତୁ ତ ଏକଚଟିଆ କାରବାର କରୁଛୁ । ଦର ଆହୁରି
କମାଇବୁ ନାହିଁ କାହିଁକି ?

ଆଜ୍ଞା ବଜାର ଦରତାରୁ ବେଶି କମାଇ ହେବନାହିଁ ।
ମୋତେ ତ ପୁଣି କମିସନ ଦେବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ବଜାରବାଲାଙ୍କ ମେଣ୍ଟ
ମାନିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ମୁଁ ଭାବିଥିଲି, ଲୋକଟା ପୋଲିସକୁ କମିସନ ଦେବା
କଥା କହୁଛି । ତାର କଥାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା, ସେ ତୁଳି ଯାହାଠାରୁ ଆଣିଛି

ସେ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ସବୁ ଫଳତ୍ରଳିର ମାଲିକ । ମାଟିଆ ସର୍ଦୀର । ତା କଥା
ନ ମାନି ରାଜଧାନୀର ଏ ଅଞ୍ଚଳର ରାଷ୍ଟ୍ରାକତରେ କେହି ଫଳ ଦୋକାନ
କରିପାରିବ ନାହିଁ । ପୁଣି ଫଳ ଦୋକାନ କରିବାକୁ ତାହାରି ତ୍ରଳି ବି ନେବାକୁ
ହେବ । ଏଥିଲାଗି ସେ ମାସିକିଆ ନିଏ । ପୋଲିସ ତା ହାତରେ ।

ତୁ ନଗଦ ଆଶ୍ଵାସ ନା ବାକିରେ ?

ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ତ ପ୍ରଥମେ ଭାବିଥୁଳି, ମୋତେ ପଇସା
ଖରାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମୋର ଏତେ ପଇସା କହିଁ ? ଆସିବିନି ମନା
କରୁଥୁଳି । ଆମ ଗାଆଁର ନିତିଆ ଦାଦା ଏଠି ଫଳଗୋଦାମରେ ଅଛି ।
ସେ ମୋତେ ଏଠି ଆଣି ଏ ବ୍ୟବସାୟରେ ପୂରେଇଛି । ଠେଲାଗାଡ଼ିର
ମାଲିକ କଥାରେ ଗୋଦାମବାଲା ବାକିରେ ଦିଏ । ପ୍ରତିଦିନ ଯେତେ ଫଳ
ବିକ୍ରି ହୁଏ, ତା ଦାମ ମୁଁ ପଇଠ କରେ ।

ମୁଁ ପଚାରିଲି ଯଦି ତୁ ଟଙ୍କା ନଦେଉ ।

ଆଜ୍ଞା ମୋତେ ଏଠି ରଖେଇ ଦେବେ ? ଗୋଡ଼େଇ
ଗୋଡ଼େଇ ମୋତୁ ଆଦାୟ କରିବେ ପରା । ଦିନକୁ ଦୁଇଦିନ ତେରିହେଲେ
ସଞ୍ଚୁଆ ଅନ୍ଧାରରେ ଲୋକଆସି ଲାଲୁ ଆଖି ଦେଖାଇବେ । ଭଡ଼ାଟିଆ ଲୋକ
ତ ରହିଛନ୍ତି ।

କଥାଗୁଡ଼ିକ ଆଉ ଖାପସା ରହିଲା ନାହିଁ ।

ଏମିତି ହେଲେ ତୋର ଲାଭ କଣ ହେଉଛି ? ମୁଁ
ପଚାରିଲି ।

ଲାଭ କଣ ଆଜ୍ଞା ? ବସି ଖାଇବାଠାରୁ କିଛି ତ
ମିଳୁଛି ।

ତାହେଲେ ତୁ ଗାଆଁରେ କାମ କରୁନ୍ତୁ ? ଏଠାରେ ଫଳ
ଦୋକାନ କରି ମଞ୍ଜୁରି ଭଳିଆ ପାଇ ଲାଭ କଣ ?

ନାହିଁ ସାର । ଗାଆଁରେ ସବୁଦିନେ କାମ କାହିଁ ? ଦିନକୁ
ଅତି ବେଶି ହେଲେ ୨୪ ଟଙ୍କା । ଏଠି ଦିନେ ଦିନେ ୧୦୦ ଟଙ୍କାରୁ
ବି ବେଶି ହେଉଛି ।

କେମିତି ? ମୁଁ ଜାଣିବାଲାଗି ପଚାରିଲି ।

ପୂଜାପର୍ବାଣୀ, ବିବାହ ବ୍ରତ ତ ସବୁଦିନେ ଲାଗିଛି । ସାବିତ୍ରୀ ବ୍ରତରେ ବଢ଼ିଆ ବ୍ୟବସାୟ । ଅପିସରିଆ ବାବୁମାନେ ବି ଘର ଫେରନ୍ତା ରାଷ୍ଟ୍ରାରେ ଆମଠୁ ନିଅନ୍ତି । ହାଟ ଭିତରକୁ ବା ଗୋଦାମକୁ ଯିବାକୁ ବେଳେ କାହିଁ ? ଉଚ୍ଚ ଦାମ କରି ଟିକିଏ କମାଇଦେଲେ ସେମାନେ ଖୁସି ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ତର ନ ଥାଏ ବଜାର ଦର ବୁଝିବାକୁ ।

ଆଜି ମୁଁ ବୁଝିଲି, ଗୋବର୍ଦ୍ଧନକୁ ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆ ହେବାକୁ କହିଲାବେଳେ, ଠିଆ ହେବାର ଭୂଇଁ କଥା ବିଚାର କରି ନ ଥିଲି । ସେ ଯେଉଁଠି ଠିଆ ହେବ ସେ ଜମି କାହାର ? ସେ ଯେଉଁଥିରେ ହାତ ଦେବ, ସେଠି କାହାର ଅଦୃଶ୍ୟ ହାତ ଅଛି ? କାହାକୁ କେତେ ଖୋରାକି ଦେବାକୁ ହେବ ? ଏସବୁ ଜାଣିବା ଦରକାର ଥିଲା । ଆମୁନିଯୁକ୍ତିର ଏ ହେଉଛି ଫିଜିବିଲିଟି ଷ୍ଟଟି । ହଠାତ୍ ଠିଆ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ କାହା ଗୋଡ଼ରେ ଚଢ଼ିଯିବ ଯେ ।

ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ କାହା ଗୋଡ ଉପରେ ଚଢ଼ିଗଲା, ମୁଁ ଖୋଜିବାକୁ ଚାହିଁ ନାହିଁ କି ଚାହୁଁ ନାହିଁ ।

ଗୋବର୍ଦ୍ଧନର ଭାଇ ଜନାର୍ଦନ ଅର୍ଥାତ୍ ମୋ ପିଅନ, ମୋ ଆଗରୁ ଜାଣିଗଲା ଯେ ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆ ହେବାଲାଗି ରାଜଧାନୀରେ ଭୂଇଁ ନାହିଁ । କାହାରି ବେନାମୀ ବ୍ୟବସାୟ କରିବାକୁ ସେ ଚାହେଁ ନାହିଁ ।

ନ୍ୟାୟଲାଭର କାହାଣୀ

ଭୁଲ ପଡ଼ୁ ନାହିଁ, ଏ ନାଗାଲାଭର କାହାଣୀ ମୁହଁ ।
ଆମଦେଶର କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ସହିତ ଏ କାହାଣୀର ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ, କିମ୍ବା
ଆମଦେଶ ସହିତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ବି ନାହିଁ । ଯଦି କିଛି ସମ୍ପର୍କ ବା ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ
ମିଳେ ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ଆକସ୍ମୀକ । ଜାଣିଶୁଣି କିଛି ତୁଳନା ପାଠକମାନେ
କାଢିବେ ନାହିଁ, ଏ ଧାରଣା ନେଇ ମୁଁ କାହାଣୀଟିର ଉପର୍ଯ୍ୟାପନା କରୁଛି ।

ନ୍ୟାୟଲାଭର ଜନସଂଖ୍ୟାର ପ୍ରତି ଦଶ ଜଣରେ ସାତ
ଜଣ ଅବଧୂତ ଧର୍ମର, ଅତେଇ ଜଣ ଲଙ୍ଗୁଳୀ ଧର୍ମର । ବାକି ଅଧଜଣଙ୍କ
ଛିତରେ ଆଉ ସବୁ ଧର୍ମ ମିଶିଛି । ପାଠକମାନେ ଯେଉଁଳି ଭାବୁଥୁବେ,
ଠିକ୍ ସେଉଁଳି, ସେ ଦେଶରେ ନିର୍ବାଚନରେ ଅବଧୂତ ଧର୍ମର ଲୋକେ
ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଟ ଆସନ ଲାଭ କରି ଶାସନ ଚଳାନ୍ତି, ଅବଶ୍ୟ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ
ଦଳ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ନିର୍ବାଚନରେ ଆସିଥାନ୍ତି । ଏବର ସରକାର ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଟ
ଗୋଷ୍ଠୀର । ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଟ ଧର୍ମର ଲୋକ ହୋଇଥୁବାରୁ ନେତାମାନେ ନିଜ
ଧର୍ମର ଲୋକମାନଙ୍କ ସମର୍ଥନକୁ ଗାରେଣ୍ଟିର ଧରି ନେଇଛନ୍ତି । ବାକି ରହିଗଲା
ଲଙ୍ଗୁଳୀମାନଙ୍କ ସମର୍ଥନ । ସେମାନଙ୍କୁ ତ ସିଧାସକଳ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଦେଇ
ହେବନାହିଁ, ଦେଲେ ଅବଧୂତମାନେ ଚିହ୍ନିକି ଉଠିବେ, ଆଗ ନିର୍ବାଚନରେ ପୁଣି ତ
ଜିତିବାର ମସ୍ତୁଧା ଅଛି ! ଲଙ୍ଗୁଳୀମାନଙ୍କୁ ସିଧାସକଳ ଅନୁଗ୍ରହ ଦେଖାଇଲେ
ଅବଧୂତମାନେ ବିଗିତିଯିବେ । ତେଣୁ ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷ ନୀତି ଶ୍ରେଷ୍ଠର ।

ପଡୋଶୀ ରାଜ୍ୟସବୁ ତ ଲଙ୍କୁଳୀ ଧର୍ମକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରଧର୍ମ ରୂପେ
ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇଛନ୍ତି, ସେମାନେ ନ୍ୟାୟଲାଷ୍ଟରେ ସାମାନ୍ୟତମ ଲଙ୍କୁଳୀବିରୋଧ
କାର୍ଯ୍ୟ ଘଟିଲେ, ଆନ୍ଦରୀତୀୟ ପ୍ରରରେ ବହୁତ ପାଠ କରନ୍ତି । ବେଶି ପାଠିକରେ
ଲଙ୍କୁଳୀଧର୍ମକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରଧର୍ମ କରିଥୁବା ମୋଯାକ ଦେଶ । ଅନ୍ତରେ ଏହି ଧାରଣା
ଅବଧୂତ ସରକାରର ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ପଶିଛି ।

ନ୍ୟାୟଲାଷ୍ଟର ଅବଧୂତ ସରକାରଙ୍କ ଭିତରେ ଲୁଚି ରହିଥିବା
ଗୋଟିଏ ନ୍ୟୁନଭାବ ବା ଜନ୍ମପରିଆରିଟି କମ୍ପଲେକ୍ସ କେବଳ ବୈଦେଶିକ ନାତିକୁ
ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରୁନାହିଁ, ଆଉୟତରୀଣ ନାତିଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ରୂପରେଖ ଦେଉଛି ।
ସବୁବେଳେ ନ୍ୟାୟଲାଷ୍ଟର ସରକାର ଭାବେ ଯେ ଆନ୍ଦରୀତିକ ପ୍ରରରେ, ଓ
ପଡୋଶୀମାନଙ୍କଙ୍କାରା, ଦେଶଟା ସବୁବେଳେ ଏକ ଚକ୍ରକ୍ରତର ଘେର ଭିତରେ
ରହିଛି । ଏ ଚକ୍ରକୁ ଜନ୍ମନ ଯୋଗାଇଛି ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମ ଭିତରେ ଥିବା କଷଳ ।
ଲଙ୍କୁଳୀ ଧର୍ମର ଲୋକେ କେବଳ ନ୍ୟାୟଲାଷ୍ଟ ଭିତରେ ନାହାନ୍ତି, ନିକଟ, ଦୂର,
ସବୁ ପଡୋଶୀ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । କେତୋଟି ରାଷ୍ଟ୍ରରେ
ଲଙ୍କୁଳୀ ହେଉଛି ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଧର୍ମ । ତେଣୁ କୌଣସି କାରଣରୁ କିଛି ଗୋଟିଏ
ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଗଣ୍ଠଗୋଲ ନ୍ୟାୟଲାଷ୍ଟରେ ଘଟିଗଲେ ତାର ଆନ୍ଦରୀତାୟ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା
ଘଟିଲା । ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଏତେ ଜୋରସୋରରେ ହୃଦ କି ନାହିଁ, ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଆଦୋ
ହୋଇଛି କି ନାହିଁ, ଅନ୍ୟମାନେ ବୁଝନ୍ତୁ ନ ବୁଝନ୍ତୁ, ନ୍ୟାୟଲାଷ୍ଟର ଅବଧୂତ
ସରକାର ଆପେ ଆପେ ଉଚ୍ଚିଯାଆନ୍ତି । ଏପରିକି ଯଦି ଲଙ୍କୁଳୀ ଧର୍ମର ଜଣେ
ଚିତ୍ରତାରକା ଏ.କେ.୫୭ ବନ୍ଦୁକ ଚୋରାରେ ରଖୁ ଧରାପଢିଯାଏ ଏବଂ ଉକ୍ତ
ମାମଲାର ବିଚାର ଯେଉଁ ବିଚାରପତିଙ୍କ ପାଖରେ ହେଉଥାଏ ସେ ବିଚାରପତି
ଅବଧୂତ ଧର୍ମର କୌଣସି ଦେବାଦେବୀଙ୍କୁ ପୂଜା କରୁଥୁଲେ ବୋଲି ସେ କହିପାରେ
ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ସେ ଯୁଦ୍ଧବାତେ ଯେ-ଅମୁକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଉପରେ ମୋର
ଆସା ନାହିଁ, କାରଣ ସେ ଅବଧୂତ ଧର୍ମର ଅମୁକ ଅମୁକ ଦେବଦେବୀଙ୍କୁ ପୂଜା
କରିବାର ଦେଖିଛି; ମୁଁ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମର ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ମୋ ବିରୁଦ୍ଧରେ ରାଷ୍ଟ୍ର
ଦେଇପାରନ୍ତି; ତେବେ ତା କଥା ସରକାର ଗ୍ରହଣ କରି ନିଅନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ
ବିଚାରାଳୟକୁ ମନ୍ଦିରମା ଉଠାଇ ନିଆୟାଏ । ସମାଲୋଚନମାନେ କହନ୍ତି,

ନ୍ୟାୟଲାଭ ଦେଶରେ କେବଳ ଏକଥା ସମ୍ବବ, ସୋରେ ସଂଖ୍ୟାଲଙ୍ଘମାନଙ୍କ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠର ସ୍ଵାଧୀନତାତାରୁ ବେଶି ସମ୍ବନ୍ଧିତ । ଲଙ୍ଘୁଳୀମାନଙ୍କର ଏଉଳି ବକ୍ରବ୍ୟକୁ ସରକାରୀ ପ୍ରୋସାହନ ମିଳୁଥିବାରୁ ସେମାନେ ଦେଶଦ୍ୱୟାହା ପାଲନୁଛନ୍ତି, ଏକଥା ବିରୋଧୁ ‘ଅବଧୂତ ସୁରକ୍ଷା’ ଦଳ କହୁଛନ୍ତି ।

ଲୋକମତକୁ ସ୍ଵପନ୍ଧରେ ଆଣିବା ଲାଗି ଗଣମାଧ୍ୟମ ଜରିଆରେ ଜୋରଦୋରରେ ପ୍ରଚାର କରିବାକୁ ଶାସକମାନେ ଉଚିତ ମନେ କରନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନର ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକଠାରୁ ଲୋକଦୃଷ୍ଟିକୁ ଦୂରରେ ନେବା ଲାଗି ଦେଶର ପ୍ରାଚୀନ ଐତିହ୍ୟ ଓ ଉନ୍ନିଖନୀୟ ଘଟଣାବଳୀକୁ ଦୋହରାନ୍ତି । ଅତୀତରେ ଆମ ଭଳି କେହି ଦୁନିଆରେ ନ ଥିଲେ, ଏକଥା କହି କହି ଲୋକଙ୍କୁ ଭୂତେଜ ଦିଆଯାଏ । ନେତାମାନେ ବିଭିନ୍ନ ମନ୍ତ୍ରି, ପାଗୋଡା, ଗୀର୍ଜା, ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ସମାଧିମାନଙ୍କୁ ଯାଇ ଏତେ ଭଳି ଦେଖାନ୍ତି ଯେ ଲୋକେ ନେତାମାନଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଚାର, ଦୂର୍ଲଭ ତଥା ଅନ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭିତ୍ତିକ କାରବାରକୁ ଭୁଲିଯାନ୍ତି । ଯେଉଁ କେତେଜଣ ଭୁଲିପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ସେମାନେ ବୁଝିଲୀବା । ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଏତେ କମ୍ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଭୋଗଦେବା ଜିଛା ଏତେ ଅଭାବ ଯେ ନେତାମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଖାତିର କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଗରାବ ଗରାବ ରହିଯାଏ, ନେତାମାନଙ୍କ ଭାଷଣରେ ପେଟ ପୁରେ । ନିର୍ବାଚନପୂର୍ବ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଏବଂ ସ୍ବର୍ଗ ଅର୍ଥଲୋଭ ଗରାବର ଭୋକିଲା ପେଟକୁ ଭଣି କରିଦିଏ ।

ନ୍ୟାୟଲାଭର ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ସମସ୍ୟା ହେଉଛି ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସଂହରି ରକ୍ଷା କରିବା । ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମ ଓ ଅଞ୍ଚଳ ଭିତରେ କେବଳ ଧର୍ମ ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭିତରେ ଖରତା ବଢ଼ିଛି ତାହାନୁହେଁ, ଅର୍ଥନ୍ତିକ ଉନ୍ନତି ଷ୍ଟେଟ୍‌ରେ ବୈଷମ୍ୟ ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଓ ସଂଖ୍ୟାଲଙ୍ଘ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଅସମତା ଏହି ଆଞ୍ଚଳିକ ବିହିନ୍ତାବାଦକୁ ଉପୁକାଢ଼ି । ସରକାରୀ ନିୟମିତ ଗଣମାଧ୍ୟମ ଜାତୀୟସଂହରି ଜାଗରଣ କାମରେ ଲାଗିଛି । ଅବଶ୍ୟ ସେ ଦେଶର ସଂସଦରେ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଆଞ୍ଚଳିକ ବିଧାନସଭାରେ ଧ୍ୟାନପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ହୁଏ, ଚପଳ ପିଙ୍ଗାଯାଏ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଚାର ଓ ଲାଞ୍ଚମିତ ବିଷୟରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଲେ ତାକୁ ଏତାଜବା ପାଇଁ ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଲଙ୍ଘୁଳୀଭାଷାର ସାଏରୀ

ଗାଆନ୍ତି । ସେ ଦେଶର ଚେଲିଭିଜନରେ ବିଭିନ୍ନ ଆଞ୍ଚଳିକ ଗୀତ ଓ ନାଚକୁ ବିଶେଷ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଏ । ସବୁ ନାଚର ଘେର ଭିତରେ, ଠିକ ନାଭିରେ, ସେ ଦେଶର ଜାତୀୟପତାକା ଉଡ଼େ । ୫ ରଙ୍ଗର ପଟ୍ଟିକୁ ଯୋଡ଼ା ହୋଇ ପତାକା । ତିନୋଟି ଠେଙ୍ଗାରେ ଟେକା ହୋଇ ରଖା ହୋଇଥାଏ । ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡର ଷଟ୍ ପ୍ରଦେଶକୁ ଷଟ୍ ରଙ୍ଗ ଓ ନଟ୍ ଧର୍ମକୁ ନଟ୍ ଠେଙ୍ଗା । ପ୍ରତୀକଧର୍ମୀ ପତାକା ପରା ।

ସେ ଦେଶର ଏତିହ୍ୟ ହେଉଛି ମଧୁକର ପାଣି, ଯୋମଣଙ୍କର, ପାଦପ ଜୋଜଲେକର ଓ ଲତାମେକପ । ଏମାନଙ୍କର ଲକିତ କଣ୍ଠ ଚେଲିଭିଜନ ଜରିଆରେ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଏ । ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସାୟିକ ବିଜ୍ଞାପନ ଭିତରେ । ସେ ଦେଶର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ବିଦେଶକୁ ଗଲେ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଖୁବ ବୈଶି ପ୍ରତାର କରାଯାଏ । ସେ ଯେଉଁ ଦେଶକୁ ଯାଆନ୍ତି ସେ ଦେଶର ଖବର କାଗଜରେ ଓ ସେ ଦେଶର ଚେଲିଭିଜନରେ କିଛି ବାହାରୁ ନ ବାହାରୁ ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡର ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ଏତେ ଜୋରରେ ପ୍ରତାର ହୁଏ ଯେ ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡର ଲୋକେ ଭାବନ୍ତି ସତେ ଯେପରି ତାଙ୍କର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଜଣେ ବିଶ୍ଵ ଆଦୃତ ମହାହସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦେଶ ଗୋଟିଏ ସୁପର ପାଞ୍ଚାର ।

ବର୍ଷକ ତଳେ ଗୋଟିଏ ଅଭୂତ ଘରଣା ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡରେ ଘଟିଲା । ଘରଣାଟି ଯେତେ ଅପରାଧମୂଳକ ହେଉନା କାହିଁକି, ଏବଂ ଅପରାଧର ଗୁରୁତ୍ୱ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯେତେ କତାଦଣ୍ଡ ଦରକାର ହେଉ ନା କାହିଁକି ସେ ସବୁ ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡର ସରକାର ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ପାସୋରି ଗଲେଣି । ବରଂ ଓଳଚା ଘଟିଛି, ଅପରାଧକୁ ଦେଶର ଗୌରବ କୁହାଯାଉଛି ।

ଆପଣ ପଚାରିବେ, ଏହା କିପରି ସମ୍ବନ୍ଧ ହେଲା ?

ଆପଣମାନଙ୍କ ଅବଗତି ନିମନ୍ତେ : କାହାଣୀଟିକୁ ଦୋହରାଉଛି ।

ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡର ଷଟ୍ ପ୍ରଦେଶ ଭିତରୁ ଗଣ୍ଠାର ପ୍ରଦେଶ ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ । ସେ ପ୍ରଦେଶର ମୁଖ୍ୟ ସହର ଅମୃତ । ହଠାତ ଦିନେ ସେ ସହରର ଜନଗହଳି ଅଞ୍ଚଳରେ ଓ ବାଣିଜ୍ୟକେନ୍ଦ୍ରରେ ଲାଗ ଲାଗ ୧୩ ଥର

ବୋମା ଫୁଟିଲା । ପୃଥ୍ବୀର ଚାରିଆଡ଼େ ଅର୍ଥନୈତିକ ଉଦାରୀକରଣ ହେଉଥିବାରୁ ତାର ହାତ୍ରା ନ୍ୟାୟଲାଶ୍ଵରେ ବାଜିଛି । ସେ ଉଦାରୀକରଣର ଚିହ୍ନରୂପେ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିବା ଆକାଶଚାମ୍ପୀ ଅଙ୍ଗଳିକାଟି ଏହି ବିଷ୍ଣୋରଣରେ ଭୁଷୁତି ପଡ଼ିଲା । ନ୍ୟାୟଲାଶ୍ଵର ‘ଅମୃତ ନଗର’ ର ବାଣିଜ୍ୟମାର୍ଗର ସର୍ବୋକ୍ତ ଅଙ୍ଗଳିକା । ତା ମଧ୍ୟ ସନ୍ନାସବାଦୀର ବୋମାରୁ ନିବର୍ତ୍ତିଲା ନାହିଁ ।

ସାଙ୍ଗେସାଙ୍ଗେ ନ୍ୟାୟଲାଶ୍ଵର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସରକାରଙ୍କ ତଦତ୍ତ ସଂସା ଚାରିଆଡ଼େ ଖେଳିଗଲା । ଦେଶର ସୀମା ସବୁ ନିବୁଜ କରିଦିଆଗଲା । କିନ୍ତୁ କେତେବେଳେ ସନ୍ନାସବାଦୀମାନେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ନେତା ଦେଶରୁ ବାହାରି ଚାଲିଗଲେ କେହି ଜାଣିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ପରେ ଜଣାଗଲା ଯେ ଅବଧୂତ ଦଳର ବଡ଼ ବଡ଼ ନେତାଙ୍କ ଛତ୍ରହୟାତଳେ ସେମାନେ ଖୋଦ ଅମୃତ ନଗରରୁ ବିମାନଯାତ୍ରାରେ ମୋଯାକୁ ଦେଶକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଆଉ ଯାହାକିଛି ନ କରିପାରୁ ପଛେ, ନ୍ୟାୟଲାଶ୍ଵର ତଦତ୍ତ ସଂସା ପ୍ରମାଣ ଯୋଗାତ କଲା ଯେ ଏକ ନୃତନ ଧରଣର ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ବିଷ୍ଣୋରକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ସେକାଳରେ ଏହାର ନାମ ଥିଲା ଆରତ୍ତିଏକ୍ । ୧୩ ଜାଗାରେ ବୋମା ମାତ୍ର ଫଳରେ ୩୪୭ ଲୋକ ପ୍ରାଣ ହରାଇଛନ୍ତି ଓ ତାହାର ଦଶବାର ଗୁଣ ଆହୁତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

କିଛିଦିନ ଧରି ଦେଶସାରା ଏହି ବିଷ୍ଣୋରଣର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଖାଦେଲା । ଲଙ୍ଗୁଳୀଧର୍ମର ଲୋକଙ୍କର ଏହା କାମ ବୋଲି ଚାରିଆଡ଼େ ପ୍ରଚାର ହୋଇଯିବାରୁ ଅବଧୂତ ଧର୍ମର ଲୋକମାନେ ବହୁତ ଜଳାପୋଡ଼ା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେତରରେ ଲଙ୍ଗୁଳୀମାନେ ଆହୁରି ବୋମା ବିଷ୍ଣୋରଣ ଘଟାଇଲେ । ଏ ପ୍ରକାର ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଦଙ୍ଗା ରୋକିବା ପାଇଁ ବହୁତ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ମୁତ୍ସନ୍ନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ଚାରିଆଡ଼େ ଖୋଜା ଚାଲିଲା କେଉଁଠି ବିଷ୍ଣୋରଣ ଘଟାଉଥିବା ଗୋଷ୍ଠୀର ନେତା ଲୁଚିଛି । ଲଙ୍ଗୁଳୀଧର୍ମାବଳମ୍ୟ କେଉଁ କେଉଁ ଦେଶ ବାଟେ ପଳାଇଯାଇଛି ତାର ସୁରାକ୍ଷା ମିଳିଲା । ତାପରେ ସେ ସଦଳବଳେ ମୋଯାକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଲା । କୁହାଟିଆ ରାଷ୍ଟ୍ର ସହିତ ନ୍ୟାୟଲାଶ୍ଵ

ସରକାରର କିଛିଟା ଉଭମ ସମ୍ପର୍କ ଥିବାରୁ ସେଠାରେ ବୋମା ବିଷ୍ଣୋରଣକାରୀ
ସଂଗଠନର ନେତା ବୈଶିଦିନ ରହି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଆସେ ଆସେ ଲୋକେ ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଜାଣିଲେ ।
ବିଷ୍ଣୋରଣକାରୀ, ସନ୍ତାସବାଦୀ, ଦେଶଦ୍ରୋହୀମାନଙ୍କର ନେତା ବନ୍ଧନ
ଲଙ୍କୁଳୀ । ତାହାର ସହଯୋଗୀ ହେଲେ ନିଜର ଭାଇମାନେ । ଭାଇମାନଙ୍କ
ଭିତରେ ଆଉ ଜଣେ ଜଣାଶୁଣା ଥିଲା । ନରିମନ୍ ଲଙ୍କୁଳୀ ।

ଏମିତି ଖୋଜାଖୋଜି ଓ ତଦତ୍ତ ଭିତରେ ବେଶ କିଛିଦିନ
କଟିଗଲା । ଅବଧୂତ ଦଳର ସରକାର ଆଉ ଏକ ନିର୍ବାଚନର ସମ୍ମୁଖୀନ
ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । ନିର୍ବାଚନ ସମୟ ପାଞ୍ଜଳ ଆସିବାରୁ
ସରକାରୀ ଓ ବିରୋଧ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ବାଜ୍ୟବାଣ ଚାଲିଲା । ଛୋଟବଡ଼
ଯାବତୀୟ ବିଷୟରେ ଦେଶାଦୋଷ ଆଗୋପ କରିବା ବହିଗଲା । ତେଣୁ
ଦିନେ ଅମୃତ ନଗରରେ ବିଷ୍ଣୋରଣ କଥା ଉଠିବ ଓ ଦଳର ମର୍ଯ୍ୟାଦାହାନି
ହେବ, ଏକଥା ନ୍ୟାୟଲାଶ୍ଵର ସରକାର ଜାଣିଥିଲେ ।

ହଠାତ୍ ଥରେ ନ୍ୟାୟଲାଶ୍ଵର କେତ୍ର ସରକାରଙ୍କ ତଦତ୍ତ
ସଂସ୍ଥା ଦେଶର ଆଭ୍ୟନ୍ତରରେ ଥିବା ଏକ ମୁଖ୍ୟ ନଗରରୁ ନରିମନକୁ
ଗିରଫ୍ଟ କଲେ । ଗିରଫ୍ଟ ହେବାଗା ଭୋରୁ ଭୋରୁ ଘଟିଲା । ଗିରଫ୍ଟ କରିବା
ପାଇଁ ମାହେନ୍ଦ୍ର ଯୋଗ ନଥାଏ ସତ, କିନ୍ତୁ ଜ୍ଞାନ ଥାଏ । ଏ ଗିରଫ୍ଟ
କରିବାର ଜ୍ଞାନ ହେଲା ବାଜଧାମୀର ରେଲ୍ସେସନ । ରେଲ୍ସେସନଟା ବଡ଼
ଖୋଲା ଜାଗା । ପୁଣି ଯେଉଁ ଦେଶଦ୍ରୋହୀ ସନ୍ତାସବାଦୀ ନେତାମାନେ
ବିଦେଶରେ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ବାରମ୍ବାର କୁହାଯାଉଥିଲା ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ
ଜଣେ ଆସି ବିର୍ଷେସନରେ ଧରାହେବ ଏକଥା ଲୋକେ ସଦେହ
କରିପାରନ୍ତି । ତେଣୁ ଭୋର ସମୟକୁ ମାହେନ୍ଦ୍ରଯୋଗ ଧରାଗଲା । ରାତାରାତି
ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ମାଛ ଧରାହୋଇଛି, ଏକଥା ଚାରିଆଡ଼େ ନ୍ୟାୟଲାଶ୍ଵର
ରେଡ଼ିଓ ଓ ଟେଲିଭିଜନରେ ପ୍ରଚାର କରାଗଲା ।

ଲୋକେ ଭାବିଲେ, ଏଥରକ ସବୁ ସମାଧାନ ହୋଇଗଲା ।
ଆଉ ବିଷ୍ଣୋରଣ ଘଟିବ ନାହିଁ; ଲଙ୍କୁଳୀଧର୍ମର ସମସ୍ତେ ବିଷ୍ଣୋରଣପାଇଁ
ଦାୟୀ ନୁହେଁ । କେବଳ ବନ୍ଧନ ଲଙ୍କୁଳୀର ପରିବାର ଦାୟୀ ।

ରୁଷିଆ ଓ ଆମେରିକା ମଧ୍ୟରେ ଥୁବା ଖଣ୍ଡା ସରିଯାଇଛି
ଓ ରୁଷିଆ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ତେଣୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ପ୍ରରରେ ଆମେରିକା
ଯାହା କହିବ ତାହା ମାନିବା ଅତି ଜରୁଗା ହୋଇପଡ଼ିଛି ।

ଆମେରିକା ଯେଉଁଳି ମୋଯାକ୍ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ସନ୍ତାମବାଦୀ
ରାଜ୍ୟ ଘୋଷଣା କଂରେ ସେ ଦିଗରେ ନ୍ୟାୟଲାଷ୍ଟ ସରକାର ଖୁବ ଲାଗି
ପଡ଼ିଲେ । ନରିମନ୍ ଲଙ୍କୁଳୀର ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଏଥୁଲାଗି ବଢ଼ି ଅମୂଲ୍ୟ
ହୋଇପଡ଼ିଲା । ସେ ହେଲା ସରକାରଙ୍କ ରାଜସାକ୍ଷୀ ବା “ଆପୁଭର” ।
୭୫୭ ଲୋକ ମନେ କେତେ, ତାହାର ଦଶଗୁଣ ଲୋକ ଆହତ ହୋଇ
କଷ୍ଟ ପାଇଲେ କେତେ, ଏସବୁ ଚିନ୍ତା ନକରି ପୃଥ୍ବୀର ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ କିନ୍ତିଲି
ମୋଯାକ୍ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାଆନ୍ତୁ ଏ ହେଲା ନ୍ୟାୟଲାଷ୍ଟର ସରକାରଙ୍କ
ଉଦେଶ୍ୟ । ଦେଶରେ ବିଦ୍ରୋହଣ ଘଟାଇଥିବା ଓ ବହୁ ନରିମାରୀଙ୍କୁ ହତ୍ୟା
କରିଥିବା ଆସାମୀ ଝସିଯାଉ, ଦେଶର ଭାବମୁଣ୍ଡି ତ ବଢ଼ିବ ।

“ଦେଖ, ଏଠି ଜଣେ ଲଙ୍କୁଳୀ ଯିଏ କି ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ
ପ୍ରରରେ ଥୁବା ସବୁ ଲଙ୍କୁଳାକୁ ସାବଧାନ କରିଦେଉଛି ଯେ ନ୍ୟାୟଲାଷ୍ଟରେ
ଅସ୍ଵିରତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଦେଶର ତୁମେ ହାତବାରିସି
ହୁଅନାହିଁ । ଦୋଷ କରିଛି ସତ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁତ୍ପତ୍ତ ହୋଇ ସେ ନିଜ
ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରିଆସିଛି । ପୁଅଟା ଜଙ୍ଗରେ ଖାଡ଼ା କରିଥିଲେ ବି ପୁଅ ତ ।
ପୁଣି ଅନୁତାପ କଲାଣି ଯେ ! ଏବେ ସେ ନ୍ୟାୟଲାଷ୍ଟର ଜାତୀୟ ସଂହତିର
ପ୍ରତାକ ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ନ୍ୟାୟଲାଷ୍ଟୀୟ ଯିଏ ପ୍ରକୃତରେ ଦେଶଭକ୍ତ । ତା
ପରିବାରରେ କେବଳ ବନ୍ଧନଟା ବନ୍ଦମାସ । ସେ ଏବେ ମୋଯାକ୍ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ
ଲୁଚି ଚାହିଁଛି । ନରିମନ୍ ଲଙ୍କୁଳୀ ନିରାହ ।” ଏ ହେଲା ନ୍ୟାୟଲାଷ୍ଟ ଚେଳିଭିଜନରେ
ପ୍ରତାରିତ ବିଭିନ୍ନ ସମୟର ସମ୍ବନ୍ଧ ବିଚିତ୍ରାର ସାରାଂଶ ।

ଅବଶ୍ୟ ନ୍ୟାୟଲାଷ୍ଟର କେତେକ ଲୋକ ବିଭିନ୍ନ ଝବର
କାଗଜରେ ଲେଖିଲେ ଯେ, ଅମୃତ ନଗରର ବିଦ୍ରୋହଣ ପୂର୍ବରୁ ନରିମନ୍
ଓ ବନ୍ଧନ ଲଙ୍କୁଳୀ ରାଜପ୍ରାସାଦ ଭଳି ଯେଉଁସବୁ ଅଙ୍ଗାଳିକା ତିଆରି

କରାଇଥୁଲେ ଓ ଅର୍ଦୁଦୟପତି ହୋଇଥୁଲେ, ସେହି ସବୁ ଧନକୁ ଫେରି ପାଇବା ପାଇଁ ନରିମନ୍ ଏଉଳି ନାଚକ କରିଛି । ସେ ବିଷ୍ଣୋରଣ କରିଥାଉଥିଲା, ସେ ତ ପୁଣି ଦେଶ ଭ୍ୟାଗ କରିଥୁଲା ? ଲୋକଙ୍କ ମୁହଁରେ ଏମିତି କେତେ ପ୍ରଶ୍ନ । ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଷ୍ଟମରେ ଓ ମୁଖ୍ୟଲେଖାରେ ଏସବୁ ଉତ୍ଥାପନ କରାଗଲା ।

ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡର ସରକାର ସବୁବେଳେ ପ୍ରଚାର କରିଚାଲିଲେ ଯେ ଯେଉଁ ଦେଶ ବନ୍ଧନ ଓ ନରିମନ୍ ଲଙ୍କୁଳୀକୁ ଏତେଦିନୟାଏ ଭାଯାତଳେ ରଖିଥୁଲା ସେହି ଦେଶର ଭିତିର କଥା ଏ ନରିମନ୍ କହୁଛି । ଏଉଳି ମାନବ ମୁହଁରୁ ମିଳୁଥୁବା ସାକ୍ଷ୍ୟପ୍ରମାଣ ନିଷ୍ଠା ମୋଯାକ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଭାବମୁଣ୍ଡିକୁ କୃଷ୍ଣ କରିଦେବ । ବହୁତ କୃଷ୍ଣ କରିଦେବ । ମୋଯାକ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଆରତିଏହି ବିଷ୍ଣୋରକ ତିଆରି ହୋଇ ଗଣ୍ଠାର ରାଜ୍ୟକୁ ଆସିଛି, ଏବଂ ଅମୃତ ନଗରରେ ଗୋଟିଏ ଅଧେ ନୁହେଁ ଦେର ଦେରଟି ବିଷ୍ଣୋରଣ ନୁହିଛି, ଏହା ପରିରେ ମୋଯାକ ସରକାରଙ୍କ ହାତ ଅଛି, ପ୍ରମାଣ କରିବାଲାଗି ଏ ଲୋକ ମୁହଁରୁ ଜୀବନ୍ତ କାହାଣୀ ଶୁଣିବା ଭଲ ନୁହେଁ କି ? ତାକୁ କାହିଁକି ପାଶୀ ଖୁବ୍‌ରେ ଠେଲିବା କହିଲ ? ଏ ହେଲା ଅବଧୂତ ସରକାରଙ୍କ ଚିତ୍ତାର ସ୍ଵୋତ ।

ଅବଧୂତ ସରକାରଙ୍କ ବିରୋଧ ଦଳ ଚାରିଆଡ଼େ କହିଛେଲେ ଯେ ସରକାର ନରିମନ୍ ଲଙ୍କୁଳୀର ମୁହଁରେ ଏସବୁ କୁହାଇଛନ୍ତି । ସେ ନିଜେ କହୁନାହିଁ ! ଏସବୁ ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ଵ । ସେମାନେ କହିଲେ ଯଦି ନରିମନ୍ ଲଙ୍କୁଳୀର ବହିଦେଶ ଯାତ୍ରାକୁ ଓ ସେଠାରେ ଥିବାବେଳର ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିବା ଘଟଣାବଳୀକୁ ବିଶ୍ଵାସ କରାଯାଏ ତେବେ ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଓ ଗଣ୍ଠାର ପ୍ରଦେଶର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ତାର ଭାଲ ବନ୍ଧନ ଦୁଇବର୍ଷ ତଳେ କୋଟିଏ ଟଙ୍କାର ଥଳି ଦେଇଥୁଲେ ବୋଲି ଆଗରୁ କହିଥୁବା ସମ୍ବାଦଟି କାହିଁକି ମିଛ ହେବ ?

ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚାରିତ ଭିତିଓ ପତ୍ରିକାରେ ନରିମନ୍ ଲଙ୍କୁଳୀର ‘ଲଙ୍କାରଜିତ’ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ସେ ଦେଶଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ କିମ୍ବା ଦେଶଦ୍ୱାରା କରିଥିବା ଭାଲର ସନ୍ଧାନ ରକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ

ଆସିନାହିଁ । ନରିମନ୍ ଓ ତାର ପରିବାର ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡ ଛାତି ଚାଲିଯିବାକୁ ଚାହୁଁ ନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାର ବଦମାସ ଭାଇ ବନ୍ଧୁନ ବିଶ୍ୱୋରଣ ପୂର୍ବଦିନ ଅମୃତ ନଗର ଛାତି ତୃତୀୟ ରାତ୍ରିକୁ ଯିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ବାଧ କଲା । ତାପରେ ସେମାନେ ଆସିଲେ ଲଙ୍କୁଳୀ ଧର୍ମର ବିଭିନ୍ନ ରାତ୍ରି ବାଟ ଦେଇ ଶେଷରେ ମୋଯାକ୍ ରାତ୍ରିକୁ । ମୋଯାକ୍ ସରକାର ସେମାନଙ୍କୁ ନିଜର ନାଗରିକ କରି ନେଲା । ନରିମନ୍ ଏସବୁ କାଗଜ ଦେଖାଉଛି । ଅମୃତ ନଗରରେ ତାଙ୍କର ଯେଉଁଳି କୋଠାବାତି ଥିଲା, ମୋଯାକ୍ ରାତ୍ରିର ରାଜଧାନୀରେ ମଧ୍ୟ ସେହିଉଁଳି ରାଜପ୍ରାସାଦ ସଦୃଶ ଅଙ୍ଗାଳିକା ସେମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏତେ ସୌଖ୍ୟନ୍ ଜୀବନଯାପନ କରିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଦେଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡର ଅଧିବାସୀ ବୋଲି କେହି କହିଲେ ନାହିଁ ।

ନରିମନ୍ ବିଶ୍ୱୋରଣ ଘର୍ବିବାର ଦଶଦିନ ପରେ ଏସବୁ କଥା ଜାଣିପାରିଲା । ସେହିଦିନୁ ସେ ଅନୁତ୍ପତ୍ତି । ମୋଯାକ୍ ରାତ୍ରିରେ ସେ ଦେଖିଲା, ତା ଭାଇ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ତୋର, ତଞ୍ଚର, ସନ୍ତ୍ରୀଏବାଦୀ ଓ ଠକ ଦଳର ନେତା ହୋଇଛି । ମୋଯାକ୍ ସରକାରଙ୍କ ଗୋଲଦା ବିଭାଗର ହାତବାରିସି ହୋଇପାରିଛି ।

ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡର ଭିତ୍ତିଓ ପୃତ୍ରିକା ଏ ସବୁ ପ୍ରକାଶ କଲା । ନରିମନ୍ ମୂଳତଃ ଜଣେ କ୍ଷିପ୍ରଗଣକ । କମ୍ପାନୀ ଚାକିରିଆ । ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡୀୟ । ଏତେ ଖରାପ ଲୋକ ହୋଇ ନ ପାରେ ।

ସତ କଥା କହିବା ପାଇଁ ନରିମନ୍ ଲଙ୍କୁଳୀ ନିଜ ଦେଶକୁ ଫେରିଛି । ଫେରିଥିବାରୁ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଜକୁ ଗର୍ବିତ ମନେ କରୁଛି । ଫେରି ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ଖୋଲିଦେଉଛି । ପ୍ରଥମ ହେଲା ତା ଭାଇର ମୁଖ୍ୟ । ଅବଶ୍ୟ ଖଳଲୋକ କହିଲେ, ଏମିତି ମୁଖ୍ୟ ନ ଖୋଲିଲେ ତା ଭାଇର ଓ ତା ପରିବାରର ଯାହା ସମ୍ଭିତ ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡରେ ଅଛି ତାକୁ ଫେରି ପାଇବା ପାଇଁ ଆଉ କି ଚାରା ଅଛି ? ତାପରେ ସେ ମୁଖ୍ୟ ଖୋଲିଲା ମୋଯାକ୍ ଦେଶର ଗୋଲଦା କାରବାରର । ଅମୃତ ନଗରର ସବୁ ବିଶ୍ୱୋରଣ ପଛରେ ମୋଯାକ୍ ସରକାରଙ୍କ ହାତ ଥିବା ସେ ପ୍ରମାଣ କଲା । ପଡ଼ୋଶୀ ମୋଯାକ୍

ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ବିଶ୍ଵ ଦରବାରରେ ବଦନାମ କରିବା ଏବଂ ନିଜ ଦେଶ ଭିତରେ ଲଙ୍ଗୁଳୀ ଓ ଅବଧୂତ ଭିତରେ ଥିବା ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ତିତ୍କତାକୁ ହ୍ରାସ କରିବା - ଏ ଦୁଇଟି କାମ ନରିମନ୍ଦର ବନ୍ଧୁନ ହାସଳ କରିପାରିଛି ।

ମୋଯାକୁ ରାଷ୍ଟ୍ର ଏକ ଉତ୍ତେଜକ ବା ଆବେଚ୍ଛର ଭଲି କାମ କରୁଛି ଏବଂ ବିଷ୍ଣୋରଣ ଘରାଇ ଥିବା ପ୍ରକୃତ ଦାଦାମାନେ ଏବେ ବି ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡ ବାହାରେ ଅଛନ୍ତି, ଅଧୁକତ୍ତୁ ଏହି ଦାଦାମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ଓ ମାଂସପେଶୀୟ ଶକ୍ତିଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡ ଦେଶର ତଥା ଗଣ୍ଠାର ପ୍ରଦେଶର ନେତାମାନେ ଶାସନ ଚଳାଇଛନ୍ତି - ଏସବୁ କଥା ଲୋକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଲିଭାଇ ଦେବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡ ସରକାରଙ୍କ ହାତରେ ନରିମନ୍ ଲଙ୍ଗୁଳୀ ଏକ ହାତବାରିସି ହୋଇପଡ଼ିଲା । ଲୋକେ ଭୁଲିଗଲେ ଯେ ରାଜନୈତିକ ନେତାମାନଙ୍କ ଛତ୍ରତଳେ ଓ ନେତାମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଗୁ ହିଁ ଦେଶଦ୍ରୋହୀ ଦାଦାମାନେ ବୈଶି ମାତ୍ରିଷ୍ଟି ।

ନରିମନ୍ ଲଙ୍ଗୁଳୀ ଯାହା କହିଲା ତାହା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଚାର କରିଥିବା ଯୋଗୁ ଲୋକେ ଯେତେ ଆଶ୍ରମ ହେଲେ, ତାଠାରୁ ବୈଶି ଆଶ୍ରମ ହୋଇଥାନ୍ତେ ବନ୍ଧନ ଓ ତା ଭାଇମାନେ ଧରାହୋଇ ବିଚାରାଳୟକୁ ଅଣା ଯାଇଥିଲେ । ଏକଥା ଯେଉଁମାନେ କହିଛେଲେ, ସେମାନେ ଜୋରଦେଇ କହୁଥୁଲେ ଯେ ବନ୍ଧନ ଯେତେବେଳେ ତା ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ଉପରେ ହାତ ଥୋଇ ଶପଥ ନେଇଥିଲା ଯେ ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡ ସରକାରଙ୍କ ଲଙ୍ଗୁଳୀ ବିରୋଧ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ସେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବ, ସେତେବେଳେ ନରିମନ୍ ଲଙ୍ଗୁଳୀ ତ ସେଠାରେ ଉପସିତ ଥିଲା । ହୁହିଁଙ୍କୁ କେବଳ ତାଙ୍କ ଧର୍ମର ଲୋକେ କାହିଁକି, ଅବଧୂତବାଲାଏ ମଧ୍ୟ ଖୁବ ଧାର୍ମିକ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଧର୍ମ ଓ ଅପରାଧ ଦୁଇଟିଯାକ ମିଶିଗଲେ ଯେ ବଢ଼ ମାରାମୂଳକ ହୁଏ, ତା ଏଭଳି ଦାଦାମାନଙ୍କଠାରୁ ପାଉଥିବା ପଇସାରେ ରାଜନୀତି କରୁଥିବା ଓ ଭରଣପୋଷଣ ହେଉଥିବା ନେତାମାନେ ବୁଝୁନାହିଁନ୍ତି । ବୁଝିବାକୁ ବି ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ । ଯଦି ମୋଯାକୁ ସରକାର ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡକୁ ସନ୍ତ୍ରୀସବାଦୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ନିଶାଦ୍ରୁଦ୍ୟ ଚୋରା କାରବାର କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କଦ୍ୱାରା, ଏବଂ ମାରାମୂଳକ ଅସ୍ରଗସ୍ତ

ଆମଦାନୀ କରୁଥୁବା ଲୋକଙ୍କଦ୍ଵାରା ଭୟଭୀତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଆଏ ଗୋଲି
ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡ ସରକାର କହେ, ତେବେ ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡ ସରକାରଙ୍କୁ ପରିଚାଳିତ
କରୁଥୁବା ନେତାମାନେ ନିଜେ ରାଜନୈତିକ ଅପରାଧୁମାନଙ୍କୁ ଅସ୍ତରୁପେ
ବ୍ୟବହାର କରୁଥୁବା ଆରୋପର ସମ୍ବୂଧୀନ ହୁଅଛୁ, ବରୋଧୁଦଳର
ନେତାମାନେ ଏଉଳି ଯୁଦ୍ଧିତ ବଳିଷ୍ଠ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଏହି କାରଣରୁ ଗଣମାଧ୍ୟମ ଜରିଆରେ ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡ
ସରକାର ଚାରିଆଡ଼େ ପ୍ରଚାର ଚଳାଇଲେ ଯେ ନରିମନ୍ ଲଙ୍କୁଳୀ ଧରାହେବା
ପରିବାରୁ ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଭାବମୁଣ୍ଡି ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଷେତ୍ରରେ ଖୁବ
ବଢ଼ିଯାଇଛି । ପଡ଼ୋଶୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ମୋଯାକ୍ ଖୁବ ଅପଦସ୍ତ ହେଉଛି । ଜାତୀୟ
ସ୍ଵାର୍ଥ ରକ୍ଷା କରିବାଠାରୁ ଜାତୀୟ ଭାବମୁଣ୍ଡିକୁ ବଢ଼ାଇବା ବେଶି ଭଲ କାମ
କୁହଁ କି ? ବିଷ୍ଣୋରଣରେ ଗୁଡ଼ିଏ ମରିଗଲେ ଜନସଂଖ୍ୟା କମିବ, ଭଲ
ହେବ, ଦ୍ଵିତୀୟତଃ ଦାଗୀ ଜେଲ ନ ଯାଇ ଆପୁଭର ହେଲେ ଦେଶର
ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବଢ଼ିବ ।

ଏ ପ୍ରକାର ଯୁଦ୍ଧିକୁ ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡର ଅବଧୂତ ଦଳର ସମସ୍ତେ
ଏକାସ୍ଵରରେ ସମାର୍ଥନ କରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡର ନାଗରିକମାନେ
ଅମୃତ ନଗରରେ ଘଟିଥୁବା ବିଷ୍ଣୋରଣକୁ ଭୁଲିଯିବାକୁ ବାଧ । ଉଭୟ
ନେତ୍ରବୃଦ୍ଧି ଓ ନରିମନ୍ ଲଙ୍କୁଳୀର ପରିବାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଗେଟିଏ ଉକ୍ତିରେ
ବନ୍ଧୁ ଯେ ମୋଯାକ୍ ରାଷ୍ଟ୍ର ହିଁ ନ୍ୟାୟଲାଣ୍ଡର ସମସ୍ତ ବିଷ୍ଣୋରଣ ପାଇଁ
ଦାୟୀ । ଲୋକ ଲୋକ ଭିତରେ, ସମ୍ପୁଦାୟ ସମ୍ପୁଦାୟ ଭିତରେ କୌଣସି
ବୈରତା ନାହିଁ କି କୌଣସି ଅପରାଧ ଘଟିବାହିଁ । ଯାହାକିଛି ବିଷ୍ଣୋରଣ
ଘରୁଛି ତା ଦୁଇଦେଶ ଭିତରେ ଥୁବା ବୈରତାର ବିଷ୍ଣୋରଣ । କିଛି ଲୋକ
ମୃତାହତ ହେବା ଏହି ବୈରତାର ଏକ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା । ତାକୁ
ଭୁଲିଯାଥ । ଫେରିଥୁବା ସଜୋର ନାଗରିକଙ୍କୁ ସମ୍ବନ୍ଧନା ଦିଅ ।

ନରିମନ୍ ହେଉଛି ଜାତୀୟସଂହରି ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରପ୍ରେମର ପ୍ରତୀକ ।

ସତିବାଳୟକୁ ନୂଆ ଆସିଥିବା ଜଣେ ସତିବର ମିନି କାହାଣୀ

ଭୁବନେଶ୍ୱର ସତିବାଳୟରେ ଦୀଘଦିନ ଧରି ରହିବା,
ପୁଣି ମୂଲରୁ ରହିବା କେଡେଜଣଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ମିଳେ ? ଶଶୁର ଯାହାର
ଜରାସନ୍ଧ ବୀର, ସଖା ଯା'ର ପୁଲକେଶୀ, ସେହିମାନଙ୍କର । ସ୍ଵେଚ୍ଛନ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣର
ସେଉଳି ରିଷ୍ଟେଦାର କେହିନାହାଁନ୍ତି । ପୁଣି ନୀତ ଜାତିରେ ଜମ୍ବୁ ହୋଇଥିବାରୁ
କେହି ପୂର୍ବଜ ସରକାରୀ ପଦପଦବୀରେ ନାହାଁନ୍ତି; ଏବେ ଯେଉଁମାନେ ପଶିଛନ୍ତି,
ସେମାନେ ଏତେ ତଳେ ଅଛନ୍ତି ଯେ ବରଂ ସେମାନେ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣର ସାହାୟ୍ୟ
ଲୋଡ୍ରୁଛନ୍ତି । ପାଠ ପତ୍ରୁଥିଲାବେଳେ ଏପ୍ରକାରର ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞମନା ଲକ୍ଷ୍ୟକରି
ସେ ଆପିଡେଭିର କରି ନାଁଟାକୁ ଟିକେ ବଦଳେଇଦେଇଛି । ତାର ବି ତ
ଜାତିପ୍ରୀତି ଅଛି, ତେଣୁ ସେ ପୂରାପୂରି ବଦଳେଇନାହିଁ, ସ୍ବାଇଁଟାକୁ ଲାଙ୍ଘରେ
ଭଙ୍ଗରେ ସ୍ବାଇନ୍ କରି ତାକୁ ବାଁକୁ ନେଇଯାଇଛି । ଉପାଧିରୁ ତ ଲୋକେ ଜାତି
ଜାଣନ୍ତି । ପୁଣି ଭାହାଣପାଖରେ ଥିବା ଶବ୍ଦଟିକୁ ଜାତିସୂଚକ ଧରାଯାଏ ।
ସେଠି ଥିବ ଯେ ଲୋକେ ଜାତି ଅଣ୍ଟାଲିବେ !

କୋଉ ଭାଗ୍ୟରେ ଥିଲା କେଜାଣି ଏବେ ସେ ଭୁବନେଶ୍ୱର
ଆସିଛି । ଓଡ଼ିଶାଯାକ ବୁଲି ବୁଲି, କିଛିବର୍ଷ ଦିଲ୍ଲୀରେ କଟାଇ ଆସିବାପରେ
ଏଥର ତା ପୋଷିଙ୍ଗ ସିଧାସଳଖ ସତିବ ।

ଅଛଦିନ ଭିତରେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ବଦଳି ଘଟିଲା । ସେ
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଲା, ବିମାନ ଘାଟିରେ ବିଦ୍ୟାୟ ସମର୍ପନା ଜଣାଇବା ଲାଗି ସକାଳ
ମେଟାରେ । ଖୋଜି ବୁଲିଲା ପୋଷାକ । ନିମନ୍ତ୍ରଣରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ପୁରୁଷମାନେ
ଯଥାସନ୍ଧବ ଏକପ୍ରକାରର ପୋଷାକ ପିଛିବେ । ବେସାମରିକ ଅଧ୍ୟକାରୀମାନେ
କଳା ବା ଦୁଧସରିଆ ରଙ୍ଗର ଶେରୁଣ୍ଡିନୀ, ଧଳା ଚୁଡ଼ିଦାର ପାଇଜାମା ଓ କଳା

ଜୋଡା ପିଷିବେ । ବିକଳ୍ପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାବରେ କଳା ବା ଧଳା ବା ଦୁଧସରିଆ ରଙ୍ଗର ଚିପାଗଲା କୋର ସହିତ କଳା ବା ଧଳା ଗ୍ରୁଉଜର ଓ କଳା ଜୋଡା ପିଷିପାରିବେ । ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ବିମାନ ବନ୍ଦରରେ ପହଞ୍ଚ ଦେଖୁଲା, ସହକର୍ମୀମାନେ ପ୍ରାୟ ସାଧାରଣ ଅଫିସ ଯିବା ଡ୍ରେସରେ ଆସିଛନ୍ତି । ଉପର ଅଫିସରମାନେ ତ ବୁସସାର୍ଟ ପିଷିଛନ୍ତି । ଗଲାବନ୍ଦ କରିବାର ସୁବିଧା ନାହିଁ । ଦେଖୁଲା, ନିମନ୍ତଣ ପଠାଇଥୁବା ସତିବଟି ନିଜ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ମାନିଛି ।

ତା' ପରେ ଯେଉଁ ଅନୁଭୂତି ହେଲା ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣକୁ ଏତେ ବୈଶି ଅତୁଆ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ରାଜ୍ୟପାଳ ଗ୍ରାହ୍ତ ଅପ୍ର ଅନର ନେଇ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହ ଫଳୋ ଉଠାଇବାକୁ ଛିତା ହୋଇଗଲେ । ଦୂରଦର୍ଶନ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଫଳୋ ଉଠାପରେ ସେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବିମାନର ପାହାତ ଚଢ଼ିଲେ । ଲୋକମାନଙ୍କ ଆଭକୁ ମୁହାଁଇ ଚେକା ହାତଟିକୁ ବେଶ୍ ହଲାଇଲେ । ଏହାହିଁ ହେଲା ବିଦାୟ ସମ୍ରକ୍ଷନା : ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କର ସମବେତ ଜନତା ପ୍ରତି, ନିମନ୍ତିତ ହୋଇଆସିଥୁବା ଜନତାର ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ପ୍ରତି । ସ୍ଵତ୍ୟପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ କେହି ଯେ ଆସିନଥୁଲେ, ତା ନୁହେଁ । ଶାସକ ଦଳର, ଯାହାର ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ ପ୍ରତୀକ ହେଉଛନ୍ତି ରାଜ୍ୟପାଳ, ସେ ଦଳର ବେଶ୍ କେତୋଟି ଷ୍ଟୁଦ୍ର ଓ ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ନେତା ଆସିଥୁଲେ । ଅଧିକାଂଶ ପିରି ରାଜତର, ନିମନ୍ତିତ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ରିମାନଙ୍କ ଗାତ୍ରରେ ଗେଞ୍ଜିହୋଇ ବସି ଆସିଛନ୍ତି ।

ଯାହାହେଉ, ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ବିଦାୟ ସମ୍ରକ୍ଷନାକୁ ନିମନ୍ତଣ ପାଇବା ନିଜ ପଦବୀର ଏକ ସ୍ଥାକୃତି । ସେଥୁଲାଗି ଆମ୍ସତୋଷ ଲାଭ ନକରି ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ରହିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ତା' ପରଦିନ ନୁଆ ରାଜ୍ୟପାଳ ଆସି ଶପଥ ନେବେ । ପୁଣି ନିମନ୍ତଣ ମିଳିଲା । ଏଥର ରାଜଭବନରେ, ବିମାନ ବନ୍ଦରରେ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଆଉ ହତାଦର ହେବାଉଳି ଅବସ୍ଥା ଆସିବ ନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ମନେମନେ ଆଶ୍ରୟ ହେଲା । ରବିବାର ହେଲେ ବି ଠିକ୍ ସମୟରେ ପହଞ୍ଚିବା ଲାଗି ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ୨୦ ମିନିଟ ଆଗରୁ ରାଜଭବନରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ତଥାପି ଭିଡ ଜମିଗଲାଣି । ଏମାନଙ୍କର କଣ କିଛି କାମ ନାହିଁକି ? ଏତେ ଆଗରୁ ଆସି ଚୌକି ମାତ୍ର ବସିଲେଣି । ନାମ ଅନୁଯାୟୀ ଆସନ ନାହିଁ, ପଦବୀ ଅନୁଯାୟୀ । କିଏ ତ ଚୌକି ନେଇଯାଉ ନାହିଁ !

କଣ କରିବାକୁ ହେବ, ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ନିମନ୍ତଣ-ପତ୍ର ସାଙ୍ଗରେ
ଆସିଥିବା ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପଢ଼ିଗଲା ।

ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଯେତେବେଳେ ସଂସଦୀୟ ବ୍ୟାପାର
ବିଭାଗର ସତିବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଆସନକୁ ଅଶାହେବେ, ସେ ଜିତରେ
ପଶିବାବେଳଠାରୁ ଚୌକିରେ ବସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପସିତ ଥିବା ସମସ୍ତେ ଠିଆହୋଇ
ପଡ଼ିବେ ଏବଂ ସେ ଆସନ ଗ୍ରହଣ ନକଳାୟାଏ ସେମାନେ ଛିଡ଼ାହୋଇ
ରହିଥିବେ । ଆଠ ମିନିଟ ଆଗରୁ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଆସିଲେ । ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ
ସହିତ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ପ୍ରାୟ ମିନିଟିଏ କାଳ ଠିଆହୋଇଲା । ଶପଥଗ୍ରହଣ ହଲଟା ଏଇର
ଜଣ୍ମିସନ୍ଧି ହୋଇଥାଏ ବୋଲି ଯୁନିପର୍ମ ପୋଷାକ ନାଁରେ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ କର୍ମଚାରୀ
ଉଳି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଥିଲେ ବି ଖରଦିନର ତାତିକୁ ବେଶ ସମ୍ମାଳି ହେଉଥିଲା ।

ତିନି ମିନିଟ ପରେ ନବନିୟୁକ୍ତ ରାଜ୍ୟପାଳ ଆସିଲେ ।
ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅନୁଯାୟୀ ଆଗରେ ଏ.ଡି.ସି., ତା ପଛକୁ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ସତିବ, ତା
ପଛକୁ ମୁଖ୍ୟଶାସନ ସତିବ ଓ ଶେଷରେ ନବନିୟୁକ୍ତ ରାଜ୍ୟପାଳ । ଏ
ଶୋଭାୟାତ୍ମା ଦିଶିଲାକ୍ଷଣି, ନବନିୟୁକ୍ତ ରାଜ୍ୟପାଳ ବସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପସିତଥିବା
ସମସ୍ତେ ଠିଆ ହୋଇପଡ଼ିବେ ଏବଂ ସେ ଆସନ ଗ୍ରହଣ ନକଳାୟାଏ ସେମାନେ
ଛିଡ଼ାହୋଇ ରହିଥିବେ । ତାହାହିଁ ହେଲା । ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣର ଏ ହେଲା ଦ୍ୱିତୀୟଥର
ମିନିଟକରୁ ବେଶ ସମୟ ଛିଡ଼ା ହୋଇରହିବା ।

ଆଉ ନ ମିନିଟ ପରେ ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସତିବ ନବନିୟୁକ୍ତ
ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଅନୁମତି ନେଇ ନିଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପଢ଼ିଲେ, ନିଜ ଆସନକୁ
ଫେରିଗଲେ । ଠିକ୍ ୯ଟା ବେଳକୁ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ନବନିୟୁକ୍ତ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ
ସହ ଫୁସ୍ ଫୁସ୍ ହୋଇ ପଦବୀ-ଆନୁଗତ୍ୟ ଶପଥ ନେବାପାଇଁ ସମ୍ମାନି
ଚାହିଁଲେ । ସେ ଯେମିତି ଶପଥ ପଢ଼ିବାଲାଗି ଠିଆହେବେ ସମସ୍ତେ ଠିଆ
ହୋଇପଡ଼ିବେ ଏବଂ ସେ ଆସନ ଗ୍ରହଣ ନକଳାୟାଏ ସେମାନେ ଛିଡ଼ାହୋଇ
ରହିଥିବେ । ଲତି ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟପାଳ ଦସ୍ତଖତ କରିବେ, ବାହାରୁ ୧୭ ତୋପ
ଧୂନି ହେବ, ଲତ୍ୟାଦି ଲତ୍ୟାଦି । ଏଥରକ ଠିଆହେବା ଅସରନ୍ତି ଲାଗିଲା ।
ପ୍ରାୟ ନ ମିନିଟ କାଳ । ଏହାପରେ ରାଜ୍ୟପାଳ ବସିଲାପରେ ହିଁ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ
ବସିପାରିଲା । ଅବଶ୍ୟ ଅନ୍ୟମାନେ ବି ବସିଲେ ।

ତା'ପରେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଅନୁମତି ମାଗି ମୁଖ୍ୟଶାସନ ସଚିବ
ଶପଥ ଗ୍ରହଣ ଉଷ୍ଣବ ଶେଷକଲେ ବୋଲି ଘୋଷଣା କଲେ । ପ୍ରୋଗ୍ରାମରେ
ଲେଖାଥୁଲା ରାଜ୍ୟପାଳ ଯେଉଁ କ୍ରମରେ ଆସିଥିଲେ ସେହି କ୍ରମରେ
ଫେରିଯିବେ । ପୋଲିସ ଡି.ଜି. ତାଙ୍କୁ ସାଲୁରୁ ନେବା ସ୍ଥାନକୁ ପାଛେଟି
ନେବେ । ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଠିଆହେବାଠାରୁ ଶୋଭାୟାତ୍ରା ହଲରୁ ବାହାରି
ନଗଲାୟାଏ ସମସ୍ତେ ଠିଆହୋଇ ରହିବେ ।

ପୁଣି ସେ ଭଲକରି ପଡ଼ିଲା । ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଶେଷରେ
ଯିବେ, ସେ ନଗଲାୟାଏ ସମସ୍ତେ ଠିଆ ହୋଇରହିବେ ।

ହଲରୁ ଅତିବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବାହାରିଗଲେ । ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ
ଭବିଲା ଏଥର ନିମନ୍ତଣ-ଦଣ୍ଡ ସରିଲା ।

ଦେଖୁଲା, ହଲ ଦରଜା ପାଖରେ ବେଶ ଭିଡ଼ । କେହି
ଯାଉନାହାଁଛି । ଟିକେ ଗେଞ୍ଜିହୋଇ ଆଗେଇ ଗଲାରୁ ଦେଖୁଲା ରାଜ୍ୟପାଳ
ସାଲୁୟଟ ନେଉଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ ପୋଲିସ ମୁହଁରୁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥରରେ ଗୁଡ଼ିଏ ହିମୀ ଶବ୍ଦ
ବାହାରିଲେ ଯେମିତି ଶୁଭ୍ରିବ, ସେହିଭଳି ସେ ଶୁଣିଲା । ଦେଖୁଲା, ରାଜ୍ୟପାଳ
ଗାର୍ତ୍ତ ଅପା ଅନର ପରିଦର୍ଶନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଯାହାହେଉ ସବୁ ଜିନିଷର ଯେପରି ଶେଷ ହୋଇଥାଏ, ଏହାର
ମଧ୍ୟ ପରିସମାପ୍ତି ଘଟିଲା । ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ପାହାଚ ପାଖକୁ ଆସିଲା, ଦେଖୁଲା ତାର
ଅପେକ୍ଷା କରିବାର ପରିସମାପ୍ତି ଘଟିନାହିଁ । ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ଗାଡ଼ି
ପେଟିକୋକୁ ଆସୁଛି । ଗାଡ଼ିରୁଡ଼ାକ ବି ପଦପଦବୀର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବୁଝୁଛନ୍ତି । ସେ
ଜଣେ ଜୁମିଅର ଷ୍ଟରର ସଚିବ ହୋଇଥିବାରୁ ତା ଗାଡ଼ିଟା ସମସ୍ତଙ୍କ ପଛରେ
ଲାଗିଛି ।

ଗାଡ଼ିରେ ବସି ଘରମୁହଁ ହେଉଥୁଲାବେଳେ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ
ଗଣୁଥୁଲା ଉଷ୍ଣବକୁ ନଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଅଫିସରମାନେ ଅନ୍ତତଃ ଘଣ୍ଟାଏ ବିଶ୍ରାମ
ନେଇପାରିଥୁବେ ଅଥବା ଜମି ରହିଥିବା ଖବରକାଗଜ ପଢ଼ିଥୁବେ ବା ପାଇଲ
ସପା କରିଥୁବେ ।

ପାଗଳ

ପୋଲିସ ଯେତେ ପଛକୁ ଠେଲୁଆଏ, ବିମଳା ସେତେ
ଆଗକୁ ଯିବାକୁ ଜିଦ୍ଧ ଧରୁଆଏ ।

ପାଗଳଟାଏ ବୋଲି କେତେକ କହିଲେ । ଏସ୍.ପି. ତାର
ପୋଲିସ ବହିନୀକୁ ଶାନ୍ତ ହେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲା । ତଳଷ୍ଠରରେ ଥିଲେ
ସେ ବି ସେଇଯା କରିଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଏସ୍.ପି. ହିସାବରେ ବହିନୀକୁ ଦିଗ୍ବିଦ୍ଧର୍ମନ
ଦେବାର କ୍ଷମତା ତାର ଅଛି । ଅବଶ୍ୟ ସେ ବି ଖ୍ୟବଣ୍ଣାର କାଷ ।
ସରକାରୀ କଳର ବହୁତଗୁଡ଼ିଏ ଦାନବାଲୀ ଚକ ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ଚକ
ପୋଲିସ । ଏସ୍.ପି. ସେ ଚକର ଅନେକ ଦାନଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ଦାନ
ମାତ୍ର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦାନର ଉପଯୋଗିତା ଅଛି ସତ, ଦାନଟିକୁ ଅର୍ଥବ
କରିଦେବାର ବହୁତ ଉପାୟ ନେତାମାନେ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ଗଣତନ୍ତ୍ରରେ
ନେତାମାନେ ହଁ ସରକାର । କି କି ଉପାୟକଲେ କେଉଁ ଦାନ ଅକାମୀ
ହୋଇଯିବ; ସେ ଉପାୟଗୁଡ଼ିକୁ ବତାଇଛନ୍ତି ତୋଷାମଦକାରୀ ତୁଙ୍ଗ
ଅଧୁକାରୀମାନେ । ଚକରୁ ନଗୋଟିଏ ଦାନ ପୂରାପୂରି କାରିଦେଲେ ବି
ସରକାର ଚାଲିପାରିବ । ଗୋଟିଏ ଦାନକୁ ଦୁଇଟା ଦାନର କାମ ବି
ଦେଇହେବ । ଏ ଧାରଣା ଉପରିଷ ବରିଷ୍ଟ ଅଧୁକାରୀମାନେ ନେତାମାନଙ୍କ
କାନରେ ପୂରେଇଛନ୍ତି । ଏସ୍.ପି. ବିଭୂତି ତ ଅଙ୍ଗେ ଲିଭାଇଛି । କିନ୍ତୁ
ନିଜ ବିବେକକୁ ବଳିଦେବା ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ବିଭୂତି ଆସିନାହିଁ ।

ବିମଳାର ଜିଦ୍, ସେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥିଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚଯ ଦେଖାକରିବ । କେତେ ଯେ କାହାକୁ ସେ କହିଲାଣି ତାର ହିସାବ ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ କହନ୍ତି ‘ଦେଖୁବା’ । କେହି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋ ଗୁହାରି ଦେଖିନାହାନ୍ତି । କାହିଁ ପୁଅ ତ ପାଗଳଖାନାରୁ ଫେରିନାହିଁ ?

ରାଜ୍ୟର ସବୁ ହସ୍ତୀଙ୍କୁ ଗୋଡ଼ହାତଧରି ନେହୁରା ହୋଇଛି । ପୋଲିସ୍ ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ କହି କିଛି ଫଳ ହେଲାନାହିଁ । ସେବିନ ମୁଖ୍ୟ ସତିବ କହିଲେ, ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଆନା, ମୁଁ ଏହାର ବଦୋବସ୍ତ କରୁଛି । ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଦେଖାକଲି । ସେ ବି କହିଲେ, ବ୍ୟସ୍ତହୁଆନା, ମୁଁ ଏହାର ବଦୋବସ୍ତ କରୁଛି । ଏମିତି ବଦୋବସ୍ତ କେତେକାଳ ଚାଲିଥିବ ? ଆଜି ଏତେବେଳ ହସ୍ତୀ ଏଠିକି ଆସିଛନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଶୁସି । ଆଉ ମୁଁ ?

ପୁଅକୁ ପାଗଳଖାନାରେ ପୁରେଇ ଏମାନେ ତାର ଶୁସି ଛତାଇ ନେଇଛନ୍ତି । “ଏ ଯଦି ନ ଶୁଣନ୍ତି, ଆଉ କେହି ଶୁଣିବେ ନାହିଁ । ଅଥବ ଏ ପୋଲିସ୍ଗୁଡ଼ାକ ମୋତେ ଟିକେ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ବି ଛାଡ଼ୁନାହାନ୍ତି ।”

ବଢ଼ କଢ଼ା ପୋଲିସ୍ ବଦୋବସ୍ତ । ବିମଳା ତାର ପିଲାବେଳ କଥା ମନେମାନେ ଭାବୁଥିଲା । ସେତେବେଳେ କଣ ଏମିତି ନେତା ନଥିଲେ ? ଯାଙ୍କଠାରୁ କେତେ ବଢ଼ ଥିଲେ । ସ୍କୁଲବହିରେ ସେମାନଙ୍କ କାହାଣୀ ପରିଲାବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ଆଦର୍ଶରେ ନିଜକୁ ଗଢ଼ିବାକୁ ପ୍ରବଳ ଜଙ୍ଗା ହେଉଥିଲା । ଆଉ ଏବେକାର ନେତାମାନେ ? ଛେପ ପକାଇବାକୁ ଜଙ୍ଗା ହେଉଛି । ଏମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଦୂରରେ ରଖାଯାଇନାହିଁ, ଏମାନେ ଲୋକଙ୍କ ମୁହାମୁହିଁ ହେବାର ନୈତିକ ସାହସ ବି ହରାଇଛନ୍ତି । ଏମିତି ବକି ହେଉଥିବା ବୁଝାର ଅବସ୍ଥା ଲକିତକୁ ପାଖକୁ ଚାଣିନେଲା ।

ନେତାମାନେ କେବଳ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯାଇନାହାନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଦୂରେଇ ରଖୁବାକୁ ପୋଲିସ୍ ବାଧ ହେଉଛି । ଚରିତ୍ରଦୋଷରୁ ଚେକାପଥର ଖାଇବାର ସମ୍ବାଦନା ବର୍ତ୍ତିଛି । ଚେକାପଥର ତ କମ ବାଟ ଯିବ, ଆହୁରି ଦୂରରୁ ଆସୁଥିବା ବନ୍ଧୁକରୁଳିଙ୍କୁ ସମ୍ବାଦି ପାରୁଥିବା କାରଣେରା ଭିତରେ ସେମାନଙ୍କୁ ରଖାଯାଉଛି । କେତେ ପାଙ୍କ ଜାଗା ! ତାକୁ ପାରହେଲେ ତ ଏତେବେଳ ହସ୍ତୀଙ୍କୁ ଦେଖା କରିହେବ ! ତା ପରେ ଯାଇ ଗୁହାରି ।

ବିମଳାର ଏଉଳି ଯୁକ୍ତି ତା ମନଭିତରେ ଥିଲା । ବାହାରକୁ ଦିଶୁଥିବା ତାର ଜବରଦସ୍ତିଆ ବ୍ୟବହାର ପୋଲିସ୍ ଓ ଦଳୀୟ ସମର୍ଥକମାନଙ୍କ ଆଖରେ ପାଗଳାମି ହୋଇପଡ଼ିଛି ।

ପୋଲିସ୍ମାନଙ୍କ ଠେଲାପେଲା ଭିତରେ ବୁଢ଼ୀର କାକୁତିମିନତି ବାଉଁଶବାଡ଼ ସେପଟେ ଛିଡ଼ାହୋଇଥିବା ଲକିତକୁ ବିଚଳିତ କରିଦେଲା । ଘରଣାଟ କଣ ଜୀଣିବାର ଆଗ୍ରହ ଏତେ ବୃଦ୍ଧିଗଲା ଯେ ବାତ ପାଖକୁ ସେ ଘୂଞ୍ଚିଆସିଲା : ବୁଢ଼ୀ ପାଖକୁ । ପ୍ରକୃତ ପାଗଳୀ ଏଉଳି ଶୁଣିଲିତ ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଇବ ନାହିଁ, ଏ ଧାରଣା ଲକିତର ମୁଣ୍ଡଭିତରେ ପରିଥିଲା ।

ମାଉସୀ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ କାହିଁକି ହେଉଛି ? ତୁମର ଆପଣି କଣ ? କି ଅସୁବିଧା ହେଉଛି ?

ଏଉଳି ବୁଝିବା ମନ ନେଇ ତାର ସମସ୍ୟା ଶୁଣିବାକୁ ଆଜିଯାଏ କେହି ଚାହିଁନାହିଁ । ଦୁଃଖ ବଞ୍ଚାଣିଲେ ଅଧେ ଦୁଃଖ କମିଯାଏ, ବିମଳା ଏ ତରେ ଜାଣିନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେଉଳି ଏକ ଧାରଣା ଯେଉଁଳି ସମସ୍ତଙ୍କ ମନଭିତରେ ଥାଏ, ବିମଳାର ସେମିତି ଥାଇ ନିଶ୍ଚଯ । ନହେଲେ ସେ ଲକିତକୁ ନିଜର ଭାବିନଥାତା କି ମନଖୋଲି ଏତେ କଥା କହିନଥାତା ।

ଲକିତ ଖରାତାତି ଭୁଲିଗଲା । କେତେବେଳ ହେଲା ଠିଆହୋଇଛି ! ତା ମନ ଗୋଟିଏ ପରିବାରର କାହାଣୀ ଶୁଣିବାରେ ଲାଖୁଥିଲା ।

ପଢ଼ିଲା ଦିନରୁ ରମେଶ ଧର୍ମଆତକୁ ଡଳିଲା । କାଳେ ବାବାଜୀ ହୋଇଯିବ, ଏ ଡର ବିମଳାକୁ ସବୁବେଳେ ଘାରିଲା । ମାଆ ହିସାବରେ ପୁଅକୁ ସଂସାରମୁଖୀ କରାଇବାକୁ ବିମଳା ଯେତେ ଚେଷ୍ଟାକରିଛି ସେସବୁ ଏବେ ପାଣିରେ ପଡ଼ିଛି ବୋଲି ତାର ଧାରଣା । ଯଦି ହୃଦୀକେଶ କି ହରଦ୍ଵାର ନମ୍ବିବ, ତେବେ ସେ ସମାଜସେବା କରିବ । ସବୁବେଳେ ବଡ଼ମଣିଷଙ୍କ ଜୀବନୀ ପଢ଼ିଲା । ବେଳେବେଳେ ଉପରକୁ ଚାହିଁ ରହିଥିବ ଯେ, ମୁଁ ବେଶ କିଛି ସମୟ ହଲାଇଲାପରେ ହିଁ ସେ ମୋତେ ଶୁଣିବ । ମୋ କଥା କଣ ଶୁଣିଲା ? ତାହାର ଫଳ ଏବେ ସେ ଭୋଗୁଛି । ରାତ୍ରି ପାଗଳଖାନାରେ ।

ଲକିତ ଗୋଟିଗୋଟି କରି ଘରଣାଗୁଡ଼ିକୁ ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁଲା । ବିମଳା ତାର ଝୁଡ଼ି ଝୁଡ଼ି ଦୁଃଖକୁ ଓଜାତିଦେବାକୁ ହେଲା କଲାନାହିଁ । ଜଣେ ସମେଦନଶୀଳ ଶ୍ରୀତା ତ ପାଇଛି ।

ମୂଳରୁ ରମେଶ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାଇଛି । ଲକିତ ଜାଣେ, ଏଷାହିସମେଷ୍ଟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ଵର ଉଠାଇ ସେ ପଶିଥିବା ଗୋଟିଏ ଚିସ୍ତାପାଦେବୀ ସଂସା କିପରି ଶେଷରେ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଗୋଟିଏ ବି.ଡ଼.ଓ.ର ତ ଏତେ କରାମତି ! ଜଣେ ଅଧିକାରୀର କରାମତି । ଏଠି ତ ସରକାରୀ ମାମଲତକାରମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ରମେଶ ଲାଗିଛି ବୋଲି ତା ମା କହୁଛି । ହୋଇଥିବ, କିଛି ଗୋଟିଏ ଅଘଣା ଘଟିଥିବ ।

ଲକିତ ଭାବନାରେ ବୁଡ଼ିଗଲା । ବୁଢ଼ୀର କାହାଣୀ ଶୁଣିବାର ଉପ୍ରେକ୍ଷତା ତାହାର ମୁଣ୍ଡଉପର ଚାଣ ଖରାର ଉଷ୍ଟତାକୁ ଦବାଇ ଦେଉଥିଲା ।

ଞ୍ଚାଲରେ ପଢ଼ିଲାବେଳେ ଜବରଦସ୍ତ ଚାନ୍ଦାଭେଦା ଆଦାୟକୁ ବିରୋଧ କରି ସେ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କଠାରୁ ଗାଲି ଖାଇଛି । ‘ଭାରି ସତୋଟ’ ଦେଖେଇ ହେଉଛି ? ଯଦି ଚାନ୍ଦା ଆଦାୟକୁ ଜୁଲୁମ କହୁଛୁ, ନିଜ ଘରୁ ଟଙ୍କା ଆଣୁନୁ ?’ ସାଙ୍ଗମାନେ ଏମିତି ରମେଶକୁ ଚିହ୍ନାନ୍ତି । ଥରେ ଦି’ଥର ରମେଶ ଘରୁ ପଚାଶ ଷାଠିଏ କରି ନେଇଛି । କିଶୋର କୁବର ଗୋଟିଏ ଗୋକ୍ରା ଯେତେବେଳେ ଚାନ୍ଦା ଦେବାକୁ ମନାକଲା ବୋଲି କଦଳୀ ବେପାରୀଗାର ପେଟରେ ଛୁରୀ ଭୁଷିଦେଲା, ରମେଶ ରାଜସାକ୍ଷୀ ହେବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଲା ।

ସେହିଦିନଠୁଁ ରମେଶର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଆରମ୍ଭ; ଏ ହେଲା ବିମଳାର ସିଂହାସନ । ଛୁରାଭୁଷିଥିବା ଗୋକଟି ଅଛଦିନ ଭିତରେ ଜେଲରୁ ଖଲାସ ହୋଇଗଲା । ସେହିଦିନଠାରୁ ସେ ରମେଶ ପଛରେ ଲାଗିଛି । ଏବେ ସେ ତ ଦଳର ଜଣେ ଜଣାଶୁଣା ମାମଲତକାର । ଆଉ, ରମେଶ ହେଲା ପାଗଲା । ଏ ହେଲା ବୁଢ଼ୀର ଧାରଣା ।

କଲେଜରେ ପଢ଼ିଲାବେଳକୁ ରମେଶ ବାପଛେଉଣ୍ଡ । ପୁଅକୁ ଭଲମଣିଷ କରିବାଲାଟି କୋଉ ମା ନ ଚାହେଁ ? ରମେଶ କଲେଜରେ ପଢ଼ିଲା । ସବୁବେଳେ ବଦମାସଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲାଗିବା ତାର ଖୋଲ । ଗୋଟିଏ

କଲେଜ ଶ୍ରୀ ପ୍ରତି ବଳାକ୍ଷାର କରିଥୁବା ଜଣେ ଛାତ୍ରକୁ ସେ ଧରାଇଦେଲା । ମାଆକୁ ଯେଉଁଦିନ ଏକଥା କହିଲା ସେବିନ ବିମଳା ବହୁତ ନେହୁରା କରିଛି - ବାପରେ, ତୁ ତୋ ପଢାପଢ଼ିରେ ଲାଗ, କିଏ କଣ କଲା ନକଳା ସେଥୁରେ କାହିଁକି ମନ ପୁରୋଡ଼ା ? ସେ କଣ ଶୁଣିଲା ? ବଳାକ୍ଷାର କରିଥୁବା ପିଲାଟା କଲେଜରୁ ଡଢାଖାଇଲା । ତାର ବା କି କ୍ଷତି ହେଲା ? ବେକାରୀ ଗୋକାଙ୍କ ଦଳର ନେତାରୁ ପଳିଟିକାଲ ପାର୍ଟିର ନେତା ହୋଇଗଲା ।

ଲକିତ କାହାଣୀର ସ୍ତ୍ରୋତରେ ବନ୍ଦ ପକାଇ ପଚାରିଲା, ମାଉସୀ ସେ ରଷ୍ଟିକେବ ହୋଇଥୁବା ପିଲା ଏବେ କଣ କରୁଛି ?

ବିମଳାର ତତ୍ତ୍ଵଶାର ଉତ୍ତର : ସେହି ତ ଏବେ ଯୁବଦଳର ସଭାପତି । ଲକିତର ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ବିମଳା କହିଗଲା । ସାଙ୍ଗରେ ସବୁବେଳେ ଦି ଚିନିଟା ଗୋକା ଧରି ବୁଲିଲା । ଯୋଉଠି ରମେଶକୁ ଏକୁଟିଆ ଦେଖିଲା ମାରି ଦେବାଲାଗି ଚେଷ୍ଟାକଲା । ମୋ ପୁଅ କଣ କମ୍ ମାତ୍ର ସହିଛି ? ପୋଲିସ୍ ପାଖରେ ମୁଁ ଯେତେ ଗୁହାରି କରିଛି, କିଛି ଫଳ ମିଳିନାହିଁ । ଖାଲି ପୁଞ୍ଜାଏ ଆଶ୍ଵାସନା ମିଳିଛି : ଆମେ ପୋଲିସ୍ ଜଗୁଆଳୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଛୁ । ଏବେ ବି ମୋ ପୁଅର ଭାହାଣ ବାହୁରେ ଗୋଟିଏ ଖଣ୍ଡାଚୋଟ, ବାଁ ଆଖୁ କୋଣରେ ଛୁରାକଟା ଦାଗ ଥିଛି ।

ଆଉ ସେ ଗୋକାର ଦେହ ତ ଦେହ, ଚରିତ୍ରରେ ବି ଚିକିଏ ଦାଗ ନାହିଁ । ମନେ ମନେ ଲକିତ ବାକ୍ୟଟିଏ ଯୋଡ଼ିଦେଲା ।

ବିମଳାର କଥା ସରିନଥୁଲା । ‘ଜାଣିଛ ସେ କେମିତି ନେତା ହେଲା ?’ - ବିମଳା ଓଳଟା ଲକିତକୁ ପଚାରିଲା । ଲକିତକୁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି କହିଲା : ନିର୍ବାଚନରେ କୁଆଡ଼େ ତା ଯୋଗୁ ଭୋଗ ମିଳିଛି ବୋଲି ଶାସକଦଳ ତାକୁ ଜିଲ୍ଲାପାଇଁ ଦଳର ଯୁବନେତା କରିଦେଲେ । ଏବେ ସେ ଉଠି ଉଠି ପ୍ରାଦେଶିକ ଯୁବ ସଭାପତି ହୋଇଛି । ଖବରକାଗଜରେ ନାଁ ବାହାରୁଛି ।

ମାଜକୁରେ ଘୋଷଣା ହେଲା, ବଡ଼ହୃଷ୍ଟୀ ବର୍ଷମାନ ପରେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ କରିବେ । ଜିପରେ ବେଚନଧାରୀ ସର୍ଜେଷ୍ଣ ତାଙ୍କୁ ପାଛୋଟି ନେଉଛନ୍ତି । ଲକିତର ଉସ୍ତୁକତା ବଢ଼ିଯାଇଥୁଲା । ବିମଳାକୁ ସହାନୁଭୂତି ନଦେଖାଇଲେ ପୂରା ଜତିହାସଗ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିବ ନାହିଁ । ବିମଳାକୁ ଉସ୍ତୁକେଇଲା ।

ସମୁଦ୍ରଭିତରେ ରହି ରମେଶ କୁମ୍ବୀର ସାଙ୍ଗରେ ଲାଗିଛି । କୁମ୍ବୀର କାମୁଡ଼ା ସେ ଭୋଗିବ ନାହିଁ ତ ଆଉ କିଏ ଭୋଗିବ ? ପାଖରେ ଥିଲେ ଧକ୍କା ଅବଶ୍ୟକ୍ଷାବା । ଲକ୍ଷିତର ମନେ ପଡ଼ିଲା, ବିମଳା କହିଛି, ଛୁରା ଭୁଷିଥୁବା ଗୋକାଟି ଜେଲରୁ ଖଲାସ ହୋଇ ଏତେ ଉପରକୁ ଉଠିଲାଣି । ତଥାପି ରମେଶ ପଛରେ ଲାଗିଛି ବୋଲି ସେ ଏବେ ପାଗଲଖାନାରେ ! କାର୍ଯ୍ୟ-କାରଣ ସମ୍ପର୍କ ନଜାଣି କାହାକୁ ଦୋଷ ଦେଇ ହେବନାହିଁ । ପୁଣି ଜଣେ ଜଣାଶୁଣା ନେତା ଉପରେ ? ବିମଳାର କାହାଣୀ ଅଧାରୁ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲେ ସେ ସମ୍ପର୍କଟା ଜାଣି ପାରିବ ନାହିଁ ।

ପରେତୁ ସରିବାକୁ ଆହୁରି ଅଧିଘଣ୍ଟାଏ ଥାଇ । ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନାହିଁ । ପରେତୁ ସରିବା ପୂର୍ବରୁ ତ ଦେଖା ମିଳିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ବି ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବି । ଘଟଣାଟି ପୂରା ଜାଣିଲେ ତ ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛେବ । ରମେଶ ପାଗଲଖାନାକୁ ଗଲା କେମିତି ? ଲକିତ ପଚାରିଥୁଲା ।

କଲେଜ ଶୈଶବର୍ଷରେ ରମେଶ କେତେଜଣ ସାଙ୍ଗକୁ ଧରି ‘ଶୁଦ୍ଧିକରଣ ସମିତି’ ଗଢ଼ିଲା । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା : ଆଗେ ପାଖଆଖ ସମାଜରେ ଯାହାକିଛି ଭ୍ରମାଚାର, ବ୍ୟଭିଚାର ଦେଖାଯାଉଛି, ସେସବୁକୁ ରୋକିବା, ଆପେ ଆପେ ଦୁନିଆରେ ସାଧୁ-ସଜୋଟ-ପଣିଆ ଆଣିବା । ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପ ଥିଲା ଯୋଗାଣ ବିଭାଗର ଜାଲ ରେସନ୍ କାର୍ଟ ଧରିବା । ଏକାଧିକ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ ଦୋକାନ ସାମନାରେ ଛିଡ଼ାହୋଇ ଶୁଦ୍ଧିକରଣ ସମିତିର ସଭ୍ୟମାନେ ପଚାଶ ଷାଠିଏ ଲେଖାଏଁ ଘୋଷକାର୍ତ୍ତ ଜବଦ କରି ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ଦେଇଛନ୍ତି । ଭୂତକାର୍ତ୍ତଧାରୀ ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ଦିନମଜୁରିଆ ଲୋକ ବେଶୀ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ରାତିରେ ଯେଉଁମାନେ ଆସି ଶୁଦ୍ଧିକରଣ ସମିତିର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ତୁଳୁମ କଲେ, ସେମାନଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଧମକାଇଲେ, ସେମାନେ ଥିଲେ ଜିଲ୍ଲା ଯୁବଦଳ ସଭାପତିଙ୍କ ଲୋକ । ଏବେ ପ୍ରାଦେଶ୍ୟିକ ସଭାପତିଙ୍କ ଲୋକ । ବାର୍ଷିକ୍ୟ ଭଉା ପାଉଥୁବା ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ମିଳିଲେ ଜଣେ ଦି ଜଣ ପିଲା, ବିଧବା ଭଉା ତାଲିକାରେ ନୃଥା ବାହା ହୋଇଥୁବା ବୋହୁ । ଏମାନଙ୍କୁ ଭଉା କାର୍ତ୍ତ କରାଇ ଦେବା ଲାଗି ଯୁବଦଳର ଲୋକେ ବେଶ ଲାଞ୍ଚ ନେଇଛନ୍ତି ବୋଲି

ସେମାନେ ସାମ୍ବଦିକମାନଙ୍କ ଆଗରେ ମାନିଲେ । ସବୁଠୁ ବଡ଼ ବଦନାମ ହେଲା ଯେଉଁଦିନ ଜିଲ୍ଲା ଯୁବଦଳ ସଭାପତିଙ୍କ ଜଣେ ଖାସ ଲୋକ ତା ମୃତ ମା ନାଁରେ ବାର୍ଷକ୍ୟ ଭବା ନେଉଥିବା କଥା ଧରାପତିଲା । ମରିଯାଇଥିବା ମାଆର ଦେହଟିକୁ ଘର ଭିତରେ ଜୀବିତ ଭଲ ଶୁଆଇ ରଖୁ ବାହରକୁ ଜଣାଉଥିଲା ସେ ବଞ୍ଚିଛି । ପ୍ରତି ମାସ ବାର୍ଷକ୍ୟ ଭବା ଗ୍ରହଣ କରିବା କଣ କମ୍ କଥା ? ଏସବୁ କାମ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଓ ଏସ୍.ପି. ସମ୍ବବତ୍ତଃ ଜାଣିଥୁଲେ । କିନ୍ତୁ କିଛି କରି ପାରୁ ନଥୁଲେ । ରମେଶର କାମ ତାଙ୍କୁ ସୁହାଇଲା । ରମେଶ ରକ୍ଷା ପାଇ ଯାଇଥିଲା । ହେଲେ ଯୁବଦଳର ଚୋକାଏ ରକତ ଚାଉଳ ଚୋବାଇ ହେଉଥିଲେ । ଦୂଇ ଦୂଇଥର ମୋ ଘରେ ନିଆଁ ଲଗାଇବା ଉଦ୍ୟମ କରିଛନ୍ତି : ଥରେ ଫେଟ୍ରୋଲ ବମ୍ ଫୋପାଇଛନ୍ତି, ଆଉ ଥରେ ରାତି ଅଧିପରେ ଖୋଲା ଝୁରକା ବାଟେ ବୋମା ଗଲେଇଦେଲେ ।

ଲକିତ ଶୁଣିଲା, ନାଟକର ଶେଷ ଅଙ୍କ ଥିଲା, ଝୁଲଣ ହୋଇଲ ଉପରେ ଚତାଉ । ଶୁଣିକରଣ ସମିତିର ସଭ୍ୟମାନେ ଦିନେ ରାତିରେ ହୋଇଲ ଭିତରୁ ପାଞ୍ଚୋଟି ଯୁବତୀଙ୍କୁ ଧରିଲେ । ଖବର କାଗଜରେ ବାହାରିଲା “ଉଦ୍ଧାର କଲେ” । ସେମାନେ ନିଜେ ଦେହ ବ୍ୟବସାୟରେ ଲାଗିଥୁଲେ; ଉଦ୍ଧାର ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିଲା କୁଆଡ଼ୁ ? ଏମାନେ ହୋଇଲରେ ସବୁଦିନିଆ ବାସିଦା ହୋଇଯାଇଥୁଲେ । ପ୍ରାଦେଶିକ ଯୁବଦଳ ସଭାପତିଙ୍କ ବଚସ୍ତର । କୁ ପିଲ୍ଲ ତିଆରିରେ ବି ଲାଗୁଥୁଲେ । ସେ ତ ଥିଲା ଲୁଚାଇପା କାମ । କେଉଁଠି କିଛି ବିଶେଷ ଅସୁବିଧା ହେଲେ, କେଉଁଠି ଖାଲି ପଇସା କାମ ନକଲେ, ଅଥବା କୌଣସି କାରଣରୁ ହିଂସା ବା ବଳପ୍ରୟୋଗ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ଫଳ ଆଣି ନ ପାରିବାର ସମ୍ବାଦନା ଥିଲେ, ଏମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଉଥିଲା । ଏକଥା ଶୁଣିକରଣ ସମିତିର ସଭ୍ୟମାନେ ଜାଣିଗଲା ପରେ ଅଚାନକ ଚତାଉ କରିଥୁଲେ । ଏ ଚତାଉରେ ଏସ୍.ପି.ଙ୍କର ସମର୍ଥନ ଥିଲା । ଏହି କାରଣରୁ ପୂର୍ବତନ ଏସ୍.ପି.ଙ୍କ ବଦଳି ହୋଇଛି । ଚତାଉ ପରଦିନ ଖବର କାଗଜମାନଙ୍କରେ ଶାସକ ଦଳକୁ ନିଦିତ କରି ବଡ଼ ବଡ଼ ଅକ୍ଷରରେ ଖବରମାନ ବାହାରିଥିଲା । ଏକଥା ଲକିତ ମନେ ପକାଇଲା ।

ବିମଳାର କାହାଣୀରେ ଶେଷ କଥା ଥିଲା, ସେହିଦିନଠୁଁ ରମେଶ
ହଜିଗଲା । ବିମଳା ଯେ କେତେ କାନ୍ଦକଟା କରିଛି, କେତେ ଖୋଜିଛି, ତାହା
କେବଳ ପୁଅ ହରାଇଥିବା ମା ହିଁ ବୁଝିପାରିବ । ଶେଷରେ ବିରୋଧୀଦଳର
ଜଣେ ନେତାହିଁ ସୁରାଜ ଦେଲେ, ରାଞ୍ଚ ପାଗଳଖାନାରେ ସମ୍ବତ୍ସ୍ତେ ରମେଶକୁ
ଉଠିବାଯାଇଛି । ବିମଳା ଗଲା, ଦେଖିଲା ସତକୁ ସତ ରମେଶ ଅଛି । ଗୁଡ଼ିଏ
ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ ସବ୍ ଦିଆଯାଇଛି । ସେ ଯେତେ ଅନୁନୟ ବିନ୍ୟ କରୁଛି କେହି
ଶୁଣୁ ନାହିଁ । ସେଦିନ ବିମଳାର ଲୁହ କାହାରି ଛାତି ତରଳାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।
ପାଗଳଖାନାର ଲୋକେ ତ ପଥର । କିନ୍ତୁ ଆମ ରାଜ୍ୟର ନେତାମାନେ
କଣ ପଥର ? ସେହିଦିନୁ ସେ ଯା ତା ଦ୍ୱାର ହେଉଛି । କୌଣସି ଫଳ ମିଳି
ନାହିଁ ।

ଲକିତ ପଚାରିଥିଲା, ବିରୋଧୀଦଳ ନେତାମାନେ ?

ଖାଲି ପିଠିରେ ଥାପୁଡ଼ା ମାରନ୍ତି । ମଞ୍ଚରେ ମଞ୍ଚରେ ଖବର
କାଗଜରେ ବିବୃତି ଦିଅନ୍ତି । ବିମଳା କହିଲା ।

ଲକିତ ତ ଅଙ୍ଗେ ଲିଭାଇଛି, ଜଣେ ଦିଜଣ ସାମ୍ବଦିକକୁ
ଛାଡ଼ିଦେଲେ, କେହି ଏଷ୍ଟାନ୍ତିସମେଷ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲେଖନ୍ତି ନାହିଁ । ସ୍ଵାର୍ଥ ଥିବାରୁ ତ
ଅନୁକୂଳ ଭଲ ଲୋକ ବେଶ ପତିଆରା ମେଲାଉଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ଘଣ୍ଟାର ଖୁଅକୁ
ଯୋଡ଼ି ଲକିତ ବୁଝିସାରିଥିଲା, ଏସବୁର ନାୟକ ଅନୁକୂଳ । ଏବେ ଦଳର ପ୍ରାତୀୟ
ଯୁବ ସଭାପତି ହୋଇଗଲାଣି । ସମ୍ବତ୍ସ୍ତେ ସେ ମହାହଷ୍ଟୀଙ୍କ ସହ ମଞ୍ଚରେ
ବସିଥିବ । ସେଆଡ଼େ ଅନାଇ ଲକିତ ଜାଣିଲା ନିଜ ଅନୁମାନ ଠିକ୍ । ବିମଳାକୁ
ଜଣ ବୁଝାଇବ ଠିକ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । କହିଲା : ମାଉସୀ, ଭଗବାନଙ୍କୁ
ଡାକ । ଏସ.ପି.ଙ୍କ ଗୋଡ଼ହାତ ତଳେ ପଡ଼ । ଯଦି ଏ ମହାହଷ୍ଟୀ ଶୁଭଦୃଷ୍ଟି
ପକାନ୍ତି ହୁଏତ ରମେଶ ଘରକୁ ଫେରିପାରେ ।

ମହିଳାମାନଙ୍କ ବାତ ଭିତରୁ ବିମଳା ଆଗେ ବାହାରି
ଆସିଲା । ସାମନାସାମନି ହେଲାବେଳକୁ ମହାହଷ୍ଟୀଙ୍କ ଗୋଡ଼ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା ।
ତା କାନ୍ଦରେ କିଛି ସତ୍ୟ ଲୁଚି ଥିବାର ମହାହଷ୍ଟୀଙ୍କ ମନେହେଲା । ନହେଲେ ସେ
ବୁଢ଼ୀଗାକୁ ଅନୁକୂଳ ପାଗଳା ବୋଲି କହି ଠେଲି ଦେଉଥିଲାବେଳେ
ମହାହଷ୍ଟୀ ତାକୁ କହିବାକୁ ଛାଡ଼ ବୋଲି ପ୍ରଶନ୍ନ ଦେଇ ନଥାନ୍ତେ !

ଲକିତକୁ ସବୁ ଶୁଣିଲାନାହିଁ । ଏତକ ସେ ଶୁଣିପାରିଲା;
ତୁମେ ବୋଧହୃଦ ଭୁଲ ବୁଝିଛ, ଆଉ କୋଉ ଅନୁକୂଳ ହୋଇଥିବ ଯେ
ତ ଆମର ପ୍ରାପ୍ତୀୟ ସଭାପତି !

ମହାହସ୍ତୀଙ୍କ ବିଦ୍ୟାୟ ପରେ ବୁଢ଼ାକୁ ବାଚେଇଦେବାକୁ
ସାଇ ଲକିତ ପଚାରିଲା, ମହାହସ୍ତୀ କଣ ଅନୁକୂଳ ବିରୁଦ୍ଧରେ ତୁମ ଅଭିଯୋଗ
ବିଶ୍ୱାସ କଲେ ?

ତାଙ୍କ ଲୋକେ ଏତେ ବଡ଼ ଅପରାଧୀ ହୋଇଥିବେ,
ସେ ଆପାତତଃ ବିଶ୍ୱାସ କରିନାହାନ୍ତି । ତଥାପି କହିଲେ ତ, ରମେଶ
କିପରି ମୁକ୍ତ ପାଇବ ପାଗଳଖାନାର ତାଇରେକୁରଙ୍କୁ ପଚାରି ବ୍ୟବସ୍ଥା
କରିବେ ।

ଲକିତର ମନର ଭାବନା ପଦାକୁ ବାହାରିପଡ଼ିଲା,
ଯେତେବେଳେ ସେ ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ କରି କହି ପକାଇଲା, ଏତ ହେଉଛି
ଅପରାଧମାନଙ୍କ ଗଣତନ୍ତ୍ର । ଗଦାଏ ଅପରାଧୀଙ୍କ ଗଦା ଉପରେ ବସିଥିବା
ଲୋକ ଗଦାତଳୁ ଗୋଟା ଗୋଟା କାଢି ଫୋପାଦିଲେ ନିଜେତ
ଭୁଗ୍ନୁତିପଡ଼ିବ । ଏଠି ଏଷାନ୍ତିମେଣ୍ଡର କୁତ । ଏ କୁତ ବାହାରେ ଯିଏ
ଅଛି ସେ ନିଷ୍ଟାୟ ପାଗଳ ।

ପଛକୁ ଚାହିଁ ଲକିତ ଆଶ୍ଵସ ହେଲା ଯେ ବିମଳା ତାର
ଗୁଣୁଗୁଣୁ କଥାତକ ଶୁଣିନାହିଁ ।

ହସ୍ତରେଣ।

ମୋର କାନ୍ଦିଲା ପାଇବାରେ ଭାରି ଭିଡ଼ ଥାଏ, ମୋ ଗାଡ଼ି ଅଟକିଗଲା । ଲକ୍ଷ୍ମୀରୁ ଅଯୋଧ୍ୟା ଯିବାର ମୋ ସମୟ ସାରଣୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗତବତ ହୋଇଯିବ । ଗାଡ଼ି ଅଟକାଇ ଘଣ୍ଟାଟା କଣ ବୁଝିବାକୁ ଡ୍ରାଇଭରକୁ କହିଲି । ଜନତାର ଭିଡ଼ ଭିଡ଼ରୁ ବୁଝି ଆସି ସେ କହିଲା, ‘ସାହେବ, ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କେ ଜ୍ୟୋତିଷ ଜୀ ଆ ରହେ ହେଁ ।’ ସ୍କୁଲିପିର ଭଙ୍ଗରେ ତାହାର କଥା ।

ମୁଁ ଟିକିଏ କୁତୁହଳୀ ହୋଇପଡ଼ିଲି । ମୋ ସାଥୁରେ ଗାଇଦ୍ର କାମ କରିବା ଲାଗି ଯାଇଥିବା ଅଧ୍ୟନ କର୍ମଚାରୀଟି ମୋଠାରୁ ବେଶି ଆଗ୍ରହୀ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା ଭଳି ଜଣାଗଲା । ସେ ମୋତେ ବୁଝାଇଲା, ‘ପରେ ଅଯୋଧ୍ୟା ଯାଇହେବ । ଆଜି ଚାଲନ୍ତୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବାସଭବନ ଆଡ଼େ ବୁଲିଆସିବା ।’

ମୁଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରରୁ ଆସିଥିବାରୁ ମୋତେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମୂଲାକାତ ବି ମିଳିପାରେ । ଅସଲ କଥା ହେଉଛି ଜଣେ ସୁବିଷ୍ଯାତ ଜ୍ୟୋତିଷଙ୍କ ସାହଚର୍ଯ୍ୟ ମିଳିପାରେ । ‘ପଦେ କଥା ହୋଇପାରିଲେ ଆପଣ ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତ ଜାଣିପାରିବେ,’ ଗାଇଦ୍ର କରୁଥିବା କର୍ମଚାରୀଟି ଉପାହ ବାଣୀ ଶୁଣାଇଲା ।

ମୋ ଭବିଷ୍ୟତ କଣ ହେବା ଉଚିତ, ସେ ଯାହା କହିଲା ସେ ବିଷୟରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମୋର ନାହିଁ । ଘଟଣାବଳୀ ଯାହା ଯେପରି ଘଟିଲା ତାହା ଥୋଇବା ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ମୁଁ

ଗାଇଦ୍ର ଅପିସରଟିର ଉଷାହ ସ୍ୟେତରେ ଭାସିଯିବାର କାରଣ, ସେ କହୁକହୁ କହି ପକାଇଥିଲା, ଉକ୍ତ ଜ୍ୟୋତିଷଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ ସତ୍ୟ ହୋଇଛି । ସେ ହାତ ଦେଖୁ କହିଥୁଲେ, ଏ ନିଶ୍ଚଯ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହେବେ ।

ହେଲେ ସେ କିପରି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହେବେ ? ନିର୍ବାଚନରେ ତ ମୂଳରୁ ଲାଗି ନାହାନ୍ତି !

ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କେବଳ ସେହି ଜ୍ୟୋତିଷ ଭାବି ପାରିଥିଲା । ‘ସମ୍ବର୍ତ୍ତଃ ତାଙ୍କୁ କୃତଞ୍ଜତା ଜଣାଇବା ଲାଗି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଡକାଇ ପଠାଇଥିବେ,’ ସେ ମୋତେ ବୁଝାଇଲା ଭଲି କହିଲା ।

ଜି ଜ୍ଞାୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଚାରିଦେଲି, ତୁମ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଆସନରେ ନଥିଲାବେଳେ ବି ଏମିତି ଡକାଇଲେ ସେ ଆସୁଥୁଲେ କି ?

ଆପଣ ଛୁଆଙ୍କ ଭଲି ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଛନ୍ତି । ଏ ବା କାହିଁକି ସେମିତି ଡକିବେ, ସେ ବା କାହିଁକି ଏମିତି ଆସିବେ ? ଲୋକେ ତ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଭିଡ଼ ଜମାନ୍ତି । ପାଦଧୂଳି ଟିକେ ମୁଣ୍ଡରେ ଲଗାଇବା ଲାଗି ଖରାତରାରେ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ଠିଆହୋଇଥାନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ତ ନିଜେ ଯାଇ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରନ୍ତି । ଜ୍ୟୋତିଷଜୀ ସେତେବେଳେ ଭଗବାନ । ପ୍ରାର୍ଥୀର ମୁଣ୍ଡରେ ପାଦ ଥୋଇଦେଲେ ତାର କାମ ସମୃଦ୍ଧ ହୋଇଗଲା ବୋଲି ଜାଣ । କାଲି ତ ଶପଥ ନେଇଛନ୍ତି, ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରଥମ କାମ ହୋଇଥିବ ଗୁରୁଜୀ ଜ୍ୟୋତିଷଙ୍କୁ ଆମନ୍ତରଣ କରିବା ।

ଅବଶ୍ୟ ଅପିସରଟି ମାନିଗଲା । ସେ ପ୍ରକୃତରେ ଜାଣିନାହିଁ, ଏବେ କାହିଁକି ଜ୍ୟୋତିଷଜୀ ବିଜେ କରୁଛନ୍ତି । ତାର ଜିଦ୍ ଚାଲନ୍ତୁ ସେହି ଆଡ଼ ହୋଇ ଅଯୋଧ୍ୟା ବାଟ ଧରିବା ।

ଆଇଜେନ୍ଦ୍ରବର୍ଗ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରିବିଲ୍ ଅର୍ ଅନସର୍ଟେନ୍ଟି, ଅନିଷ୍ଟିତ ହିଁ ନିଷ୍ଟିତ, ନିଯମର ଅବତାରଣା କରିଥୁଲେ, ସେ ଭାରତୀୟ ଅବଧାନୀ ବିଦ୍ୟା ବା ହସ୍ତରେଖା ପାଠ ଜାଣି ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଶୁଣିଥୁବେ ନିଶ୍ଚଯ । ତା ନ ହୋଇଥୁଲେ, ସେ ଏତେ ନିଷ୍ଟିତ ହୋଇ କହି ନଥାନ୍ତେ ଯେ ଅନିଷ୍ଟିତତା ଭିତରେ ହିଁ ନିଷ୍ଟିତତା ଅଛି, ତାଙ୍କୁ ଜାଣିବା ଲାଗି ସୂର୍ଯ୍ୟରୁ, ସୂର୍ଯ୍ୟତର ମାପକ କାରିବା ଦରକାର । ଭାରତୀୟମାନେ ଏ ଦିଗରେ ଆଗୁଆ । କେବଳ ହସ୍ତରେଖା

ନୁହେଁ, ସେମାନେ ଅନ୍ୟର ମନ ବି ପଢ଼ିପାରନ୍ତି, ମାଝେ ରିଡ଼ିଙ୍ କରିପାରନ୍ତି; ଗତିଶୀଳ ଜୀବନପ୍ରବାହ ଭିତରେ ଛିର ନିଶ୍ଚଯ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ପଢ଼ିପାରନ୍ତି । ତା ନ ହୋଇଥିଲେ, ବିଜ୍ଞାନ ମାର୍କିନ ଦେଶର ରାଜନୈତିକ ନେତାମାନେ ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତ ଜାଣିବା ଲାଗି ଜ୍ୟୋତିଷଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ନିଆନ୍ତେ ନାହିଁ । ଜ୍ୟୋତିଷମାନଙ୍କ ମତରେ ଜାତକ ବା ହସ୍ତରେଖା ପାଠ ଏକ ବିପ୍ଳବାମୂଳକ ବିଜ୍ଞାନ ।

ରାଜନୀତିର ରଣାଙ୍ଗନରେ ଏତେ ପ୍ରକାରର ନିୟାମକ ଅଛି ଯେ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନ ଜାଣି ଯୁଦ୍ଧ ଭୂମିକୁ ଯିବା ଏକ ଅଣଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟାପାର । ଏତେ ପଇସା ଶ୍ରାବ ହୋଇଯିବ ଯେ ଆଣ୍ଟ ଭାଙ୍ଗିଯିବ । ଦଳ ତରଫରୁ ଆଗାମୀ ନିର୍ବାଚନ ଲାଗି ପଇସା ମିଳିଲେ ମଧ୍ୟ ଦଳ ସପକ୍ଷରେ ହାତ୍ରୀ ନଥୁଲେ ଜିତିବା ଅସମ୍ଭବ । ପୁଣି ଗୁଡ଼ିଏ ପଇସା ଶ୍ରାବ ହେବା ସାର ହେବ । ପଇସା ନଷ୍ଟ ହେବା ସେତେ ବାଧେ ନାହିଁ, ତାଠାରୁ ବେଶି ବାଧେ ଭାବମୂର୍ତ୍ତି ନଷ୍ଟହେବା । ଲୋକଙ୍କ ସ୍କୁଟିଅବଧୁ ଏତେ କମ୍ ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଲୋଭନ ଦେଖାଇ ଭୁଲେଇ ଦେଇହେବ । ତା କରିବା ମଧ୍ୟ ଏକ ପ୍ରକାରର ଅନିଷ୍ଟିତତା ।

ଏ ପ୍ରକାରର ଅନିଷ୍ଟିତତାକୁ ଏତାଇବା ଲାଗି ନାମକରା ଜ୍ୟୋତିଷ ଖୋଜିବାକୁ ପଡ଼େ । ତୋଷାମଦକାରୀମାନେ କାମଚା ସହଜ କରି ଦିଅନ୍ତି । ନେତାମାନଙ୍କ ଝୁଙ୍କ ବା ଦୁର୍ବଳତା ଜାଣିଥିବା ଲୋକ ହିଁ ସେମାନଙ୍କ ଚେଲା ହୋଇପାରିବ । ଏବେ ହିମୀରେ ଏପ୍ରକାରର ଲୋକଙ୍କୁ ଚାମଚା କୁହାୟାଉଛି । ନେତା ପଚାରିବା ପୂର୍ବରୁ ଚାମଚାମାନେ ନାମଯାଦା ଜ୍ୟୋତିଷଙ୍କୁ ଧରି ଆଣନ୍ତି । ଯେତେ ତାରକାଯୁକ୍ତ ହୋଇଲେରେ ସେ ରହନ୍ତି, ତାଙ୍କ ନାଁ ସେତେ ବେଶି । ତା ଛଡ଼ା ନିର୍ବାଚନ ନଦୀର ସ୍ରୋତରେ ଭାସୁଥୁବା ନେତା ଜ୍ୟୋତିଷ ବଚନକୁ ନଡ଼ାଖଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ ଧରି କୁଳରେ ଲାଗିବାର ଆଶାକରେ, ସନ୍ତରଣର ସାମର୍ଥ୍ୟ ପାଇଥାଏ । ଜ୍ୟୋତିଷ ବଚନ ଏକ ନିଶା ଆଣିଦିଏ; ଯେଉଁଳି ଅଳିପ୍ରିକ୍ ଖେଳାଳୀମାନଙ୍କୁ ଛିରଯଦ୍ର ତ୍ରଗ୍ର ରେକର୍ଡ ଭାଙ୍ଗିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଧରା ପଡ଼ିଲା ପରେ ଖେଳାଳୀର ପଦକ ଛଡ଼ାଇ ନିଆୟାଏ ସିନା; ଜ୍ୟୋତିଷର ତାବିଜ ବା ତୁଟୁକାରେ ଜିତି ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଠାରୁ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କେବେ ଛଡ଼ାଇ ନିଆୟାଇ ନାହିଁ - ପ୍ରଭେଦ ଏତିକି ।

ଆମେ ଖୁବ ନିକଟ ହେଲୁ, ଘରଣାଟି କଣ ଜାଣିପାରିଲୁ
ନାହିଁ । ମୋ ଗାଇଦ୍ର ତାହାର ଶୋଳପଣ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଲିଆଜନିଙ୍ଗ କାମରେ
ଲଗାଇଦେଲେ ମଧ୍ୟ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଅନନ୍ୟୋପାନ୍ତ ହୋଇ ଆମେ ଅଯୋଧ୍ୟା
ମୁହଁଇଲୁ ।

ବାଚ୍ୟାକ ମୁଁ ତାକୁ ଥଣ୍ଡାରେ କହୁଥାଏ, ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରାଙ୍କ
ଦୟର ସହିତ କେତେ ନିବିତ୍ତ ସମ୍ପର୍କ, ମୁଁ ଜାଣିଗଲି ।

ସହଜେ ତ ଡେରି ହୋଇଯାଉଥିଲା, ପୁଣି ଭୋରୁ ଭୋରୁ
ସରୟୁରେ ବୁଢ଼ ମାରିବା କଥା । ଭୋରୁ ବୁଢ଼ ମାରିଲେ ଏତେ ଧର୍ମ ହେବ ଯେ
ସାତ ଜନ୍ମ ଯାକେ ତୁମ ପଛେ ପଛେ ଧର୍ମରାଜ ଛାଇପରି ଗୋଡ଼ାଉଥିବେ ।
ଗାଇଦ୍ର ଅଫିସରର ଏଉଳି ଆଶ୍ଵାସନାରେ ମୁଁ ସେ ରାତିଗା ଅଯୋଧ୍ୟାରେ
ରହିଗଲି । କେବଳ ପଦେ ନ ଶୁଣାଇ ରହିପାରିଲି ନାହିଁ । “ତା ହେଲେ ତ
ତୁମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶିଆମାନଙ୍କଠାରେ ପାପର ଲେଶ ମାତ୍ର ଚିହ୍ନ ରହୁ ନ ଥିବ ।
ତୁମ ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ.ମାନେ ବାରଯାର ସରୟୁବୁଡ଼ ପକାଇବା ଯୋଗୁ କେବେ ହାରୁ
ନଥିବେ ?

ସେ ଚୁପ୍ ଗାୟ ମୋ ତାସଲ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନେବା ଲୋକ
ନଥିଲା । ମୁଁ ଯେ ତା ପ୍ରଦେଶ ଉପରେ ଦୋଷ ଲାଦି ଦେଇଛି ।

‘କେଁଁ, ଆୟକେ ଜଗନ୍ନାଥ ଧାମମେ ଏସା ନାହିଁ ହେଁ
କ୍ୟା’ ? ସେ ଯେ ପୁରୀ କେବେ ଆସିଛି, ମୁଁ ସେତେବେଳେ ଜାଣିଲି ।
ଯେଉଁମାନେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଟକି ଧରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଡିଣ୍ଡିମ ବଜାନ୍ତି, ମୁକ୍ତି ମଣ୍ଡପ
ପଣ୍ଡିତ ମହାସଜାର ବିଶିଷ୍ଟ ସଭ୍ୟ ବୋଲି ସନ୍ଧାନ ପାଆନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଗୋଡ଼
ଏତେ ଗୋଦରା ହେଉ ନ ଥାନ୍ତା । ତାହାର ଏଉଳି ଓଳଟା ଜବାବ ପାଇଁ ମୁଁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲି ।

ନୂଆ ଜାଗାରେ ମୋଡେ ଭଲ ନିଦ ହୁଏ ନାହିଁ । ତହିଁ ଉପରେ
ପୁଣି ରାତି ନପାହୁଣୁ ସରୟୁରେ ସ୍ଥାନ । ସରକାରୀ ଅତିଥି ଭବନଠାରୁ ଟିକେ
ଦୂର । ଚାଲି ଚାଲି ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତା ଭିତରେ ସକାଳ ହୋଇଗଲେ, ମୋର
ସବୁ ଅଧର୍ମ ଅଧୁଆ ରହିଯିବ । ଅବଶ୍ୟ ମଶାମାନେ ଏଥୁଲାଗି ବେଶ କିଛି

ତାତନା ଦେଇଥିଲେ । ମୁଁ ଭାବିଥିଲି, ଜଳଦି ବାହାରି ପଡ଼ିବାରେ ମୁଁ ବୋଧହୁଏ ରେକର୍ଡ ରଖିବି । ବାଟରେ ଦେଖିଲି ମୋ ଆଗରୁ ବହୁତ ଲୋକ ଚାଲିଛନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ବିଷୟକ୍ଷାଳାରେ ପ୍ରପାଡ଼ିତ ନିଶ୍ଚଯ । ଅନିଦ୍ରା ଯୋଗୁ ଆଖିକ୍ଷାଳା ମୋ ପାଇଁ ଅଧିକ ପାତା ।

ସରମୁ ଶୁଣୁଳା, ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ଧାରିଏ । ବାଲମିଶା ପାଣିରେ ଛିଆଇଥୁ ହୋଇ ଫେରିଲି ଅତିଥ ଭବନକୁ । ସେଠି ପୁଣିଥରେ ନ ଗାଧୋଇ ରହି ପାରିଲି ନାହିଁ । ତାପରେ ଜଳଖୁଆ ଲାଗି ଅର୍ତ୍ତର ଦେଇ ବୈଠକୀ ଘରର ଚୌକିରେ ବସିପଡ଼ିଲି । ବଡ ଥକା ଲାଗୁଥିଲା ।

ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ମୋ ଗାଇଛ ଅପିସରଟି ଖଣ୍ଡିଏ ହିଲା କାଗଜ ଧରାଇ ଦେଇ କହିଲା, ‘ଦେଖୁଏ, କ୍ୟା ଲିଖା ହେ’ । କୋଉ ଲେଖାଟି ପଢ଼ିବି ତା ଉପରେ ଅଙ୍କୁଳି ରଖ ଦେଖାଇ ଦେଲା ।

‘ଗୁରୁଜୀକା ଶିକ୍ଷ୍ୟସେ ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରାର୍ଥନା’ ଶିରୋନାମାରେ ସମ୍ମାଦ । ନାଁ ବଦଳାଇଥିବା ସାଧୁ ଚାରଶୋବିଶ କେଶରେ ଫନ୍ଦି ହୋଇ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରାଙ୍କ ଦ୍ୱାରାସ୍ତା ।

ଖବର କାଗଜରେ ସେହି ସ୍ତମ୍ଭରେ ମୋର ଆଖ ବଡ ଜୋରରେ ଗଡ଼ି ଚାଲିଲା ।

ରାମପୁରର ଅନୁ ବିଭାଗୀୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ଡିନୋଟି ମନ୍ଦିରମା ସ୍ଥାନୀ ଜ୍ୟୋତିଷାନନ୍ଦଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ରକ୍ତ ହୋଇଛି । ଗୋଟିଏ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଜଳଗାଓଁ ସବ୍ରତିଜନରେ ମଧ୍ୟ ହୋଇଛି । ଅନୁପ ଦହିତ୍ରାଳା ନାମକ ଜନେକ ବ୍ୟବସାୟୀ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କମ୍ପାନୀର ସେଆର କିଣିବାରେ ଜ୍ୟୋତିଷାନନ୍ଦଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖଚାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଗଣନାରେ ଦହିତ୍ରାଳା କୋଟିପତି ହୋଇଯିବା କଥା । କିନ୍ତୁ ସେଯାର ବଜାର ଏତେ ମାଦି ହୋଇଗଲା ଯେ ଦହିତ୍ରାଳା ଫକରଗାମ ହେବାକୁ ବସିଇଛନ୍ତି । ସେ ଦେବାଳିଆ ଘୋଷିତ ହେବାଲାଗି କୋର୍ଟର ଆଶ୍ରୟ ନେଇଛନ୍ତି । ଜ୍ୟୋତିଷାନନ୍ଦ ଏବେ ବି ତାଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଦେଉଛନ୍ତି, ଚିକେ ସବୁର କରିଯାଅ । ତୁମେ ମୂଳସୁଧ ସବୁ ଫେରି ପାଇବ । ଏଥୁଲାଗି ସେ ଆହୁରି ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ଏଭଳି ୧୯୫୮ର

କ୍ଷତି ଜ୍ୟୋତିଷାନ୍ଦ ଭରଣା କରନ୍ତୁ ଦାବି କରି ସେ ଦେଉଁଥାନୀ ଅଦାଳତର ଆଶ୍ରୟ ନେଇଛନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏଥରୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ, ଏ ଅନୁରୋଧ କରିବାଲାଗି ଜ୍ୟୋତିଷାନ୍ଦ ଗତକାଳି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିଜେ କରିଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟ ତିନୋଟି କେଶ ଛୋଟ ଛୋଟ, କିନ୍ତୁ ମିଶିଗଲେ ମୋଟା ଅଙ୍କର । ଜନେକ ମହିଳା ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଜିର ହାତ ଦେଖୁ ସ୍ଵାମୀ ଜ୍ୟୋତିଷାନ୍ଦ କହିଥିଲେ, ତା ଭାଗ୍ୟରେ ଅପର୍ଯ୍ୟାୟ ପରିମାଣର ଲଟେରୀ ଜିତିବାର ସୂଚନା, ତେଣୁ ସେ ଶୀଘ୍ର ଭୁଗାନ ସରକାରଙ୍କ ସାପ୍ତାହିକୀ ଲଟେରୀରେ ବେଶ କିଛି ପଇସା ଲଗାଉ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆସିଥିଲା ତାର ବୁଢ଼ୀପଣିଆ ରୋଗର ଉପଶମ ଲାଗି ସାଧୁ ସାହଚର୍ଯ୍ୟ ପାଇବାକୁ । ଆଳାପ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସ୍ଵାମୀଙ୍କୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଅପର୍ଯ୍ୟାୟ ପୌଡ଼କ ସମ୍ପତ୍ତି ଥିବାର ସୁରାକ୍ଷା ପାଇଗଲେ । ତାଙ୍କର ଜଣେ ପରମ ଶିଷ୍ୟ ଜରିଆରେ ଜାଲ ଲଟେରୀ ବିକାଳ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଜିକୁ ୫ ଭରି ସୁନା ଅଳକାର ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ସଫଳ ଉଦ୍ୟମ କରିଛନ୍ତି । ମାନସିକ ଅଶାନ୍ତି, ଅର୍ଥହନ୍ତି, ଶାରୀରିକ ପୀତା (ଏଣେତେଣେ ଦୋଡ଼ାଦୋଡ଼ି କରିଥିବା କାରଣରୁ) ଆଦି ବାବଦରେ ସେ ୭୫ ହଜାର ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ପୂରଣ ଦାବି କରି ରାମପୁର କୋର୍ଟରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାଖର କରିଛି । ତୃତୀୟ ମାମଲାଟି ଜଣେ ଛାତ୍ରର । ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ ହୋଇଯିବା ଲାଗି ସେ ଜ୍ୟୋତିଷାନ୍ଦଙ୍କ ଚରଣାଶ୍ରିତ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟମାନେ କହିଲେ, ଏମିତି ପୂଜା କଲେ, ସେମିତି ଭୋଗ ଦେଲେ, ପରୀକ୍ଷାରେ ନିଷ୍ଠାଯ ପାସ ଯେ ହେବ ତାହା ନୁହେଁ, ଭଲ ଡିଭିଜନ୍ ବି ମିଲିବ । ଏଥରେ ପ୍ରବୁଦ୍ଧ ହୋଇ ସେ ଘରୁ ଚୋରି କରିଛି । ବାପା ମାଆଙ୍କ ବାହ୍ରୁ ପଇସା ପତ୍ର ଉଠାଇ ନେଇଛି । ଜ୍ୟୋତିଷାନ୍ଦ ଓ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟମାନେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ଛାତ୍ର ହିସାବରେ ତାର ନିଜର କୌଣସି ରୋଜଗାର ନାହିଁ । ଭଲ ଭଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଳ କରିବାରେ କୌଣସି ଉପାୟ ମନ୍ଦ ନୁହେଁ ବୋଲି ଶିଷ୍ୟମାନେ ବୁଝାଇ ଥିଲେ । ପଭାପତି କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେ ପୂଜାପୂଜିର ପଇସା ଯୋଗାନ୍ତ କରିବାର ଉପାୟ ଖୋଜିବାରେ ଲାଗିଥିଲା । ପରୀକ୍ଷାରେ ଫେଲ ତ ହେଲା, ଏବେ ବିଭିନ୍ନ ଚୋରୀ ଅପରାଧରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜ୍ୟୋତିଷାନ୍ଦ ଆହୁରି ପଇସା ମାଗୁଛନ୍ତି, ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ଜରିଆରେ । ଗ୍ରହଶାନ୍ତି ପୂଜା କଲେ ସେ ପୋଲିସ୍ କବଳରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବ ନିଷ୍ଠାଯ, ଏଭଳି କହି ତାକୁ ପୂଣି ଘରୁ ଚୋରି କରିବାକୁ ପ୍ରବର୍ଜାଉଛନ୍ତି । ସେ ଘାନୀୟ ପୋଲିସ୍ରେ ଯେତେ ଏତିଲା ଦେଲେ ମୀଧ୍ୟ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ବତ୍ତବତ୍ତିଆଙ୍କ

ସହିତ ଘନ ସମ୍ପର୍କ ଥିବାରୁ କୌଣସି ଫୌଜଦାରୀ ମକଦ୍ଦମା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ
ବୋଲି ଏବେ ରୋକଟୋକ ଶୁଣିବା ପରେ ଛାତ୍ରଟି ଏକ ଷତିପୂରଣ ମାମଲା
ସ୍ନାନୀୟ ଦେଡ଼ାନୀ ଅଦାଳତରେ ଦାସର କରିଛି ।

ଶେଷ ମାମଲାଟି କୌତୁକଲୋଭାପକ । ଆସମୀର ସ୍ଵାମୀ
ପରିଷ୍ଠୀ ସାଙ୍ଗରେ ଯେଉଁଳି ନ ମାତେ ସେଥିଲାଗି ସେ ସ୍ଵାମୀ ଜ୍ୟୋତିଷାନନ୍ଦଙ୍କ
ପାଦତଳେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଥିଲା । ତାର ସ୍ଵାମୀ-ଆର୍କର୍ଷଣକାରୀ ଶକ୍ତି ବଢାଇବା
ଏବଂ ସ୍ଵାମୀର ପରିଷ୍ଠୀଗମନ-ପ୍ରବଣତା କମାଇବାର ଉପାୟ ବଢାଇବା ଆଲରେ
ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ତାର ସର୍ବିସ୍ବ ଲୁହ କରି ନେଇଛନ୍ତି । ସେ ମଧ୍ୟ ଫୌଜଦାରୀ କେଶ
ରଜ୍ଜୁ କରିବାରେ ଅସଫଳ ହୋଇ ଷତିପୂରଣ ବାବଦରେ ସ୍ଵାମୀ ଜ୍ୟୋତିଷାନନ୍ଦଙ୍କ
ସମ୍ପର୍କର ଅଧା ସ୍ବର୍ଗ ଦାବୀ କରି ମକଦ୍ଦମା ରଜ୍ଜୁ କରିଛି । ଯେହେତୁ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ତା
ସହିତ ସ୍ଵାମୀ ଭଲି ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ସ୍ତ୍ରୀ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ଅଥବା
ଅଧା ସମ୍ପର୍କ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ସମ୍ବାଦରେ ଶେଷ ଦୁଇଧାତିରେ ଲେଖା ଅଛି : ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
ମହୋଦୟ କହିଛନ୍ତି, ଏସବୁର କାରଣ ମାର୍କିନ୍ ପ୍ରଭାବ । ଡ୍ରାର୍ଲିଙ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଟଙ୍କା
ଜରିଆରେ ଯେତେ ସବୁ ଆମେରିକୀୟ କୁସଂସ୍କୃତି ଆମ ଦେଶରେ
ପଶିଗଲାଣି । ନ ହେଲେ ଯୋଉ କଥା ସବୁ ଲୁଚେଇ ରଖିବା କଥା, ସେ ସବୁ
କୋର୍ଟ କେତେବୀକୁ ଯାଆନ୍ତା ? ଏ ମାକିଷ୍ଟ୍ରେରଗୁଡ଼ାକ ବି ଆଉ ଜନ୍ମ ଚନ୍ଦ୍ର
ମାନୁନାହାନ୍ତି । ସେ ଗୁରୁଜୀଙ୍କୁ କୁଆଡ଼େ ଆଶ୍ଵାସନା ଦେଇଛନ୍ତି : ସମୟକ୍ରମେ
ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବ । ସାରା ରାଜ୍ୟର କଳ ବଳ ଯେ ତାଙ୍କ ହାତରେ ।

ଏତକ ଲେଖ୍ସାରି ପାଦଟୀକା ଭାବରେ ସମ୍ବାଦପତ୍ରଟି
ଲେଖୁଛି : ଯାହାର ଜ୍ୟୋତିଷିବାଣୀ ଯୋଗୁଁ ସେ ରାଜ୍ୟର ନିୟମକ ହୋଇଛନ୍ତି,
ତାଙ୍କୁ ସେ ଉଦ୍ଧାର କରିବେ — ଏ ବିଶ୍ୱାସ ଆମର ଅଛି । ଅସର ଉପାୟରେ
ରୋଜଗାର କରୁଥିବା ଲୋକେ କାଳେ କାଳେ ରାଜନୈତିକ ସୁରକ୍ଷା ପାଇ
ଆସିଛନ୍ତି ।

ସାମନାର ଟି ପଣ୍ଡ ଉପରେ କାଗଜଟାକୁ ଥୋଉ ଥୋଉ ମୋ
ମୁହଁରୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା - କାଲିଠୁ ଏ କାଗଜର ପ୍ରକାଶନ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ ।

ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ମହାମନ୍ତ୍ର

ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଅଛି । ସେ ଦିନ ଏକ ରାଜନୈତିକ ସମାଜରେ ଜଣେ ସମାଜ ବିଜ୍ଞାନୀ ଅଧ୍ୟାପକ କହିବା ବେଳେ ଶ୍ରୋତାମାନେ ତାଳିମାରି ସଭାଗୁହକୁ କଷାଇ ଦେଇଥିଲେ । ନେତାମାନେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ମୂଲୋପ୍ରାଚୀନ ନାମରେ କିଭଳି ଭେଳିକି ଲଗାଇଛନ୍ତି, ପ୍ରତି ପ୍ରାକ୍ରିନ୍ଦିଆଚିନ୍ମୟ ପ୍ରଚାରରେ ଏବଂ ନିର୍ବାଚନ ଉପସ୍ଥିତିରେ କିସମ କିସମର ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ଅପନୋଦନ ଲାଗି କିସମ କିସମର ଉପାୟ କିଭଳି ଲୋକ ସମକ୍ଷରେ ପେଶ କରାଯାଏ, ଉତ୍ସବରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଖ୍ୟାପକ ଓ ସାମାଜିକ ଚେତନା ଉତ୍ସବରେ ଶୁଭମଧୂର ହାସ୍ୟାଘାୟକ ଭାଷଣମାନ ଦେଇଥିଲେ । ଯେଉଁ ଦଳ ଯେତେ ଜନାଦୃତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଭୋଗରମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଥୋଇପାରିଲା ସେ ଦଳ ସେତେ ବେଶି ଭୋଗ ପାଇଥାଏ, ଅତିଥି ପାଇବାର ଆଶା ରଖୁଥାଏ । ଦଳର ବିଜୟ ଲାଗି ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ମୂଲ୍ୟ କଷାଯାଏ । ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଥିଲେ ତ ମୂଲ ହେବ ? ସେହି କାରଣରୁ ଗଣଭକ୍ତରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ମୂଲୋପ୍ରାଚୀନ ହେବ ନାହିଁ । ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ନ ରହିଲେ କାହାକୁ ଘେନି ଜନମଙ୍ଗଳ ରାଷ୍ଟ୍ର ନାମରେ ରାଜନୀତି କରାହେବ ? ଜନ କିଏ, କାହାର ମଙ୍ଗଳ ଦରକାର ? ତେଲିଆ ମୁଣ୍ଡକୁ ତେଲ ଆପେ ଆପେ ଯିବ, କିନ୍ତୁ ଭୋଗ ଲାଗି ଦାରିଦ୍ର୍ୟସୀମାରେ ଓ ଦାରିଦ୍ର୍ୟସୀମାତଳେ ଥୁବା ଶତକତା ଅଶୀ ଲୋକଙ୍କୁ ତେଲେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । କିଛି ଗୋଟିଏ ନୂଆ କିମିଆ କାତିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଥୁପାଇଁ ଅଫିସରମାନେ ବାଟ ବତାଇ ଦେବେ । ଭୋଗ ରାଜନୀତିରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଏମିତି ।

ଏବେ ମୁଁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟ ଦେଖିଲି ତାକୁ ନଗଦ ଟଙ୍କା ଆକାରରେ ଗଣି ପାରୁଛି । ଏକଥା ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ପଶି ଏତେ ଜୋରରେ ଶବ୍ଦ କରୁଛି ଯେ ରେଳଗାଡ଼ିର ମୁଁ ପିଲାବେଳେ ଶୁଣିଥୁବା ‘ଯା ଡୋଲିପୁର ଛ ଛ ପଇସା’* ଗୀତ ମୋ କାନକୁ ଶୁଭୁ ନାହିଁ ।

ପିଲାଟି ହାତ ପତାଇଥିଲା । ତା ସାମନାରେ ବିଛେଇ ହୋଇଥିବା ଅଖା ଖଣ୍ଡକରେ ଶୁଣିଏ ଦଶପଇସି, କୋଡ଼ିଏ ପଇସି, ସୁଭର୍କି ପଡ଼ିଥିଲା । ଦୁଇ ତିନୋଟି ଟଙ୍କିଆ, ଦି’ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଥିଲା । ପିଲାଟିର କଥାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା କେତେକ ଲୋକ ଅଛି ଦେବାକୁ ରାହାନ୍ତି, ଖୁବୁରା ନଥୁବାରୁ ନୋଟିଏ ପକାଇ ଆବଶ୍ୟକ ଖୁବୁରା ତା ଅଖା ଉପରୁ ନିଜେ ଉଠାଇ ନିଅନ୍ତି ।

କଟଟି ପାଖରୁ ପିଲାଟିର ହାତଟି କଟି ଯାଇଛି । ତାହାଣ ହାତର ଏମିତି ଦଶାରେ ପିଲାଟି କେତେ କଷ୍ଟ ପାଇ ନ ଥୁବ ! ମୁଁ ପଚାରିଲି, ଜବୁରୁ କଣ ତୋ ଦଶା ଏମିତି ?

ପିଲାଟା ଏଣେ ତେଣେ ଚାହିଁଲା । ସତେ ଯେପରି କାହାକୁ ସେ ପଚାରିବ !

ମୁଁ ଶ୍ରୀଘ୍ର ଉତ୍ତର ପାଇବା ଲାଗି କହିଲି, କାହାକୁ ଖୋଜୁଛୁ ? ତୁ ତ ନିଜେ ଭୁବନୋଗୀ, କେବେବୁ ହାତ ଖଣ୍ଡିଆ ହୋଇଛି କହି ପାରିବୁ ନାହିଁ ?

ଜବୁରୁ ପାପୁଳି ନଥିଲେ ଯେମିତି ଦେଖାଯିବା କଥା ତା ହାତ ସେମିତି ଦେଖା ଯାଉ ନଥିଲା ! ଜବୁରୁ ହୋଇଥିଲେ ହାତ ଅଗଣା ଗୋଲିଆ ହୋଇଥାନ୍ତା । ମାଦଳ ଭଲି । ଏ ପିଲାଟାର ତ ଗୋଜିଆ ଦିଶୁଛି । ହାତ କଟିଯାଇଛି ବା କଟାହୋଇଛି ନିଶ୍ଚଯ ।

*

ଯାଇପୁରଗୋଡ ସେସମର ପୁରୁଣା ନାମ ଡୋଲିପୁର । ହରିଦାସପୁରରୁ ଯେଉଁମାନେ ଡୋଲିପୁର ଟିକଟ କରୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଛ ପଇସା ପାଉଣା ଦେବାକୁ ପଢ଼ୁଥିଲା । ୧୯୪୦ ଦଶକର କଥା । ରେଳଧାରଣା ଉପରେ କକ ଗଡ଼ିଦାର ଶବ୍ଦ କୁଆଡ଼େ ଏହି ବାକ୍ୟର ଦେୟାତକ ଥିଲା ।

ପିଲାଟି ଯୁଆଡ଼େ ଚାହୁଁଥିଲା ସେଆଡ଼େ ଚାହିଁଲା । ଜଣେ ଦୂଇ ଜଣ ବୟକ୍ତି ଲୋକ ମୋ ଆଖୁରୁ ଦୂରେଇ ଯାଉଥିବାର ଦେଖିଲି । ପିଲାଟି ସମ୍ବନ୍ଧେ ତାହା ହିଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲା । କହିଲା, ଆପଣ ତ ଭିକ ଦେବେ । ନ ଦେବେ ତ ନାହିଁ । ମୋ ହାତ କିପରି କଟିଲା ସେ ବିଷୟ ଜାଣି ଆପଣଙ୍କର ଲାଭ କଣ ? ମୁଁ କହିଦେଲେ ବି ମୋର କି ଲାଭ ? ପାପୁଳି ତ ଆଉ ଲେଉଟି ଆସିବ ନାହିଁ । ବରଂ ଉଭୟଙ୍କର ସମୟ ନଷ୍ଟ ହେବ । ଆପଣ ଚାଲିଗଲେ ବରଂ ଆଉ ଜଣଙ୍କର ଛାଇ ମୋ ଉପରେ ପଡ଼ିବ, ତା'ରୁ କିଛି ମିଳିପାରେ । ରାତି ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଦଶ ପଦର ନ ହେଲେ ବାପା ଉପାସ ରହିବେ, ମୁଁ ବି ଉପାସ ।

ବାପା ଅଛି ଶୁଣି ମୋର କୌତୁହଳ ବଢ଼ିଲା । ବିକଳାଙ୍ଗ କରି ପିଲାଟାକୁ ଭିକ ମଗାଉଛି ଯୋଉ ବାପା, ତା ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଲା ।

ମୋର ପ୍ରଶ୍ନରେ ପିଲାଟି ବିରକ୍ତ ହୋଇଥିବାର ଦେଖୁ ମୁଁ ଆଶ୍ଵାସନା ଦେଇଥିଲି । ମୁଁ ତୋର ଦୁଃଖ ବତାଇବାକୁ ଚାହୁଁନି, ତୋର ଦୁଃଖ ଦେଖୁ ମୋତେ ବାଧୁଛି । ମୋର ବି ତ ପିଲାଇୁଆ ଅଛନ୍ତି । ତୋ ବୟସର ପୁଅଟିଏ ବି ଆମ ପାଖରେ ଏମିତି କଷ୍ଟରେ ଥିଲେ ମୁଁ ସହିପାରି ନ ଥାନ୍ତି ।

ଜଣ ତାକୁ ମାରି ଦେଇ ଥାଆନ୍ତ ? ଆପଣରୁ ତୁମେ ଷ୍ଟରକୁ ପିଲାଟିର ସମ୍ମୋଧନ ଖୟାତିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ମୁଁ ଖୁସିହେଲି; ଏଣିକି ଖୋଲା କଥା କହିପାରେ । ପିଲାଟି ମୋତେ ଯେ ପର ବୋଲି ଆଉ ଭାବୁ ନାହିଁ ।

ମୁଁ ଆଶ୍ଵସ୍ତ ହୋଇ ସ୍କୁରଟିକୁ ସିଧା ଠିଆ କରି ତା ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ ବୁଲାଇଲି । ତା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଲି, ଯେତେ ବିକଳାଙ୍ଗ ହେଲେ ବି କୋଉ ବାପ କେବେ ତା ପିଲାକୁ ମାରିଦେବ ? ଆଛା, ତୋ ନାଁ ଜଣ ?

ପିଲାଟିର ମୁହଁରୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା, ‘ହଗୁରା,’ ତାପରେ ହିଣ୍ଣ ଭାଷାର ବାକ୍ୟ । ବାପାକୁ ବହୁତ ଦିନ ହେଲା ଦେଖିନାହିଁ । କହୁ କହୁ ତା ଆଖୁରୁ କେଇଶେପା ଲୁହ ଗଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଆଖୁ ପୋଛି ପକାଇ କହିଲା; ଆପଣ ଏହୁ ପଳାନ୍ତୁ ମୋର ଭିକ ଦରକାର ନାହିଁ ।

କଥାଟା ରହସ୍ୟମାୟ ହୋଇଗଲା । ମୁଁ ପିଲାଟିର ତର କେଉଁଠି ଜାଣିବା ଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କଲି । ତା ମୁହଁ ପାଖକୁ ନଇଁ ପଡ଼ି ପଚାରିଲି, 'ରାତି ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଦଶ ପଦର ନ ହେଲେ ବାପା ଉପାସ ରହିବେ, ଆଉ ତୁ ବି ଉପାସ ରହିବୁ, ଏକଥା ଏଇଶୁଣିବା କହିଥୁଲୁ ପରା,' ଏତକ ଓଡ଼ିଆରେ କହି ମୁଁ ହିମାରେ ଦୋହରାଇଲି । ସମ୍ବନ୍ଧୀ ପିଲାଟି ଓଡ଼ିଆ ଶୁଣିବାକୁ ଚାହିଁ ନ ଥିଲା । ମୁଁ ପଚାରିଲି ତୋ ବାପା କେଉଁଠି ରହେ ?

ପିଲାଟି ଚାରିଆଡ଼େ ଆଖୁ ବୁଲେଇଲା । ବଢ଼ ସନ୍ତର୍ପଣରେ ଦେଖୁଥିଲା, ଯେପରି ମୁଣ୍ଡଗ ତିନିଶହ ଷାଠିଏ ଡିଗ୍ରୀ ନବୁଲେ । ମୋର ସନ୍ଦେହ ଦୃଢ଼ଭୂତ ହେଲା ଯେ ଅନତି ଦୂରରେ କୌଣସି ଏକ ଗ୍ରହ ଯାକୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଳି ଘୂରାଉଛି । କେହି ଏ ପିଲାଟିକୁ ଜଗି ରହିଛି । ସେଭଳି ଲୋକମାନଙ୍କର ନଜରରୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବରେ ଦୂରକୁ ନ ନେଇ ପିଲାଟି ସତ କହିବ ନାହିଁ ।

ତୋ ବାପା ପାଖକୁ ଯିବୁ ତ ? ମୋତେ ପୁରା ଠିକଣା କହିଦେ, ମୁଁ ତୋ ବାପାକୁ ନେଇ ଆସିବ । ମୁଁ ତାକୁ ସାହସ ଦେବା ଲାଗି ଗଲଗଲ କହି ପକାଇଲି ।

ତଥାପି ପିଲାଟି ରୁପ ରହିଲା । ଚାରିଆଡ଼େ ଖାଲି ଚଙ୍ଗ ହୋଇ ଚାହୁଁଆଏ । ମୁଁ ତାକୁ ପୁଣି ସାହସ ଦେବା ଲାଗି କହିଲି, ମୋ ପଛରେ ବସ । ମୁଁ ତତେ ପୋଲିସ୍ ଷ୍ଟେସନକୁ ନେଇଯିବ । ସେଠାରୁ ତୋ ବାପାକୁ ଖୋଜିବା ସହଜ ହୋଇଯିବ । ଆଉ ତୁ ଯାହାକୁ ଡରୁଛୁ, ସେ ଲୋକ ପୋଲିସ୍ ପାଖକୁ ଯିବ ନାହିଁ । ତୁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାପାକୁ ନ ପାଇଛୁ, ମୋ ପାଖରେ ରହିବୁ ।

ପିଲାଟି ହଠାତ ତାର ମୁଣାମୁଣି ବାନ୍ଧିବା ଆରମ୍ଭ କଲା ! ମୁଁ ଭାବିଲି, ସମ୍ବନ୍ଧୀ ମୁଁ ତାକୁ ଅଭ୍ୟ ଦେଇ ପାରୁନାହିଁ, ପୁଣି ସେ ମୋତେ ତଡ଼ୁଛି ଅଥବା ମୁଁ ଯାଉନାହିଁ : ତେଣୁ ବୋଧହୁଏ ସେ ଏହୁ ଉଠି ପକାଇବା ମସ୍ତୁଧା କଲାଣି । ତାକୁ ଅତୁଆରେ ନ ପକାଇବା ପାଇଁ ମୁଁ କହି ପକାଇଲି, ହଉ ତୁ ଥା, ମୁଁ ମୋ ବାଟରେ ଯାଉଛି ।

ହଠାତ୍ ସେ ମୋ ସୁଟରର ଆଗକୁ ଆସି ସାମନା
ଫୁରବୋର୍ଡରେ ଠିଆହୋଇ ପଡ଼ିଲା, ମୋତେ ନେଇ ଚାଲ, ମୋ ବାପା
ପାଖକୁ । ମୋ ମା ବହୁତ କାହୁଥିବ ।

ମୁଁ କେତେ ବୋକାଟାଏ ମ ! ଛୋଟ ପିଲାଟାଏ
ହେଲେ ବି କେତେ ବୁପ୍ରାୟ କାମ କରି ନେଉଛି । ଏ ପିଲାଟି
ଖୋଲାଖୋଲି ତା ଇହା ନ ଦର୍ଶାଇବାର କାରଣ ତର । ପଛ ସିରରେ ନ
ବସି ସେ ମୋ ଆଗରେ ଦି ହାତ ମଞ୍ଚିରେ ଠିଆହେବା ପାଇଁ ବାହି
ନେବାର କାରଣ ବି ସେହି ତର ।

ପୋଲିସ ଷ୍ଟେସନକୁ ନେଇ ମୁଁ ଥାନାବାବୁଙ୍କ ଅଭୟ
ଆଶ୍ରୟ ମାଗିଲି । ପୋଲିସକୁ ହଜରାଣ ବା ଖର୍ଚ୍ଚାନ୍ତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ
ନାହିଁ, ମୁଁ ପିଲାର ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବି ବୋଲି ଆଶ୍ଵାସନା ଦେଲି ।

ସବୁ ପୋଲିସ ଅଫିସର ତାଙ୍କ ଭଳି ସମଝଦାର ହେଲେ
ଦୂନିଆରେ ଅପରାଧ କେତେ କମି ଯାଆନ୍ତା ତାହା ମୁଁ ଭାବୁଥିଲି ।
ତେଣେ ଥାନାବାବୁ ପିଲାଟିର ଜେରା ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଥିଲେ । ଆମେ
ଯେଉଁ ଅର୍ଥରେ ଜେରା ବୁଝୁ ସେଉଳି ନ କରି ଥାନାବାବୁ ଜଣେ
ଉପକାରୀ ଅଭିଭାବକ ଭଳି ଅଭୟ ଦେଉଥାନ୍ତି, ସାକୁଲାଉଥାନ୍ତି, ମଞ୍ଚିରେ
ମଞ୍ଚିରେ ସେ କଣ ଖାଇବାକୁ ଚାହେଁ ବୁଝୁଥାନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ଯେଉଁ କନଷ୍ଟେବଲ
ଥାନାବାବୁଙ୍କ ଆଦେଶର ତାମିଲ କରୁଥାଏ ସେ ମୋ ଇଙ୍ଗିତରେ ମୋ'ଠାରୁ
ପଇସା ନେଇଯାଉଥାଏ ।

କେତେ ଦିନ ବିତିରୁ ହରୁରାର ମନେ ନଥିଲା । ଜେରାରୁ
ମନେ ହେଲା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷତଳର ଲଥା । କାରଣ ଯୋଉ ମେଲଣର ବିବରଣୀ
ସେ ଦେଲା, ଦାହା ଗାରି ବର୍ଷହେଲା ବଦ ଥିଲା । ବଦହେବାର କାରଣ
ଥିଲା ପିଲା ଗୋରି । ମେଲଣରୁ ଛ ସାତ ପିଲା ଗୋରି ହୋଇଗଲେ ବୋଲି
ଖବର ଯେମିତି ବ୍ୟାପିଗଲା, ମେଲଣ ବଦ ହୋଇଗଲା । ଗତବର୍ଷ ସେ
ଅଞ୍ଚଳର ଯୁବକମାନେ ଶାନ୍ତି ଅଫିସରମାନଙ୍କ ସହ ମିଶି ତାର ପୁନରୁଭାନ
କରିଛନ୍ତି । ହରୁରା ଘର ଛାଡ଼ିବା ଚାରିବର୍ଷ ଆଗର ।

ଆପଣଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳର ପିଲା ଚୋରି ହୋଇ ଏତେ ବାଟ
ଆସିଛି ଆପଣ ଜାଣିଥିଲେ ? ଥାନାବାବୁଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ।

ନା । ମୁଁ କେବେ ଭବି ନଥୁଲି ମୋ ଅଞ୍ଚଳର ପିଲା
ବୋଲି । ହଗୁରା ନାଁଟା ହିଁ ମୋତେ ସଦେହରେ ପକାଇଲା । ହଗୁରା ନାଁ
ଓଡ଼ିଶାରେ ବେଶ ପ୍ରତିକିତ । ଓଡ଼ିଆ ଲୋକଙ୍କ ଧାରଣା, ଏପରି ନାମ
ଦେଲେ ଯମ ସହଜରେ ପିଲାକୁ ନେବ ନାହିଁ । ଏବେ ତାର ମେଲଣ
ବର୍ଣ୍ଣନାରୁ ଆମ ଗାଁ ପାଖ ମୁନ୍ଦସୀ ମେଲଣ କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା । ତା
ସାଙ୍ଗରେ ଖାପ ଖାଇଲା ପରି ଲାଗିଲା ।

ଏମିତି ରାଜଯୋଚକ କିପରି ପଡ଼ିଲା ବୋଲି ଥାନାବାବୁ
ମୋତେ ପଚାରିଲେ ।

ଛକ ପାଖ ଲାଇର ସଙ୍କେତକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ମୁଁ ଅଟକି
ନ ଯାଏ, ସ୍ଥିର ମୋତେ ଭିକ ନ ମାଗେ, ମୋର ସଦେହ ନ ହୁଏ, ଆଉ
ମୁଁ ତାକୁ ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ନ ଆଣେ । ମୁଁ ତାର କଥାବାର୍ତ୍ତ ଭଙ୍ଗରୁ
ଆମ ଆଉର ପିଲା ବେଳି ସଦେହ କରିଥୁଲି । ରୂପ ନ ରହି ମୁଁ ଏକା
ଦମ୍ଭରେ କହି ଚାଲିଲି ।

ମୁଁ ବଡା ଇମାମବାରା ଦେଖୁବାକୁ ଯାଇଥୁଲି । ଆପଣଙ୍କ
ଆଡ଼େ ଏତେ କିଛି ଦେଖୁବାର ଜିନିଷ ଅଛି ଜାଣି ମୋତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
ଲାଗୁଛି । ମୁଁ ବହିରୁ ଜାଣିଥୁଲି, ଆଖିରେ ଦେଖୁ ନଥୁଲି । ଏବେ ତ ମୋର
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୋଷିଙ୍ଗ ହେଲା । ୧୭୮୪ରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ନବାବ ଆସଫ ଉଦ୍ଦୋଲୁ
ତକାଳୀନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ମୁକାବିଲା କରିବା ଲାଗି ଲୋକଙ୍କୁ କାମଦାମ ଯୋଗାଇବା
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଇମାମବାରା ତିଆରି କଲେ । ମରୁଡ଼ି ସାହାୟ୍ୟର ଏହା ଏକ
ଏତିହାସିକ ସାକ୍ଷୀ । ୧୪ ମିନେ ଉଚ୍ଚ ଗମ୍ଭୀର ତଳେ ୪୦ ମିନେ ଲମ୍ବ ହଲଟି
ପୃଥିବୀରେ କୁଆଡ଼େ ଏ ଧରଣର ବୃହତ୍ତମ ଗଠନ । ଉପରେ ଯୋର
ଭୁଲଭୁଲେଯା ଅଛି ସେଠିତ ଜଣେ ସହଜରେ ବାଟ ଭୁଲିଯିବ । ପୁରୁଣା କାଳିଆ
କୂଅ ବାଓଲି ବି ଦେଖୁବାର କଥା । ଅଗଣାରେ ଥୁବା କୂଅର କୁଆଡ଼େ ତଳ
ନାହିଁ । ଅତଳ କୂଅ ଖୋଲାଗଲା କିପରି, ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ଗାଇବୁ ଅନ୍ଧାତଳାଙ୍କ

ଦୁଆ ବୋଲି କହୁଛି । ଅଣ-ମୁସଲମାନମାନେ ସେଠାକାର ମସଜିଦ ଭିତରକୁ ଯିବା ମନା ଦେଖୁ ମାତ୍ର ବଢ଼ ଦୁଃଖ ଲାଗିଲା । ଜଣେ ଦେଖୁ ଦେଲେ କଣ ମସଜିଦ ଅପବିତ୍ର ହୋଇଗଲା ? ଏମିତି ଅସହିଷ୍ଣୁଭାବ ବି ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଅଛି ।

ନିଜର ପୋଲିସୀୟ ଜେରାରୁ ଟିକେ ଅବସର ପାଇ ଥାନାବାବୁ ବି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ମାଟିଗଲେ । ପଚାରିଲେ ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି ନଗରର ନାମ କେମିତି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହେଲା ? ଗୋମତୀ ତାହାଣ କୁଳରେ ଗୋଟିଏ ଗପୁ ଅଛି ଦେଖୁଛନ୍ତି ? ତା ନାଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତିଲା, ସେହିଠି ପ୍ରଥମେ ସହରଟିଏ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା । କେଜାଣି, ଖୋଲାଖୋଲି କଲେ ପ୍ରମାଣ ମିଳିପାରେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତିଲାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାମ ହୋଇଛି । କହୁଁ କହୁଁ ଥାନାବାବୁ କହି ପକାଇଲେ, ଅଞ୍ଚଳଟାଯାକ ହିନ୍ଦୁ ଅଞ୍ଚଳ ।

ଆମେ କଣ ଜତିହାସକୁ ବଦଳାଇଦେବା ? ଥାନାବାବୁଙ୍କ ହିନ୍ଦୁତ୍ବକୁ ଆଘାତ ନ କରି ମୁଁ ପଚାରିଲି ।

ଆନାବାବୁ ମୌଳବାଦୀ ହିନ୍ଦୁ ବୋଲି ମୋର ମନେ ହେଲା । ସେ କହିଲେ, କାହିଁକି ? ଯଦି ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଶାସନକାଳରେ ହିନ୍ଦୁତ୍ବ ବଦଳାଇ ପାରିଲେ, ଆମେ କାହିଁକି ଏବେ ଜୟଲାମତ୍ତ ବଦଳାଇ ପାରିବା ନାହିଁ ? ଜତିହାସ ତ ଶାସନମାନଙ୍କ କର୍ମ, ଅର୍କର୍ମ ଓ କୁର୍କର୍ମର କାହାଣୀ !

ମୌଳବାଦୀ ଯୁଦ୍ଧ ଶୁଣିବାକୁ ମୁଁ ରାଜି ନଥିଲି । କଥାର ଦିଗ ବଦଳାଇ ହରୁରାର ବାପା ମା ଖୋଜିବା କାମରେ ଆନ୍ତରିକ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ମୁଁ ଥାନାବାବୁଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲି ।

ସେ ଗୋଟିଏ ଜାତୀୟ ପ୍ରରର କାଗଜ ସହିତ ତିନୋଟି ଓଡ଼ିଆ କାଗଜରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେବାର ବଦୋବସ୍ତ କରିବେ କହିଲେ ।

ହରୁରା ପିଠି ଓ ମୁହାରେ ଆଲକାତରା ବୋଲା ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ବଦ୍ଧ ତାକୁ କେହି ଚିହ୍ନ ପାରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି । ତିନି ମାସ ହେଲା ସେ ଗାଧୋଇ ନାହିଁ । ସେ କେତେ କେତେ ଜାଗା ଘୂରି

ଆସିଛି ଜାଣେ ନାହିଁ । ଏ ସହରଟା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଲି ସେ ଆଜି ଆମମାନଙ୍କର ଜେରାରୁ ଜାଣୁଛି । ସେମାନେ କାହାରି ସାଙ୍ଗରେ ମିଶିବାକୁ ତାକୁ ଛାଡ଼ି ନାହାନ୍ତି ।

‘ସେମାନେ’ କିଏ ପଚାରିଲେ, ହରୁରା କିଛି ବିଶେଷ ତଥ୍ୟ କହି ପାରୁ ନଥିଲା । ଯେଉଁମାନେ ଗାଁର ମେଲଣରୁ ତାକୁ ଉଠାଇ ଆଣିଥିଲେ ସେହିମାନଙ୍କ କଥା କହୁଛି ବୋଲି ସେ କହିଲା । ମେଲଣରେ ବୁଲୁ ବୁଲୁ ମୁଁ ମା ବାପାଙ୍କ ଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯାଇଥିଲି । ବାପା ମା ଡାକ ଛାଡ଼ି କାହୁଥିବା ବେଳେ ଜଣେ ଲୋକ ଆସି ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇ ଯିବ ବୋଲି କହି ମୋତେ ବାଟ କଢ଼େଇ ନେଲା । ସେ କଣ କଳା କେଜାଣି, ମୁଁ ମୁଣ୍ଡା ହୋଇଗଲି । ହୋସ ଆସିଲା ବେଳକୁ ଅସହ୍ୟ କଷ୍ଟ । ମୋ ଡାହାଣ ହାତ ଗଣ୍ଠ ପାଖରୁ କଟି ଯାଇଛି, ଖାଲି ରକ୍ତ ବୋହୁଛି । ଖଣ୍ଡିଏ କନାରେ ରୁଡ଼େଇ ସେମାନେ ଧରିଥାନ୍ତି । ମୁଁ କାହିଲେ ସେମାନେ ପିଟନ୍ତି । ରୁଷ ରହିଲେ ଖାଇବାକୁ ଦେବେ, ନହେଲେ ଦେବେ ନାହିଁ ଧମକେଇଲେ । କାହା ଆଗରେ କିଛି କହିଲେ କି ସେମାନଙ୍କ ଛଡ଼ା କାହା ସାଙ୍ଗରେ ମିଶିଲେ ବାଁ ହାତଟା ବି କାଟିଦେବେ କହିଲେ । ହାତ ପୁରାପୁରି ଶୁଣ୍ଟବା ପୂର୍ବରୁ ସେମାନେ ମୋତେ ରାଷ୍ଟା କଡ଼ରେ ବସି ଭିକ୍ ମାଗିବାକୁ ଜବରଦସ୍ତି କଲେ । କିପରି ବିକଳ ହୋଇ କହିଲେ ଭିକ ମିଳେ ବତାଇଲେ ।

ଆନାବାବୁଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ମୁଁ କହିଲି, ଏବେ ମୁଁ ବୁଝୁଛି, କାହିଁକି ଟାଉନର ଅପହରଣ ଭଲି ଏ ଘଣଣା ହୁଅଁ । ଏମାନେ ପିଲାକୁ ଫେରାଇବା ଲାଗି ରାନ୍ସସମ୍ ବା ମୋଟା ଅର୍ଥ ଦାବି କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହୁଁ ଏମାନଙ୍କ ଏକମାତ୍ର ଅସ୍ତ୍ର, ରୋଜଗାରର ଭିତ୍ତି । ପିଲାର ପରିଚୟ ଏ ଭିକାରୀମାନେ ଦରକାର କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସହିତ ବିକଳାଙ୍ଗ ଆହୁରି ଆରକ୍ଷକ ହେବ । ଚିରା ସାର୍ଟ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମୁଣ୍ଡ, ଦେହ ସାରା ଚିଆଁ । ଏସବୁ ଭିକାରୀର ଭେକ ।

ଯେତେବେଳେ ସେ ଦଉଡ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି ସେମାନେ
ଅନ୍ଧାରିଆ ନିବୁଜ ଘରକୁ ଟାଣି ନେଇ ରତ୍ନ ନିଆଁରେ ଟିଆଁ · ଦେଇଛନ୍ତି ।
ଟିଆଁର ସଂଖ୍ୟା ତାର ସାହସର ସନ୍ତକ । ପଳାଇଯିବା ଓ ଦୂରର କଥା,
ପଳାଇବାର ବାଟ ଖୋଜିବାର ଚେଷ୍ଟାରେ ସେ ଟିହିଁଙ୍କା ପାଇଛି ।

ଖାଦ୍ୟପେଯ ନିଯମିତ ପାଇବା ଲାଗି ହଗୁରା ସବୁ ସହି
ଯାଇଛି, ସେମାନଙ୍କ କଥା ପଦେ ପଦେ ମାନିଛି । ତା ନାଁ ବି ବଦଳି
ମନସୁଫ୍ର ଅଳି ହେଇଛି । ପଚାରୁ ପଚାରୁ ମୁଁ ନାଁ କଣ ବୋଲି ଓଡ଼ିଆରେ
କୁଆଡ଼େ କହି ପକାଇଥିଲି, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭଳି ହିମାରେ ପଚାରି ନାହିଁ, ସେ
ବି ଅଜାଣତରେ ତା ଅସଲ ନାଁଗା କହି ଦେଇଛି । ତର ତାକୁ ଜାବୁଛି
ଧରିଥିଲା । ଖାଲି ଚାରିଆଡ଼େ ସେମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲା ।
କେବେ ସେ ଭବି ପାରିନାହିଁ ଯେ ଦିନେ କେହି ମୋ ଭଳି ଲୋକଟିଏ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆସିବ । ଥରେ ସେମାନେ ଆଖୁ ଆଭୁଆଳ ହେବା
ଦେଖୁ ସେ ମୋ ସ୍କୁଟରକୁ ଝପଟି ଆସିଲା ।

ଏବେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ । ପୋଲିସ ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଉଭରରେ
ମଧୁବନ ଗାଁର ଶ୍ରୀହରି ଆଉ ଶ୍ରୀମତୀ ମାଳତୀ ନାୟକ ଆସି ଉପରୁକୁ
ପ୍ରମାଣ ଦେଲେ । ପୋଲିସ ପିଲାଟିକୁ ଏଷ୍ଟଟ କରି ନେବାର ବନ୍ଦୋବନ୍ଦ
କଲେ । ପିଲାର ବାପା ମା ମୋତେ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବାକୁ ଅନୁମତ ବିନୟ
କଲେ । କାରଣ ହଗୁରା ଡରୁଛି କାଳେ ସେ ୧୦କରୁଡ଼ାକ ବାଟରେ ପୁଣି
ଭେଟିଯିବେ । ପୋଲିସ ଅଛି, କହି ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ଯେତେ କହିଲେ
ବି ପିଲାଟା ନହୋଡ଼ବନ୍ତା ।

ମୁଁ ଛୁଟିନେଇ ଓଡ଼ିଶା ଆସିଥିଲି । ଆଜି ଫେରୁଛି : ବାଟସାରା
ରେଳ୍ୟାଟ୍ରାରେ ସେହି ଗୋଟିଏ ଚିନ୍ତା : ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀ କେବଳ ଝୋଟ
ଭିକାରୀମାନେ ଜ୍ପନ୍ତି ନାହିଁ, ପୁଞ୍ଜିଲଗାଣକାରୀ ଭିକାରୀମାନେ ବି କାମରେ
ଲଗାନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ସହଦେବ ସାହୁଙ୍କ ଜନ୍ମ ଅପ୍ରେଲ ୯, ୧୯୪୧, ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲାର ରେକାର୍ଡିବଜାର
ଗ୍ରାମରେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଠିକଣା: ୪ ଆର ୧, ଯୁନିଟ ୧, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୯ ।

ଇଶ୍ଵର ସାଇବ୍ ପରେ ହୃଦ୍ୟମାନିଟିଜରେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା । ୧୯୭୩ରେ ବାରାଣସୀ ଓ
ବିଶ୍ୱଭାରତୀରେ ଅଧ୍ୟାପନା; ୧୯୭୪ରେ ଭାରତୀୟ ପ୍ରଶାସନ ସେବାରେ ଯୋଗଦାନ :
ବିଭିନ୍ନ ପଦପଦବୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ ।

୧୯୭୬ ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀତାରୁ ଅନବରତ ରବିବାର ‘ସମାଜ’ରେ ‘ଡାକଟିକଟରୁ ଝାନ’,
ଓ ‘ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ସାସ୍ତ୍ରାହିକୀ’ରେ ‘ଜନବିଜ୍ଞାନ’, ୧୯୭୭ରୁ ମାସିକ ‘ସଂସାର’ରେ ‘ବୁନ୍ଦି
ପରୀକ୍ଷା’, ୧୯୭୯ରୁ ମାସିକ ‘ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିଭା’ରେ ‘ଚଳନ୍ତିକା’, ୧୯୮୫ରୁ ଦୈନିକ
‘ଧରିତ୍ରୀ’ରେ ପାଷିକ ‘ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଦର୍ପଣ’ ଓ ଦୈନିକ ‘ପ୍ରଗତିବାଦୀ’ରେ ରାଜନୈତିକ
ପରିହାସ ଉପରେ ଛଦ୍ମନାମରେ ପାଷିକ ଲେଖା ।

ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ “ଏ ଦିଗ ସେ ଦିଗ”, “ଆକାଶ କଇଁଆ”, “ଖକୁରୀ ଗଛର
ଶେଷ ପାହାତ”, “କଷାବାତ” ଭଲି ଗଛ ; “ସମସ୍ୟା ଆଜି ଓ କାଲିର”, “ତାରକା
ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରବନ୍ଧ”, “ସୃଷ୍ଟିର ଜାତକ ଓ ଜୀବନୟତି” ଭଲି ପ୍ରବନ୍ଧ; “ଭିନ୍ନ
ଦେଶ ଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟି” ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ; “ସରଗର ଚାନ୍ଦ”, “ଦରବୀ ପକ୍ଷୀ”, “ବୁନ୍ଦି ହଁ
ବଳ” ଭଲି ପିଲାଙ୍କ ଗଛ ; “ସେତେ ଦୂର ସେତେ ପାଖ”, “ଆଖର ଲୁଚକାଳୀ”,
“ଅଭୂତ ପ୍ରାଣୀ ଜଗତ”, “ବିଜ୍ଞାନ ରହସ୍ୟ”, “ବୁନ୍ଦି ପରୀକ୍ଷା”, “ଆମେ ଅକାଳକୁ
ଡାକି ଆଣିଛୁ”, “ପାଶଳା ଆମ୍”, “କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପରିଚୟ” ଓ “ଆମେ ଆଉ
ଗଣତନ୍ତ୍ର” ଭଲି ଜ୍ଞାନକିଜ୍ଞାନ ରଚନା ଏବଂ ଜନପ୍ରିୟ ବିଜ୍ଞାନରେ ୫୦୦ରୁ ଅଧିକ ଓ
ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟାପାରରେ ୨୦୦ରୁ ଅଧିକ ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶିତ ।

ଇଶ୍ରାଜୀରେ ପୁସ୍ତକ ‘ଏ ଗାଇତ୍ର ତୁ ଷାମ କଲେକ୍ଷିଣ୍ଟ’, ‘ପୋଷାଳ ହିଷ୍ଟରି
ସମାଦନା: ଷାମସ୍ ଏଣ୍ ଷାମସ୍ (ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନ୍ଦ ଥିବା ସାଧାରଣଜ୍ଞାନ) ।
ଭାରତୀୟ ପିଲାଟେଲିକ କଂଗ୍ରେସର ଭାଇସ୍ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ, ଆର୍ଜେଷନ୍ଟିନା ଓ କାନାଟାରେ
ବିଶ୍ୱ ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଭାରତର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ବ ‘ନାସନାଳ କମିଶନର’ ରୂପେ ଓ ବିଶ୍ୱ
ପିଲାଟେଲିକ ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣାଭ (ଭର୍ମେଲ) ପଦକ ।

ସମାଜିକ ସେବାରେ : ରାଉରକେଲାୟ ଡଲ୍ ହାଉସ୍ ଓ ହୋୟ ଆଣ୍ ହୋମର
ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଭାଗ । ସହିତ୍ୟ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ବ୍ୟାପାରରେ ବହୁତ ସଂଘା ସହ ଜତିତ ।
ସହିତ୍ୟକ ସ୍ଵୀକୃତି :

୧୯୭୬ରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ‘ଫଲଗୁ’ ଗାନ୍ଧିଜୀ, ୧୯୭୭ରେ ଜନାତ୍ର ଗ୍ରୁପ ଥିଏ ପକ୍ଷିକେସନର
ସର୍ବଭାରତୀୟ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଛ ପୁରସ୍କାର, ‘ସଂସାର’ର ୧୯୭୭ ସମ୍ବାଦ, ନୀଳଶ୍ରୀଲଦ୍ଵାରା
୧୯୭୯ସନ୍ଧାନ, ୧୯୯୦ ପଠାଣୀ ସାମନ୍ତ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରତିଭା ପୁରସ୍କାର, ୧୯୯୩ ଡକ୍ଟର
ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ ପୁରସ୍କାର, ଡକ୍ଟର ଇଶ୍ଵରନ୍ୟାସନାଳଦ୍ଵାରା ସମାନିତ,
୧୯୯୪ ଡକ୍ଟର ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ବିଜ୍ଞାନ ପୁରସ୍କାର ଆଦି ।